תוכן העניינים

כתבות

40 | **בזכות הסוכה וארבעת המינים**
מדורו המרתק של הרב יעקב שמולביץ - עם סיפורים הקשורים לשיחות בענייני גאולה ומשיח

44 | **מה אומר הרבי על סוריה וערב הסעודית?**
מקבץ ראשון של התייחסויות מהרבי על שבעים אומות העולם

50 | **הרבי מתוועד בסוכה**
סיפורים ואפיזודות מהתוועדויות הרבי בסוכה של 770. התוועדויות שלוו בחן ובטעם מיוחד אותם נסך הרבי

56 | **מקומו של חסיד - ב-770**
מאמר מרתק של הרב חיים אשכנזי ע"ה

60 | **שמחת תורה בליובאוויטש**
סקירה מאלפת על רגעים שמחים ומרגשים בשמחת תורה אצל רבותינו נשיאנו בחצרות קודשנו

66 | **יום הולדת רוחני בשמחת תורה**
סיפורה של נשמה שהתעוררה בשמחת-תורה אצל הרבי

68 | **ילדים מיוחדים כל-כך**
סיפורים אישיים מרגשים לצד סיפור פעילותו של הארגון לטובת הילדים המיוחדים

74 | **יהודים! - "אין עוד מלבדו"**
פרק מרגש מפרקי זכרונות של הרה"ח ר' יהושע דובראווסקי - על שמחת תורה בסמרקנד

76 | **גנזי הרב זיסלין**
מסמכים היסטוריים ומכתבי קודש מארכיונו של מייסד אגו"ח באה"ק, הרב שאול דובער זיסלין ע"ה

84 | **חייל של הרבי**
הרב שבתאי בלוך מספר על מסלול חייו הארוך והנפתל, ועל פעילותו בענייני שלימות הארץ

90 | **מה מבקשים חסידי חב"ד בשעת הסכנה?**
פרק מיוחד בזכרונותיו של הרב שניאור זלמן חאנין, על הדרמה שאירעה בלבוב בערב ראש השנה תש"ז

96 | **מצווה היוצרת חג של שבעת ימים**
מבט מיוחד ומרתק על חג הסוכות לפי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורת חב"ד

מדורים

13 | **דבר מלכות**
16 | **לוח שבועי**
17 | **דבר המערכת**
18 | **הפרשה החסידית**
21 | **מאוצר המלך**
22 | **יומנו של תמים ב-770**
36 | **התוועדות חסידותית**
39 | **כותבים למערכת**
94 | **דרך ארוכה וקצרה / סיפור**
100 | **שלימות הארץ**
102 | **מהנעשה והנשמע**
121 | **חסידים . . איין משפחה**

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה
בית משיח

משרד ראשי
744 Eastern Parkway
Brooklyn, NY 11213-3409
טלפון: 778-8000 (718)
מזכיר: שלוחה 240
מנהל: שלוחה 244
עורך: שלוחה 222
מנויים: שלוחה 242
מודעות: שלוחה 241
חסידים . . איין משפחה: שלוחה 204
פקס: 778-0800 (718)
דואר אלקטרוני: EditorH@BeisMoshiach.org

ארץ הקודש
ת.ד. 201 כפר חב"ד 60840
טלפון: 9602-600 (03)
מנויים: שלוחה 2
מודעות: שלוחה 3
עריכה וחדשות: שלוחה 4
פקס: 9607-289 (03)
עריכה: bm770@netvision.net.il
חדשות: kyr770@gmail.com
מנויים: bm_mazk@netvision.net.il
מודעות: bmmb770@gmail.com
מנוי דרך האינטרנט: www.shop.chabad.info

מוציא לאור
מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

משתתפים בעריכה
מנחם מענדל הכהן הנדל
שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית
ברוך מרקר

צלם מערכת
שניאור חבכו

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כל הזכויות שמורות
©
Copyright 2010 by Beis Moshiach Inc

החשיבות בהכרזת הקודש
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

1. לקבל את המלכות על ידי הכרזה

בשיחת יום ב' דר"ה תשל"ז, קובע הרבי, כי קבלת המלכות נעשית בעיקר באמצעות הכרזה בדיבור.

וזה לשונו הקדוש (בתרגום ללה"ק): "תקיעת שופר הוא הרי ענין המעשה, ומלכיות הוא ענין הדיבור, כיון שבנוגע להכתרה לא נוגע הרי המחשבה, אלא העיקר הוא ענין הביטול, **שזה מתבטא בענין הדיבור דוקא, שאומרים יחי המלך וכיו"ב**, וזכרונות הוא ענין המחשבה".

2. להוסיף חיים במלך

בשיחת ב' ניסן תשמ"ח אומר הרבי: "בהכתרת המלך - שהעם מכריזים "יחי המלך" . . שבזה מודגש גם שפעולת העם היא בחיי המלך, חיים של מלך . . גם אנשי הדור פועלים הוספה בענין החיים אצל נשיא הדור, כאמור לעיל בענין ההכרזה "יחי המלך"".

"צריכה להיות הוספה עיקרית בענין החיים (גם) על ידי פעולת העם שמכריזים "יחי המלך", שתוכנה של הכרזה זו - שכבר הגיע הזמן דהקיצו ורננו שוכני עפר - כ"ק פו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ועד דהקיצו ורננו דוד מלכא משיחא!"

חורף תשנ"ב: תשובות חיוביות ומעודדות

במהלך חורף תשנ"ב, השיב הרבי שליט"א עשרות תשובות חיוביות במענה להודעת שלוחים ופעילים על פעילות להפצת האמונה בביאת המשיח, כולל פרסום זהותו של הרבי מלך המשיח.

במוצאי שבת פרשת תצוה תשנ"ב ערכו נשי חב"ד ערב מיוחד של שירה "בתופים ובמחולות" על בוא הגאולה. כשהודיעו על כך לרבי השיב: "ויהא בהצלחה רבה אזכיר על הציון". למחרת, בחלוקת הדולרים, מסרה גברת ת. כהן לרבי תוף עם הכיתוב "יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד" ואמרה: זה עבור הרבי שליט"א. עם תוף זה רקדו הנשים אתמול בשמחה שפורצת כל הגדרים, בבטחון להתגלות הרבי שליט"א מלך המשיח מיד ממש לגאולה שלימה.

על דבריה השיב הרבי כשחיוך נסוך על פניו הקדושים: "את זה מסתמא תשאירו אצלי. (הרבי הגיש לה דולר נוסף ואמר:) זה עבור ה"צלצלי תרועה" כפי שזה נקרא בתהילים. שיהיה בשעה טובה".

מעשה רב: עידוד לעיני מליונים

החל משמחת-תורה תשנ"ג עודד הרבי מלך המשיח במשך יותר משנה את הכרזת הקודש "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד"; כאשר פעמים רבות שודר עידוד ה'יחי' - באישור הרבי - לערוצי טלוויזיה גדולים, המשדרים למליוני בתי-אב בעולם כולו.

3. לגלות את מציאות המלך המשיח

בשיחת שבת קודש פרשת תולדות תשנ"ב, מסביר הרבי כי "לאחרי התגלות מציאותו (אויר שבאין ערוך מאורו של משיח), מתחילה ההתגלות לעיני כל על ידי פעולותיו (אור של משיח)".

וממשיך הרבי בשיחה: "ההפטרה דשבוע שעבר מסתיימת בהכרזה "יחי אדוני המלך דוד לעולם" . . שתוכנה של הכרזה זו הוא התגלות מציאותו דמלך המשיח. וע"ז ולאח"ז באה התגלותו לעין כל ע"י פעולותיו כו'".

לע"נ הרב רחמים ב"ר יואב אנטיאן ע"ה

האושפיזין של הרבי
- "לעיני כל ישראל"

צריכים לדעת, שבנוגע להלכה נקבע סדר השתלשלות דתורת החסידות באופן האמור - הבעש"ט, המגיד, רבינו הזקן, והרביים הנשיאים ממלאי מקומו, אשר, הם שבעת האושפיזין החסידיים לכל ישראל - "לעיני כל ישראל" • קטע משיחת ליל שמחת-תורה ה'תשמ"ח (בלתי מוגה), בה מבאר הרבי - בפעם היחידה - את האושפיזין שלו-עצמו ואת פעולתו בהאושפיזין דרבותינו נשיאינו

א. בשבעת ימי הסוכות ישנם שבעה אושפיזין: האושפיזין הידועים ומפורסמים בזהר – אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף ודוד, והאושפיזין החסידיים – הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הצמח-צדק, אדמו"ר מהר"ש ואדמו"ר מהורש"ב נ"ע.

ועל-פי האמור אודות ההמשך דשמיני עצרת לשבעת ימי הסוכות, מסתבר, שהמשך זה מתבטא גם בענין האושפיזין: בנוגע לאושפיזין שבזהר – **שלמה המלך** (ההמשך דדוד המלך), ובנוגע לאושפיזין החסידיים – **כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו** (ההמשך דאדמו"ר מהורש"ב נ"ע).

אמנם, כשם שבשמיני עצרת ניתוסף עילוי לגבי שבעת ימי הסוכות, מובן, שכן הוא גם בנוגע ל"אושפיזין" – שבשמיני עצרת אין זה באופן ד"אושפיזין", שהם אורחים, אלא באופן של "בעלים".

ונקודת הביאור – על-דרך ובדוגמת החילוק שבין סוכות לשמיני עצרת, שבסוכות יוצאים ל"סוכה", דירת עראי, ובשמיני עצרת נכנסים ל"בית", דירת קבע, ולכן, בסוכות מודגש הענין ד"אושפיזין", בדוגמת אורחים שבאים באופן של עראי, ואילו בשמיני עצרת מודגש ענין הקביעות – לא "אושפיזין", אלא "בעלים".

וענין זה מודגש גם אצל שלמה המלך וכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו:

שלמה המלך – שבנה **בית המקדש**, לא רק באופן ד"ואהי' מתהלך **באוהל**", דירת עראי, אלא באופן של דירת קבע.

וכ"ק מו"ח אדמו"ר – מנהל פועל דישיבת תומכי תמימים, שבה נתחדש הענין דלימוד והפצת המעיינות חוצה באופן של **התיישבות וקביעות** בבחינת דירת קבע, עד לשלימות הנצחון ד"מלחמת בית דוד" לבטל את אלו "אשר חרפו עקבות משיחך", באופן ד"אמן ואמן".

ב. והנה, על-פי האמור ששמחת-תורה הוא יום **התשיעי**, בהמשך לשבעת ימי הסוכות ושמיני עצרת, ובאופן נעלה עוד יותר – צריך להתבטא הדבר גם בנוגע לענין ה"אושפיזין".

ונקודת הביאור – בקריאה לשמחת-תורה, שבה מסיימים וחותמים כל התורה כולה – "**לעיני כל ישראל**".

כלומר, לאחרי שישנו ענין ה"אושפיזין" במשך שבעת ימי הסוכות, ולאחרי שניתוסף גם מעלת הקביעות ד"בעלים" בשמיני עצרת – הרי זה נעשה באופן ד"**לעיני כל ישראל**" בשמחת-תורה.

ג. ויובן בהקדם תמיהה בנוגע לכללות ענינם של האושפיזין החסידיים:

הענין דאושפיזין חסידיים נתגלה ונתפרסם על-ידי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, בשם אביו, שאמר שיש גם אושפיזין חסידיים, ולא עוד, אלא שהורה באצבע ואמר: כאן יושב הבעש"ט, כאן יושב המגיד וכו' – כפי ששמעו אלו שהיו נוכחים באותו מעמד, ונתפרסם על-ידי ה"חוזרים" גם לאלו שלא היו נוכחים באותו מעמד, עד

להפירסום בדפוס כו׳.

ולכאורה, כיצד יכולים לפרסם **בכל העולם כולו** ששבעת האושפיזין החסידיים הם: הבעש״ט, המגיד, אדמו״ר הזקן, אדמו״ר האמצעי, הצמח-צדק, אדמו״ר מהר״ש ואדמו״ר מהורש״ב נ״ע – בה בשעה שישנם עוד ריבוי צדיקים בישראל?!

ולכל לראש – תלמידי הבעש״ט, כידוע שלבעש״ט היו שישים תלמידים, כולל גם ״בעל התולדות״ שהי׳ מחשובי התלמידים כו׳, ובפרט בנו של הבעש״ט, שמילא את מקומו בנשיאות שנה אחת.

ועל דרך זה בנוגע לתלמידי המגיד – כידוע שמספר תלמידיו של המגיד הי׳ **כפול** ממספר תלמידיו של הבעש״ט, ק״כ תלמידים, כולל גם הרה״ק הרב מנחם מענדל מהאראדאק, שבתקופה הראשונה מילא את מקומו של המגיד בנשיאות (עד שנסע לארץ הקודש, שאז נתמנה רבינו הזקן לנשיאות), וכידוע מה שכתב רבינו הזקן שענין הנשיאות שייך להרמ״מ כו׳.

ולאחרי כל זה, באים ואומרים – ובאופן שיתפרסם בכל העולם כולו – שמכל תלמידי הבעש״ט ישנו רק ״אושפיזא״ אחד: **המגיד**, ומכל תלמידי המגיד ישנו רק אושפיזא אחד: **רבינו הזקן**, ושאר האושפיזין הם הרביים שמילאו את מקומו של רבינו הזקן, ומלבדם, לא נימנים שאר הצדיקים במנין ה״אושפיזין״?!

ד. והנה, כדי למצוא ביאור והסברה בדבר – יש לחפש **בתורה**, שבה מוצאים פתרון לכל הענינים, גם בנוגע לעניני העולם – כמאמר ״אסתכל באורייתא וברא עלמא״, ולדוגמא: בעניני **פרנסה** – ״אם בחוקותי תלכו וגו׳ ונתתי גשמיכם בעתם וגו׳״, בעניני **רפואה** – ״תורה מביאה רפואה לעולם״, ״חש בראשו יעסוק בתורה חש בגרונו יעסוק כו׳״.

ובנוגע לענייננו – מצינו דוגמת הנ״ל בסדר השתלשלות התורה:

בריש מסכת אבות שנינו ״משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וכו׳״. ובפרטיות יותר נתבאר סדר ההשתלשלות דקבלת התורה בהקדמתו של הרמב״ם לספר הי״ד: ״תורה שבעל פה למדה משה רבינו כולה בבית דינו לשבעים זקנים . . וליהושע . . מסר תורה שבעל פה וצווהו עליו . . וזקנים רבים קיבלו מיהושע וכו׳״, והולך ומפרט כל סדר ההשתלשלות מדור לדור – ארבעים דורות, עד לחיבור הגמרא על-ידי רב אשי.

כיצד יכולים לפרסם בכל העולם כולו ששבעת האושפיזין החסידיים הם: הבעש״ט, המגיד, אדמו״ר הזקן, אדמו״ר האמצעי, הצמח-צדק, אדמו״ר מהר״ש ואדמו״ר מהורש״ב נ״ע - בה בשעה שישנם עוד ריבוי צדיקים בישראל?!

ולאחרי כל זה, באים ואומרים - ובאופן שיתפרסם בכל העולם כולו - שמכל תלמידי הבעש״ט ישנו רק "אושפיזא" אחד: המגיד, ומכל תלמידי המגיד ישנו רק אושפיזא אחד: רבינו הזקן, ושאר האושפיזין הם הרביים שמילאו את מקומו של רבינו הזקן, ומלבדם, לא נימנים שאר הצדיקים במנין ה״אושפיזין״?!

כלומר, אף שבכל דור היו **כמה וכמה** תלמידים שקיבלו התורה, מכל-מקום, בסדר השתלשלות התורה מדור לדור לא נזכר אלא מקבל אחד (או שנים), להיותו המקבל **העיקרי** שקיבל **הכל** כו׳.

וכמודגש בדברי הרמב״ם: ״תורה שבעל פה למדה משה רבינו כולה בבית דינו **לשבעים זקנים**״, היינו, שמשה רבינו לימד לא רק ליהושע, אלא גם לשבעים זקנים, וממשיך, ״**ואלעזר ופינחס ויהושע** שלשתם קבלו ממשה רבינו״, היינו, שביחד עם יהושע נימנו גם **אלעזר ופינחס**, ואף על פי כן, ״**וליהושע** שהוא **תלמידו** של משה רבינו **מסר** תורה שבעל פה וצווהו עליו״, היינו, שהמקבל העיקרי שקיבל הכל כו׳ הוא **יהושע**, ולכן, לא נזכר במשנה אלא שמו של יהושע – ״משה קיבל תורה מסיני ומסרה **ליהושע**״.

ועל פי זה יש לבאר גם בנוגע לסדר ההשתלשלות דתורת החסידות – שאף שישנם כמה וכמה צדיקים שקיבלו מהבעש״ט והמגיד, מכל-מקום, המקבל העיקרי דהבעש״ט הוא **המגיד** דוקא, והמקבל העיקרי מהמגיד הוא **רבינו הזקן** דוקא, ולכן, לא נימנו בין האושפיזין החסידיים אלא הבעש״ט, המגיד, רבינו הזקן, והרביים ממלאי מקומו – שעל ידם הי׳ סדר ההשתלשלות דתורת החסידות לכל ישראל.

ה. אמנם, עדיין צריך להבין:

בשלמא בסדר השתלשלות קבלת התורה במשך ארבעים הדורות, שבכל דור לא נמנה אלא מקבל אחד (או שנים) – מדובר אודות הקבלה **דאותו הענין**, כלומר, אין כאן פלוגתא בין המקבלים, שהרי כולם קיבלו **אותו ענין**, אלא, שישנו אחד שהוא המקבל העיקרי כו׳.

מה שאין כן בנדון-דידן, מכיון שישנו **חילוק** בין המקבלים – החילוק בין חסידות **חב״ד** (על-ידי רבינו הזקן) לחסידות **חג״ת** (על-ידי שאר תלמידי הבעש״ט והמגיד) – כיצד יכולים לקבוע שהבעש״ט, המגיד, אדמו״ר הזקן וכו׳ הם הם האושפיזין החסידיים (לא רק דחסידות חב״ד, אלא גם דחסידות הכללית) ביחס לכלל ישראל?!

ו. ויש לומר הביאור בזה – ובהקדמה, שגם בענין זה מצינו דוגמא בתורה:

מצינו שישנו חילוק בין קודם שנפסקה הלכה ולאחרי שנפסקה הלכה – שקודם שנפסקה הלכה היו יכולים לנהוג כך או כך, באתרא דרב הלכה כרב ובאתרא דשמואל הלכה כשמואל, וכיו״ב, אבל לאחרי שנפסקה הלכה כאחד מהם, הרי זה פסק-דין לכל ישראל.

ולא עוד, אלא, שמצינו דוגמתו גם בנוגע לפנימיות התורה – קבלת האריז״ל, שעל ידו נתגלה תורתו של רשב״י:

להאריז״ל היו ריבוי תלמידים, הנקראים ״גורי האריז״ל״, שגדלה מעלתם ביותר כו׳, אשר, גם מהם קיבלו כמה וכמה ענינים מתורת האריז״ל, שנעשו יסודות להמבואר בתורת החסידות אודות הענינים שלפני הצמצום כו׳, אף על פי שלא נמצא

מזה בעץ-חיים.

ואף על פי כן, ידועה אזהרת הרח"ו ז"ל: "דע מן היום אשר מורי זלה"ה החל לגלות זאת החכמה, לא זזה ידי מתוך ידו אפילו רגע אחד, וכל אשר תמצא כתוב באיזה קונטרסים על שמו ז"ל, ויהי' מנגד מה שכתבתי בספר הזה, טעות גמור הוא כי לא הבינו דבריו, ואם יש בהם איזה תוספת שאינו חולק עם ספרינו זה, אל תשת לבך בקבע אליו . . אל תסתכל בשום קונטרסים הנכתבים בשם מורי זלה"ה זולתי במה שכתבנו לך בספר הזה", כלומר, שאין לסמוך אלא על קבלת האריז"ל כפי שנמסרה על-ידי תלמידו הרח"ו ז"ל.

ז. על פי זה יש לבאר דוגמתו גם בנוגע לתורת החסידות:

למרות החילוק שבין חסידות חב"ד לחסידות חג"ת, נהרא נהרא ופשטי', הרי, סדר ההשתלשלות דתורת החסידות בכללותה הוא באופן שנמסרה מהבעש"ט להמגיד, ומהמגיד לרבינו הזקן וכו'.

ועל-דרך האמור לעיל בנוגע לשינוי שלאחרי פסק ההלכה, אף שלפני פסק ההלכה היה מקום לשתי הדעות, "אלו ואלו דברי אלקים חיים", אף על פי כן, ההלכה היא כדעה אחת.

ויש להוסיף בזה: כאשר המגיד הוצרך "לחפוש בחפש מחופש בתלמידיו למצוא איש אשר רוח אלקים בו להבין ולהורות **הלכה ברורה**" בחר ברבינו הזקן, "ואמר לו, אין נבון וחכם כמוך לירד לעומקה של הלכה כו'", ולאחרי שהתחיל במלאכת חיבור השולחן-ערוך, והובאו כתביו בפני

כאשר המגיד הוצרך "לחפוש בחפש מחופש בתלמידיו למצוא איש אשר רוח אלקים בו להבין ולהורות הלכה ברורה" בחר ברבינו הזקן . . ומכיון שמכל תלמידי המגיד נבחר רבינו הזקן - על-ידי המגיד - "להבין ולהורות הלכה ברורה", הרי זה כמו פסק-דין - ע"י המגיד, כולל גם תלמידי המגיד - שבנוגע להלכה למעשה צריכים להתנהג כולם על-פי הוראת רבינו הזקן, כולל גם בנוגע לעניני החסידות כו'

"הני תרי צנתרי דדהבא שבת אחים יחד הגאונים המפורסמים קדושי עליון עמודי עולם, הרב מהור"ר שמעלקא ואחיו הרב מ"ו פנחס נ"ע . . קלסוהו ושבחוהו עד למאד מאד" (כמסופר בפרטיות בהקדמת הרבנים בני הגאון המחבר).

ומכיון שמכל תלמידי המגיד נבחר רבינו הזקן – על-ידי המגיד – "להבין ולהורות הלכה ברורה", הרי זה כמו פסק-דין – על-ידי המגיד, כולל גם תלמידי המגיד – שבנוגע להלכה למעשה צריכים להתנהג כולם על-פי הוראת רבינו הזקן, כולל גם בנוגע לעניני החסידות כו'.

ח. ולהעיר ולהבהיר: מובן וגם פשוט שבכל האמור לעיל אין משום פגיעה, ח"ו, בכבודם של הצדיקים דשאר החוגים.

ואדרבה, ישנם כמה סיפורים שרבותינו נשיאינו עצמם הפנו אנשים מסויימים לצדיקים אחרים – לא באופן של דחי' ח"ו, כי אם, מכיון שמצד נשמתם כו' היו שייכים לצדיקים אחרים.

ובמילא, אם יבוא מישהו וירצה למנות את האושפיזין החסידיים בשייכות לשאר צדיקים – יכול לעשות כן, בתנאי שיהי' הדבר בנוי ומיוסד על כללי התורה כו'.

אבל, ביחד עם זה, צריכים לדעת, שבנוגע **להלכה** נקבע סדר ההשתלשלות דתורת החסידות באופן האמור – הבעש"ט, המגיד, רבינו הזקן, והרביים הנשיאים ממלאי מקומו, אשר, הם הם שבעת האושפיזין החסידיים לכל ישראל, ובסגנון האמור – בקריאה דשמחת-תורה – "לעיני כל ישראל", שזהו החידוש שניתוסף בשמחת-תורה גם לגבי העילוי דשמיני עצרת (מעלת ה"בעלים" לגבי ה"אורחים") – שרואים באופן גלוי את שייכותם של האושפיזין הנ"ל לכל ישראל.

לוח שבועי

שבוע חג הסוכות - נח

	זריחה		סוף זמן קריאת שמע		חצות היום והלילה		שקיעה	
	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק
יום רביעי, י"ד תשרי	6:17	5:28	8:31	9:46	11:33	12:48	5:38	6:53
יום חמישי, ט"ו תשרי	6:17	5:29	8:31	9:46	11:33	12:48	5:37	6:52
יום שישי, ט"ז תשרי	6:18	5:30	8:31	9:46	11:33	12:47	5:35	6:50
שבת קודש, י"ז תשרי	6:19	5:30	8:31	9:47	11:32	12:47	5:34	6:48
יום ראשון, י"ח תשרי	6:19	5:31	8:31	9:47	11:32	12:47	5:33	6:46
יום שני, י"ט תשרי	6:20	5:32	8:32	9:47	11:31	12:46	5:31	6:45
יום שלישי, כ' תשרי	6:20	5:32	8:32	9:48	11:31	12:46	5:30	6:43
יום רביעי, כ"א תשרי	6:20	5:33	8:32	9:48	11:31	12:46	5:29	6:41
יום חמישי, כ"ב תשרי	6:21	5:34	8:32	9:48	11:30	12:45	5:27	6:40
יום שישי, כ"ג תשרי	5:22	5:34	8:32	9:49	11:30	12:45	5:26	6:38
שבת קודש, כ"ד תשרי	5:22	5:35	8:32	9:49	11:30	12:45	5:25	6:36
יום ראשון, כ"ה תשרי	5:23	5:36	8:33	9:49	11:30	12:44	5:24	6:35
יום שני, כ"ו תשרי	5:24	5:36	8:33	9:50	11:29	12:44	5:22	6:33
יום שלישי, כ"ז תשרי	5:24	5:37	8:33	9:50	11:29	12:44	5:21	6:32
יום רביעי, כ"ח תשרי	5:25	5:38	8:33	9:50	11:29	12:44	5:20	6:30
יום חמישי, כ"ט תשרי	5:26	5:38	8:33	9:51	11:28	12:43	5:18	6:28
יום שישי, ל' תשרי	5:27	5:39	8:33	9:51	11:28	12:43	5:17	6:27

זמני השבת והחג
חג הסוכות

	ליל א	ליל ב*	ער"ש	מוצ"ש
ירושלים	4:56	6:11	4:53	6:08
תל אביב	5:17	6:13	5:14	6:10
חיפה	5:07	6:12	5:04	6:10
ניו יורק	6:35	7:32	6:32	7:29
פריז	7:31	8:34	7:27	8:29
לונדון	6:41	7:47	6:37	7:42
מוסקווה	7:12	8:22	7:06	8:16

שמ"ע שמח"ת שבת בראשית

	ליל א	ליל ב*	ער"ש	מוצ"ש
ירושלים	4:47	6:02	4:44	5:59
תל אביב	5:08	6:04	5:05	6:01
חיפה	4:58	6:03	4:55	6:00
ניו יורק	6:23	7:20	6:20	7:17
פריז	7:16	8:19	7:12	8:15
לונדון	6:25	7:30	6:21	7:26
מוסקווה	6:53	8:03	6:48	7:58

* בארץ הקודש מוצאי יו"ט

הזמנים מתייחסים למרכז הארץ. באזורי ההרים והעמקים
עשויים להיות שינויים עד מספר דקות.

זמני חו"ל לפי שעון קייץ
זמני ארץ הקודש לפי שעון חורף

לוח שיעורי הרמב"ם בעמוד 20

דירת הקבע של חסיד: 770

בחג הסוכות שבו דרים בדירת ארעי, מודגש כי מקומו הקבוע של כל חסיד הוא אצל הרבי מה"מ שליט"א, זהו המקום לחגוג את 'זמן שמחתנו' לכל מי ששליחותו אינה מחייבת המצאות במקום אחר בגשמיות

גליון של "בית משיח", היוצא לאור בעיצומו של חודש השביעי לקראת חג הסוכות, עומד מטבע הדברים בסימן של בית משיח כפשוטו, בית חיינו 770. האלפים הרבים הגיעו וממשיכים להגיע כל העת לחצרות קדשנו, בנהירה שמתגברת מידי שנה ומגיעה למימדים חסרי תקדים. גם אלו שנשארו במקומותיהם, חלקם הגדול מטעמים שבקדושה, קשורים בקשר ישיר אל מה שקורה ב-770, ולא רק קשר נשמתי ורוחני, כי אם קשר פיזי ממשי, אם באמצעות בני משפחה, חברים, מכרים ומקורבים הנמצאים בבית חיינו בפועל ממש, ואם באמצעות עדכונים שוטפים, כפי שמאפשרת הטכנולוגיה בימינו.

מאז ומתמיד, ידעו חסידים כי מקומו של כל יהודי, ובוודאי של כל חסיד, הוא אצל הרבי. זה נכון בכל השנה, נכון שבעתיים במהלך חודש החגים, ועל אחת כמה וכמה בחג הסוכות, בו גם ה'עולם' נוהג לקיים את מצוות "הקבלת פני רבו ברגל". הנסיעה לרבי נחשבת מאבני היסוד של החסידות, מי שלא טעם את טעמה, אינו יודע ואינו מבין כלל מה הוא מפסיד.

אם כך היה אצל כל רבותינו נשיאנו, הרי שאצל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, הדברים באים לידי ביטוי, כרגיל, בהרחבה עצומה בכמות ובאיכות. בכמות – כמות הנוסעים, גיוון המקומות מהם באים, כאשר כל האפשרויות שעומדות בפנינו מנוצלות כדי להרבות בנסיעה ובנוסעים אל הרבי.

ובאיכות – קהלים שונים, אשר בדורות קודמים ואף בשנים קודמות, לא היו שייכים כל כך לנסיעה, מצטרפים גם הם. בין אם מדובר על ילדים, והשנה אף על ילדות, מתחת לגיל בר-בת מצווה, אשר עבורם יש מסגרות מיוחדות, נערים ובחורים, אשר אצלם דבר הפשוט הוא לנסוע לפחות פעם בשנה, אחיות התמימים, זוגות צעירים ומשפחות – כולם נוסעים לרבי. ולא רק חסידים מוצהרים, אלא גם מקורבים, בפועל ובכח, מצטרפים ומקבלים את הכחות מהחודש השביעי, המשובע בכל, אצל ראש בני ישראל.

מי שלא חווה, לא יבין זאת. כך היה תמיד, וכך במיוחד בימינו, כל עוד לא זכינו לראות את הרבי בעיני בשר. לשם מה יש לטרוח, להוציא הוצאות ולנסוע, יש מי ששואל. בעקבות התוצאות שרואים בעיניים אצל מי שנסע, מספר השואלים מתמעט, אך היצר הרע עדיין לא התבטל ה"קלוגינקער" עדיין ממשיך להשלות, כדברי הרבי בשיחת ז' מרחשוון תשמ"ח, כי יש מקומות מתאימים יותר לבלות בהם את החגים...

תשובות רבות יש בדבר, והן נכתבות ונדפסות מידי שנה, ומידי גליון, ואין כאן המקום לפרטם. מנסיון, ניתן להציע לכל השואלים רק דבר אחד – קום וסע. אחרי הנסיעה סביר מאד שלא תשאר בשאלה, ואולי תמיר אותה בשאלת הגמרא, המופיעה במחזורים קודם "המלך", מדוע עד עכשיו לא באתי?

רבים מהשואלים והתמהים, ברגע שנסעו, נוסעים שוב ושוב, ולא יכולים להפסיק.

כי אכן, בשכל לא תמיד אפשר להבין, וגם אם מבינים, זה לאו דווקא עוזר. יש דבר אחד ברור – צריך להיות עם הרבי, ולהיות עם הרבי אפשר במקום אחד ויחיד – בבית רבינו 770 [מבלי לפגוע חלילה באלו שהשליחות שלהם היא במקום אחר, שאז "שלוחו של אדם כמותו"]. כאשר נמצאים אצל הרבי אין מקום לשאלות – פשוט נמצאים עם הרבי.

וחשוב לזכור, גם כאשר נוסעים ל-770, ניתן להסתובב בקראון הייטס, ועדיין לא להגיע לרבי, ואז יש מקום לקרירות, לשאלות, לספיקות חלילה, ולחיפוש אחר פתרונות אחרים. אחרי הנסיעה לרבי, הרי שחייבים גם להגיע – כאשר מגיעים, אין צורך בשום סימן או תירוץ – יודעים, חשים ובטוחים כי הגענו הביתה.

וזוכרים את הדבר העיקרי, את המקום אליו שואפים להגיע, אל בית רבינו, בית המקדש כפי שהוא במקומו הפשוט, לא רק זה שבזמן הגלות – ואל הרבי מלך המשיח כפי שרואים אותו בפשטות ובעיני בשר, אחרי הגאולה השלימה – בהכרזת **יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!**

מערכת "בית משיח"
מאחלת לכל קוראיה ולכל בית ישראל
ברכת חג הסוכות שמח ומועדים לשמחה
שנה טובה ומתוקה, שנת גאולה וישועה,
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א נאו

הגיליון הבא ייצא לאור בעז"ה
לקראת ש"פ נח

כ"ק אדמו"ר הזקן

למה נקרא שמיני עצרת, כי עצרת לשון כניסה, שכל אלקות שיש בכל העולמות הם מתכנסין ונאספין לשורש שלהם דהיינו לסובב כל עלמין.

(מאמרי אדה"ז על התורה והמועדים ע' תתקג)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

באהבת האב לבן ישנם שני מיני אהבה:

א) אהבה אשר מצד חכמתו או מצד מדותיו הטובים, וכשהבן רואה אהבת אביו אליו מצד חכמתו אזי תיקר אהבתו אליו גם כן ומתגבר עוד בחכמה ומוסיף תוספת אהבה באביו.

ב) אהבה לבן הנקרא "ילד שעשועים", דהיינו האהבה לבן קטן שאין בו עדיין בחינת חכמה כלל רק האהבה הוא מצד העצמיות וכי הוא בן זקונים שלו וכדומה, והתינוק אינו משיג כלל אהבת אביו אליו.

ועל פי משל זה יובן ההפרש שבין יום כיפורים לסוכות, שביום כיפורים הוא בחינת בן חכם ישמח אב, ובסוכות הוא בחינת ילד שעשועים.

('הנחות תקע"ז' ע' שנה)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

פעם שאלו את הוד כ"ק רבנו ה"צמח צדק", מה ההפרש בין העבודה של חודש אלול ותשרי לבין העבודה של שמחת תורה.

וענה בקצרה: ישראל ותורה הם בן ובת. האב דורש ותובע מהבן יותר מאשר מהבת, ומתקרב ונהנה מן הבת יותר מאשר מן הבן.

(סה"ש תש"א (בלה"ק) ע' כב)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

ימי הסוכות ידוע שהם בחינת מקיפים, וימינו תחבקני, בחינת בינה .. אך בחביקה זו שבימי החג מתעלים הנשמות ויכולים לקבל ניסוך המים, בחינת חכמה כו'.

כמו החובק את חבירו ומגביהו בחביקתו, אך אינה אלא כאשר תהיה החביקה בשמחה גדולה, כמשל תינוק שהיה בבית השביה ויצא לחירות, כשרואהו אביו ישמח בו מאד ויחבקנו מחמת גודל השמחה אז יגביהנו בחביקתו, פירוש שיאיר בו מבחינת פנימיות נפשו שהוא למעלה ממדרגת התינוק, כי לא יבין התינוק שמחת אביו איך ומה היא, אך שמחת אביו יקיפו מבחוץ עד שישמח גם התינוק והוא ענין זמן שמחתינו.

(סה"מ תרל"ה ח"ב ע' תמד-ה)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

[סיפר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע:]

בשמיני עצרת תרס"ב, כשרקדו יחד, הצטרפו אנשים, שבמשך כל השנה לא היתה להם שום שייכות לתורה, וגם הם רקדו. עמד אז מישהו מהצד וגיחך מהם. אמר לו אבי [אדמו"ר מהורש"ב]: אתה מחלל את הקודש.

לאחר מכן אמר אבי: כל רגע בשמחת תורה הוא שנה.

(סה"ש תש"ב (בלה"ק) ע' טו)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

ריקודם של יהודים בשמחת תורה, עושה רושם למעלה, הרבה יותר מאשר חידושים מסויימים בש"ס ורמב"ם.

החידושים ספק שהם אמת, ובודאי לא אמת לאמיתו, ואילו ריקודי שמחת תורה ואהבת ישראל הם בודאי אמת מצד הנשמה.

(סה"ש תש"א (בלה"ק) ע' כג)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

...במילים פשוטות: בשמחת בית השואבה של שנה זו (בשנת תש"נ) – צריך כל יהודי להרים את עצמו ואת בני ביתו וחלקו בעולם, למעלה ממעמדו ומצבו עד עתה.

ובמיוחד ע"י חגיגת "זמן שמחתנו" ושמחת בית השואבה בשמחה הכי גדולה, הפורצת גדרים, גדרי הטבע וכחות הטבעיים שלו, ושל כל אלו שסביבו.

עד שמרומם גם את טבע העולם שמחוץ ממנו, כולל ע"ז שממשיכים לחגוג את שמחת בית השואבה גם ברחוב, ברשות הרבים, ובאופן כזה שגם ה"רחוב" מתעלה ו"רוקד יחד" (כמדובר כמה פעמים).

(משיחות לילות הראשונים דחג הסוכות תש"נ)

פתגם השבוע בענייני גאולה

...ונתינת-כח מיוחדת בזה – מהאושפיזא החסידי דלילה זה, הבעש"ט: כשמדברים אודות הגאולה האמיתית והשלימה שבאה תיכף ומיד ממש – יש מקום לשאלה: איך יתכן שברגע זה ממש, כשנמצאים בגלות – תבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש?! והמענה לזה – שישנה הנתינת-כח מהבעש"ט, שדרכו והנהגתו היתה באופן שלמעלה מן הטבע, ועד שהנהגה שלמעלה מהטבע נקראת על שמו – "א בעל-שם׳סקע הנהגה", וכיון שהבעש"ט הוא האושפיזא דלילה זה, לא יפלא שבלילה זה וברגע זה ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. ובפרט שדרכו והנהגתו של הבעש"ט הולכת ונמשכת גם בדורנו זה ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו...

(משיחת ליל א' דחה"ס תש"נ)

לוח שבועי

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

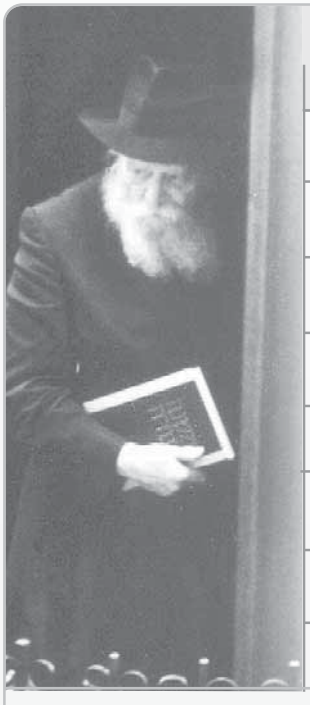

יום	ג' פרקים	פרק א'	ספר המצוות
רביעי י"ד אלול	הל' כלי המקדש והעובדים בו. פרק ג-ה.	הל' מעשה הקרבנות פרק טז.	מל"ת פה. פב. מ"ע לד. מל"ת פו.
חמישי ט"ו תשרי	פרק ו-ח.	פרק יז.	מ"ע כג. מל"ת עב. מ"ע לב. לו.
שישי ט"ז תשרי	פרק ט-י. הל' ביאת המקדש.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק יח.	מ"ע לג. מל"ת פח. פז. עג. קסג. קסד.
שבת קודש י"ז תשרי	פרק ב-ד.	פרק יט.	מל"ת סח. קסה. מ"ע לא. מל"ת עז. עח.
ראשון י"ח תשרי	פרק ה-ז.	הל' תמידין ומוספין.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת עה. עו. מ"ע כד. מל"ת סט. ע. עא.
שני י"ט אלול	פרק ח-ט. הל' איסורי מזבח.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ב.	מל"ת עד. מ"ע סא. מל"ת צא. צב. צג.
שלישי כ' תשרי	פרק ב-ד.	פרק ג.	מל"ת צד. צה. צו. צז. מ"ע פו.
רביעי כ"א אלול	פרק ה-ז.	פרק ד.	מ"ע ס. מל"ת ק. צח. מ"ע סב. מל"ת צט.
חמישי כ"ב תשרי	הל' מעשה הקרבנות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ה.	מ"ע סג. מל"ת קמו. מ"ע סד.
שישי כ"ג תשרי	פרק ד-ו.	פרק ו.	מל"ת קלט. קיב. מ"ע סה.
שבת קודש כ"ד תשרי	פרק ז-ט.	פרק ז.	מ"ע פט. מל"ת קמה. קמח*.
ראשון כ"ה תשרי	פרק י-יב.	פרק ח.	מ"ע סו. מל"ת קמז. מ"ע סז. מל"ת קב. קג. קלח.
שני כ"ו תשרי	פרק יג-טו.	פרק ט.	מל"ת קכד. מ"ע פח. פג. מל"ת קנה.
שלישי כ"ז תשרי	פרק טז-יח.	פרק י.	מ"ע פד. פה. מל"ת צ.
רביעי כ"ח תשרי	פרק יט. הל' תמידין ומוספין.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	הל' פסולי המוקדשין.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת פט. מ"ע לט. כט. מל"ת פא. מ"ע ל.
חמישי כ"ט תשרי	פרק ג-ה.	פרק ב.	מ"ע כח. כה. מ. מא. כז. מב.
שישי ל' תשרי	פרק ו-ח.	פרק ג.	מ"ע מג. מד. מה. מו. מז. מח. נ. נא.

אף שאומרים שאין מאמינים - אין זה משנה המציאות, שבאמת כן מאמינים!

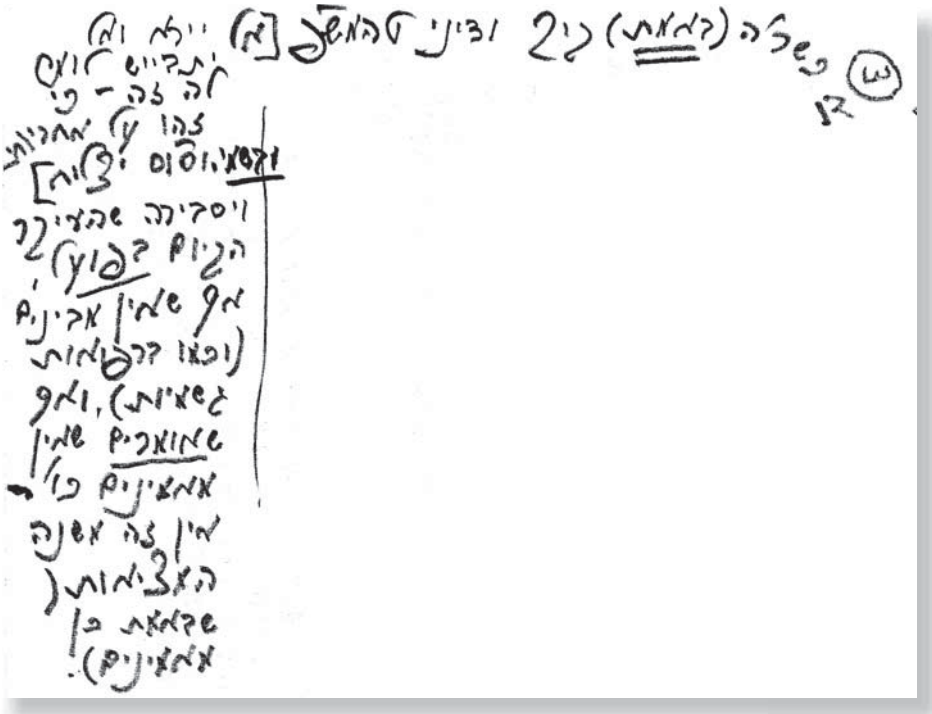

מענה לאשה שביקשה ברכה לרפואה שלימה:

א כשר'ה (באמת) קיד [= מטבח כשר] **ודיני טהמש"פ** [= טהרת המשפחה] **[אל ייר'א ואל יתבייש לומר לה זה - כי זהו על אחריותי ובשמי. וסו"ס** [= וסוף סוף] **יצליח] ויסבירה שהעיקר הקיום בפועל, אף שאין מבינים (וכמו ברפואות גשמיות), ואף שאומרים שאין מאמינים כו' - אין זה משנה המציאות (שבאמת כן מאמינים).**

לכל ילד וילדה · אות בספר התורה · של ילדי ישראל

האם לכל ילדיכם יש אות?

ספר התורה של ילדי ישראל | ת.ד. 8 כפר חב"ד 60840 | 03-9607358 | www.kidstorah.org

וצועקים "מל
להמשיך מלכ

צילום: לוי ישראלי

יומן חי מאירועי חודש
החגים ב"בית חיינו" 770

ר מלך"
אותו עלינו...

משפחתי האהובה, לחיים!

אילו פינו מלא שירה ולשוננו רינה אין אנו מספיקים להודות לה' על הזכות הנפלאה שנפלה בחלקנו לנסוע לשנה תמימה במחיצתו של הרבי מלך המשיח שליט"א.

מיום הולכנו לחדר ועוד קודם לכן כבר חישבנו וידענו כי 'שנת חיינו' היא קבוצה תי"ו-שי"ן-עי"ן-אל"ף. ככל שחלפו השנים, החודשים והימים, כך הלכו ועלו רגשי ליבנו, אין זו עוד שנה, כי אם...

ובתחילת יומני לשנת הקבוצה, אדגיש את הנקודה הפשוטה והברורה שבמטרת היומן: ברגעים אלו, הרגעים האחרונים של הגלות, החושך הולך וגובר. אך למרות זאת, ב-770 בית חיינו יש חיים אחרים, חיים של אמונה, חיים שבהם לא מתפעלים מהעולם ויודעים רק אמת אחת – דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א. החיים כאן הם חיים עם הרבי ועם האמונה האיתנה והידיעה הברורה שהרבי שליט"א מלך המשיח נמצא איתנו בפשטות ממש, בלי שום פשעטלך! ונקודה זו משתקפת במיוחד אצל התמימים "חיילי בית דוד" אשר חיים בכל רגע את הרבי ועוסקים בשליחות היחידה "קבלת פני משיח צדקנו". את החיות הזו נשתדל בע"ה להעביר כאן ביומן. וכאן מגיעה הזעקה, התחינה והבקשה: "רצוננו לראות את מלכנו" זו המטרה וזו הבשורה שנבשר ביומן זה, נאו!!

הטיסה נקבעה ליום התייסדות ישיבת תומכי תמימים, ט"ו אלול. בליל הטיסה נפגשנו כולנו, תלמידי קבוצה ע"א להתוועדות מיוחדת ב-770 שבכפר חב"ד, משם נצא ישירות לטיסה, לבית חיינו. התמימים מתוועדים יחד ומעוררים את הנקודות אתם התוועדנו בכל התקופה האחרונה לקראת שנת הקבוצה, אומרים לחיים אחד עם השני ומאחלים שנזכה להגיע אל הרבי באמת, 'בכל לבבך ובכל נפשך', שננצל את המתנה הזו כדבעי.

כל שעות הטיסה מנוצלות להכנה ראויה לרגע הנכסף, בו נזכה להיות בד' אמותיו של הרבי מלך המשיח שליט"א, אלו לומדים יחד את קונטרס בית רבינו, השני מעיין שוב בשיחת הדבר מלכות של השבוע, ועד שמגיע רגע הנחיתה – –

ביציאה מהטרמינל גילינו לשמחתנו את אחינו מקבוצה תש"ע שבאו לקבל את פנינו, כשבידיהם מזונות ושתייה ואיך לא – כוסית לחיים... ריקוד חסידי פורץ ועד מהרה אנחנו מוצאים את עצמינו כבר על הרכב שמתקדם במהירות לבית חיינו, בית משיח – ובמילה אחת, **הבית**. והנה אנחנו כבר רואים את 770!!... אני לא מצליח לתאר את ההרגשה. זה לא כמו כל פעם שהגעתי. הפעם זה לשנת הקבוצה, זה אחרת לגמרי...

הרכב חונה, ולמי יש זמן לחכות... בתוך רגעים כבר היינו כולנו בפנים כשהמזוודות נותרות מאחור, אחח... הגענו הביתה... ריקודים, קולע'ס, לחיים. אשרינו! תיכף לבואנו מתחיל סדר חסידות ערב שמהווה עבורנו הכנה טובה לרגעים הראשונים שלנו יחד עם הרבי שליט"א בתפילת מעריב.

הריקודים שהתקיימו ב-770 הלילה לכבוד ט"ו אלול, היו ממש במקום עבורנו... כשעה ארוכה בה רקדנו ושמחנו, כשכל התמימים משאר הקבוצע'ס מצטרפים ושמחים בשמחתנו – וכלשון הפסוק בחת"ת של היום: 'היום הזה נהיית לעם לה' אלוקיך'... כמה מתאים.

י"ט-כ"ב אלול.
שבוע ראשון בקבוצה ע"א

כמה נפלאה היא שגרת החיים ב-770. כל תפילה היא אחרת לגמרי, כל רגע ביום הוא אחר לגמרי. חיים חסידיים שוקקים סביבך בכל רגע ומכל פינה. וכמו למשל שמחות הבר-מצווה שמתקיימות כמעט בכל בוקר סתמי, כך נראה בעינינו יום הלימודים הראשון של שנת הקבוצה, קבוצה ע"א. ממש אחרת ממה שהכרנו. ובמילה אחת – 770.

אז זה שמחות מכל הסוגים, אפשערניש וגם בר-מצוות, ובל נשכח את החופות שנערכות בחזית בית חיינו. התוועדות בר מצווה מיוחדת התקיימה ביום שלישי, לת' **מנחם מענדל גרליק** מנהריה בה מתוועד סביו ר' **מענדל מרוזוב** שבניחוח החסידי המיוחד שלו מרתק את התמימים שעות ארוכות עד לשעות הקטנות של הלילה. ניגונים לא מוכרים, סיפורים שמתפרסמים רק על שולחן הפארברייגען וכדו'...

אבל אין ספק שגולת הכותרת של כל אירועי השמחות הייתה שמחת השבע-ברכות של חתן שרק לפני שבוע היה כאן כחתן קודם חתונתו, והיום הוא כאן חזרה יחד עם כלתו – לאחר חתונתם בארץ הקודש. את השבע-ברכות האחרון, אותו נהוג לערוך בתומכי תמימים, הם זוכים לערוך עם התמימים ב-770...

בקושי הספקנו להרגיש ולחוות כדבעי את הרגשת ה'קבוצה', וכבר נצנוצי תשרי מתחילים לנחות עלינו... בינתיים מדובר בתמימים בוגרי הקבוצע'ס הקודמות שמופיעים היום ב-770, לקראת חודש החגים הקרב ובא. מהם שישארו כאן גם אחרי תשרי, לשנה שלימה נוספת אצל הרבי. ואת האמת אומר, שכבר אחרי יום אחד של קבוצה – אני מאוד מבין אותם... קבוצה ס"ט מתוועדים יחד הערב. הם נמצאים כאן כבר במספרים שדוחפים אותם לשבת ולהתוועד יחד, אחרי שנה בה כל אחד היה במקום שליחותו ברחבי העולם, וכעת כולם נפגשים בבית, אצל אבינו האמיתי, כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

'ריח תשרי' שמתחיל להיות מורגש כאן, לא מתבטא רק באורחים שמגיעים הנה אט-אט. זה משודרג גם לאפיק המבצעים של תשרי: על הכניסה לזאל הגדול ניצבות למכירה אריזות מפוארות בכל מיני סוגים של תפוח בדבש, לקראת המבצעים של ערב ראש השנה. אתה רואה את זה – ומרגיש תשרי. התמימים משקיעים במבצעים, ובידעם כמה יכולה להיות ההשפעה של שי נחמד שכזה, מוכנים הם לקנות אריזות מפוארות עבור המקורבים מהמבצעים.

השבוע מתקרב לסיומו, וכצפוי (ובעצם הרבה יותר מהצפוי) נוחתים ב-770 כמויות של תמימים, כמויות שמגבירות את 'מצב תשרי' כמה רמות קדימה... וזה מורגש בכל: הכניסה לזאל הגדול שחסומה בעשרות מזוודות, התפילה במניין הרבי שליט"א שכבר צפופה ברמות של 'תשרי' ועוד. וכן ריקודי ה'יחי' שבסיום תפילת מעריב לא נשארים במצב רגיל, וכבר נפתח מעגל ענק של התמימים שנחתו במשך היום כשהם רוקדים ומפזזים והשמחה פורצת מהם – אשרינו!! הגענו לרבי, חזרנו הביתה!...

ועם כל המצב הזה שנחת עלינו כל כך מהר, אנחנו, התמימים דקבוצה ע"א, מוצאים לעצמינו את הזמן לשבת יחד... אין יותר מזה. לשבת יחד עם המשפחה, משפחת הקבוצה, ולהתוועד אחרי שבוע ראשון של שנת הקבוצה. כמה התכוננו, כמה חיכינו – והנה אנחנו כאן, ומתוך להט ומרוץ המאורעות חובה עלינו לשבת קצת

ולראות היכן אנחנו אוחזים. בשלב מסוים של ההתוועדות מצטרף אלינו א' התמימים מקבוצה תש"ע, וכאח הוא מתיישב איתנו ונותן נקודה על קבוצה מראות עיניו. ואכן, התחושה שמתקבלת מדבריו נותנת לנו להבין עוד קצת כמה שזוהי השנה הכי נפלאה, שנה שחיים בה רבי בכל רגע.

יום חמישי, כ"ג אלול

כבר בתחילת היום מורגש קצב הנחיתות הצפוף שמביא לכך שהזאל מלא בתמימים באופן מיוחד, וככל שהשעות עוברות – מתמלא יותר ויותר. אלו הם התמימים שיזכו להיות גם בשבת סליחות עם הרבי מלך המשיח.

ארגון 'אש"ל – הכנסת אורחים' מתחיל כבר היום בפעילות לרגל כמות האורחים המוקדמת. הפתיחה לפעילות זו הייתה בשיעור גאולה ומשיח מרכזי שנמסר אחרי תפילת מנחה, בו דיבר המשפיע ר' **אלעזר קעניג** בחיות נפלאה שעוררה את כולנו על כך שההסתכלות שלי על יהודי וההתבוננות בכך שכולם אכן מוכנים לגאולה, זה מה שבודאי יפעל אצל הקב"ה. את הדברים מבסס הרב קעניג על דברי הרבי שליט"א אודות פרשת נצבים, שעמידתו של יהודי באופן של 'נצבים היום **כולכם**' פועלת את המשכת ברכתו של הקב"ה על חודש תשרי.

בשעות הבאות ניכר תכונה רבה ב-770, והזאל משנה את פניו לקראת הכנסת ספר התורה המיוחד שמיועד לבית המקדש השלישי. ספר תורה זה נכתב על ידי בית משיח פלורידה, והערב עומדת להתקיים כאן הכנסת ספר התורה. בשעת אחר הצהריים חונים בחזית 770 שלושה טנקים מלאים בתלמידי הישיבה 'בית משיח – פלורידה' ומקורבים שהגיעו יחד עם ספר התורה המיוחד, כשעליו מונח פאר הכתר שנעשה בצורת 770. בתוך 770 החלק הקדמי פנוי מספסלים, ובשירת 'שישו ושמחו בשמחת הגאולה' הספר נכנס לזאל בכדי לערוך את סיום כתיבתו.

במשך השעות הקרובות כותבים עשרות חסידים, משפיעים ועסקנים את האותיות האחרונות, וממש בסיום סדר שו"ע התהלוכה החלה ברוב שירה וזמרה, כשקהל אדיר של תמימים ואנ"ש מלווה את הספר בריקודים סוערים ברחובות השכונה. לאחר שעה ארוכה ששמחת הכנסת ספר התורה של בית המקדש השלישי מרקידה את כל השכונה, אנחנו מגיעים שוב חזרה לבית חיינו. וכאן כבר השמחה עוברת לגל גבוה... בפסוקי 'אתה הראת' מכובדים בזה אחר זה התמימים

מראה שגרתי של הכניסה ל-770 החל מחציו השני של חודש אלול. האורחים מגיעים!

לומדים מתוך חוברות הלימוד שהפיקה המחלקה הרוחנית של 'אש"ל הכנסת אורחים'

מאות תמימים גודשים את חדר האוכל של 'אש"ל הכנסת אורחים'

האורחים, לפי שנות הקבוצע"ס – החל מקבוצה ס"ח ועד לקבוצה ע"ו... ובין כל 'אתה הראת', ואחרי כל הקפה פורצים ריקודי שמחה סוערים שלא יישכחו במהרה... בסיום השמחה מתיישב הקהל לסעודת המצווה שמתפתחת עד מהרה להתוועדויות קטנות.

יום שישי, כ"ד אלול

החברותות של המבצעים מכל המקומות יודעים היטב שביום המבצעים הזה כמו גם כל ימי המבצעים שבמשך החודש הקרוב, צריכים לצרף אליהם כמות מוכפלת של תמימים – בכדי לנצל את הכוחות האדירים שישנם כאן עם בואם של מאות האורחים שהגיעו עד עתה.

ישנם יהודים רבים שלא יהיו בערב ר"ה בעבודה, כך שההזדמנות האחרונה שלנו לפגוש אותם לפני החג זה היום. בהתאם לכך כבר היום מוכרים ב'מבצעים סנטר' את כל מוצרי ר"ה, כמו לוחות שנה חדורים במסרים של הרבי מלך המשיח, תפוח בדבש, עלוני הסברה וכדו'.

ו... הנה אנחנו נכנסים לשבת סליחות אצל הרבי, שבת שבעצם מהווה פתיחה רשמית לאירועי החודש השביעי, המושבע בכל. ולהיות שהקביעות בשנה זו היא שבת סליחות הכי מאוחרת שיש, בהתאם לכך 770 מלא באורחים – כבר לקראת שבת זו. אז אם במשך השבוע זה היה תמימים, כעת אנחנו כבר פוגשים אברכים צעירים, שלא מוכנים לוותר אפילו על שבת סליחות – והנה הם כאן.

אז אין כל כך צורך לתאר לכם איך נראית שבת שכזו בבית חיינו. השמחה והחיות של חודש החגים כבר מורגשת במוחש, ו'ברוב עם הדרת מלך' – שדווקא במצב מלא שכזה נפעל ההדר של מלכינו שליט"א, כך שאך טבעי הוא ששירת ה'יחי' שלאחר ה'לכה דודי' נראית אחרת לגמרי... זו שירה שסוחפת ושובה כל לב. שירה אדירה שהיא בעצם זעקה הבוקעת עד לב השמים – רבי! עד מתי?! חסידיך, בניך אהובין, עושים הכול בשביל התגלותך בגאולה שלימה מתוך לב בוער אליך. הגלה נא!...

דומה שבין השירה שלאחר 'לכה דודי' לשירה וריקודים שלאחר התפילה הייתה רק הפסקה של זמן-מה. הריקודים ממלאים את הרחבה שבקדמת 770 עד שהיא כבר גולשת ומתפשטת למרכז 770 לריקוד גדול סביב בימת הקריאה.

ובליל שבת סליחות בבית חיינו לא נחים. פשוט לא שייך לנוח. וגם אם אף אחד לא ארגן – תהיה התוועדות. ר' **זלמן לנדא** מתיישב בחדר שני של הזאל הקטן ללמוד מאמר, אבל התמימים כבר מתיישבים סביבו והוא מתחיל לשפוך... בהמשך מצטרף ר' **נפתלי דגן** להתוועדות – ומכאן, ההתוועדות זורמת סביב אמרות וסיפורים מר' ראובן דונין ע"ה, בנוגע לעבודת התשובה שצריכה להיות מתוך שמחה דווקא. וכך ההתוועדות נמשכה עד.. שבע בבוקר.

שבת קודש, כ"ה אלול

אחרי חצי שעה של לימוד חסידות, מתחיל מניין אמירת התהילים עם הרבי

האורחים בכינוס "ברוכים הבאים"

רבנים ומשפיעים ליד שולחן הכבוד בכינוס "ברוכים הבאים"

מלך המשיח. טבעי הוא שמיד לאחר אמירת התהילים יחזרו התמימים ללימוד חסידות, להתכונן לתפילת שבת כראוי. אחרי קריאת התורה עולה ר' זלמן לנדא (לא לשכוח – עד לפני שעות מעטות הוא עדיין התוועד...) וחוזר על נקודה מהתורה של הרבי בנוגע לעבודה של 'אני לדודי' וכפי שהיא מושלכת לזמן דימות המשיח. אז יש מושג של ללמוד חסידות כהכנה לתפילה, ויש מושג של להתוועד כהכנה לתפילה. ואכן – עבור רבים מהתמימים שעדיין אחזו לפני התפילה, זו הייתה הזדמנות לא רגילה להתוועד כהכנה לתפילה... 'צריכה להיות אצלנו הצעקה של 'יחי' מעצם הנשמה, שזה יזיז ויעורר את כל הפרטים ואת כל הנקודות בנפש, זה 'אני לדודי', עם זה צריך לחיות, בזה צריך למסור את הנפש'.

ההתוועדות של הרבי מלך המשיח מתחילה בעיתה, ובהתאם לתחילתו של חודש החגים – ההתוועדות מלאה באופן בלתי רגיל בקהל תמימים ואנ"ש, אורחים ותושבי השכונה. זמן קדוש, שבו התמימים עומדים בחברותות או

בקבוצות, כשתמיד נושא השיחה יהיה ה׳דבר מלכות׳ של השבוע, בין אם השיחה המוגהת ובין אם ה׳שיחות קודש׳. בפרט עם השיחה של השבוע, נצבים-וילך, בה ישנם נקודות ש׳מדליקות׳ כל תמים מיידית...

אגף ההתוועדויות של הכנסת אורחים מתחיל גם הוא לפעול, ובמרכז 770 מאורגנת התוועדות מרכזית לכל התמימים. המשפיע ר׳ **יוסף יצחק קסלמן** מתוועד עם התמימים על כך שגם היום, כשנמצאים אצל הרבי – הרבי אומר לנו, מדבר אלינו, מחיה אותנו. אנחנו רק צריכים לשמוע, להקשיב. מי שחי – מרגיש שהרבי מנחה אותו בכל רגע ושניה, וזה נדרש מאיתנו. ר׳ **נועם ווגנר** מתוועד ומעורר על הנקודה של עבודה בכוח עצמו, שכאשר נמצאים בחודש אלול, שבת סליחות, צריכים לזכור שהנקודה היא עבודה אישית. בשלב מסוים קם הרב ווגנר ומכריז – אצל חסידים מגיעים לסליחות מתוך שמחה דווקא ובזה צריכים להיות מונחים עכשיו! הוא פורץ בניגון ההקפות לר׳ לוי״ק, ותוך רגעים כבר כולם על הרגליים בריקוד סוער. ההתוועדות נמשכת עד תפילת מנחה.

מוצאי שבת סליחות... גם התמימים היוצאים להקהלת קהילות יודעים שעליהם לשוב מוקדם כמה שיותר – – ההתוועדויות תיכף מתחילות... התוועדויות רבות מתקיימות לקבוצות שונות ברחבי השכונה, אך המרכזית הייתה בבית חיינו, התוועדות בה משתתפים מאות תמימים ומתוועדים יחד עם ר׳ **ישראל גרינברג** שמחיה את כולם בחיות שלו, כשהתחושה חודרת עמוק לקראת הסליחות: הנה זה משיח בא, ואחרי כל רגע של גלות – אין כל טענה על יהודי, הטענה היחידה שישנה היא – כלפי שמיא – עד מתי?!.. לקראת שעת חצות ההתוועדות כבר ׳נשפכת׳ לקדמת 770 לרחבה שפונתה מספסלים, ומכאן, במשך שעה ארוכה התמימים ואנ״ש רוקדים בעוז ׳כתיבה וחתימה טובה׳, עם המילים האלו או עם ׳יחי׳, שאקלדיקערהייט בעיצומו... מרגע לרגע העסק מתמלא יותר ויותר, ולמרות פינוי הספסלים – מורגשת צפיפות רבה.

בשעה אחת בדיוק מתחילים באמירת הסליחות כשהש״צ הוא ר׳ **שלום לברטוב**, ופשוט מדהים לראות איך שמכל פינה קופצת מול העיניים הנקודה של משיח. מכל פיוט, מכל קטע. זו הנקודה. זה מגיע לשיא בהכרזת ה׳יחי׳ שבסיום הסליחות, כשחיילי צבאות ה׳ נעמדים על המדרגות של בימת כ״ק אד״ש, ובעוצמה של ׳משיחי׳ הם מכריזים כשהקהל עונה אחריהם בהתרגשות. ומכאן ואילך – הריקודים חוזרים עד שלוש בבוקר... רוקדים ושרים ׳יחי׳ במנגינה הזו או במנגינה האחרת, אבל ׳יחי׳.

יום ראשון, כ״ו אלול

היום מתחילים סדרי אש״ל באופן רשמי. 770 כולו מחולק לפי ישיבות, וכאן ניכרת העוצמה של ישיבות תומכי תמימים הרבות שבכל העולם כולו. אגף הלימודים של אש״ל הוציאו לאור חוברת לימודים נפלאה ומושקעת עבור הסדרים, חוברת זו מיועדת ומכילה בתוכה את חומר הלימודים לשבוע של ימי הסליחות, וכך תצא חוברת לכל שבוע. חומר לימוד בעיונא, עם סוגיות ערוכות במפרשים, סוגיות בגאולה ומשיח, וכן הלאה.

אחרי מנחה מתקיים שיעור גאולה ומשיח מרכזי לכל התמימים, שמספרם גדל מרגע לרגע עם הטיסות הנוחתות בקצב מהיר, ואת השיעור מוסר הרה״ת **שלום דובער וולף** שמבהיר את שיטת כ״ק אד״ש בעניין ב׳ התקופות בימות המשיח. נושא זה מתבאר במיוחד על-פי ההדרנים היותר אחרונים שעל הרמב״ם.

הערב מתקיים כינוס נשים לקראת ראש השנה, ולצורך כך התמימים נאלצים לצאת מהזאל לכמה שעות, ובינתיים לומדים ב׳געצל שול׳ וכדו׳. לתפילת מעריב כבר חזרנו לזאל. ולאחר תפילת מעריב, הזאל נשאר מלא וגדוש באלפי תמימים כפשוטו שיושבים ומשקיעים בלימוד תורתו של נשיא דורנו מלך המשיח.

ואם כבר תשרי, אז פארברייגען כל ערב זה ממש חובה – – הערב מתיישב עם התמימים ר׳ **בועז סגל** מנהל חינוכי תות״ל קריות, ובסגנונו המיוחד יש לו הרבה מה לספר לתמימים מימי שהותו כאן אצל הרבי, במיוחד מימי חודש תשרי במשך השנים. בפינה אחרת מתוועד עם קבוצת תמימים ר׳ **שניאור שניאורסון** ומחמם על העניין של אהבת ישראל אמיתית.

יום שני, כ״ז אלול

כמה נפלא זה להתחיל את היום ממש על הבוקר עם הרבי... ככה זה בימי הסליחות. מיד אחרי הסליחות התמימים מתיישבים לסדר חסידות בו לומדים את המאמרים שהודפסו בחוברת המיוחדת בתוספת סיכום וכו׳. בסיומו של סדר חסידות מתקיים שיעור בספר בשורת הגאולה. שיעור זה מתקיים בכל יום, אך לרגל חודש החגים החליטו המארגנים לשדרג את השיעור, בכך שהשיעור יימסר מפי אחד התמימים מקבוצה, שיבאר וידקדק כראוי בשיחות. זאת מלבד כיבוד מיוחד שהוגש למשתתפים.

בקריאת התורה נשמעו מאות ברכות הגומל ללא הפסקה... פשוט מדהים לגלות כמה הגיעו הנה מאז שבת קודש.

את השיעור המרכזי בגאולה ומשיח מוסר הרה״ת ר׳ **שלמה כץ** מבית חב״ד באור-יהודה, והוא מבאר את ההסתכלות הנפלאה של מלך המשיח על כל יהודי, במיוחד מהמשתקף בבירור משיחות הדבר מלכות שבשבועות האחרונים.

ארגון אש״ל ממשיך להשקיע בתמימים, והיום מתקיים פאנל מיוחד על התקיעות אצל הרבי מלך המשיח, בפאנל מדברים ר׳ **לוי טננבוים** שתוקע את התקיעות דמעומד אצל הרבי. ור׳ **שלום יעקב חזן**. מאות תמימים מרותקים לפאנל המעניין שנושא בתוכו פרטים ועניינים רבים שלא ידועים לכל.

הערב מתוועד עם התמימים ר׳ **נועם ווגנר** בזאל הקטן. להתוועד עם הרב ווגנר, ולשמוע ממנו על לחיות משיח, ולחיות את ההתגלות בכל רגע – זה באמת מחיה ומעורר.

בשעות אלו נוחתים ב-770 חיילי קעמפ ׳מחנה משיח׳ יחד עם מפקדיהם המסורים, לחודש שלם של רבי בכל שנייה. חודש של התגלות שלימה.

יום שלישי, כ״ח אלול

כל מי שהיה בזאל הגדול בחצי שעה שבין סליחות לתחילת סדר חסידות לא יכול היה להסתיר את התפעלותו: אלפי התמימים יושבים בקבוצות קבוצות לפי ישיבות בזמן הרשות שלהם, ולומדים בחבורה עם תמים מ׳קבוצה׳ את שיחת ה׳דבר מלכות׳ של ערב ראש השנה. היוזמה הגיעה ממטה משיח של תלמידי קבוצה תש״ע, שהחליטו להביא לכך שכל התמימים ללא יוצא מן הכלל ידעו כראוי את השיחה היסודית הזו.

במשך סדר נגלה בוקר, יוצאים התמימים מישיבות קטנות לשיעורים בנגלה שפזורים ברחבי השכונה. השיעורים מתקיימים במסגרת הלימודים של אש״ל,

ונמסרים על-ידי בחירי התמימים.

אנחנו נכנסים ליממה האחרונה של שנת 770... פאנל מיוחד מתקיים הערב ב-770 לכל התמימים, בו התמימים מתוודעים לכל פרטי ההרחבות של 770 ושאר פרטים מכל השנים, מפיהם של אלו שהיו כאן בשנים הראשונות לבואו של הרבי הריי"צ לאמריקה.

וכמידי שנה, בערב ראש השנה מתקיים הכינוס הגדול של 'ברוכים הבאים' לאלפי האורחים מטעם ארגון אש"ל הכנסת אורחים. בכינוס משתתף ונואם המרא דאתרא וחבר הבד"צ דקראון הייטס הרב **אהרן יעקב שוויי**, וכן מדבר הנגיד החסידי ר' **ש"ב דרייזין** שבזכותו נמצאים כאן רבים מהתמימים, ר' **אלעזר קעניג** מדבר בחום על הזכות שבשהייה בד' אמות של הרבי, ועל האחריות לנצל כל רגע, כשכל הזמן עומד לנגד עינינו שהגענו להיכל מלכותו של הרבי-המלך, וכאן הגילוי של המלך הוא ביתר שאת.

וכראוי לליל ערב ראש השנה, שהוא יום ההולדת של הרבי הצמח צדק, מתקיימת התוועדות מרכזית עם הרה"ח ר' **לוי יצחק גינזבורג**. הרב גינזבורג מעורר את התמימים בנקודה המרכזית של ר"ה – קבלת מלכותו יתי' שמתגלית בשלמותה על ידי מלכותו של מלך המשיח. ומכאן נובעת הנקודה של ראש השנה מתוך שמחה דווקא, כהלשון שמופיעה רבות בחסידות על ר"ה – 'בשמחה רבה ובביטול עצומ' – זוהי התנועה שישנה כאשר מקבלים את מלכותו של המלך. יחד עם זאת מדגיש הרב גינזבורג את הזהירות והרצינות שצריכה להיות בר"ה – ודווקא מצד זה שביום זה אנו מקבלים על עצמינו את עול מלכותו יתי'. ההתוועדות נמשכת בטוב, כשהרב גינזבורג מנגן ניגונים יחד עם התמימים וללא הפסקה, עוד ניגון ועוד ניגון...

יום רביעי, ערב ראש-השנה

זהו.. כבר ערב ראש השנה, יומה האחרון של שנת תי"ו שי"ן עי"ן, שנת סעוועך סעוונטי... ידוע הווארט שגם בתפילת מנחה האחרונה של השנה עדיין אומרים 'ברך עלינו ה' אלוקינו את **השנה הזאת**' כיון שגם ברגע האחרון עדיין לא מאוחר... אז ביום שכזה, התביעה מתחזקת – אנחנו לא מחכים לתשע"א, אנחנו דורשים התגלות נאו – בשנת תש"ע – 770!..

הסליחות הארוכים של ער"ה

פאנל מיוחד על 770 - ביום האחרון לשנת 5770. צילום: לוי ישראלי

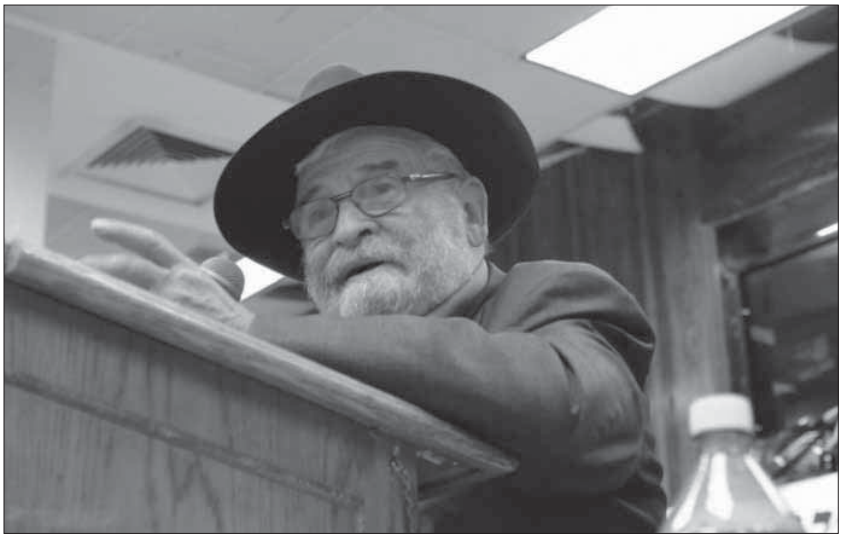

הנגיד החסידי הרב שלום בער דרייזין, נואם לפני התמימים בכינוס "ברוכים הבאים". צילום: לוי ישראלי

הרב אברהם מייזליש קורא את הפ"נ כללי לאחר תפילת שחרית בערב ראש השנה. צילום: שניאור חבבו

אלפי חסידים בהתוועדות ראש השנה עם הרבי, שנערכה השנה במוצאי שבת. התמונה צולמה לאחר צאת השבת.

ולאחריהם סדר חסידות – מלאים יותר מכל הימים האחרונים. אתמול בלילה ועד לפנות בוקר הגיעו הנה הטיסות האחרונות עם גלי האורחים הגדולים לקראת ראש-השנה.

בזמן שישנו בין סדר חסידות לתפילה, ניתן לראות רבים שמזדרזים לכתוב את הפ"נ כבר עכשיו, בכדי לחסוך לחץ לאחר התפילה. בסיום תפילת שחרית עולה הרה"ח ר' **אברהם מייזליש** על בימת כ"ק אד"ש כשבידיו ערימת הדפים של הפ"נ כללי, והוא מתחיל להקריא אל מול פני הקודש את הפ"נ עליו חתמו אלפי חסידים מכל העולם. קשה לתאר את התחושה שעוברת ברגעים שהוא דורש את ההתגלות מקרב ולב עמוק, באופן שנשמע במוחש איך שהדברים יוצאים מן הלב. ר' אברהם מבקש 'עד מתי?!' והקהל האדיר שעומד צפוף מצטרף לזעקה, ולאחר מכן להכרזה העיקרית 'יחי אדוננו', שמבטאת את קבלת מלכותו עלינו, 'בשמחה גדולה ובביטול עצום'.

לאחר התפילה מתיישבים אלפי דיינים שמרכיבים יחד מאות בתי-דין להתרת נדרים. המראה המיוחד שחוזר על עצמו בכל שנה, כאשר בכל פינה אפשרית ישובים תמימים ואנ"ש כדיינים המתירים את הנדרים. הגלות בינתיים שורדת עוד רגע ועוד רגע, ובתור 'דיינים מומחים' מוטלת עלינו האחריות והזכות לפסוק שאין שום זכות לגלות להמשיך עוד רגע אחד. המשפיע ר' **אלעזר קנייג** מרכז את בית-הדין הענק שמורכב מאלפי-אלפי דיינים, ויחד פוסקים כולם ש'יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!'

קדימה. הצבא צריך לצאת לכיבוש. אין הרבה זמן, כל שנייה חשובה ונחוצה, לפגוש עוד יהודי ולעוררו על קבלת מלכותו של הקב"ה שמתגלית בשלמותה על ידי מלכותו של מלך המשיח. הקבוצות מתארגנות בזריזות בכל המצטרך למבצעים, ולכל לראש – מצוידים בשיחה הנפלאה והיסודית של הדבר מלכות לערב ראש השנה ללימוד בזמן הנסיעה או קריאת קטעים נבחרים עם יהודים במבצעים. זה הנושא של המבצעים היום – קבלת מלכותו של הקדוש-ברוך-הוא מתוך שמחה וטוב לבב.

אחרי שעות של מבצעים אנחנו כבר חייבים לחזור.. אין הרבה זמן. הכנות לחג, מקווה בזריזות, ורצים ל-770 לתפוס מקום לתפילת מעריב של ליל א' דראש-השנה. אז אם חשבת שהיית חכם להגיע מוקדם, גילית שהיו עוד הרבה חכמים לפניך... זמן רב לפני תחילת התפילה ועוד לפני כניסת החג, כבר עומדים תמימים רבים על משמר מקומותיהם – כמה שיותר קרוב לרבי, או מקום בו יהיה ניתן לראות את הרבי, בעזרת ה'. אברכים תושבי השכונה שרכשו מקומות מהגבאים, רואים צורך לגדר באמצעות פלטות-עץ את מקומות מושבותיהם למען לא יימחצו תחת עומס המפולות שמתרחשות ללא הפסקה... אז תוך כדי השמירה על המקום התמימים מנצלים את הזמן – זה עם התהילים, זה עם השיחה של תשנ"ב, או איזה מאמר, וככל שהזמן עובר – כבר לא כל כך מצליחים עקב הצפיפות...

התפילה מתחילה, ובראש מהדהדים דברי קדשו של הרבי שליט"א, אודות עבודת התפילה המיוחדת שניכרה אצל רבותינו נשיאינו בתפילת מעריב של ליל ר"ה, אשר 'אפס קצהו ושמץ מינהו צריך להיות אצל כל אחד ואחד מהחסידים'. כמה מתאים לפתוח את תפילות ראש-השנה עם שירת ה'יחי', ולאחריה הניגון של 'אבינו מלכינו אין לנו מלך אלא אתה'. פשוט מבטא את הנקודה של הכל – קבלת המלכות.

לאחר סעודות החג בבתי אנ"ש או בחדר האוכל של ארגון אש"ל הכנסת אורחים, 770 מתמלא בתמימים אומרי תהילים עד לשעות המאוחרות של הלילה.

יום א' דראש-השנה, תשע"א

כהודעתו של הגבאי ר' **מנחם גערליצקי** אמש, תלוי בכניסה זאל הגדול רשימת מקומות מסודרת עבור היוצאים למבצע שופר. החל מהשעה 7 בבוקר יוצאים

1.33₪

זה לא כסף,
זה אידישקייט!

בתרומה קבועה של 40 שקל (!) לחודש מזכה את כולנו בשותפות נצחית ובשנה טובה ומתוקה.
שקל-שלושים-ושלש-אג' ביום, זה באמת לא כסף.
זה הרבה יותר מכסף. אז למה אתה מחכה?!

לשותפותך בהפצת המעיינות
בקנה מידה ייחודי במקום ייחודי - מס' אפשרויות:

- בהעברה לחשבון בית חב"ד מודיעין עילית
  בנק הפועלים 12 סניף 667 ח-ן 213015
- בכרטיס אשראי או בהוראת קבע

או לתאום עם נציגנו באזור מגוריך
חייג עכשיו לטל': 052-765-2353

הספריה החסידית
מודיעין-עילית

קבוצות של תמימים ואברכים למבצע שופר, כשכולם מזדרזים בכדי להספיק את התקיעות עם הרבי.

קריאת התורה מסתיימת, והס הושלך בקהל. הרה״ח ר׳ **שלמה מאיעסקי** חוזר בקצרה על הדברים של הרבי בשיחה של ער״ה תשנ״ב אודות קבלת מלכותו של מלך המשיח, והוא מסיים בהכרזת ׳יחי׳ כשהקהל כולו עונה אחריו בהתרגשות. מתחילים לנגן את ניגוני רבותינו נשיאינו. בשלב זה כבר אין דחיפות. פשוט אין מקום להידחף בצפיפות שכזו... אלו רגעים... עם הניגון הלב מתחנן – – את התקיעות צריכים ומוכרחים לשמוע מהרבי... קולי שמעה כחסדך ה׳!.. רצוננו לראות את מלכנו!..

השעות שלאחר התפילה מנוצלות לסעודה קצרה ומשם למבצעים. מהתמימים היותר מבוגרים יוצאים גם לשכונות רחוקות מאוד לערוך שם את תפילות ליל יום ב׳ דר״ה והתקיעות של מחר, כשהם מתכוונים להספיק לחזור לכאן לתקיעות של מחר.

תפילת מנחה במניין אד״ש מלאה בעיקר בתמימים, וממילא היא נראית אחרת לגמרי -בניגוני שמחה לאורך כל התפילה. לאחר התפילה יוצא הקהל הגדול לתשליך בסוכת 770, וחזור ל-770 לאמירת תהילים תוך כדי שמירת מקום לתפילה. בינתיים נשמעים ב-770 קולותיהם של חיילי הקעמפ ׳מחנה משיח׳ שמנגנים בחיות ניגונים ושירי הקעמפים המרגשים...

יום ב׳ דר״ה

לתפילת שחרית עובר לפני התיבה המשפיע ר׳ **אלעזר קעניג**, שכדרכו ׳מתוועד׳ את התפילה, באופן כזה שמחיה את כולנו, כשכל קטע שמדבר על קבלת המלכות, על משיח וכדו׳ – מקבל הדגשה מיוחדת. מובן שתפילה כזו נראית אחרת...

הסדר של התקיעות מתנהל כיום האתמול, ועדיין איננו זוכים לשמוע את התקיעות מכ״ק אדמו״ר מלך המשיח שליט״א, אך לאף אחד אין ספק שכל העניין הוא רק בחיצוניותו, העלם בפרטים שלכאורה הם יותר טכניים (אם אפשר להתבטא כך). כי לכל אחד ברור שהרבי שליט״א נמצא כאן בפשטות ממש, וכל מה שנפעל על ידי התקיעות – זה רק הרבי ולא אף אחד אחר, והרבי ודאי פועל את כל העניינים כולל שקי הפ״נים שמונחים על הבימה בשעת התקיעות. והדרישה והתביעה היא – שנראה את כל זה בעיני בשר, נאו מיד ממש.

לתפילת מוסף עולה הש״צ ר׳ **שמואל מ״מ בוטמאן** שבתפילתו ניכרת החיות שלו בעניין של ׳יחי׳, בכך שלאורך כל התפילה, הניגון (כמעט היחידי) שהוא מתחיל זה ׳יחי׳...

ראש השנה הנוכחי מתייחד בכך שיש הרבה יותר זמן פנוי לתהילים ולמבצעים, מכיוון שהפארבריינגען של ר״ה יתקיים רק מחר, כפי שהרבי הנהיג בשנים האחרונות שהייתה קביעות זו. התמימים היוצאים למבצעים מזדרזים בכדי לחזור לפני כניסת השבת עם השופר, ואלו היוצאים למקומות הרחוקים כבר ישאירו את השופר וכו׳ בבית חב״ד באיזור אליו הם מגיעים.

לקראת תפילת קבלת שבת הזאל מתמלא שוב עד אפס מקום, ועל כל מקום אפשרי ניתן לראות תמימים ואנ״ש שמנצלים את הזמן ללימוד שיחות השבת אליה אנו נכנסים. התפילה מתחילה, ותיכף ומיד פורצת שירת ׳לכה דודי׳ ולאחריה שירת ה׳יחי׳ לפני הרבי בשירה סוערת במיוחד.

לאחרי סעודות שבת חוזרים ל-770 לזאל מלא בתמימים שמתוועדים על ספרי הרמב״ם או השניים-מקרא... בסוכה של 770 מתקיימת התוועדות שלום-זכר, בה מתוועדים התמימים ואנ״ש משך שעות ארוכות.

שבת שובה, ג׳ תשרי

מה נפלא הוא המראה של הזאל הגדול כשהוא מלא עד אפס מקום כבר בשעה 8:00 בבוקר, בתמימים ואנ״ש ששוקעים בלימוד חסידות, מאמרי שבת שובה הרבים שישנם בתורת רבותינו נשיאינו בכלל וכ״ק אד״ש בפרט. לתפילת שחרית עובר לפני התיבה הבעל-מנגן ר׳ **מענדל רייצעס**, שממלא את התפילה בניגוני שמחה וניגונים צובטי מיתרים, תפילה שסוחפת את כולם. התפילה מסתיימת מוקדם מאוד מהרגיל, והזאל ממשיך להיראות כבשעת התפילה ממש – במאות תמימים ואברכים שעוסקים בעבודת התפילה ובלימוד חסידות.

התוועדות שבת קודש של הרבי שליט״א מלאה בקהל גדול מאוד של תמימים ואנ״ש, ואחרי שקוראים קטע משיחת-קודשו, ממשיכים התמימים ללימוד ועיון בשיחות, כשבאופן מיוחד בולטת השיחה השנייה לפרשת האזינו בחלק י״ט, בה הרבי מבאר באופן נפלא שמאוד משתייך לזמנינו, את פירוש רש״י בסיום פרשתנו ׳אין אנו מניחין אותו׳. וכשלומדים שיחה שכזו בהתוועדות של הרבי – זה בוער הרבה יותר...

בעוד שעות ספורות תחל ההתוועדות הגדולה של ראש-השנה, התוועדות הב׳ של הרבי שליט״א ליום זה, ובינתיים מתיישבים התמימים להתוועד עם המשפיעים. ר׳ **לוי יצחק גינזבורג** מתוועד על נקודת הביטול וההתמסרות של חסיד לרבי, שמזה נובעת העמידה בחוזק בעבודה היחידה של זמנינו זה. ר׳ **משה עבאד** מתוועד עם תמימים באופן יותר אישי, ׳אתה צריך להיות חסיד ולא בגלל שאבא שלך חסיד! החסיד שלך צריך להיקנות בעבודה אישית׳... ובהמשך מצטרף ר׳ **ישראל גרינברג** ומכריז: עכשיו, כשכבר נמצאים אצל הרבי, זה הזמן להתענג... חודשים שלמים התכוננתם, עבדתם, עכשיו הגעתם לכאן – קצת ליהנות מניגון חסידי... ממש כמו המשל הידוע ש-770 זה כמו הקרעטשמ״ע [=בית מרזח], זה הזמן לנוח ולהתענג על אלוקות...

ובינתיים עמלים ועד המסדר על ארגון ההתוועדות הגדולה. פירמידות כבר מוכנות, הזאל משנה את פניו לקראת ההתוועדות, ואט-אט המקום מתחיל להתמלא בקהל עצום של חסידים. תפילת מנחה נקבעה לשעה שש, וכבר הרבה לפני התפילה ניצבים תמימים במקומותיהם לקראת ההתוועדות.

תפילת מנחה מסתיימת, והקהל כבר ניצב מוכן במקומו, מוכן לקבלת פני משיח. הצפיפות אדירה, ובהגיע העת פוצחים כולם בשירת ׳יחי׳. העיניים נשואות למקומו הק׳, והלב דורש: זה כבר לא יכול להימשך כמו כל פעם. מכאן אנחנו לא יכולים לצאת בלי ההתגלות. ההתוועדות נפתחת בניגון ׳אתה בחרתנו׳ – ניגון שמילותיו ותנועותיו מגבירות את רגש השמחה והאושר בלב.

הרה״ח ר׳ **נחמן שפירא** חוזר את המאמר ד״ה ׳שיר המעלות׳ תשמ״ח, שזהו המאמר האחרון לעת-עתה שנאמר בקביעות של שנה זו. אחרי המאמר מנגנים את ניגוני רבותינו נשיאנו, כשמיד לאחרי ניגון ההקפות לר׳ לוי יצחק, פורצת שירת ה׳יחי׳ בעוצמה אדירה, שירה שמבטאת את הרצון והתביעה החזקה לראות את מלכנו נאו. מכאן ממשיכים לניגונים של הרבי, והתרגשות מיוחדת ניכרה בניגון ׳דרכך אלוקינו להאריך אפך . . והיא תהילתך, למענך אלוקינו עשה..׳ כשהקהל חוזר על

הניגון שוב ושוב באופן שקשה להפסיק, ורק דבר אחד עומד מול העיניים – תחנונים להתגלות שלימה תיכף ומיד.

בהמשך מנגנים את ניגון ד' בבות, כשמיד לאחריו נעמד ר' **נחמן הולצברג** ומבקש בעד כלל החסידים שיהיה הצלחה בכל העניינים בגשמיות וברוחניות, והעיקר – שבסיומה של שנת בית משיח, ותחילתה של שנת ביאת משיח, שתהיה הגאולה האמיתית והשלימה נאו! הקהל עונה בשאגת 'אמן' וממשיך בהכרזת 'יחי' אדירה. ר' **שמעון ניובארט** מכריז על הסדר, שלכל לראש תהיה ההתגלות השלימה, ותהיה חלוקת כוס של ברכה ונזכה לראות בעיני בשר איך שהרבי נותן לכל אחד מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה. ואתה לא מסוגל להאמין. עוד התוועדות נגמרה, התוועדות רוויות רגש ציפייה ודרישה ועדיין לא בא!...

לאחר ברכת המזון הקהל העצום ניגש להתפלל תפילת מעריב עם הרבי מלך המשיח, ומכאן להבדלה, בציפייה לזכות לקבל את הכוס של ברכה מידו הקדושה. הקהל צופה בוידיאו מחלוקת כוס של ברכה בהתוועדות של מוצאי ראש השנה תנש"א. עומדים, צופים, וצמאים לראות עוד ועוד.

במהלך השעות הבאות, בעוד הספסלים ב-770 הפוכים, התמימים מוצאים לעצמם את הזמן להתוועד יחד, מנגנים ו..פשוט נהנים יחד. נהנים לשמוע איזה 'פרסום הניסים' טרי וכדו'... בשעה אחת וחצי בערך מתחיל סיום הרמב"ם וסעודת מלוה מלכה...

לוי'ק אחי היקר, לחיים!

אחרי ההתוועדות הגדולה אמר לי חבר, שכשניגנו 'אתה בחרתנו', היה רגע שלפתע השירה הוגברה באחת, ושריקות חדות הגביהו את השירה הנלהבת לרמות גבוהות מאוד – – –

באותו רגע, באופן טבעי, עיניו הופנו לכיוון מקומו הק' של הרבי שליט"א. הרגש הפנימי אמר לו שבטח הרבי התגלה והוא מעודד את כולם עכשיו – – אז העיניים מיד בטבעיות הופנו לרבי...

ככה זה כאן, ב-770. רגעים כאלו שאתה מרגיש שהרבי מתגלה, רגעים שאתה מרגיש שהרבי עומד מולך ומעודד...

נתראה בלב שמח בקרוב ממש,

מענדי, 770 בית משיח.

פירמידות בכל פינות בית הכנסת, בהתוועדות מוצאי ראש השנה עם הרבי.
צולם לאחר צאת השבת על ידי: לוי ישראלי

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

917-691-5212
718-473-5937

◆החלפת מצעים ומגבות
◆שרותים ואמבטיה מפוארים
◆סבונים ושמפו בשפע
◆שרות מלא!

◆ מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרנים: מקרר, מיקרוגל טוסטר, מיחם
◆ ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
◆ טלפון חופשי
◆ אינטרנט מהיר חופשי
◆ וידאו

קינגסטון הוטל

השמחה בליובאוויטש

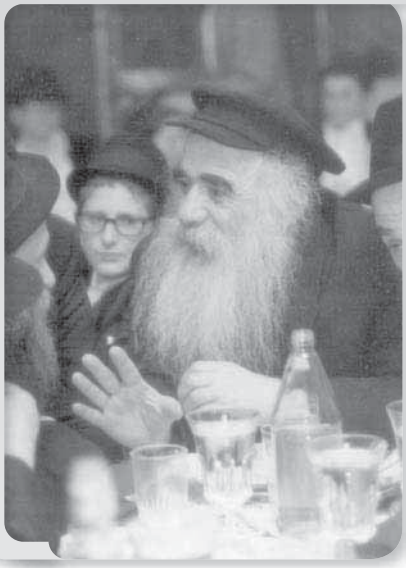

מאת הרב חיים לוי-יצחק גינזבורג
משפיע בישיבת תומכי תמימים ראשון לציון

מי שראה, ו"לקח את הנקודה" בשמחת בית-השואבה בליובאוויטש שבליובאוויטש - לקח עמו הרבה הרבה שמחה אמיתית. שמחה שאינה נובעת מקולו הנעים של "הזמר החסידי" ומיופי הצלילים של התזמורת. שמחה של התקשרות של אמת ושל פנימיות

בשבת חול המועד סוכות תרפ"ו, ביקר החסיד ר' אליעזר ננס ע"ה, אצל הגאון הרוגוטשובי, בדרכו לרבי יחד עם חברו הטוב. על ביקור זה מסופר בספר "מגדל עוז":

בשעה שתיים אחר-הצהריים בא [ר' אליעזר] עם חברו לישיבה, ר' מרדכי-אליעזר לאפאטובסקי (פריסלאוואר). נכדו של הרוגאטשובי פתח בפניהם את הדלת והראה להם את חדרו של הרב. דפקו בדלתו, והגאון פתח להם ושאל בחופזה "וואס פרעגט איהר?" (מה תשאלו). תוך כדי-כך השתנה קולו ואמר בדיבור של חיבה: "תמימים? קומט אריין, קומט אריין" (היכנסו, היכנסו).

הדבר הראשון ששאלם היה: היכן יש להם סוכה לאכול בה. השיבוהו כי הם אוכלים בסוכתו של ר' שמואל נימוטין. "גוואלד!", קרא הגאון, הולכים אתם אם-כן חמשה ק"מ בבוקר למקווה, אחר כך חמשה ק"מ לרבי, ואח"כ דרך ארוכה לסוכה? – הרי זה סתירה לעונג שבת! מדוע אינכם באים לאכול בסוכתי?

ומיד, כדרכו של הגאון הרוגאטשובי, שכל חייו ממש היו לימוד התורה וההיבט התורני על כל דבר, התחיל לפלפל בעניין זה: בכלל, אמר הגאון, הרי ההולך לקבל פני רבו פטור מן הסוכה, ואם כן פטורים אתם לגמרי מן הסוכה. אלא שאולי יש לפקפק בכך, שהרי שם בגמרא מדובר על ההולך לשמוע דברי-תורה, ובאם לאו אולי הוא חייב בסוכה. והנה אם נפרש את המושג "לשמוע דברי תורה" שהכוונה היא "לשמוע" כפשוטו, שמיעה באוזניים הגשמיות – הרי שמעתם את דברי התורה של הרבי, ואז אתם אכן פטורים, אך אם הכוונה "לשמוע" היא להבין – כלום הבנתם? (הרי את דברי הרבי לאמיתתם אין אתם שייכים כלל להבין!) אם-כן חייבים אתם בסוכה, ובואו אלי...

אחר-כך התעניין הגאון בפרנסתם, וכשנוכח שהיא מצויה להם בצמצום, שאלם מאין לקחו כסף לנסיעה ארוכה כזו ללנינגרד, והשיבוהו שלקחו הלוואה לשם כך. נתפעל הגאון ואמר, שבזאת רואים את ה"אויפטו" [החידוש ו"הפעולה"] של אדמו"ר מוהרש"ב בייסוד "תומכי תמימים" שגידל בה בעלי מסירות-נפש.

שוב שאלם, אם יש לכם מסירות-נפש עבור נסיעה לרבי – האם יש לכם גם השגה ברבי, שבעבור זאת אתם מוסרים נפשכם?

אמר לו ר' אליעזר ננס, שמשמע מהשאלה שהגאון יש לו השגה זו, ואם-כן יואיל נא לבארה להם.

השיב להם הגאון: "השגה במדרגות הרבי, זה דבר שאי-אפשר, שהרי הוא צדיק הדור ומנהיגו. אך בפרט אחד יכולים להשיג. והוא, שכל ערב סוקר הרבי את כל העולם כולו, ובאם רואה שבקצווי תבל נמצא אברך במצוקה גשמית – פונה הוא בתביעה אל הריבונו-של-עולם שיוריד ממנו את דאגותיו הגשמיות, ואזי "ובחנוני נא" אם לא יפעל גדולות. ולכן נקרא הצדיק "עיני העדה", על שום ראייתו כל עניני עדתו".

עוד מסופר שם, על אודות קשריו של הגאון עם הרה"ח ר' שמחה גורודצקי ע"ה, כשבאו לפטרבורג לאסוף כספים עבור "תומכי-תמימים" בשליחות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע. כעבור שנתיים, והרבי כבר שהה בפטרבורג, שוב בא ר' שמחה לעיר, נכנס לבית-הכנסת, וכשהגאון ראהו מרחוק

– רץ מיד לקראתו, קירבהו בחיבה, כדרכו עם תלמידי הישיבה ומה גם שליח הרבי, ואמר לו: אתה באת אל **הרבי** ללנינגרד?... והשיבו: כן, באתי ללנינגרד לרבי.

אך הרוגאטשובי לא הניחו: האם באת ללנינגרד לרבי, או לרבי ללנינגרד?! והרי שבע-עשרה נפקא-מינא להלכה בין אופן לאופן...

ולא פירש דבריו, ורק ניאות לומר שאחת הנפקא-מינא היא: שאם בא לרבי ללנינגרד – הרי הוא פטור מסוכה, אך אם בא ללנינגרד לרבי – חייב, "ושאר שש-עשרה הנפקא-מינא – שבור לעצמך את הראש...".

את ה"אויפטו" של "תומכי תמימים" שגידלו בה בעלי מסירות-נפש ראה הגאון הרוגטשובי בכך שלמרות המצב הדחוק של הפרנסה לא עשו חשבונות ובאו לרבי – ולא "ללנינגרד לרבי" אלא "לרבי ללנינגרד".

בליובאוויטש לא חיפשו רק סברות והסברים – גם אם הם נכונים ומתאימים. בליובאוויטש גם לא חיפשו דווקא מי שיודע להלהיב את הלבבות ולגרום להתרגשות והתפעלות וכו'. בליובאוויטש מחפשים **אמת**. אמת מוחלטת. אמת, שכאשר מגיעים אליה, יודעים ומכירים שאין מקום לשום דיון נוסף ולשום שקלא-וטריא. וכפתגמו הידוע של החסיד המפורסם ר' יעקב-מרדכי מפאלטאווא (שצוטט פעמים רבות ע"י הרבי): "אזוי, אזוי איז דער ענין" [= כך, כך הוא העניין].

כשנוסעים לתשרי – והרי "מוכרחים לנסוע" – ופשיטא שלא רק תלמידי תומכי תמימים ובנות 'בית רבקה' זקוקים לנסיעה זו, אלא גם, ואולי הרבה יותר, זקוקים לכך ה"בעלי-בתים" שבדרך כלל בימות השנה חיים את הרבי הרבה פחות, ואם כן הצורך החיוני שלהם בשאיבת חיים מבית חיינו גדול עשרת מונים – נוסעים לרבי כפשוטו, בפשטות ובפשיטות. מתפללים עם הרבי שלוש פעמים בכל יום, בפשטות ובפשיטות. מתוועדים עם הרבי, בפשטות ובפשיטות.

וגם אם לא רואים ולא מרגישים ח"ו – היו לא תהיה! – יודעים ובטוחים בביטחון מלא ומוחלט כי אכן כך הם הדברים ממש. והעובדה שה"פערד" חושב על ה"האבער" [= הסוס חושב על השבולת-שועל שיתנו לו לאכול] וה"בעל-עגלה" חושב על הכסף שיקבל – אינם משנים כלל וכלל את העובדה הפשוטה, שהיא המטרה האמיתית של הנסיעה.

וכשיודעים שאכן הדברים הם ממש כך – אזי נוסעים לרבי כפשוטו, בהקדמת ההכנה הרצויה וכו'. וכשכבר נמצאים שם מקפידים מאד להשתתף בכל תפילה עם הרבי ובכל התוועדות עם הרבי וכיוצא-בזה. וזאת, נוסף לעובדה שכמובן ופשוט מקפידים מאוד לנצל כל דקה, כל שניה וכל רגע, כאשר שוהים אצל הרבי בגשמיות, מתוך ידיעה והכרה שהרבי מסתכל ורואה ויודע הכול.

ודווקא באופן כזה – בפשטות ובפשיטות, "ניט אריינלאזן זיך" בשום ויכוח ובשום שקלא-וטריא – 'לוקחים' את העניין כמות-שהוא לאמתתו. והעיקר – שזה מביא לגילוי ה"אתה" האמיתי, עם כל אמיתתו של "אמת ה' לעולם", בארץ הלזו הגשמית, שאכן תהיה הראיה והשמיעה והידיעה גם בפשטות ובפשיטות, כאשר כל יושבי תבל יראו, ידעו ויכירו בפשטות ובפשיטות כי – "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד".

כך נאמר בלקוטי תורה פרשת תבוא (מא, ד): "ועל דרך משל בבן אצל אביו, יש ב' בחינות באהבתו אליו. כי הנה, אם הוא שרוי אצל אביו בביתו, עדיין אינו ניכר ומתגלה בו בחינת ומדת האהבה, והרי הוא בבחינת פנימיות בלב ולב, מה שאין כן אם הרחיק אביו ממנו, אזי נתגלה ויוצא לחוץ בחינת האהבה בבחינת גילוי רב, להיות נפשו צמאה וכלתה אליו, אבל כשהוא שרוי עמו הנה האהבה בטילה ונכללת ברוב השמחה והתענוג שהוא בהיכל אביו. וזהו עניין יום כיפור, שהוא מעין עולם הבא, עולם התענוג, שאין בו אכילה ושתייה, לפי שכל ישראל מתעלים בו עילוי רב...

"והנה בכדי שיגיע האדם לבחינה ומדרגה זו, הנה ראשית חכמה יראת ה', שהוא בחינת ראש השנה להמשיך עליו בחינת יראה, בחינת מלכותו, שקוראין לו המלך, שתהא יראתו ופחדו עלינו... כי ראש השנה נקרא כסה, שהחודש מתכסה בו, פירוש בטל ונכלל ברצונו, לפי שמחמת גילוי אלקותו ומלכותו נתעורר בחינת יראה וביטול רצון, בחינת נקודה שאין בה אור כלל, ובריחוק מקום הולך ומאיר בו אור האהבה בגילוי ...

"שבכל השנה הוא כמשל האב שנתרחק מעל בנו כנ"ל, אבל בעשרת ימי תשובה כתיב קראוהו בהיותו קרוב, ודרשו רז"ל אלו עשרת ימי תשובה, שנקרא קרוב אלא שנתרחק ונסתר ממנו, והוא כמו למשל בן שהוא אצל אביו בביתו, אלא שהאב מסתיר פניו ממנו בכדי שבנו יתן אל לבו האהבה ויתגלה אהבתו ביתר שאת. וכאשר יכיר הבן שהאב הוא בכאן ומסתיר פניו ממנו אזי בודאי תגדל אהבתו בבחינת גילוי יותר. וזהו שאומרים אבינו מלכנו בעשרת ימי תשובה, שהוא בחינת התגלות האהבה, בבחינת צעק ליבם אבא אבא..."

וב"דרושים לסוכות" בלקוטי-תורה (פב, א) דברים דומים, אלא שבמקום לצעוק "אבא אבא" צועקים שם "מלך מלך": "הנה כתיב בן חכם ישמח אב, פירוש על דרך משל אב שרוצה להבין חכמת בנו אזי מסתיר את עצמו ממנו בכדי לידע ולהכיר חכמת הבן, שיבין שההסתר וההעלם הזה אינו אלא בכדי שיבקשנו הבן וימצאנו, ואז תגדל השמחה באביו בשביל חכמת בנו והכרתו בזה כי יחפשנו בחפש מחופש לרדוף אחריו, כך הנה כתיב בכסה ליום חגינו, שמסתיר ומכסה את עצמו בראש השנה בשביל שתגדל השמחה במועד חג הסוכות...

"שבחינת ההסתר וההעלם בזה אינו בבחינת הסתר והעלם אמיתי על צד עצם ההעלם, לומר שהוא תכלית כוונת המכוון ח"ו, להיות כמו רוגז אמיתי ח"ו, אלא שבכדי שיבקש פניו להתגלות גילוי אלקותו יתברך בחג הסוכות עשה כן, שמחתנו, שתתגדל השמחה בהתגלות מההעלם אל הגילוי...

"ולכך אנו מבקשים פניו בכל התפילות ותחנונים שמראש השנה ועד יום כפור במלכיות זכרונות ושופרות, וצועקים מלך מלך להמשיך מלכותו עלינו... עד שבחג הסוכות נגלה כבוד ה' מההעלם אל הגילוי, ולכן הוא זמן שמחתנו..." עד כאן לשון קדשו.

גם כשנמצאים בפשטות ב"בית משיח", ויודעים בפשטות במשך כל הזמן ש"האב הוא בכאן" גם אם הוא "מסתיר פניו מאתנו" – בכל זאת, גם בזה גופא ישנם זמנים מיוחדים ומקומות מיוחדים, בהם מורגש הרבה יותר כי "האב הוא בכאן".

גם בשנים שעברו, כאשר ראינו בעיני בשר את הרבי שליט"א בפשטות ב"בית חיינו", "בית משיח", היו פעמים רבות שהרבי מלך המשיח שליט"א נראה לעינינו בגלוי. שאז כל העיניים, כל המוחות וכל הלבבות פנו אליו בגלוי – והיו פעמים רבות, שבגלוי אמנם לא ראינו את הרבי, אבל אפשר כמעט למשש ולראות ש"הרבי נמצא כאן" ממש.

אחת מפעמים אלו היא "שמחת בית-השואבה" בלילות חג הסוכות (ובמיוחד בלילות החג והשבת – כשאין תזמורת, אין "זמרים חסידיים", אין כמעט אורחים מבחוץ, ואין אפילו ווידאו מהרבי) כאשר

הקהל העצום, המונה מאות רבות, בלי עין הרע, שר ורוקד שעות רבות וארוכות, ללא הרף וללא לאות. הוא לא פוסק מלסובב במעגל בניגוני שמחה חסידותיים פנימיים, שבמרכזם, כמובן, "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד" ("מתלבש" בתוך כל הניגונים האפשריים...).

כולם מפזזים ומכרכרים, רבנים וראשי-ישיבות, משפיעים ומנהלי בתי-חב"ד, בעלי-עסקים ויושבי-אוהל, ועל כולם – תלמידי התמימים, חיילי בית דוד, הקטנים עם הגדולים, כולם כולם רוקדים ברגליים במקום, סובבים במעגל מבלי אשר יימצא ראש וסוף, ואינם פוסקים מלשוב ולרקוד עוד ועוד.

אתה עייף וסחוט, רוצה לישון ורוצה לעזוב, ואומר לעצמך – לא. עדיין לא. עוד סיבוב ועוד סיבוב. דווקא בגלל שאתה לא רוצה ולא מרגיש ואין לך חשק ואין לך כוח – המשך, המשך, עוד ועוד!

ה"בעל-הבית" שבך מתחיל עם "חשבונות" – יש מחר "אתרוג של הרבי", יש תפילה עם הרבי, וגם אם תקום בזמן, הרי עלול אתה להירדם באמצע התפילה, מחוסר שינה, ומי אומר שצריך כל-כך הרבה לרקוד, וכבר יצאת ידי חובה בשעות הרבות שרקדת עד עכשיו וכו' וכו'...

ואתה עונה לו באותה מימרא ששמעת מפי המשפיע החסיד ר' מענדל פוטרפס ע"ה, בשם המשפיע שלו – החסיד ר' זלמן-משה ע"ה: "א בעל-הבית איז א בהמה-ממש"... ומוסיף ומפרש ר' מענדל, מה הפירוש "בהמה **ממש**": ל"בהמה" יש גם כן איזושהי "רוחניות" (בהמית אמנם) – חיות, הרגש וכו' – אך "בעל-הבית" הוא ה"ממש", הממשות והחומריות גם של ה"בהמה"...

ומדובר כאן על "בעל-הבית" שיש לו קביעות עיתים בנגלה ובחסידות, שמתפלל לפעמים באריכות, והולך אפילו ל'מבצעים' ונוסע לרבי – גם הוא "בהמה **ממש**", ה"ממש" של ה"בהמה"...

וכל-כך למה? – משום שאצל ה"בעל-הבית", עיקר מציאותו היא המציאות שלו, ה"נקודה" שלו היא "אני". ייתכן בהחלט שיהיה זה "אני" של קדושה, אבל בכל זאת "אני"...

עושה הוא דברים טובים, מועילים ואמיתיים. דברים שכל כולם קדושה ואלוקות, אבל מה "הוא" באמת, מהו ה"אני" שלו – זהו ה"אני", הרגש מציאותו שלו. אמנם מציאות דקדושה, אבל "מציאות" (וכל הדברים הטובים

הגוף תשוש וכל האברים כואבים - והריקוד והשירה נמשכים ונמשכים ואף מתעצמים. ואתה מנסה "להיכנס" כל כולך בתוכם ו"לשכוח את עצמך", את כל כולך, אל ה"נקודה", אל הרבי... ואתה יודע וזוכר ומזכיר לעצמך שוב ושוב: הרבי נמצא כאן, ממש כאן וממש עכשיו -"חאפ-אריין"...

והנפלאים שהוא עושה אינם אלא "דבר נוסף על עצמותו" – להיפך ממש מתכלית כוונת הבריאה, אני **לא** נבראתי (כלל וכלל) **אלא** (אך ורק כדי) לשמש את קוני".

לא בכדי מסופר שכאשר נערכה התוועדות בביתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ואביו, כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, אמר בקשר לענין מסוים שצריך לפנות ל"בעל-הבית" – נענה ואמר הרבי הריי"צ נ"ע: אבא, אמור עלי את כל מלות הגנאי שבעולם, רק זה לא! רק אל תאמר שאני "בעל-הבית"...

וכבר אמרו חסידים ש"בעל-הבית" היא הגדרה של מי שהוא **בעצם** "בעל-הבית" – ישנו מי שבפועל יש לו "בית" ("ביתו זו אשתו"), אבל אינו "בעל-הבית", וישנו מי שאף שאין לו "בית" הרי זה רק "מחוסר זמן", זו בסך הכל "בעיה טכנית" שעדיין לא מצא את "ביתו" – אבל "בעצם" הנו "בעל-הבית"...

הרגליים בקושי זזות, העיניים נעצמות, הגוף תשוש וכל האברים כואבים – והריקוד והשירה נמשכים ונמשכים ואף מתעצמים. ואתה מנסה "להיכנס" כל כולך בתוכם ו"לשכוח את עצמך", את כל כולך, אל ה"נקודה", אל הרבי...

ואתה יודע וזוכר ומזכיר לעצמך שוב ושוב: הרבי נמצא כאן, ממש כאן וממש עכשיו -"חאפ-אריין" ("חטוף") מה שנותנים כאן, את זה לא מקבלים במקום אחר ולא בזמן אחר. רק כאן ועכשיו, "חאפ-אריין"! "פארשלאף ניט די צייט" [= אל תבזבז את הזמן בשינה]!

– כאן מתחזקת "נקודת ההתקשרות" ושואבת כוחות אדירים להמשיך ולהתמיד במערכה עד הניצחון הסופי והמוחלט.

– מכאן הכוחות לאמונה האיתנה ששום דבר בעולם לא יזיז אותה בכי-הוא זה. מכאן נתינת הכוח למסירות-נפש מוחלטת, "בלי חשבונות" כלל וכלל.

– כאן מקבלים עוצמה לפעול בכל התוקף מבלי להתפעל מכל העולם כולו.

– מכאן לוקחים את הכוחות לצאת לעולם עם כל האמת ועם כל הפנימיות, "לכבוש" את העולם כולו, ולהביא אותו לרצון ותשוקה להתאחד סביב המלך המשיח ולהתבטל אליו, לקרוא שכם אחד באמת ובפנימיות "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד".

המעגל ממשיך לסובב בעוז ובעוצמה אדירה, עוד ועוד. גם אם עוד ועוד כלו כוחותיהם והלכו לפוש קימעא, הרי הנותרים מתחזקים ומתעצמים, וממשיכים לרקוד ולרקוד עד כלות הכוחות עד הרגע שאתה, מבויש בפני עצמך, אחרי כל ה"מילים הגבוהות" שאמרת לעצמך עד אותו רגע – עוזב את המעגל "לתפוס" שעה-שעתיים של מנוחה (לא "שינה" חס ושלום...) לפני הברכה על הלולב של הרבי).

הבחירה החופשית לא התבטלה גם אז. אולי היו כאלו שגם שם "לא ראו". אולי היה מי שחיכה ל"זמרים הגדולים" ולכל ה"כליזמרים", ובלא זה "איך אפשר לרקוד" – אבל "מי שלא ראה שמחת בית השואבה בליובאוויטש – לא ראה שמחה מימיו".

ומי ש"ראה", ו"לקח את הנקודה" (וכידוע החילוק בין ראיה לשמיעה, שדווקא בראיה לוקחים את "עצם הדבר" ולא רק את הפרטים) בשמחת בית-השואבה בליובאוויטש שבליובאוויטש –

הוא לקח עמו הרבה הרבה שמחה אמיתית. שמחה שאינה נובעת מקולו הנעים של "הזמר החסידי" ומיופי הצלילים של התזמורת. שמחה של התקשרות של אמת ושל פנימיות. שמחה פנימית עמוקה, שבאה מפנימיות הנפש. שמחה שאי אפשר לקבל במקום אחר. שמחה נצחית, שרק אותה ניתן "להמשיך" ולהחדיר בכל השנה כולה, כאשר הולכים להביא את כל העולם כולו לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

בזכות הסוכה וארבעת המינים

אחרי שעברנו בכל המחלקות, נשאר לנו להיכנס לאולם ('לובי' בלעז) בו ישבו פה ושם כמה קשישים בודדים, חסרי תעסוקה. ישבה שם אישה זקנה בכיסא גלגלים, בוהה באוויר, ונראה היה שאין לה כל קשר לסביבה. ניגשתי אליה ושאלתי בקול רם "אר יו ג'ואיש?" בעוד אני ממתין לתשובה ממנה, ניגשה אלי אחת האחיות מצוות בית האבות, ואמרה לי בחיוך "פורגדט" (תשכח מהניסיון לדבר אתה); "כבר 3 שנים שהיא אינה מדברת עם אף אחד ולא מוציאה הגה מהפה"

בעים להכיר. "ליקוטי שיחות בענייני גאולה ומשיח". סט בן חמשה כרכים המכיל שיחות של הרבי על חמשה חומשי תורה. שיחה או שתיים על כל פרשה, כל השיחות עוסקות בענייני גאולה ומשיח.

בשנה הקרובה אשתדל בע"ה להגיש את המדור "סיפורים מבית חב"ד" לפי תוכן השיחות בענייני הגאולה, והיה זה חלקי הצנוע בהבאת הגאולה בפועל ממש, על ידי לימוד ענייני הגאולה, כפי שהורה לנו הרבי מלך המשיח בשיחות הקודש מש"פ תזריע מצורע תנש"א, ובעת כינוס השלוחים תשנ"ב, ועוד.

בשיחה לחג הסוכות המופיעה בכרך א' מהסדרה הנ"ל, מבאר הרבי את דברי המדרש כי בזכות קיום מצוות ארבעת המינים, הנקראים בתורה בשם "ראשון" ("ולקחתם לכם ביום הראשון"), זוכים עם ישראל לבנין בית המקדש ולביאת המשיח, אשר שניהם נרמזים גם הם במילה "ראשון". [המעוניינים בביאור מפורט של דברי המדרש, מוזמנים ללמוד את השיחה בעצמם. כאן במדור הסיפורים] נתמקד בכמה סיפורים מפי שלוחים ומפי חסידים על אודות מה שמתחולל בסוכות הרבות שבונים השלוחים על מנת לזכות בהם את עם ישראל.

הכל התחיל בסוכה של בית חב"ד

צא ולמד מה גדול כוחה של הסוכה. לפחות שניים מבעלי התשובה החסידיים שהתקרבו לחב"ד בבית שאן, עשו את הצעדים הראשונים ב...סוכה. הראשון, כבר הוזכר במדור זה כמה פעמים, הרב **יותם קליין**, שליח הרבי בבוליביה שעשה דרך ארוכה ונפתלת מהילדות בקיבוץ 'גשר' ו'אשדות יעקב', דרך מנזרים ונזירים בכפרים נידחים במזרח אסיה ובדרום אמריקה.

הדרך הארוכה הסתיימה בערב יום כיפור אחד בניו ג'רסי, שם גילה יותם – לראשונה בחייו – סידור תפילה, והתרגש עד עמקי נשמתו מהמילים "מודה אני". כעבור יומיים, יותם כבר היה על מטוס בדרכו לארץ ישראל. ביום א' של חול המועד סוכות הוא בא מהקיבוץ לבית שאן, לחפש/לקנות "נייר של מזוזה". כך הגיע יותם לסוכת האחווה של בית חב"ד. הוא הוזמן לשיחה עם שליח הרבי, כותב השורות, כמה שיעורי תורה, ישיבת חב"ד בצפת, 770, חתונה ושליחות.

כמה פשוט. והכל, כאמור, התחיל בסוכה.

בזכות שינה בסוכה של בית חב"ד

הסיפר השני התחיל ב... שינה בסוכה ונגמר בלילה ללא שינה בהושענא רבה בבית שאן. ומעשה שהיה כך היה:

מאת: הרב יעקב שמולביץ

מנהל בית חב"ד בית שאן

ליאון עלה מרוסיה לפני כ-20 שנה כשהיה בן 10, והשתקע עם הוריו בבית שאן. מטבע הדברים רשמו אותו ההורים לבית ספר לא-דתי, כפי אורח חיי המשפחה. אלא שנשמות ישראל לא כפופות לארץ המוצא או לזרם חינוך כזה או אחר, וליאון שלנו – כשהתבגר מעט – שמע שיש בעיר בית ספר דתי והוא ביקש לעבור אליו. עם הזמן גילה ליאון מקום לימודים דתי עוד יותר, מדרשת הגליל שבמגדל העמק, ועבר ללמוד שם.

בלימודיו בבית הספר הדתי, למד ליאון, שלפי הלכות סוכה בשולחן ערוך, חייבים גם לאכול וגם לישון בסוכה. כיוון שההורים של ליאון לא ראו צורך לבנות סוכה, הגיע הבחור לבית חב"ד וביקש לישון בלילות החג בסוכה. הסברתי לו בעדינות שעל פי "המנהג שלנו" איננו ישנים בסוכה, אבל אם הוא חפץ בכך, הרי שהסוכה עומדת לרשותו, והוא יכול לישון בה לרווחה.

ואכן, הכנסנו מיטה לסוכה, ומדי ערב הגיע ליאון לביתנו, חצה את המטבח והסלון, ונכנס לשינה ערבה בסוכה.

שנה אחת, בשל חוסר תיאום, התקיימו בעת ובעונה אחת שני אירועים של שמחת בית השואבה; האחד של בית חב"ד והשני של העירייה. ראש העיר שהה באירוע של העיריה, שם היה שם ציבור מועט, קיבל לפתע טלפון מאחד מעוזריו, שיגיע מהר לאירוע של בית חב"ד כי "כל העיר" נמצאת שם.

בין שינה לשינה, שמע ליאון כמה "חדשות" מבית חב"ד, פה שיעור, שם התוועדות, טבילה במקווה, וזיכוי יהודים במבצע ד' מינים. בהמשך עבר ליאון – שבנתיים שינה את שמו לאריה לייב – לישיבת חב"ד במרכז גוטניק, המשיך בישיבה בכפר חב"ד, "קבוצה" ב-770, ולאחר מכן הקים בית חסידי לתפארת. הוא אף זכה לפעול בשליחות הרבי בכמה מקומות וארצות.

לפני מספר ימים התקשר אלי אריה וגילה את אזני פרט מזכרונותיו מאותה תקופה, מהן עולה כי "המכה בפטיש" שגרם לאריה להחליט להיות חסיד, קרה אף הוא בלילה אחד ללא שינה בבית חב"ד בית שאן. וכה סיפר אריה בטלפון:

"היה זה ליל הושענא רבה כאשר הצטרפתי לשליח הרבי בלימוד למשך הלילה. בערך בשעה 1 בלילה, צעדתי עם השליח לסניף בני עקיבא, לשיעור תורה

"השליח אכן עזב את כל עיסוקיו ולמד אתי דף אחר דף עד שסיימנו, והבנתי היטב את כל פרק 'המפקיד'... באותו לילה אמרתי לעצמי, אם שליח של הרבי מוכן לשבת לילה שלם ללא התחשבות בעייפות או בצרכיו הפרטיים, וללמוד עם בחור צעיר מתוך אהבת ישראל גמורה, אני רוצה להיות כמותו"...

שהשליח הוזמן למסור שם. בסיום השיעור סיפרתי בכנות לשליח, כי במדרשה שבמגדל העמק אנו לומדים פרק "המפקיד" בגמרא, אך דא עקא, שאני לא ממש מצליח להבין את החומר כראוי. לתדהמתי, אמר לי שליח הרבי, שאין כל בעיה, אנחנו נשב עכשיו ונלמד את כל פרק המפקיד, גם אם המבצע יימשך עד אור הבוקר...

"וכך הווה. נכנסנו לבית הכנסת, הוצאנו גמרות מן הארון, והשליח אכן עזב את כל עיסוקיו ולמד אתי דף אחר דף עד שסיימנו, והבנתי היטב את כל פרק 'המפקיד'...

"במבט לאחור, אני נזכר עכשיו שבאותו לילה אמרתי לעצמי, אם שליח של הרבי מוכן לשבת לילה שלם ללא התחשבות בעייפות או בצרכיו הפרטיים, וללמוד עם בחור צעיר מתוך אהבת ישראל גמורה, אני רוצה להיות כמותו"...

"מאחל לעצמי בית חסידי, בדיוק כמו שלכם"

מספר הרב **ישראל גליס**, שליח הרבי בדימונה:

יום אחד קלטתי בבית הכנסת 'פנים חדשות' של נער צעיר כבן 14, מעולי רוסיה. ניגשתי אליו אחרי התפילה ושאלתי לשמו ולשם משפחתו. הוא סיפר לי שמשפחתו אינה דתית, אבל הוא מתעניין בתפילות ומגיע לבית הכנסת. הזמנתי אותו לסעודת שבת, ולעוד אחת, עד שנהיה אורח קבוע ובן בית אצלנו. באחת הסעודות, אמר לנו הבחור שהוא כבר מבין את השיטה של הרבי בחינוך הילדים ובהכנסת אורחים, וכשהוא יגדל, הוא רוצה בית ומשפחה חסידית בדיוק כמו אצלנו...

כשהגיע חג סוכות, כבר היה מובן מאליו שהוא מתארח בסוכתנו לכל הסעודות. במקביל התארחו אצלנו כמה בחורים מהישיבה שהגיעו לסייע באיוש סוכות האחווה וזיכוי הרבים בד' מינים. הבחור הצטרף אליהם ל"מבצעים" ואחרי החג חזר אתם לישיבה... בתחילה נסע לביקור בישיבה, אבל כשסיים את הלימודים בתיכון, נכנס ללמוד בישיבה כ'תמים' מן המניין. לאחר כמה שנים הקים בע"ה בית חסידי, וכיום הוא מתגורר בנחלת הר חב"ד בקרית מלאכי.

האילמת צעקה בקול רם

את הסיפור הבא, סיפר הרב **נחמיה שמרלינג**, שליח הרבי בכפר יונה, בטקס חנוכת מקווה טהרה, שהתקיים לא מכבר, בהשתתפות הזמר החסידי **אברהם פריד** וקהל רחב וגדול.

"בדידי הוה עובדא" פתח הרב שמרלינג, "כאשר למדתי ב"קבוצה" בחצר הרבי בשנת ה'תשמ"ה. כשהגיע חג סוכות, יצאו ה"תמימים" למבצע ד' מינים בכל רחבי העיר. התמזל מזלי והגעתי עם ארבעת המינים לבית אבות ידוע בברוקלין, והתחלתי לעבור בין המחלקות השונות כשאני שואל את הדיירים "אר יו ג'ואיש"? (= האם אתה יהודי?)

אחרי שעברנו בכל המחלקות, נשאר לנו להיכנס לאולם (לובי בלע"ז) בו ישבו פה ושם כמה קשישים בודדים, חסרי תעסוקה. ישבה שם אישה זקנה בכיסא גלגלים, בוהה באוויר, ונראה היה שאין לה כל קשר לסביבה. ניגשתי אליה ושאלתי בקול רם "אר יו ג'ואיש?" בעוד אני ממתין לתשובה ממנה, ניגשה אלי אחת האחיות מצוות בית האבות, ואמרה לי בחיוך "פורגדט" (תשכח מהניסיון לדבר אתה); "כבר 3 שנים שהיא אינה מדברת עם אף אחד ולא מוציאה הגה מהפה.

משום מה, לא התייאשתי, וניסיתי בכל זאת להכניס לידים שלה את ארבעת המינים. ואז קרה הבלתי יאמן. האשה התחילה לצעוק בהתלהבות, במבטא חסידי פולני, "בוריך אתו (ברוך אתה) ה' .. אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על נטילת לולב". הנוכחים באולם הגיעו בתדהמה לחזות בפלא הגדול שהתרחש לנגד עיניהם. האשה חיבקה וענעה את ארבעת המינים באהבה גדולה, וכל הנוכחים הבינו מה כוחה של מצווה, נגד כל חוקי הטבע.

מבצע שמחת בית השואבה

וסיפור אחרון מסוכות בבית שאן.

לפני כמה שנים התחלנו לקיים שמחת בית השואבה באווירה חסידית. אנו מזמינים תזמורת רחבה, רב-מרצה אורח, לוליין, קטעי וידאו מהרבי. קודם האירוע עורכים מסע פירסום ומתפללים שהציבור יגיע בהמוניו. תודה לא-ל, המבצע הזה הצליח עד כה, והציבור כבר יודע שמאוד כדאי להגיע לאירוע של בית חב"ד.

שנה אחת, בשל חוסר תיאום, התקיימו בעת ובעונה אחת שני אירועים של שמחת בית השואבה; האחד של בית חב"ד והשני של העירייה. ראש העיר שהה באירוע של העירייה, שם היה שם ציבור מועט, קיבל לפתע טלפון מאחד מעוזריו, שיגיע מהר לאירוע של בית חב"ד כי "כל העיר" נמצאת שם. הוא אכן הגיע, נשא דברי ברכה, שבח ותהילה לחב"ד, ולבסוף הכריז שלאור התמיכה הציבורית הרחבה שהוא רואה כאן, הוא חושב שהגיע הזמן לבנות לבית חב"ד מבנה גדול ומרכזי, לאחד בתוכו את כל הפעילות, התפילות ושיעורי התורה.

באחת השנים, זכינו להשתתפותו של הרב הראשי לישראל הרב **יונה מצגר**, שנשא דברי תורה וברכה בשמחת בית השואבה. עם הגעתו של הרב מצגר לפאתי העיר בית שאן, קיבל אותו בהדרת כבוד, שליח הרבי הרב **שמואל ריינין**, שנכנס למכוניתו של הרב הראשי והדריך את הנהג, איך להגיע לאירוע. הרב ריינין התיישב במושב האחורי של המכונית, וגילה שם ספר 'שערי המועדים' ובו רעיונות לחג הסוכות על פי השיחות של כ"ק הרבי מלך המשיח, שככל הנראה משמש את הרב הראשי, בהכנת דברי התורה שהוא נוסע ונושא ברחבי הארץ.

גם להקרנת קטעי הוידאו של הרבי יש השפעה ארוכת טווח. לא מזמן, התקרב לחב"ד בחור צעיר מבית שאן, שקיבל על עצמו את דרך החסידות, ולפי תומו סיפר, שאחד הדברים שהכי השפיעו עליו להתקרב לחסידות, זה קטעי הוידאו של הרבי שראה בשמחת בית השואבה לפני כמה שנים.

תניא קדישא

לימוד מעמיק ובקיאות

המעיינות מגיעים חוצה

1000 שיעורי תניא

אלפי נשמות זועקות בקול שאינו נשמע- צמאות למי הדעת

בכוחך וביכולתך להפעיל במקומך שיעור שבועי בתניא, אשר ירווה את הנשמות הצמאות

המעוניינים לייסד שיעורי תניא בקיבוצים יפנו אלינו

052-3952770 או 077-4080770

אחדות ישראל בהפצת המעיינות (ע"ר) - מחלקת שיעורי התניא

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

עבודה מתוכנית מצליחה יותר

אתה

יכול ורוצה

- לבצע דברים גדולים
- לבנות מוסד וזקוק לתכנון וארגון
- יש לך יכולות שצריכות להתממש

פנה אלינו!

בעז"ה נסייע לממש את היכולות, לתכנן ולארגן.

שמרי'הו הראל - 054.3952.770

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה **דירות סטודיו מפוארות להשכרה על בסיס יומי או שבועי**

✓ דירה בבניה חדשה ✓ חדרים יפים ורחבים ✓ מטבח מלא עם כל הציוד

✓ 5 דק' הליכה מ 770 ✓ שרות מלא ✓ חניה לרכב ✓ אופציה מיוחדת לקבוצות

לפרטים: 17183635084

קו ללב

קו פתוח ומענה אישי לנשים, אימהות ונערות

08-8501340

הקו פועל בכל יום:	
בוקר	ערב
בשעות: 11:00-13:00 ביום ו' גם לדוברי רוסית	**בשעות:** 21:00-23:00 ביום א' בנושא בריאות בלבד

- **יועצות מקצועיות חב"דיות מכל רחבי הארץ**
- **סודיות מובטחת**
- **הייעוץ בליווי ובהנחיית רבני חב"ד מומחים**

כאשר יבוא משיח - נוכל להכריז מתוך גאווה מוצדקת: הנה החיילי

מה אומר הרבי על סו

ם שלנו, הנה הצבא שלנו "תוצרת אמריקא" ("מייד אין אמעריקא")

מדוע איטליה היא "מדינה בטלנית"? כיצד התייחסו רבותינו נשיאנו למדינת גרמניה, ומה הגיב הקיסר הרוסי נוכח הרד"ץ שעמד לידו עם ספר תורה? מה הייתה התייחסותו של הרבי לגבי אופיים של ההודים, ולמה הרבי לא ראה עתיד ליהדות פולין? ומה עם סוריה וערב הסעודית? • לרגל חג הסוכות בו הקריבו שבעים פרים כנגד שבעים אומות, אנו מביאים **מקבץ ראשון של התייחסויות מהרבי על שבעים אומות העולם. בלקט הנוכחי: איטליה, ארה"ב, גרמניה, הודו, סוריה, ערב הסעודית, פולין ורוסיה.**

איטליה

מדינה בטלנית

באחד ממכתביו (אג"ק חלק יו"ד עמוד צד) ציין הרבי שמדינת איטליה לא הייתה בזמן האבות הקדושים, אלא רק מאוחר יותר, בזמן שלמה המלך, כאשר נשא לאישה את בת פרעה.

בהתוועדות קודש ש"פ תבוא, ח"י באלול תשי"ג סיפר הרבי על הבטלנות ששררה באיטליה בשנים ההן:

"יש צורך להבהיר ולהבטיח ("באווארענן") דבר אחד, ובהקדים, מה שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר שהיו אומרים על מדינת איטליא (שהייתה נחשבת למדינה בטלנית) שהאמת היא שהיא מדינה ככל המדינות, יש בה רכבות, ישנו הקטר [הרבי בשיחה התבטא בלשון: פאראוואז, לאקאמאטיו – ככל הנראה כפי שהם נקראים בשפה האיטלקית] ישנם הקרונות, ישנו הקטר והאדים, ישנה הצפירה וכל העניינים; חסר רק דבר אחד: שכחו לחבר את הקטר אל הקרונות..."

הרבי לומד מדברי אדמו"ר הריי"ץ לקח מיוחד: "ובהנוגע לענייננו, צריך להפנות את כל הדברים כלפני עצמנו – כל אחד צריך לידע שהדברים מכוונים אליו, לא מתכוונים למישהו אחר – אלא מתכוונים אליו".

(תורת מנחם ח"ט עמוד 157)

אנגליה

נימוס קפוא

ביחידות עם פרופ' ברנובר התבטא הרבי: "בראותי את פיטר [קלמס – עסקן וותיק שזכה לקבל הוראות רבות מהרבי, בפרט בקשר ליהדות רוסיה], הנה הדברים כל כך מצליחים – יש התקדמות טובה – ובכל זאת, הוא עדיין לא בשמחה. הייתי מצפה לראותו מפזז ומרקד! כיצד זה שכשהדברים מצליחים כל כך, הוא עדיין דבק בנימוסיו האנגליים? כאשר אני מחייך אליו, הוא מחייך בחזרה, אך אני רואה שאתם עובדים עתה בקירבה ובאחדות, כפי שאמרתי לכם בהזדמנות קודמת".

בפעם אחרת אמר עליו הרבי:

"הוא צריך להיות פחות אנגלי והרבה יותר שמחה'דיק (בשמחה). אזכירך על הציון של הרבי הריי"ץ לבשורות טובות בכל פעולותיך".

ארה"ב

מדינה של צדקה וחסד

על אודות מדינת ארצות הברית - רחבה היא היריעה מאוד. בשיחותיו

ריה, וערב הסעודית?

ובאגרות קודשו של הרבי, מצינו אינספור התייחסויות לגבי מהותה של ארצות הברית, אופי תושביה, עקרונותיה כמו גם החוקה שלה. דומה כי על ארה"ב בתורתו של הרבי אפשר למלא כתבה ארוכה בפני עצמה, אך בכל זאת, אנו מביאים מעט, על קצה המזלג, בבחינת "ותן לחכם ויחכם עוד".

הרבי התייחס רבות לארץ המארחת את מרכז חב"ד – ארצות הברית של אמריקה. מחד גיסא – הדגיש הרבי את חומריותה של המדינה, "יש בה את כל התענוגים הגשמיים ו'עסוקים' עימם", ולאידך את מעלותיה הגדולות ה'ברייטקייט' שלה ונדיבותה הגדולה.

את הפתגם הידוע שאמריקה היא 'מלכות של חסד' מכירים כולם, אולם הרבי אפיין את ארצות הברית בעוד מקרים רבים. הרבי התייחס לכך, שבאמריקה הכל נמדד לפי תג המחיר שמוצמד אליו, לכן – סיפר הרבי – הורה הרבי הריי"ץ בזמנו לכתוב מחיר על הקונטרסים שהוציא, למרות ששלחו אותם בחינם לכל דורש, כי ה'סדר' באמריקה הוא, שכשמקבלים משהו בחינם – לא מתייחסים אליו. יחד עם זאת, ציין הרבי את נדיבותם של אנשי המדינה "ובפרט ריבוי הצדקה, שזוהי מעלתה המיוחדת של ארצות הברית – תמשוך את הצדקה של הקב"ה – הגאולה האמיתית והשלימה.."

בדבר המקודש ביותר באמריקה, שהוא כידוע שטר ירקרק וערנן של דולר - אפילו האמריקנים, ואפילו שם, מוצאים מקום להביע את אמונתם הבלתי מסוייגת בהקב"ה: "ועד שעניין האמונה בה' חרות על הממון של המדינה, ועל דרך זה בנוגע לכללות הנהגת המדינה מ"עיר הבירה", החל מנשיא המדינה, וכל אלו ששומעים ומקיימים הוראותיו - שהיסוד לכל זה הוא האמונה בה'"

במקום אחר מתאר הרבי את טוב ליבם של האמריקאים: "ידוע ומפורסם אודות המאורעות בימים האחרונים, שמדינה זו – המיוסדת על צדקה וחסד כידוע, ניצלה את חוזק כוחה כדי לסייע ולהציל אנשים במקום רחוק בעולם, אף על פי שעל ידי זה לא באה תועלת ישירה לתושבי מדינה זו. ובזה רואים את רגש הרחמנות דתושבי מדינה זו: כאשר הם שמעו וראו איך שאנשים סובלים יסורים – הגם שאינם קרוביהם, התעוררה המדינה לסייע להם בהתאם להשיטה דמדינה זו בעניני צדקה, שמסייעים לאנשים בכל העולם כולו, ואין מחכים אפילו לבקשת עזרה"[1].

על רדיפת הקריירה והממון התבטא הרבי: "ישנן כאלו שמסתכלות על חברותיהן, שילדיהן יגדלו "מסודרים" – זה יהיה "רופא", זה יהיה "עורך דין", וזה יהיה לפחות "מצחצח נעליים"...

מה למצחצח נעליים ול"ילד מסודר" בגשמיות? מלמד הרבי את ההורים פרק בהלך המחשבה האמריקני: "באמריקה ישנו פתגם, ש"מצחצח נעליים" הוא גם כן דבר חשוב, שהרי "ראקפעלער"[2] היה בתחילה "מצחצח נעליים", ואחר כך נעשה "גביר גדול"...

אולם יחד זאת, הדגיש הרבי, שבדבר המקודש ביותר באמריקה, שהוא כידוע שטר ירקרק וערנן של דולר – אפילו האמריקנים, ואפילו שם, מוצאים מקום להביע את אמונתם הבלתי מסוייגת בהקב"ה[3]: "ועד שעניין האמונה בה' חרות על **הממון** של המדינה, ועל דרך זה בנוגע לכללות הנהגת המדינה מ"עיר הבירה", החל מנשיא המדינה, וכל אלו ששומעים ומקיימים הוראותיו – שהיסוד לכל זה הוא האמונה בה'".

וכמו בכל ענין, מצווה עלינו לעשות 'מהפכות', ולהשתמש דווקא בעניינים המפריעים לעבודת ה'. אפשר לראות זאת בילדי אמריקה:

הבעיה: הרבי כותב: "ובפרט כאן ב"אמריקא", שהילדים אינם שומעים כל כך בקול הוריהם...", "בארה"ב נשמעות האבות לבנים והמורים לתלמידים".

הפתרון: הרבי מקשר זאת לסימני הגאולה, אז 'נערים פני זקנים ילבינו'.

המהפכה: "וכאשר יבוא משיח – נוכל להכריז מתוך גאווה מוצדקת: הנה החיילים שלנו, הנה הצבא שלנו "תוצרת אמריקא" ("מייד אין אמעריקא") – ילידי וחניכי אמריקה, אבל – **יהודים שלמים** – "גאנצע אידן", המוכנים לגאולה! [וברשימה הבלתי מוגהת: וכ"ק מו"ח אדמו"ר יצביע על תלמידיו ויאמר: "ראו גידולים שגידלתי", בחורים אמריקאיים עטורי זקן, ומתנהגים בדרך הישר וכו']

גרמניה

"מדייטשלאנד יצאה הרבה תורה והרבה גדולה - וגם הרבה צרות"

כבר לפני יותר ממאה שנה התייחסו רבותינו נשיאינו ביחס מיוחד למדינת גרמניה.

מדינה זו השביעה את עם ישראל צרות רבות, הן ברוחניות והן בגשמיות ששיאה היה בשואה רח"ל. מגרמניה הגיעה רוח הקרירות בתורה ומצוות כמו גם תנועת ההשכלה. הרבי, שבעצמו התגורר תקופה מסויימת בגרמניה, התייחס מספר פעמים לאופיים של ה'דייטש'לי.

בהקשר לכך התייחס הרבי לקדושתו של המגיד, שחזה לפני שנים רבות את שיתרחש בגרמניה: "כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר שהמגיד ממעזריטש מסר לתלמידיו "ייחודים" עבור כל אחת מן המדינות, מלבד על מדינת אשכנז.

"במשך כל השנים לא הבינו את פשר הדברים: מה רוצים ממדינת אשכנז?!... אמנם, לאחרי ריבוי שנים לאחרי זה – למעלה ממאה וחמישים שנה לאחרי זמנו של המגיד – תופסים ("כאפט מען זיך") עד כמה גדולה ראייתו של צדיק, שרואה בעיני בשר למרחק של כמה וכמה שנים לאחרי זה!..." (משיחת י"ט כסלו תשי"ד, תורת מנחם ח"י עמוד 256)

בל' בשבט תשי"א נערכה חתונתו של הרה"ח הרב יהודה לייב שי' פוזנר. כ"ק אדמו"ר מה"מ סידר את הקידושין בחתונה. במהלך ה"קבלת פנים" התעניין הרבי אודות מוצאו של המחותן מצד הכלה למשפחת פריימארק, וכשהשיב שהוא מדייטשלאנד אמר הרבי "מדייטשלאנד יצאה הרבה תורה והרבה גדולה" ואחר כך נאנח והפטיר "וגם הרבה צרות".

הרבי ייחס לגרמניה צרות רוחניות נוספות מלבד ה'השכלה': ביחידות של האדמו"ר מבעלז, בליל י' אדר א', תשל"ג. על דברי האדמו"ר מבעלז שאמר שהאפיקורסים בעצמם משתמשים ב'קבלה' – ומביאים בדבריהם את העניינים של שמיטה ראשונה, שמיטה שניה וכיוצ"ב, הגיב הרבי:

"אם הם היו לוקחים זאת רק משם, היתה אצלי חצי-דאגה, אך הם הרי מכחישים את התורה כולה!", והוסיף בכאב: "רוח זו מקורה בגרמניה, שהיא מדינה המיועדת לפורענות בגו"ר..."

הרבי התייחס גם ל"קיקיות' הגרמנית. בתקופה בה התגורר הרבי בברלין, כתב הרבי למאן דהוא, שהוא אינו יודע איך יסתדרו הייקים בלי לומר 'גוט מארגן' בבוקרו של תשעה באב...

בהתוועדות בשנת תשי"ג סיפר הרבי את המעשה הבא: "כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר אודות אחת מנסיעותיו עם אביו כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע, לעיירת מרפא במדינת גרמניא, אשר למרות טבעם של תושבי המקום, שכל ענייניהם מחשבים במדידה והגבלה ביותר, למד הרבי עמם חסידות, וכמה מהם נתקרבו לתורת החסידות. אחד מהם התקשר ביותר – עד שהתחיל ללמוד חסידות ולהתנהג בדרכי החסידות, והתחיל לעסוק גם ב'עבודה דמסירות נפש' – בקריאת שמע שעל המיטה, שצריך אז לצייר לעצמו מסירות נפש בפועל ממש – אף על פי שזה נגד טבעו".

וסיפר אותו יהודי, שמשך זמן התעסקותו בעבודת המסירות נפש בקריאת שמע, היה "באלד איינע מינוט" [בדיוק דקה אחת...], הרבי חייך ואמר, "כנראה שהיה מונח לידו שעון, ובאמצע המסירות נפש וכו' – הביט בשעון לראות כמה זמן נמשכת מסירות הנפש..."

הודו

בעלי מידות טובות וישרות

השם "הודו", הוא מלשון הודיה, ומלשון "הוד והדר". הרבי מה"מ עמד על טיבו של השם, באחת משיחות קדוש לגבי הפסוק במגילת אסתר "מהודו ועד כוש", אשר לכאורה מספיק היה לומר שאחשוורוש מלך על כל העולם כולו, מבלי לפרט "מהודו ועד כוש".

באר הרבי שהודו מלשון הוד והדר, יופי ואור, בעוד ש"כוש" הוא מלשון שחרות, היפך האור.

שמות המדינות מראים על אופיים ותכונותיהם של אנשי המקום – נמצא אפוא, שתושבי שתי מדינות אלו היו שונים זה מזה בתכונותיהם בצורה הפוכה לחלוטין. בהודו היו אנשים בעלי מדות טובות וישרות וב"כוש" אנשים אכזריים.

על אלה וגם אלה, מלך אחשוורוש – שמלך ושלט על כל התכונות והנטיות והדעות של האנשים בעולם כולו: הן אנשים בעלי תכונות טובת – "הודו", והן אנשים בעלי תכונות לא טובות – "כוש".

במכתב שכתב הרבי למר זלמן שז"ר (כ"ז אלול תשי"ז), ציין הרבי, שמנוחה אליה שואפים בני ישראל להגיע, היא לא כאותה מנוחה שחווים אנשי הודו "..ולא כמנוחת הנפש של בני הודו להבדיל, שהיא הפסק ושביתה, אלא מנוחה אליה שואפים בני ישראל שהיא עלי' מחיל אל חיל אל השלימות הטוב והיופי".

סוריא

שמה של סוריא מורה על נחיתותה

באחת משיחות קודשו (ליל ב' דחג השבועות תשי"א) מצביע הרבי על החידוש שהיה בעת מתן תורה, החיבור בין העליונים לתחתונים. קודם מתן תורה היתה הגזירה שבני רומי (מלשון רוממות, שמורה על עליונים) לא ירדו לסוריא – מלשון סורה, שמורה על תחתונים, ובני סוריא לא יעלו לרומי".

ובפעם אחרת כתב הרבי: "..בנוגע להערתו מה שנכתב בחוברת האנגלית דחנוכה, השם 'סוריא', בה בשעה שבדברי רז"ל הנוסח הוא מלכות יון . . וכיון שהשם מלכות יון כולל כמה מדינות וכמה ממלכויות שצמחו ממלכות יון דאלכסנדר מוקדון (ואם בפרט הרי מדינת יון היא בחצי האי דאירופא ולא בסוריא שבאסיא), הרי לשמור הקורא מהטעות בחרו בשם המבורר יותר.

ערב הסעודית

ממלכת רשע מתנדנדת

בערב הסעודית אין כל קהילה יהודית, ואין כל התייחסות של הרבי למדינה זו בהקשר היהודי, אלא בהקשר המדיני הנוגע לתושבי ארץ ישראל.

אל ערב הסעודית התייחס הרבי רבות בנוגע ל'תהליך השלום'. באותן השנים של הסכמי 'קעמפ דייווידי', ניסו הן ארה"ב והן ברית המועצות לצרף את סעודיה לקואליציית האינטרסים שלהם במזרח התיכון. סעודיה, שנחשבה כבר אז כמדינה ערבית 'מתונה', הוצגה על ידי פוליטיקאים ישראלים כמקור של הבטחה, כשהם מבטיחים שהנפט אותו מחזירים למצרים יסופק לנו מסעודיה.

הרבי הזהיר כי ערב הסעודית הינה מדינה עם שלטון לא יציב, וכי לרוסיה יש השפעה עליה יותר מאשר לארצות הברית. הרבי השווה את סעודיה לשלטון הצארי שהופל לאחר שלש מאות שנות שלטון: "לא צריך להיות פוליטיקאי גדול או חכם מופלג בתכסיסי פוליטיקה ומלחמה, בכדי להבין הכי לא נורמלי שיכול להיות – ישנו בערב הסעודית.

"יש שם שלשה אנשים ממשפחה אחת שיש להם הכנסה של עשרות בליוני דולרים מידי שנה, והדבר היחיד שמחזיק אותם הוא, שחלק מהכסף מנוצל עבור שכירת חיילים שיגנו על עורם ועל בשרם, ומשלמים להם במיטב כספם וזהבם עבור היותם 'שומרי הראש', והם מגנים על אנשים ספורים שכל עשרות בליוני הדולרים נכנסים לרשותם..."

בשנת תשל"ט, באחת משיחות קודשו, הזכיר הרבי שוב את אי יציבותה של סעודיה, והוסיף, שישנם כמה ענינים שהם בסוד, שרח"ל אם זה לא יתבטל בימים הקרובים!

במקום אחר התבטא הרבי: "ישנה אמנם 'מלכות הרשעה' היושבת בסוריה, ברבת עמון, בערב הסעודית וכיוצא בזה, אשר ידה נטויה לשלוט רחמנא ליצלן על העם היושב בציון".

פולין

את השם פולין, קבעו היהודים: פה-לין

יהדות פולין שנכחדה בשנות השואה, סיימה למעשה שרשרת דורות ארוכה ומפוארת של יהדות שמצאה לעצמה במשך מאות שנים מקום משכן ומנוחה על אדמתה של פולין.

באחת משיחות קודשו (ש"פ בהעלותך, י"ט סיון תנש"א), דיבר הרבי על "מלכות פולין", כמו גם על מהות שם המדינה:

"ידוע שבעת שראשוני היהודים באו לגור בפולין, אמרו ש"פולין" הוא מלשון "פה לין". שכאן ילונו בזמן ומקום הגלות [וזהו הטעם האמיתי לכך שאותה אומה קראה כן למדינה, דאף על פי שאיהו לא חזי, מזלייהו חזי].

"ולהוסיף שלינה היא בלילה דווקא, ש(חושך ה)גלות הוא בדוגמת עניין הלילה. ז.א. שהפירוש ד"פה לין" הוא – שהמגורים במקום זה הם רק עניין של לינה. בזמן הגלות, אבל לאחרי זה יצאו מזה ויבואו למקום האמיתי של כל יהודי – ארץ ישראל, בגאולה האמיתית והשלימה. אבל לאידך גיסא – הרי זה בכל-זאת באופן ד"לין". דאף על פי שעדיין נמצאים בגלות הרי הקב"ה עוזר וישנו מקום ללון במנוחה (לפי ערך)".

הרבי הוסיף ועמד על ההיסטוריה היהודית בפולין, ביחסי 'מושקי'ה' היהודי' מול הפריץ הפולני:

"וכפי שהיה בשנים הטובות בפולין, שבני ישראל גרו שם במנוחה, ובזמנים מיוחדים – באופן ש"כל שרי המדינות גו' מנשאים את היהודים, כידוע שכמה משרי הממשלה נהגו לתת את נכסיהם בידי יהודים ["משה'קע" – כפי שהגויים קראו להם, דמזלייהו חזו בחינת משה שבכל אחד ואחד מישראל] שבני ישראל ינהלו אותם. ובני ישראל ניצלו זאת לעניינים טובים וקדושים לפי דעתם דבני ישראל ושכלם ("לדעתך") על דרך "ונצלתם את מצרים" [היפך ממה שהגויים נצלו את הנכסים כאשר היו בידיהם, כידוע].

אין עתיד ליהדות בפולין

לאחר הכחדתה הכמעט-מוחלטת של יהדות פולין בשנות הזעם, כמעט ולא שבו יהודים להתגורר בה. הפולנים חמסו את כל הרכוש היהודי. לא מעט מאלו שהעזו לדרוש את רכושם, נרצחו על ידי הפולנים בשנים שלאחר המלחמה. המעט שכן שבו להתגורר שם, הסתירו את עובדת יהדותם. כך במשך עשרות שנים.

באחד מחלוקת הדולרים, הציג מר דוד צ'ייס (גביר חשוב ויו"ר קרן ידידי ליובאוויטש) את מר רון לאודר, וסיפר ששבו זה עתה מפולין, ובימים הקרובים הם מתכוונים לנסוע בשנית, ומר לאודר מבקש את הוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א כיצד לפעול שם. מר לאודר סיפר כי שניהם ביקרו בעיר קראקא, ומכיון שיש שם רק מעט יהודים, עלה בדעתם להביא לשם יהודים מארה"ב כדי לבנות שם מחדש את הקהילה.

מר לאודר: יש שם גם יהודים צעירים ובשבילם צריך קהילה שיכולו להצטרף אליה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: בשבילם אפשר לשלוח לשם יהודים בודדים, אבל אין אפשרות להעביר לשם קהילה שלימה, אילו מישהו היה שואל אותי האם לייסד כעת בפולין קהילה חדשה, הייתי אומר לו, בכנות, שאינני רואה תועלת בכך. כיום יש עתיד ליהודים בארה"ב, בארץ ישראל או באנגליה וכדומה, אבל לא במדינה שאיננה מתאימה לחיים יהודיים שיהיה להם המשך בעוד שלשה דורות או אפילו שני דורות. זו מטרה שאי-אפשר להשיגה בפולין.

אדרבה, הנסיון לבנות קהילה בפולין יכול להביא את הצעירים שם להתבוללות, כי אין שם מספיק בנות יהודיות עבור הצעירים היהודיים. ומכיוון שאין שם כלום כעת, הרי זה לא הוגן לגרום להם להישאר במדינה זו. לכן אינני מאמין שמישהו ייקח על עצמו את המשימה הזו – לבנות **שם** חיים יהודיים לצעירים, כי אין בכך תועלת.

מאידך, יש תועלת רבה, ויהי' זה מאד מומלץ, ולא רק מומלץ אלא זהו **פיקוח נפש**, הצלת נפשות, להתעסק עם המבוגרים שגרים שם. עבור אלו שקשה להם לחפש מדינה אחרת ולהתחיל את חייהם מחדש – חובה לספק את כל האפשריות והאמצעים כדי לנהל חיים יהודיים שם.

ואילו ביחס לצעירים, הרי, כאמור,

אינני רואה שום תכלית עבור הדור הצעיר בפולין, וכן בצ'כוסלובקי' וכד'. ויתירה מזו – הדבר נוגד את אמונתי.

רוסיה

ה'מדינה ההיא'

על אודות רוסיה - רחבה היא היריעה מאוד. בשיחותיו ובאגרות קודשו של הרבי, כמו של שאר רבותינו נשיאנו מאז כ"ק אדמו"ר הזקן, מצינו אינספור התייחסויות לגבי מהותה של רוסיה. דומה כי על רוסיה בתורתו של הרבי אפשר למלא כתבה ארוכה בפני עצמה, אך בכל זאת, אנו מביאים מעט, על קצה המזלג. וכבר הובאו הדברים בהרחבה רבה בספר "דעדושקה".

רוסיה – ערש התגלות תורת החסידות ושושלת חב"ד – הייתה גם המדינה שנלחמה בשיטת החסידות מימי אדמו"ר הזקן ועד ימינו אנו בכל דרך אפשרית.

הביטויים החריפים והמבהילים ביותר ששמענו מכ"ק אד"ש היו אודות היבסקצים או ה'מדינה ההיא' שגם את שמה לא תמיד הזכיר במפורש. למרות האזכורים הרבים מאוד של רוסיה, ממעט הרבי להתייחס לאופיה של המדינה באשר היא. ייתכן שעקב מצבם הרגיש של היהודים באותה מדינה שלהם דאג הרבי כאב רחום, לא התבטא הרבי ביטויים שעלולים להרגיז את קובעי המדיניות ברוסיה ולפעול לרעה על מצב היהודים שם.

בכל אופן, אנו מוצאים התבטאויות לגבי אופי שלטונם של ה'צארים' ברוסיה. בהקשר ל'הסכמי השלום' שחתמה ישראל, דיבר הרבי בכאב אודות האבסורדיות שבהצגת הסכם כזה כ'הישג'. בין הדברים ניתח הרבי את ה'הישג' לפיו תקבל ישראל נפט מהסעודים. בין הדברים אמר הרבי: "מצב כזה (שמשפחה אחת תשלוט במליוני בני אדם) היה אפשרי לפני מאה שנה, אז – העם שחי שם היה לחוץ, ולא היה לו מספיק שכל כדי להבין זאת, ואף לא היה מי שיספר להם את האמת ויאמר להם שבכוחו לשנות זאת, ולכן חשבו שמצב כזה

בהקשר להסכמי השלום השווה הרבי בין הדמוקרטיה הישראלית לרוסית, ומגיע למסקנה, שלרוסים יש מה ללמוד מהישראלים בכל הנוגע לבניית דיקטטורה במסווה דמוקרטי: "'דיקטטורה' כזו במסווה של 'דמוקטריה' לא ניתן למצוא בשום מדינה בעולם, אפילו לא ברוסיה הסובייטית!!

יכול להימשך עד אין סוף.

בתחילה, כל אדם שהיה קצת מציאותי לא האמין שלאחרי שלש מאות שנה שמשפחת ה'צארים' יושבת על כסא המלכות – יבואו לפתע מספר איכרים ומספר חיילים וידיחום מכיסאותיהם. וכשזה בפועל קרה, טענו כל האומות שמסביב שמאחר שרוסיה היא מדינה פראית עם סדרים פראיים ('ווילדער סדרים'), והרבה מדבריות, וכל מיני סוגים של דברים פראיים – ממילא מתאים למדינתם ול'פראיותם' שיקרה דבר כזה".

באחת משיחות קדוש (שושן פורים תשי"ד) תאר הרבי את ה'צאר השיכור' של רוסיה: "המלכים שהיו פעם ברוסיא, היה ביכולתם לעשות כל מה שלבם חפץ, כיון שלא היה על גביהם שום "קאנגרעס" וכיו"ב. בשנים האחרונות היה קיסר רוסיא "שיכור", וכשרצו היהודים לפעול עליו בעניין מסוים, היו יוצאים לקבל את פניו בספר-תורה.

באותה תקופה כיהן הרד"ץ ברבנות בטשערניגאוו, וכשהגיע הקיסר לביקור בטשערניגאוו, נהג הרד"ץ בהתאם לסדר הנ"ל, ויצא לקראת הקיסר כשהוא לבוש "סירטוק", ונושא ספר-תורה, וכשהגיע בסמיכות לקיסר – עמד על מקומו, הניח את ידו על מצחו [כך היה סדר הנהגתו של הרד"ץ: לפני שהיה מברך ברכה, היה מניח את ידו על מצחו ומכוון כוונת הברכה – ש"הוי" הוא "הי' הוה ויהי' כאחד", "אלוקנו" הוא כחנו וחיותנו כו'], וברך "שנתן מכבודו לבשר ודם" בקול רם, כדי שיענו אחריו אמן.

הקיסר ראה שעומד לידו יהודי לבוש בצורה מוזרה ("עפעס מאדענע אנגעטאן"), אוחז בידו ספר-תורה ומרים עליו את קולו... עד שהסבירו לו את פשר העניין.

לאחר ששב הרד"ץ לביתו, פנה אליו אחיינו – שהיה "משכיל" במקצת – ושאלו לאמר: "פעטער"! [דוד] הרי יודע אתה שהקיסר הוא "שיכור" וכו', ואיך אפשר להתייחס אליו בצורה כזו – לברך ברכה, ולצאת לקראת ועם ספר תורה וכו'? –

ענה לו הרד"ץ: "פעטאך"! הרי יש לו שר למעלה!...

במקום נוסף משווה הרבי בהקשר להסכמי השלום בין הדמוקרטיה הישראלית לרוסית, ומגיע למסקנה, שלרוסים יש מה ללמוד מהישראלים בכל הנוגע לבניית דיקטטורה במסווה דמוקרטי: "'דיקטטורה' כזו במסווה של 'דמוקטריה' לא ניתן למצוא בשום מדינה בעולם, אפילו לא ברוסיה הסובייטית!!

אוי ואבוי שהגענו למצב כזה שצריכים להביא ראיות מהם – שאפילו 'מקולקלין שבאומות' אינם מתנהגים כך.

הייתי בעצמי ברוסיה הסובייטית, ויודע אני את דרכם והנהגתם: כאשר מכריחים הם לעשות דבר מסוים – מסבירים הם שה'מצפון' מחייב את ההנהגה בשיטת הקומוניזם, כך מחייבת שיטת 'מרקס', כללי ה'צדק והיושר', השיטה שאסור לפגוע בשכרו של השכיר, ושאר ענינים כיו"ב. ומוסיפים, שבאם פלוני יביע את מצפונו האישי באופן אחר – יושיבוהו ב'חד גדיא', או ישלחוהו לסיביר. אבל, להכריז בגלוי ובאופן רשמי שמישהו יצביע היפך מצפונו האישי – דבר כזה לא ייעשה שום מנהיג בקרמלין!"

בעוד הרבי טבע את את הביטוי ה'מדינה ההיא' הרי שמהביטוי 'מסך הברזל' לא היה הרבי שבע רצון: "..היות ויש כאן יהודים שיצאו – כפי הלשון המורגל בפי העולם – 'מאחורי מסך הברזל', אינני מסכים לביטוי זה כלל, שכן אין כאן מסך של ברזל אלא מסך של דמיון בלבד..." בכל זאת, בהזדמנות אחרת מצא הרבי מקור תורני לביטוי 'מסך הברזל'.

---

1) שיחת י"ג אייר תנש"א.

2) אחד מנשיאי ארה"ב.

3) להעיר ולהבדיל מדברי הנגיד בישראל שהתבטא לא מזמן אודות הצעה לרשום את ענין האמונה על השקל: "כסף הוא כסף, ורק כסף".

במשך שנות נשיאותו הראשונות, נהג הרבי מלך המשיח להתוועד התוועדות של שמחת בית השואבה במהלך חג הסוכות, התוועדות שהתקיימה, כמובן, בסוכה של 770. התועדויות אלו לוו בחן ובטעם מיוחד אותם נסך הרבי • 'בית משיח' עורך סקירה מרתקת על אודות ההתוועדויות עליהן ניתן לומר כי מי שלא ראה התוועדות שמחת בית השואבה, ספק אם ראה התוועדות שמחה מימיו

מאת דוד הלוי

הרבי מתוועד בסוכת 770

חסידים היו אומרים שהתוועדות עם הרבי הוא הזמן המאושר ביותר בחייו של חסיד. כך התוועדות רגילה, ועל אחת כמה התוועדויות שמחת בית השואבה שערך הרבי, היו אחד הרגעים היפים ביותר של חסיד. במשך שנים רבות נהג הרבי להתוועד בסוכה את התוועדות שמחת בית השואבה.

התוועדויות אלו זכורות היטב לכל משתתפיהם, הן בשל השמחה העצומה שהייתה שרויה על פניו של הרבי, והן בזכות השיחות עם ה'גישמאק' המיוחד שבהן הרחיב הרבי על מעלת השמחה.

השמחה התחילה מהרגע בו הרבי נכנס להתוועדות, כשהיה מעודד את השירה בחוזקה. במשך ההתוועדות היה הרבי רוקד לא פעם על מקומו בשמחה עצומה. ידוע שהנהגתו של הרבי הייתה בקווי דמיון מקבילים להנהגתו של ה'צמח צדק' – וחסידים היו מספרים כי גם ה'צמח צדק' היה עורך התוועדות שמחת בית השואבה מתוך ניגונים וריקודים, כאשר הוא עצמו היה מרבה לרקוד עד שאפילו האברכים הצעירים לא היו יכולים להמשיך יחד עמו (דבר שהיה בולט הרבה פחות אצל שאר רבותינו נשיאנו).

הרבי לא רק הראה שמחה מופגנת, אלא אף תבע מהקהל להיות בשמחה. בשנת תשי"ב התוועד הרבי ביום טוב שני של חג הסוכות. במהלך ההתוועדות הזכיר לקהל כי כעת ניתן עוד לחטוף משמחת יום טוב השייכת לכל, מה שאין כן אחרי החג, שכן זהו זמנה של שמחת בית השואבה, ושמחת בית השואבה שייכת בעיקר לזקנים ואנשי מעשה.

בחלק מההתוועדויות הרבי אף אמר הרבה 'לחיים' ושתה 'משקה' ומורה לחסידים לומר 'לחיים', ולעיתים אף כמה וכמה פעמים. את השמחה שהייתה שרויה על פניו של הרבי בכל שעות ההתוועדות המיוחדת, מתקשים החסידים לשכוח גם כיום.

התוועדות השמחה היתה קשורה רבות עם שירים, ניגונים ושמחה. בכמה מההתוועדויות ביאר הרבי ניגוני חב"ד, כמו ניגון "אלו ואלו אומרים". בשנת תש"כ, אחרי תפילת מעריב של יום טוב שני, ביקש הרבי מר' אבא לוין ור' חנוך גלויצנשטיין, שמכיוון שאצלם הרי זה כבר שמחת בית השואבה (בארץ hartk היה כבר חול המועד), שינגנו ניגון שמח. השניים החלו לנגן 'ופרצת', תחילה ללא המילים

באחד מלילות חג הסוכות, התפרסם בחצר הרבי כי הרבי ("דער איידים רמ"ש" כך כונה אז) יתוועד לרגל שמחת בית השואבה, הידיעה התפשטה במהירות וגרמה שמחה רבה בין אנ"ש והתמימים. בחוץ שרר אז קור אדיר, אך הרבי ישב שעות ארוכות והתוועד בטוב טעם, והכל ראו כי הוא פה מפיק מרגליות.

ואחר כך בצירוף המילים. למחרת, בעת ההתוועדות אמר הרבי: "עס הערט זיך א "ופרצת" נוסח ארץ-ישראל. וואוו זיינען די ארץ ישראל'דיגע! וואוו איז גליצנשטיין?" [= נשמע "ופרצת" נוסח ארץ-ישראל. איפה ה'ישראלים'? איפה גליצנשטיין?"].

עד שנת תשכ"ד התוועד הרבי ביום טוב שני (אפילו כשחל בשבת. בתשי"ד הרבי קיצר בהתוועדות ולא טעם כלום מהשקיעה. בשנים אחרות היה הסדר באופן של 'פורש מפה ומקדש'), ואחר כך באחד מלילות חול המועד (בדרך כלל לילה ראשון), מתשכ"ה ואילך התקיימה ההתוועדות השניה בשבת חול המועד.

שנות 'הבראשית'

ראשיתן של התוועדויות שמחת בית השואבה, עוד לפני הנשיאות. ממש כמו הרבי הריי"צ והרבי הרש"ב, שהיו נוהגים להתוועד בלילה זה אף קודם נשיאותם (אדמו"ר הרש"ב – קודם תרנ"ד, מאז חל שינוי בסדר ההתוועדויות).

הפעם הראשונה שידועה לנו בה התוועד הרבי מה"מ עם אנ"ש בחג הסוכות, היתה בשנת תר"צ. וכך מתאר הרה"ח ר' אליהו חיים אלטהויז במכתבו לרבי הריי"צ:

לילה אחת משמחת בית השואבה נתאספנו אנחנו אנ"ש שי' בסוכת רבינו שליט"א, והרמ"מ שליט"א ישב אתנו, והרבה דברים נעימים שמענו מפיו, והי' לנו לכולנו לעונג גדול. שתינו בכל פעם "לחיים" אל כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובסוף הערכנו תלגרמה "לחיים" אל כ"ק אדמו"ר שליט"א (ששהה בניו יורק) בטח נתקבלה והיתה לעונג.

בשנת תרצ"א התוועד הרבי באולם צעירי אגודת ישראל בנוכחות קהל רב, כפי שמתאר ר' מאיר בליז'ינסקי במכתביו:

"הרבי היה שקט ומופנם מאוד, ומאז חתונתו השתוקקו אנ"ש והתמימים לשמוע אותו מתוועד, כי הבחינו בכך שהוא משהו מיוחד. באחד מלילות חג הסוכות, התפרסם בחצר הרבי כי הרבי ("דער איידים רמ"ש" כך כונה אז) יתוועד לרגל שמחת בית השואבה, הידיעה התפשטה במהירות וגרמה שמחה רבה בין אנ"ש והתמימים. בחוץ שרר אז קור אדיר, אך הרבי ישב שעות ארוכות והתוועד בטוב טעם, והכל ראו כי הוא פה מפיק מרגליות. בין השאר הוא ביאר אז בהרחבה ובטוב טעם, את מאמרו של חותנו כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ שנאמר במוצאי יום הכיפורים הפותח בפסוק 'ויגד לך תעלומות חכמה, כפליים לתושיה'".

בשנה הבאה, שהה הרבי באטוואצק עם חמיו, הרבי הריי"צ. הרבי הורה לחתנו להתוועד עם אנ"ש והתמימים שהגיעו לעיר, והרבי אכן התוועד איתם ארוכות באותו הלילה, הרבי אף רשם לעצמו את תוכן התוועדות זו.

גם בשנים שלאחר מכן התוועד הרבי, התוועדויות שהיוו הזדמנות נדירה באותן השנים להכיר, ולו במעט, את מי שכל כך היטיב להסתיר את עצמו בשנים אלו. בהתוועדויות אלו נחשפה גדולתו האדירה של הרבי בנגלה ונסתר ובכל חלקי התורה. ההתוועדויות שנערכו באזורים יהודיים חרדיים מובהקים, גרמו לרבים להתקרב לאורה הגדול של חסידות. למעשה, קהל היעד שבעבורו נערכה ההתוועדות, היה בחורי הישיבה.

באחת ההתוועדויות הללו נכח קהל עצום של כארבע מאות איש. הרבי פנה לאיש איש מהנוכחים ושאלו לשמו ושם אמו, וכשהשיב כל אחד מהנוכחים בשמו, "משה בן גולדה", חזר אחריו הרבי "משה בן גולדה אמור לחיים!" וכך עבר הרבי איש איש מהמתוועדים. בשנה הבאה נשנה הדבר, אבל בסדר הפוך. הרבי מצדו פנה לכלל אחד מהמסובים בשמו ובשם אימו והורה לו לומר 'לחיים', תוך כדי שהוא קולע בשמות כל הנאספים מול עיני הקהל המשתאה מכוח הזיכרון העצום שנגלה לעיניו.

כמה אנקדוטות קטנות מההתוועדויות

בהתוועדויות שהתקיימו בסוכה, היה לפעמים הרבי נותן 'חלק' הגון לכמה מהחסידים.

בשנה האחרונה טרם הסתלקות כ"ק אדמו"ר הריי"צ, נתן הרבי 'חלק' לרב ישראל ג'יקובסון באמרו: "כשיבוא משיח, הוא יצטרך לחפש אותך. יבוא ל'תומכי תמימים', יאמרו לו שאתה ב'בית רבקה'. יגיע לשם, יאמרו לו שאתה באתרוגים. ולכשיגיע לאתרוגים יאמרו לו שאתה בחברא קדישא..."

בהזדמנות אחרת, הרבי הוכיח את אחד המשתתפים בהתוועדות על כך שלא מילא את רצונו בענין מסויים. כשהלה הצטדק שאיך ניתן להבין את רצון קודשו, השיבו הרבי: "אבל מדוע להבין הפוך? בשביל לכוון הפוך צריך לדעת קודם רצונו של פלוני ואז לומר להיפך..."

בהתוועדות שמחת בית השואבה תשח"י, חטף הקהל שיריים. הרבי שראה זאת הגיב: "שיחטפו, אולם ידעו כי שיריים אינם רק מזכים אלא אף מחייבים!"

מופת נוסף היה, כאשר בהתוועדות שהתקיימה בזמן של קור גדול, הורה הרבי להוריד את המעילים. יהודי שלא מאנ"ש ששהה בהתוועדות, לא הוריד את מעילו, והוא היה היחיד שהצטנן. כשכתב על כך לרבי, כתב לו הרבי שזה קרה בגלל שהיתה חציצה בין גופו לבין החום של ההתוועדות...

באחת השנים בה התוועד הרבי בפולין, תבע הרבי ממשפיע הישיבה הרב ברוך פוילישער לומר 'לחיים'. המשפיע שהיה מבוגר מהרבי בהרבה שנים, לא התייחס. הרבי המשיך להתוועד ואחר כך פנה אליו שוב: "ר' ברוך, זאג לחיים!" כששוב לא אמר, אמר לו הרבי: "אני הנני מי שאני, אולם אתה אמור לחיים!" ורק אז נענה ואמר 'לחיים'.

גם בשנים שלאחר מכן, בהיותו בארצות הברית, הרבי התוועד התוועדות של שמחת בית השואבה שנועדה עבור בני ישיבות מכל החוגים. אחת ההתוועדויות המפורסמות יותר שנערכו בסוכה, הייתה התוועדות שמיני עצרת תש"ד, במהלכה ביאר הרבי את כל פסוקי 'אתה הראת'. השיחה המופלאה נדפסה אחר כך ב'קונטרס הקפות' שיצא לאור בתשנ"ד, ולאחרונה בספר שיחות קודש קודם הנשיאות.

התוועדות ישיבתית

כאמור, על פי הוראת הרבי הריי"צ, היתה ההתוועדות של הרבי מיועדת רשמית עבור בני הישיבות. למעשה, כבר בהתוועדות הראשונה של הרבי הרש"ב אחרי קבלת הנשיאות שלו באופן רשמי, הורה הרבי הרש"ב לתת 'משקה' לבחורים – דבר נדיר מאד באותו הזמן שקודם ייסוד הישיבה – באמרו שהבחורים הם "המקבלים שלנו ועלינו לעשותם מקבלים. על ידי 'משקה' של שמחת בית השואבה נעשים מקבלים".

על ארגון ההתוועדויות של הרבי מה"מ כמו גם על פרסומן, היה ממונה ה'מרכז לענייני חינוך' שנהג לפרסם מודעות על ההתוועדויות בעיתונות.

בסוכות תשכ"ג, פתח הרבי את ההתוועדות במילים הבאות: "כיוון שהסדר הוא 'אזלת לקרתא עבד בנימוסא' מביאים אפוא ראיה שבמפורש נדפס כך בעיתון 'עס איז בפירוש געווען אזוי געדרוקט אין פייפער' שההתוועדות מיועדת לתלמידי הישיבות שאין להם בעולמם אלא תורה".

בסוכות תשט"ז הסביר הרבי את הקשר בין תלמידי הישיבה לשמחת בית השואבה: "התוועדות זו קשורה במיוחד עם תלמידי הישיבה, ובהקדמה שאף ששמחת בית השואבה היתה בשעת שאיבת המים שהיתה מחוץ לירושלים . . מכל מקום הרי תכלית השאיבה היתה כדי לנסך את המים בבית המקדש ובזמנינו זה ענין בית המקדש קשור עם תלמידי הישיבה כמארז"ל אין "מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד".

ברבות מההתוועדויות השמיע הרבי ביאור בנגלה. המזכיר הרב אליהו קווינט – שהרבי עצמו העיד עליו כי הוא בקי בש"ס – אמר פעם בהתפעלות לאחר אחת ההתוועדויות האלה לעמיתו הרב גרונר: "הרבי הקיף היום בשיחתו את הש"ס מברכות ועד נדה!"

בסוכות תשי"ג הגיע אחד הרבנים ל-770, וכשהיה בהתוועדות יום טוב בסוכה, שמע את הרבי מדבר 'נגלה', ולא ידע מה לעשות. הוא חשב לעצמו כי אין ענין לשמוע 'נגלה' ביום טוב, אך מצד שני לא רצה לצאת באמצע התוועדות. כשסיים הרבי את ביאורו, פנה אליו ושאל: "האט זיך אייך געלוינט די נסיעה אויף קומען אהער?" [= האם היתה כדאית הנסיעה שלך לכאן?"].

ההתוועדויות לא היו מיועדות דווקא לתלמידי ישיבות 'תומכי תמימים', ואדרבה. קהל עצום של 'עולמש"ע אידן' היה מגיע להתוועדות ונהנה מהאור הגדול. באותה התקופה שכונת קראון הייטס הייתה נחשבת לאיזור יהודי כמעט לחלוטין, כך שרבים מבני השכונה שלא מחסידי חב"ד היו מגיעים אף הם. פעמים רבות ניצל הרבי את המעמד לקריאה לקהל להוסיף בלימוד החסידות. לבחורי ישיבות רבים היתה זו ההזדמנות הראשונה בה ראו את הרבי בהתוועדות, ולחלקם היה זה ה'מכה בפטיש' שהביא אותם לליובאוויטש. כך למשל, הרב שמואל לו מלונדון מספר כי התוועדות שמחת בית השואבה תשט"ז, היתה הפעם הראשונה בה זכה להיות בהתוועדות אצל הרבי, וזה מה שהשלים אצלו את ההחלטה להיות חסיד חב"ד.

היו גם כאלה שהתקשרו לרבי בהתוועדות שכזו. כך למשל מסופר על המשפיע ר' שאול ברוק, שגמר התקשרותו לרבי היה בעת שראה את התוועדות הקודש דשמחת בית השואבה.

בהתוועדות סוכות תשי"ד אמר הרבי: מסתמא חושד בי ה"עולם" שכאשר אדבר עוד ועוד, אחטוף דקות ספורות קודם הסיום ואומר שצריכים ללמוד חסידות... ובכן, במקום שיחשדו בי (אף שאסור לחשוד ביהודי) ואשאר נחשד, והענין יישאר בשתיקה – אומר זאת בגלוי: **הקשיבו יהודים: צריכים ללמוד חסידות!**"

הרבי ניצל את ההתוועדות הללו גם לקריאות פנימיות יותר שיועדו לכלל ישראל. כך למשל השיחה על ייסוד את"ה, נאמרה בשמחת בית השואבה תשי"ג, וכן

הרבי מתוועד בסוכה בשנת תשט"ו

השיחה המפורסמת כל כך אודות 'מלחמת תנופה' נאמרה בשמחת בית השואבה תשי"ז.

הרבי דאג גם לתלמידי הישיבות שלא היו נוכחים בהתוועדות. באחת השנים פנה הרבי וחיפש את הרב שמואל הלפרין, ראש ישיבת 'תורת אמת', כשהוא מורה לו לומר 'לחיים' עבור כל בחורי ישיבתו.

יוצאת מן הכלל היתה ההתוועדות בסוכות תשי"א, בה התוועד הרבי עם כמה 'בעלי בתים' שנכחו במקום, וביאר הוראות בעבודת ה' ממקצועם, סדר די רגיל בהתוועדויות קודם קבלת הנשיאות.

'החלק השני דועידת צא"ח"

כאמור, הרבי ניצל את ההתוועדות שהיתה מיועדת לצעירים יחסית, לענייני 'הפצה'. גם לצעירי אגודת חב"ד, מוסד שנוסד בשנים הראשונות לנשיאות הרבי, היה היחס בכיוון זה בשעת ההתוועדויות הללו. על פי הוראתו של הרבי, נערכת עד עצם היום הזה וועידת צא"ח העולמית באחד מימי חול המועד סוכות. באחת השנים, הרבי אף הגדיר את ההתוועדות כ'חלק השני של ועידת צא"ח'.

אחרי הועידה הראשונה, אמר הרבי: "כיוון שישנו כאן הכינוס של צעירי אגודת חב"ד הרי זה הכינוס הראשון יאמרו כולם יחד 'לחיים' וינגנו ניגון להראות כוחם בניגונים ואחר כך יעריכו את כוחם בפעולות". מאז, נוצר הסדר שיושב ראש וועידת צא"ח נותן דו"ח מהאסיפה במעמד הרבי.

בהתוועדות סוכות תשכ"א אמר הרבי כי "בוודאי ישנו מי שישב שם על הראש – יושב ראש, שימסור, אפוא [דו"ח]." בשלב זה קם ר' צבי הירש גנזבורג והחל למסור דו"ח בנוכחות הרבי. בין השאר סיפר כי הרב משה פסח גולדמן, מזכיר צא"ח, פתח את האסיפה בקריאת מכתב של הרבי ואחר כך קרא ליושב ראש גנזבורג (בהתכוונו, כמובן, על עצמו). כאן העיר לו הרבי: "הרב". הרב גנזבורג נאלץ אפוא לחזור על הדברים עם התיקון האמור...

בין שאר דבריו בהם סיפר איך כל אחד קם באסיפה והודיע על פעולותיו, סיפר כי הרב דובער בוימגארטן חזר מהמדינות בהם היה. שוב התערב הרבי ושאל בפרוטרוט: "איזה? בכל השבעים אומות?" והדובר נאלץ היה לפרט במדויק באלו מדינות שהה הרב בוימגארטן. אחר כך דיבר יושב הראש של החלק השני באסיפה, הרב יוסף וינברג, ואף הוא מסר דו"ח מפורט.

בתשכ"ה, דיבר הרבי בכאב על אלה שנעשים זקנים ומפסיקים להשתתף בפעילות. הרבי אמר כי עקב כך שיעלה ילד מתחת בר מצווה וישיר, וכך הוה. הרבי בירך את כל מי שהפסיק לפעול שישאר צעיר.

לבית אלוקים נהלך ברג"ש

על הפסוק "בבית אלוקים נהלך ברגש", היו דורשים דרשני אירופה "ברג"ש – ברד, רוח, גשם שלג". במשך שנות התוועדויות הרבי בסוכה, ניתן לומר שכולם היו שם: הברד, הגשם הרוח והשלגים. מובן מאליו

אז דער רבי זאל געזונט זיין? תלוי בנו!

בשנים בהן התוועד הרבי בסוכה, נתן אחד הנוכחים קנקן 'משקה' ואמר לרבי שזה משז"ר, והוסיף ששז"ר מאחל שהרבי יהיה בריא. אמר הרבי לשליח "דו קענסט מיר אויכעט געבען אביסל געזונט" [= גם אתה יכול לתת לי מעט בריאות]. האיש נבהל והרבי הוסיף: "אויב דו וועסט מאכן זיכער אז מערער אידן וועלן מקיים זיין תורה ומצוות וועט דאס צוגעבן אין מיין געזונט" [= "אם תפעל שיותר יהודים יקיימו מצוות זה יסיף בבריאותי"].

מלאכים נופלים מהשמים

כאמור בגוף הכתבה, להתוועדויות בשמחת בית השואבה היה חן מיוחד שהיה מושך אליו יהודים מחוגים שונים, ואף הביא עימו יהודים רבים שהתקרבו ללייובאוויטש. אך כפי הנראה לסיפור הבא, יש חן מיוחד.

אחד היהודים שנמשך לראות התוועדות של הרבי, היה בן למשפחה שהשתייכה ל'מלאכים' (קבוצה שהתפלגה בעבר מחסידות חב"ד). מחמת ההשתייכות המשפחתית, לא הרשה לעצמו להרגיש בנוח להיכנס ממש לתוך ההתוועדות, ועל כן מצא עצה: הוא נשכב על הספסל והאזין בשקיקה לדברי הרבי. ההנאה שלו הייתה גדולה. הוא הרגיש כי הוא מצא איש אלוקים אמיתי. אולם ה'מכה בפטיש' היה קצת מפתיע.

כפי הנראה, למרות שבליובאוויטש נוהגים להרבות בסכך, יש גבול כמה זמן ענפים יכולים להחזיק תחת משקל של אדם. הסכך קרס אפוא, והיהודי שלנו נחת פנימה לתוך ההתוועדות... לגודל מזלו, מחמת הצפיפות והפירמידות, הוא לא נפל על הרצפה, מה שחסך ממנו פציעה רצינית. הרבי אפילו לא הביט לעבר המקום כאשר הגיב ואמר: "א מלאך אראפפאלן פון הימל..."

בשביל יהודי זה, רוח הקודש הגלויה הזאת היתה ה'מכה בפטיש'. הוא, בניו נכדיו ושאר צאצאיו הינם כיום חסידי חב"ד מן המנין.

למרות שבליובאוויטש נוהגים להרבות בסכך, יש גבול כמה זמן ענפים יכולים להחזיק תחת משקל של אדם. הסכך קרס אפוא, והיהודי שלנו נחת פנימה לתוך ההתוועדות... לגודל מזלו, מחמת הצפיפות והפירמידות, הוא לא נפל על הרצפה, מה שחסך ממנו פציעה רצינית. הרבי אפילו לא הביט לעבר המקום כאשר הגיב ואמר: "א מלאך אראפפאלן פון הימל..." בשביל יהודי זה, רוח הקודש הגלויה הזאת היתה ה'מכה בפטיש'.

שאת הרבי ואת החסידים, זה לא הרתיע.

לא פעם התקיימו התוועדויות תוך ירידת גשמי זלעפות, רוחות זעף, בקור ובשלג כשהרבי לא מוותר על ההתוועדות. יתירה מזו, אף כשירד גשם היה מגיע להתוועדות במעיל גשם, היה הרבי פושט אותו בתחילת ההתוועדות ומלבישו רק בסיומה. את הסרטוק שהיה ספוג ממים, היה הרבי מחליף רק לקראת מעריב (בימים בהם ההתוועדות התקיימה ביום טוב שני). לעיתים סימן הרבי לאנשים – כמו למשל לרב ישראל לייבוב בשנת תשכ"ז – לפשוט את מעיל הגשם. באותה שנה ספוגת מים דיבר הרבי שיחה גם בנושא 'ושאבתם מים בששון'. הרבי בירך (אולי בפעם היחידה בהיסטוריה) שלא מתוך סידור כיוון שהסידור היה ספוג כולו במים.

לעומת זאת, מספר הרה"ח ר' זושא גרוס, כי לפני ההתוועדות שהתקיימה בסוכה בשנת תשכ"ז נפתחו ארובות השמים וגשמי זלעפות החלו יורדים. כעבור כמה דקות החל הגשם לחדור אל תוך הסוכה, על ראשיהם של כל מאות החסידים שהמתינו לכניסתו של הרבי.

"בין כה וכה, נכנס הרבי, ואני זוכר עד היום שפניו האירו בצורה לא-רגילה. שמחת החג היתה נסוכה על פניו הקדושות. ראיתי כי הרבי היה לבוש במעיל. הרבי התיישב במקומו ומיד החלה ההתוועדות, בעוד הגשם ממשיך לרדת ללא הפוגות. ברקים הבריקו, ורעמים הרעימו, וברגע מסויים, נפערה 'ארובה' מתוך הסכך, וזרם חזק של מים החל יורד בדיוק עלי, כשהמים נכנסים לתוך צווארוני... חשבתי לעצמי האם ההתוועדות תמשיך בצורה שכזאת? ואם כן, עד מתי?

"עוד אני חושב לעצמי את המחשבות הללו, נענה לפתע הרבי ואמר בערך בלשון הזו: 'נו, אפשר שאם יורידו את המעילים אז ייפסק הגשם'. ומיד קם הרבי ממקומו, פשט את מעיל הגשם שלו, קיפלו והניחו על השולחן לצידו.

"מובן שכולם עשו גם כן כך. אני לא יכולתי להוריד את המעיל מחמת הצפיפות האיומה, אם כי בין כה וכה המעיל לא הועיל...

"באותו רגע ממש, הבליחה קרן שמש מתוך 'ארובה' שנפערה בסכך. זה היה פלא לא רגיל. עד לאותו רגע עננים שחורים וכבדים כיסו את פני השמים, ולפתע קרן אור של שמש... הרבי המשיך להתוועד מתוך שמחה גדולה. ניגנו ניגונים ואמרו 'לחיים'...

"בסיום ההתוועדות לאחר ברכה אחרונה, קם הרבי ממקומו, לבש את המעיל שנית ופנה לצאת מן הסוכה. רגע לאחר שלבש את המעיל, שוב נפתחו ארובות השמים, וגשמי הברכה שבו לשטוף את העיר ניו-יורק..."

אחד החידושים הגדולים אותו אמר הרבי בשם הרבי הריי"צ, וכך נהג, היה ברכת 'לישב בסוכה'. למרות הגשמים העזים, שלכאורה מספקים דין מצטער ליושב בסוכה, היה הרבי מברך את הברכה.

בשנת תשי"ד החל הרבי לנגן את ניגון 'על הסלע', באומרו בניגון: "און אפשטעלן דעם רעגן הך הך הך" [= ונעצור את הגשם, הך הך הך] בכוונו לגשם שירד בסוכה במהלך ההתוועדות.

באחת השנים, בשעת ההתוועדות שהתקיימה בשבת חול המועד סוכות, ירד גשם עז בסוכה. הרבי נכנס במעיל גשם, ומיד הורידו, בירך "לישב בסוכה" והחל למחוא כפיים בשמחה ובעוז. הרבי מחא כפיים בצורה הרגילה, ולא כמו שחלק מהאנשים עושים כף אל גב יד וכדומה, עם שינוי בגלל שבת. פתאום הרבי נעצר, ואמר שה'מונקאטשער' (האדמו"ר ממונקאטש, מחבר הספר "מנחת אליעזר") כותב על העניין של מחיאת כפיים בשבת על פי הלכה, ופוסק שם שבשבת תוך כדי נגינת ניגון, מותר למחוא כפיים בצורה הרגילה, ולא בשינוי.

ואז הרבי הוסיף מספר מילים לגבי הסבר זה ש'צץ' לו פתאום: "זו תשובה על מחשבה!"

מסתבר כנראה, שאחד מתוך הקהל הרהר בינו לבין עצמו על כך שהרבי מוחא כפיים באופן רגיל בשבת, והרבי השיב לו על מחשבתו. סיפורים מעין אלו המעידים כי הרבי 'קרא מחשבות', יש לא מעט, אבל זו הייתה אחת הפעמים הנדירות שהרבי אישר זאת בפומבי...

מופת נוסף היה, כאשר בהתוועדות שהתקיימה בזמן של קור גדול, הורה הרבי להוריד את המעילים. יהודי שלא מאנ"ש ששהה בהתוועדות, לא הוריד את מעילו, והוא היה היחיד שהצטנן. כשכתב על כך לרבי, כתב לו הרבי שזה קרה בגלל שהיתה חציצה בין גופו לבין החום של ההתוועדות...

צר לי המקום

קושי גדול שהיה כרוך בהתוועדויות אלו, היה המקום הצר. לעומת בית המדרש שהיה רחב דיו להכיל את הקהל הגדול, שהרי שהסוכה הייתה קטנה בהרבה, ובשל כך נוצרו דחיפות של ממש. בעוד שמול הקושי הראשון בדמות הגשם – הרבי קיבל, הרי שאת הבלגן והדחיפות סירב הרבי לקבל, ואף התבטא עליו בחריפות כמה פעמים, כאשר החריפות מתעצמת ככל שעברו השנים והדחיפות גברו.

בשנת תשי"א, היה זה בחצי חיוך, כאשר ראה הרבי את הרב מרדכי מענטליק (מראשי ישיבת 'תומכי תמימים' המרכזית) 'נמעך' תחת עומס האנשים. הרבי אמר בחיוך: "'אויב עס וואלט געווען זיינע תלמידים וואלט מען נאך געקענט זיי פארשטיין, אבער..." (= אם היו אלו התלמידים שלו, ניתן היה להבין אותם. אבל...").

בהתוועדות שמחת בית השואבה תשי"ב נכח קהל רב. כשהרבי החל לחלק 'משקה', הוא ביקש שיגשו בסדר מסודר ללא דחיפות, ואז "יוכלו כולם לראות ולשמוע ואף הוא יוכל לראות את כולם, ומסתמא יספיק ה'משקה' לכולם."

בסוכות תשכ"ד, כאשר ראה הרבי את הדחיפות האיומות, אמר שלא חשב להתוועד באותו היום, אבל מכיון שחשב אחר כך מי ירוויח מזה, החליט בכל זאת להתוועד. אבל הדבר היחיד שנותר בידו לעשות, הוא לקצר את ההתוועדות, ודי להאריך בדברים המצערים והמבהילים. הרבי אכן התוועד בקצרה וסיים את ההתוועדות במהירות יחסית.

סוכתו של ר' ישראל כשרה היא

סיפר המשפיע ר' מענדל פוטרפס:

השנה הראשונה בה זכיתי להיות אצל הרבי בחודש החגים, היתה שנת תשכ"ה, מיד לאחר שיצאתי מרוסיה.

בו' תשרי באותה השנה, נפטרה אמו של הרבי, והרבי עבר לפני התיבה בכל ימות החול. הרבי כידוע לא התפלל בציבור באריכות יתירה, ולי, שהגעתי מרוסיה וזכרתי את התפילות הארוכות של זקני החסידים, היה הדבר נראה קצת מפליא, והרי גם הרבי הריי"ץ התפלל הרבה יותר זמן. כמובן, שמיד גירשתי את ההרהור ממוחי – "כל המהרהר אחר רבו כמהרהר אחר השכינה".

בהתוועדות יום טוב שני של סוכות באותה השנה, לקראת סיום ההתוועדות, סיפר הרבי על סוכתו של הבעל שם טוב, שהייתה כשרה בדיעבד, והיו עליה כמה וכמה שאלות, עד שנלאו גאוני מז'יבוז' מלהכשירה. עד שהראה להם הבעל שם טוב פתקא מן שמיא ובה כתוב "סוכתו של ר' ישראל כשרה היא".

הרבי שאל, בשביל מה היה צריך הבעל שם טוב שהיה מהדר עצום במצוות לצאת ידי חובה דווקא בסוכה כל כך פשוטה ומלאת שאלות? מה חסר היה לו על מנת להקים סוכה מהודרת שתצא ידי חובת כל הדעות?

ההסבר אותו הסביר הרבי, היה כי במעשה זה העביר הבעל שם טוב סוכה שכזו מרשות הקליפות לרשות מצוה. על ידי הפסק שלו שנתקבל בשמים, העלה הבעל שם טוב את הסוכה הזאת ממצב של רשות, למצב של מצווה.

הרבי סיים בהוראה, שגם אם לפעמים נראה קיום המצווה בקושי, בכל אופן עלינו להשתדל בקיומה [כמובן, שאין זה מתפקידנו להתעסק בהעלאות שכאלה, ענינים כאלה שייכים רק לקדושי עליון].

"ואז, הבנתי את התשובה." סיים ר' מענדל. "בעצם, במעשהו זה, העלה הבעל שם טוב אלפי סוכות של יהודים שלא היו הכי מהודרות שבעולם למצב של מצווה. כעת, ברור היה לי למה התפלל הרבי כה מהר, ולמה אין זו הוראה לאנשים כערכנו...."

גם שנה קודם לכן, קיצר הרבי את ההתוועדות בשל הדחיפות שגרמו לכך שספסל יישבר בעת ההתוועדות. רק שאז, היה זה ללא הכרזה מצד הרבי.

גם במעמדי ה'כוס של ברכה' היו הדחיפות. באחת השנים ביקש הרבי "שלא תהיה טינה לאלה שלא קיבלו, מכיון שזה כאילו שהם כן קיבלו".

ה'דוחקא דציבורא' היה הגורם העיקרי לכך שהרבי מלך המשיח הפסיק להתוועד בסוכה, וגם על כך בהמשך הכתבה.

בעיה נוספת איתה היו צריכים להתמודד, היה החשמל שלא תמיד עבד כמו שצריך. לפחות אחת ההתוועדויות נערכה בחושך, והיה קשה לראות את הרבי. אולם, אלו לא היו הקשיים שהפריעו לאי מי מהחסידים לבוא ולהצטופף בהתוועדות.

הפסקת ההתוועדויות

בשנת תשכ"ה נפסקו ההתוועדויות בחול המועד. באותה שנה, שנת האבלות על אמו הרבנית חנה, הורה הרבי שלא לפרסם בעיתונות על כך שהוא יתוועד. הרבי אף אמר שאחד האורחים יתוועד. כשניסה הרב חודקוב לומר שזה הרי יום טוב, השיבו הרבי בקצרה: "זהו חול המועד".

בשנים בהן הרבי אכל את סעודות החג בקומה השנייה של 770 עם זקני החסידים, היו האברכים מפנים שאלות מעניינות אל הרש"ג על מנת שיעלה את השאלות בעת הסעודה, והרבי היה משיב על כך.

בחג הסוכות תש"ל ניגש הגאון הרב יהודה קלמן מארלאוו (לימים ה'מרא דאתרא' של קראון הייטס) אל הרש"ג, ושאל אותו מפני מה נוהגים בחב"ד שלא לישון בסוכה – למרות שעל פי דין חייבים לישון בסוכה – ואילו בנוגע לאכילה ושתייה מקפידים מאוד שלא לאכול ולשתות חוץ לסוכה, גם במקרים בהם על פי דין אפשר להקל.

הרש"ג הפנה את השאלה לרבי, ובהתוועדות שנערכה בסוכה ביום השני של החג, התייחס הרבי לשאלה זו וביאר בהרחבה את מנהג חב"ד בזה. לאחר שסיים

את הביאור, אמר הרבי בחיוך מכיוון ש"כל העוסק בתורת שינה – כאילו ישן", לכן, שינגנו ניגון שמח. הרבי עודד חזק מאוד את הניגון, והקהל הרב רקד על מקומו בהתלהבות רבה.

מעוצמת הריקודים, קרסה לפתע אחת הפירמידות ומחצה את רגלו של הרב מארלאו. למרות הכאב העצום, התאפק הרב שלא להוציא הגה מפיו כדי לא להפריע למהלך ההתוועדות. 'יעד המסדר' שחש למקום, החל לפנות הצידה את כל הנוכחים. בין השאר ניסו להזיז גם את הרב שבינתיים נשכב על הרצפה, אלא שרק אז הבחינו ברגלו שנרמסה תחת קרשי הפירמידה. בין כה וכה הופסקה השירה, פניו של הרבי הרצינו מאוד, והוא הביט כל העת לעבר מוקד ההתרחשות.

לאחר מאמצים מרובים הצליחו לחלץ את הרב והוא הובהל מיידית לבית הרפואה, שם אושפז וקיבל טיפול חירום. ששה חודשים הייתה רגלו של הרב מארלאו נתונה בגבס, ומספרים שהרבי היה מעורב בכל שלבי הטיפול השונים.

[באותם ימים קשים יכלו לראות עד כמה הקפיד הרב מארלאו על טבילה במקווה בכל יום, למרות הקושי העצום].

הרב אהרן חיטריק, שעמד ליד הרב מארלאו בשעה שהפירמידה קרסה על רגלו, מספר כי במוצאי שמחת תורה של אותה שנה נסעו שניים מידידי הרב לבית הרפואה והביאו אותו על קביים להתוועדות הרבי שהייתה בעיצומה. כאשר נכנסו להתוועדות, היה הרבי באמצע שיחה, והרב מארלאו ביקש שיעמידו אותו בצד כדי שלא לגרום לתשומת לב מיותרת. כאשר הסתיימה השיחה, הביט הרבי לכיוונו, והורה להעלותו אל במת ההתוועדות ולהגיש לו 'לחיים'.

לאחר שהסתיימה ההפסקה בין השיחות, פתח הרבי ואמר, שזהו הזמן להמשיך בעניין שהתחילו לעסוק בו בחג הסוכות, אודות מנהג חב"ד שלא לישון בסוכה...

לאחר אותה שיחה התבטא הרב מארלאו, כי ראה במוחש שהרבי יודע בדיוק מי העלה את השאלה, וגם הרגיש שהרבי אומר לו "ברוך בואך...".

בשנה הבאה הודיע הרבי שלא יתוועד עוד בסוכה. כשחיכו אנשי 'יעד המסדר' ליד חדרו הק' ושאלו לטעם הדבר, ענה הרבי בתקיפות שזהו מפני הדחיפות השוררות בסוכה.

הרבי נוטל את ידיו לסעודה במהלך ההתוועדות המיוחדת עם הילדים בסוכות תשל"ז

ההתוועדות המיוחדת לילדים

הרבי אמנם הפסיק להתוועד בסוכה, אולם הייתה גם התוועדות אחת יוצאת מן הכלל. היה זה בסוכות תשל"ז, כאשר הרבי הודיע בפתאומיות כי ברצונו להתוועד בסוכה עם ילדי של"ה.

היה בכך משום סיום מדהים ל'שנת החינוך'. בשנת תשל"ו עסקו התמימים ואנ"ש במרץ רב בענין החינוך היהודי, הוצאת ילדים יהודיים מבתי הספר הציבוריים והעברתם לחינוך תורני. פעילות זו נקראת של"ה – שיעורי לימוד התוה.

לילדי של"ה הייתה חביבות מיוחדת מצד הרבי. לנשמות יהודיות אלו שנקלעו שלא באשמתם לבתי הספר הציבוריים באמריקה, בהם אסור היה להזכיר דת, העניק הרבי קירובים מיוחדים מאד במשך השנים.

באחת השנים הביאו קבוצת ילדים ל-770 וערכו להם כינוס בסוכה. כאשר יצאו הילדים, הסיט הרבי את וילון חדרו והסתכל על הילדים עד שנעלמו מעיניו הק'.

הרב שמואל זלמנוב ממונטריאול, היה בין הבחורים שהיו אחראים על של"ה. כשהרב חודקוב קרא לו והודיע לו על רצונו של הרבי להתוועד עם ילדי של"ה, שאל האם יוכלו להצטרף גם ילדים שכבר עברו בפועל ללמוד במוסדות חינוך יהודיים כשרים? האישור ניתן, וצוות התמימים החל בעבודה קדחתנית נגד השעון. היה צורך להספיק להודיע לכולם, להשיג הסעות מכל מקומות מגוריהם וחזור. הלחץ היה גדול.

בינתיים ביקש הרבי להודיע על התוכנית, כשהוא עצמו מגיה את תוכנית ההתוועדות.

הרבי נכנס להתוועדות המיוחדת ונטל את ידיו הק'. ניגנו ניגוני שמחה כגון 'אתה בחרתנו' ו'ושמחת', כשבתווך אומר הרבי שיחות קצרות, והרב יעקב העכט מתרגמן לאנגלית. בסיום ההתוועדות המיוחדת, חילק הרבי כוס של ברכה ומטבעות 'דיים' למדריכים ואחר כל למדריכות, על מנת למוסרן לילדים ולילדות.

הייתה זו הפעם האחרונה בה זכינו להתוועדות של הרבי בסוכה.

על פי השמועה, הרבי התבטא בהזדמנות, כי אם תהיה סוכה גדולה מספיק אשר בה יוכלו לעמוד כולם, יתוועד שוב.

הגיע הזמן שירחמו עלינו מן שמים, וכבר בסוכות זה נזכה לשבת בסוכה הגדולה ביותר, עליה ניתן יהיה לומר כי 'ראויים כל ישראל לישב בסוכה אחת' – סוכת עורו של לויתן, ואת ההתוועדות של שמחת בית השואבה דשנת תשע"א, בעזרת ה', לא יחמיץ איש.

שמחת תורה / המשך מעמוד 65

"למחר נתפשטה בכל העיר הדברים אשר דיבר וכשרונותיו בדרך הפלאה, וכמנהג העולם ברוב גוזמאות, אך לטוב, ובזה הוסרו כל הקושיות וכל המסכים, וכל אחד ואחד אמר לחברו "אָט דאָס האָט דער רבי גינומען אַ איידים וואָס פאַר עם פאַסט" [=הרבי לקח חתן המתאים לו], וגם המבקרים מוכרחים היו כולם להיות מודים בעל כרחם.

"ולרגלי השמועה הזאת נתאספו למחר להקפות רוב אנשים, וקודם הקפות הי' קידושא רבא של הרבנית הגדולה [מרת שטערנא שרה] שליט"א בהחדר של הרב יחזקאל פייגין שי', ג"כ ברוב סדר. והוא הרמ"מ שליט"א ישב בראש, ודיבר ארבע שעות רצופות!

"איך האב אויסגיזעזט דעם טיש ב"ה זייער גוט [=הושבתי כל אחד על מקומו], רבנים מצד אחד, גבירים בע"ב מצד השני, ונתתי לכל אחד מקום הראוי לו. האחים וואלשאניק שי' האחים חפץ שי', וועקסלירי - וועקסלירי הוא אביו של וועקסלירי הצעיר - שותק גדול כבנו, ומבקר גדול, ומשכיל גדול בעיני עצמו. ובא בפעם הראשון לשמוע באזניו את אשר ספרו לו במנין של ברלין, מרוב גדלותו של חתנא דבי נשיאה שליט"א, ונשאר עם כל החסידים עד שעה שני' בלילה. ויצא ברוב התפעלות ואמר לי בזה"ל: "איך האָב דאָס אויף מיין לעבין ניט גיזעהן און ניט גיהערט" [=מעולם לא ראיתי ולא שמעתי כזאת], אשרי יולדתו! וכן שמעתי מפי כולם בנוסח זה.

"ההקפות הי' ברוב ריקודים ברוב שמחה, בניגונים משמחות לב. וכן למחר ביום שמח"ת באנו כולנו בערך עד עשרה מנינים בבוקר בשעה 11, ויצאנו בשעה שלישית אחר חצות לילה.

". . כל השמונה שעות לא זז הרמ"מ ממקומו ודבר כל העת דברים חמים המעוררים לתשובה ועבודה, ובכל פעם ופעם זכר את שם כ"ק שליט"א ברוב הדרת הכבוד, "איך האָב גיהערט פון דעם רביין זאָל גיזונט זיין", "דער רבי זאָל גיזונט זיין זאָגט". הנה מה טוב ומה נעים הי' לי לשמוע את כל זאת, אשרינו שזכיתי לזה".

• • •

מאז ומתמיד, עוד קודם הנשיאות, יום שמחת תורה היה יום של התגלות אצל הרבי מה"מ, עד שהיה מרומם את כל הסובבים אותו טפחים רבים מעל פני הקרקע. השמחה הגדולה הייתה ניכרת על הרבי עוד בשנים שקודם הנשיאות, כפי שסיפר הרב יהודה לייב גרונר, מזכירו של הרבי:

"לפני הנשיאות היה הרבי רוקד בליל שמחת תורה מהשעה עשר בלילה ועד השעה שבע בבוקר. הדבר היה לפלא, שכן אף אחד מהמשתתפים בריקודים לא היה מסוגל לרקוד זמן כה רב. אלה שרקדו היו מפסיקים מדי פעם כדי לנוח, אך הרבי המשיך לרקוד בהתלהבות עצומה ללא הפסק.

"באחת השנים ירד מישהו מבית כ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע ואמר כי הריקודים גורמים רעש בבית הרבי. מישהו ניגש לרבי ולחש לאזנו את הדברים הללו. הרבי חלץ אפוא את נעליו, והמשיך לרקוד במשך כל הלילה כשהוא לוחש בנגינה 'שא שא שא'..."

בעניין דומה נזכר גם הרב זלמן פוזנר: "בשנה מסוימת רקד הרבי בשמחת תורה כל הלילה, כשאליו מצטרפים עוד שלושה או ארבעה חסידים. במשך כל הזמן ניגנו את הניגון, 'אי אי אי... מראה כהן'. כל אחד מהרוקדים עשה אתנחתות מסוימות למנוחה בין הריקודים, אך הרבי רקד ללא מנוחה במשך כל הלילה".

כשהרבי עוד שהה באירופה, נאלץ היה באחת השנים שלא להיות בחצר חמיו הרבי, והוא נותר בפאריז בשמחת תורה. טעמו של אותו שמחת תורה היה זכור עוד שנים רבות לתושבי ה"פלעצל" בפאריז. רבים נהרו אל בית-הכנסת במספר 25, שם קיים הרבי את ההקפות במשך כמעט כל שעות היום.

כמה מהמשתתפים סיפרו, כי זכור היה להם במיוחד ריקוד שנמשך שלוש שעות רצופות עם הניגון "על הסלע הד". הרבי ניגן אותו ויחד עם זאת הרקיד ושיתף את עשרות המתפללים שרקדו עד כלות כוחם. בעוד ציבור הרוקדים התחלף לסירוגין, המשיך הרבי לרקוד כל העת.

• • •

דלה העט לתאר את מעמד ההקפות אצל הרבי מלך המשיח. כבר בכניסתו של הרבי לבית המדרש, הוא נותן 'על החשבון' כשהוא מדרבן וממריץ בהנפת ידיו הקדושות, במחיאות כפיים ובריקוד של ממש, להוסיף בשמחה, והקהל כולו נענה בהתלהבות של קדושה. הרבי ניגש למקומו שעל הבימה, וממשיך משם 'לנצח' על השירה במלוא הקצב. "מקהלת ליובאוויטש" על אלפי משתתפיה מעצימה את השירה לגבהים חדשים, כאשר הרבי מאיץ את הקצב. הציבור הצפוף עומד על מקומו, וקופץ-רוקד במלוא ההתלהבות.

שיאן של ההקפות מגיע בעת ההקפה הראשונה והשביעית שבה כובד הרבי עם ספר התורה. רוב השנים היה הרבי רוקד עם גיסו הרש"ג, כאשר הרבי מניח ידו על כתפו של גיסו וספר התורה אחוז בידם השניה. בשנת תשמ"ח ומאז תש"נן, רקד הרבי לבדו, כאשר הוא ניצב בתווך, על במה מוגבהת, אוחז בשתי ידיו הק' את ספר התורה, ומראהו הוד והדר. הרבי רוקד עם ספר התורה כשהוא מסתובב לאיטו לעבר אלפי החסידים שעמדו צפופים ודחוקים, פניו לוהטות במרץ של התלהבות, והוא מרים ומוריד את ספר התוה. במבטו הקדוש הוא סוקר את כולם, חוקר ובודק, מרים את כולם טפח ואף טפחים הרבה מעל פני הקרקע.

חסידים ידעו כי זמן זה הוא עת רצון, ואנשים רבים היו מנצלים את זמן ההליכה של הרבי מארון הקודש אל במת ההקפות, והיו מבקשים בקשות ומזכירים שמות לישועות, ניסים ונפלאות.

מסופר, כי בשנת תשי"ב אמר הרבי לאחד הנוכחים שיאמר את הפסוק "לעושה נפלאות גדולות" ושאלו אם מאמין שעוד היום בלילה תהיה לו הישועה שהוא צריך. יהודי זה שמע את הדברים ופרץ בבכי. הרי ציווה לו לומר עוד הפעם את הפסוק, ובחוזק יותר, ושוב שאל בקול: "אתה כבר מאמין שעוד הלילה יהיו הנפלאות הגדולות?" וכך כמה פעמים ציווה לו לומר הפסוק עד שאמר כמדבר אל עצמו: בסדר, ער גלויבט שוין [= הוא כבר מאמין]...

לשאוב אוצרות בדליים ובחביות

על ימי שמיני עצרת ושמחת תורה אצל הרבי מה"מ אפשר להוסיף עוד כהנה וכהנה, הן לגבי ההתוועדויות, הן לגבי לימוד ניגונים חדשים כפי שנהג הרבי כעשור שנים, הן לגבי ההליכה לבתי הכנסת לשמח את יהודים נוספים והן לגבי שנים מיוחדות בהן ארעו דברים מיוחדים.

קצרה היריעה מלתאר הכול, ועוד חזון למועד. ואי אפשר שלא לסיים בדבריו של אדמו"ר הרש"ב: "את ארבעים ושמונה השעות [בחו"ל] של שמיני עצרת ושמחת תורה צריכים לייקר מאוד. בכל רגע אפשר לשאוב אוצרות בדליים ובחביות, בגשמיות וברוחניות, וכל זה – על ידי ריקודים".

מקומו של חסיד ב"בית חיינו" 770

יתכן כי שני אנשים יבואו אל הרבי מה"מ, אך אחד מהם אצל הרבי באמריקה, והשני ייסע לאמריקה ויבקר גם אצל הרבי. השאלה היא איפה ראשו ורובו של האדם מונח בעת שהותו אצל הרבי: האם הוא חש שזהו מקומו הבלעדי, ואם ישנו צורך דחוף, אזי בלית ברירה הוא יוצא מד' אמותיו של הרבי ב-770 ונוסע לאמריקה? או ח"ו להיפך, שהוא מטייל ונהנה לו מאמריקה, ובין לבין הוא קופץ לתפילה, שיעור או התוועדות אצל הרבי? • מאמרו של הרב חיים אשכנזי ע"ה - מאמר נוסף, מתוך עשרות מאמרים שהכין עבור 'בית משיח' והתגלו לאחר פטירתו • יהיו הדברים נר לזכרו

מקומך - אצל הרבי

כאשר הרה"ח ר' חיים שאול ברוק חזר משהייתו אצל הרבי בחודש תשרי, התבטא ואמר: הייתי פעמיים באמריקה. התפלא על כך אחד השומעים, הרי ר' חיים שאול נסע רק פעם אחת לרבי, מדוע הוא אומר כי היה פעמיים באמריקה? ענה לו ר' חיים שאול: הייתי בתשרי אצל הרבי, אך פעמיים הייתי חייב לצאת לאמריקה לצורך איסוף כסף עבור הישיבה.

זאת אומרת, מטרת הנסיעה, והמיקום הבלעדי שלה היה – אצל הרבי, היציאה לצורך משהו שאיננו קשור לשהייה אצל הרבי נחשב לנסיעה לאמריקה. את אותו רעיון ניתן למצוא גם בסיפור הידוע על הגאון "הרוגטשובער", שאמר (בעת שהתגורר הרבי הריי"ץ בלנינגרד) שיש נפקא מינא להלכה: האם באת לרבי ללנינגרד? או שבאת ללניגרד לרבי? אחד מן הנפקא מינא הוא לגבי חיוב סוכה – משום שאם באת ללנינגרד וגם ביקרת אצל הרבי, אזי אתה מחוייב בשינה בסוכה, אך אם באת לרבי, והיות שהרבי מתגורר בלנינגרד אז היית גם בלנינגרד, אזי אתה פטור משינה בסוכה – משום שהרבי איננו מסוגל לישון בה (בשל עוצמת קדושתה).

שני סיפורים אלו מדגימים לנו כיצד מקומו של האדם מבטא את מהותו ומעשיו. יתכן כי שני אנשים יבואו אל הרבי מה"מ, אך אחד מהם אצל הרבי באמריקה, והשני ייסע לאמריקה ויבקר גם אצל הרבי. השאלה היא איפה ראשו ורובו של האדם מונח בעת שהותו אצל הרבי: האם הוא חש שזהו מקומו הבלעדי, ואם ישנו צורך דחוף, אזי בלית ברירה הוא יוצא מד' אמותיו של הרבי ב-770 ונוסע לאמריקה? או ח"ו להיפך, שהוא מטייל ונהנה לו מאמריקה, ובין לבין הוא קופץ לתפילה, שיעור או התוועדות אצל הרבי?

זכורני, שארע מעשה עם בחור שלמד בשנת הקבוצה שלו ב-770, ולקראת סיום שנת הקבוצה נכנס ליחידות לרבי מה"מ. בעת היחידות שאלו הרבי: מהיכן אתה? והיכן אתה לומד? התפלא אותו בחור וענה לרבי, שהוא לומד כאן כבר שנה – בקבוצה. אחרי שיצא מהיחידות שאלוהו: מה היה ביחידות, ואמר: לא הבנו אחד את השני, הרבי לא ידע שאני נמצא כאן כבר שנה שלימה... הסבירו לו משפיעיו וחבריו את כוונתו של הרבי: היות ולא היה מופיע בסדרי החסידות במשך השנה, על כן נשאל על ידי הרבי היכן אתה? ומתי הגעת? כי אם אתה נמצא כאן באופן פיזי- גשמי אין הדבר אומר כי אתה אצל הרבי באופן רוחני.

ענין זה בולט במיוחד בחודש תשרי, שאז אנו מחברים בין המיקום הפיזי שלנו למיקום הרוחני. במשך כל השנה כולה אנו כמפוזרים וכמרוחקים מ-770, ונמצאים כל אחד במקום שליחותו, ורק המיקום הרוחני-הנפשי שלנו נשאר מחובר ומקושר אל הרבי. אך בתשרי, אנו מגיעים אל הרבי גם בגופנו, ומאחדים את מיקום הגוף עם מיקום הנפש.

מקומו - גורם למעשיו

ידוע הסיפור אודות חסיד מויטעבסק, שהיה נמצא במשך רוב השנה מחוץ לעירו לצורך עסקיו. אך כששאלוהו: מהיכן אתה? ענה: אני מויטעבסק. תמהו על כך ושאלוהו: הרי אתה נמצא בויטעבסק זמן קצר ביותר במשך השנה, ורוב ימיך אתה נוסע לרגל עסקיך? אמר אותו חסיד: שם הוא ביתי, ושם מקום הקבע שלי. עם תחושה כזו, צריך חסיד לחיות – שאם ישאלוהו מהיכן אתה, זאת אומרת היכן מקומך? הוא יענה: אני של הרבי, אני שייך לרבי, באתי מהרבי ואני כבר חוזר אליו. לכן נהגו חסידים רבים לומר בכל יום את "תפילת הדרך", כדי לציין שהם בדרך מן הרבי, ואף בדרך הם נשארים קשורים ומקושרים עם הרבי.

כאשר האדם יודע כי מקומו האמיתי הוא אצל הרבי, אזי במשך כל השנה כולה, כשהוא נמצא במרחק גשמי מ-770 הוא זוכר כי עליו להתאים את מעשיו למקום מוצאו. אך אם הוא שוכח – מאין באת? אזי הוא עלול ללכת למקום שאיננו מוביל אל הרבי כלל וכלל. אם כן מובן, שככל שהאדם יפנים היכן מקומו האמיתי – כך תהיה הנהגתו ושאיפותיו מתאימות למקומו.

על מידת השפעתו של "המקום" הרוחני והגשמי בו נמצא האדם על הנהגתו ומעשיו אפשר ללמוד מן הצד ההפכי – מן ההשפעה של מקום שלילי הגורר הנהגה שלילית. במשנה נאמר (אבות ב, ד): "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו", ומה הפירוש "למקומו"? מסביר זאת האדמו"ר הזקן בתניא (פרק ל), שמקומו גורם לו לחטא. היות שאדם זה הוא יושב קרנות וכדו', זה גורם לו לחטא. אך עדיין צריך ביאור, מדוע לא נאמר: עד שתגיע למצבו – כשהמילה מצבו כוללת לא רק את חטאיו שנגרמו בגלל מקומו, אלא גם כל מיני ניסיונות שהתרחשו ומאורעות שונים שהשפיעו על אישיותו. אך אם חז"ל אמרו "למקומו" – זאת אומרת שיש משהו עקרוני **במקום** של האדם, שבו נכללים כל סוגי המצבים שגורמים לניסיונות אשר הוא עלול להכשל בהם ולחטוא.

מסופר על חסיד שהתאונן לפני רבו על מחשבות זרות שיש לו, וענה לו רבו: אלו אינן מחשבות **זרות,** אלא אלו מחשבות הנגרמות מן המקום והמצב שבהם אתה חי, לכן אין הן זרות אלא הן חלק בלתי נפרד ממקומך. כי במה שאתה **עוסק** שם מקומך, ומשם באות כל המחשבות

והתאוות והשאיפות.

סיפור נוסף מספר אודות מלאך שתפקידו היה לנקות את המחשבות זרות והפניות שהיו בתפילה ובתורה ומצוות של יהודי מסוים (כידוע, נאמר בזוהר שישנן מלאכים שהם מחבקים ומנשקים את התפילות, התורה והמצוות של עם ישראל, והכוונה בזה היא – שהם מנקים אותם מן המחשבות והפניות הזרות שנתערבו בקיומן). אותו יהודי היה עגלון שנים רבות, ועל כן כבר המלאך היה רגיל למחשבות הזרות שלו שעסקו בסוס, כמו: במצב בריאותו של הסוס, בתפקודו, במהירותו וכדו'. יום אחד הבחין המלאך כי המחשבות **הזרות** של אותו יהודי עוסקות בשמות של גדולי ישראל, כמו: רמב"ם, ריטב"א, פנ"י, קצות, וכדו'. התפלא המלאך: מה קרה? הרי יהודי זה ידוע כעם הארץ, אשר חוץ מעיסוק בדרכי הסוס אינו שייך לכל השמות הקדושים הללו. לכן ירד המלאך לעולם הזה לבדוק מה קרה לאותו יהודי ששינה את מחשבותיו הזרות. לאחר בירור נודע לו כי אותו עגלון מכר את הסוס והעגלה שלו, ופתח חנות לממכר ספרי קודש. כך שהמחשבות זרות שלו היו מהמקום החדש ומן העיסוק החדש שבו הקיף את עצמו.

מקומו של היהודי - "לפני ה'"

אם כן, מובן עד כמה חשוב מקומו של האדם, כי מקום זה קובע את כל מהלך מחשבותיו, דיבורו ומעשיו בכל חיי היום יום שלו. אך היהודי איננו צריך לחפש ולהרחיק לנדוד כדי למצוא מהו מקומו, כפי שנאמר בתורה (דברים ל, יא-יג): "כי המצווה הזו אשר אנכי מצווה אתכם... לא נפלאת היא ממך ולא רחוקה היא, לא בשמים היא... ולא מעבר לים היא...", אלא בתוך נשמתו של כל אחד ואחד מאיתנו. מקומו של היהודי – במקור נשמתו שהיא "חלק אלוקה ממעל ממש".

ניתן להבין זאת בעזרת ביאורו של הרבי מה"מ, על החידוש של מצוות ביכורים לעומת שאר מתנות הכהונה. לכאורה אינו מובן מה המיוחד במצוות הביכורים שמקיימים אותה מתוך "עסק" גדול. כפי שמתואר בגמרא, שהיו מעלים את הביכורים בשיירה לירושלים בליווי כלי נגינה, ובני ירושלים היו יוצאים לקראתם בשירה וזמרה וכו'. הרי ישנם עוד למעלה מעשרים מתנות שניתנות לכוהנים, ועוד סוגים שונים של נדרים ונדבות וצדקה שמקדישים לבית המקדש, אם כן מדוע שאר המתנות והנדבות לא מובאים לבית המקדש מתוך תהלוכות שירה וזמרה כמו בעת הבאת הביכורים? עונה על כך הרבי מה"מ, שהחידוש בביכורים הוא במילים: "**והנחתו לפני ה' אלוקיך**" – שהביכורים מונחים **לפני ה'**.

משמעות הדבר בקשר לכל יהודי היא: שכל יהודי מצד הנשמה שבו הוא **ביכורים**, כמו שנאמר: "בני **בכורי** ישראל", ועל כן מקומו "**לפני ה' אלוקיך**". זאת אומרת, אף שהיהודי נמצא בגוף גשמי ובעולם הזה – שזהו המקום הכי תחתון בכל סדר השתלשלות, כך שהוא מרוחק במרחק עצום ממקורו, אך למרות המיקום הפיזי המרוחק כל כך, עליו לדעת כי מקור מחצבתו הינו נעלה וגבוה מעל כל העולמות – "כי **חלק** ה' עמו". לכן על כל יהודי לדעת ולא לשכוח חי"ו היכן מקומו – ומקומו הוא "**לפני** ה' אלוקיך". כי הגוף, הנפש הבהמית והעולם הזה הם רק הסתר חיצוני בלבד, אך הנשמה נשארת במקומה – היא בבית המקדש "לפני ה'".

במילים אחרות, יהודי צריך לזכור שהוא בן מלך. אמנם הוא לבוש בתלבושת עממית וכדו', אך אין זה משנה את מהותו האמיתית – שהוא בן מלך. על כן אומר אדמו"ר הזקן: "מקומו גורם לו לחטא" – כי כאשר שוכח שמקומו האמיתי הוא בעולמות העליונים, וחושב שמקומו הוא העולם הזה – בגלות, אזי הוא מתנהג כאיש העולם הזה. כאשר סבור כי הוא כאחד הגויים החיים כאן – "הלא אח עשיו ליעקב", ואין הבדל בין ישראל לעמים חי"ו, על כן מעשיו והנהגותיו, תלבושתו ומראהו,

דיבורו ושיחתו, אכילתו ושתייתו וכל עיסוקיו הם כולם המחשה לכך – שמקומו גורם לו לחטא. כי ברגע ששוכח שמקומו **לפני ה'**, בכך נפתח ונפרץ הפתח להיות ככל העמים.

הרבי הריי"ץ ביטא נקודה זאת באומרו: רק הגוף שלנו נמצא בגלות אך לא הנשמה! הנשמה נשארת תמיד במקומה – לפני ה'. אולם, יש הכרח לרענן את זכרוננו, ולשים אל ליבנו בכל עת כי אנו מקושרים באופן תמידי עם ה'. צריך לזכור זאת לא רק בעת שניגשים לתפילה, ורואים את הכתוב "דע לפני מי אתה עומד" – אשר אז נזכרים שעומדים לפני ה'. אלא בכל משך היממה צריך האדם לזכור זאת, "בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך, ובשכבך ובקומך". כידוע, זו הסיבה שבשלה אין נוהגים חסידי חב"ד לכתוב על עמוד התפילה: "דע לפני מי אתה עומד", כי כאמור הידיעה הזו צריך לעמוד במחשבתנו לא רק בזמן מסוים ובמקום מסוים, אלא זוהי תחושה שצריכה ללוות את האדם כל ימי חייו.

לעשות את נימוסי העולם למְהַלכים

כן אמר יעקב לעשיו: "עם לבן **גרתי**" – "ותרי"ג מצוות שמרתי", וידוע הפירוש בזה שבגלל שהיה רק גר אצל לבן – לכן "תרי"ג מצוות שמרתי". וידועה השאלה על כך: מדוע חשב יעקב שעשיו מעוניין לדעת אם שמר את תרי"ג מצוות או לאו? הפירוש הפשוט לכך הוא, שנאמר לעשיו שאם יעקב לא יתנהג כיעקב, אז "ופרקת עולו" – זאת אומרת תנצח אותו. לכן מודיע לו יעקב – אל תחשוב שאתה יכול להתגבר עליי, אני מוגן מפניך כי שמרתי תרי"ג מצוות. אך למרות פירוש זה עדיין אין זה משנה לעשיו מה הן הסיבות שבגללם הצליח יעקב לשמור את המצוות, אם כן מדוע הדגיש יעקב ששמירת המצוות נעשתה בעת ש"עם לבן גרתי"? אך על פי הסבר שלעיל, אודות מיקומו האמיתי של היהודי ניתן להבין את דבריו של יעקב כך: יעקב שהוא הנשמה, מכריזה בגלוי: אין **מקומי** בעולם הזה – אין מקומי אצל לבן, ועל כן המקום הזה לא יגרום לי לחטא. כלומר, למרות שמקומי הגשמי היה עם לבן, לא זהו מקומי הטבעי והמקורי, אלא נשארתי מקושר עם ה' – "תרי"ג מצוות שמרתי".

לכאורה התנהגות כזו שאיננה מתחשבת במקום הזמני בו נמצאים בעולם הזה אלא

> הרבי מה"מ מדייק בדברי חז"ל אלו ושואל: מדוע נאמר "הלך בנימוסה"? היה צריך לומר תנהג או תעשה לפימנהגיהונימוסיה.לפיכך מבאר הרבי כי מן המילה הלך לומדים שיש לעשות את נימוסיה מהלכים ולא מקומיים, כלומר להפכם ולשנותם ולא במקומם.

נשארת קשורה אל המקום הנצחי בעולם הבא נוגדת את מאמר חז"ל (שמות רבה מז, ה): "אזלת בקרתא הלך בנימוסא" – כשאתה מגיע לעיר תלך בנימוסיה. אך, הרבי מה"מ מדייק בדברי חז"ל אלו ושואל: מדוע נאמר "**הלך** בנימוסה"? היה צריך לומר תנהג או תעשה לפי מנהגיה ונימוסיה. לפיכך מבאר הרבי כי מן המילה הלך לומדים שיש לעשות את נימוסיה **מהלכים** ולא מקומיים, כלומר להפכם ולשנותם ולא להשאירם במקומם. הסבר זה הוא ההיפך מהפירוש הפשוט הסובר שיש להשתנות לפי הסביבה החדשה. הפירוש החסידי הוא – אל תנהג בנימוסי המקום, אלא תעלה ותוביל את נימוסי המקום לפי ערך המקום שממנו באת.

כדי למלא את התפקיד הזה שולח הבורא כל נשמה ונשמה למקום גשמי אחר. כל אחד ואחד נמצא במקום אחר ובזמן אחר ונפגש עם מצבים אחרים, בכדי שיעשה את נימוסי המקום **מהלכים**. כפי שנאמר "**מה'** מצעדי גבר כוננו" – ה' מכוון את מקומו של האדם בעולם, כדי שימלא את תפקידו: "ודרכו יחפץ" – בשביל שיוביל את אותו מקום ואותם אנשים שעימם נפגש אל דרך ה'.

אני לא מכאן בכלל...

כל האמור לעיל, הינו לכאורה ברור ומובן לכל יהודי, כל יהודי מתחנך מקטנותו ש"שויתי ה' לנגדי תמיד", וה' מכוון את צעדיו, ועליו למלא את רצון ה' בעולם ולקיים מצוותיו. אולם, החידוש של תורת החסידות הוא, שעל היהודי להפנים כי העולם הזה איננו מקומו כלל. לכן עליו לדעת כי מקומו איננו בתוך כל הנאות ותענוגי העולם אלא הוא בן מלך שיש לו תאוות ותענוגים מדרגה אחרת לגמרי. כלומר, לא שאתה בעצם נמצא בזבל – בעולם הזה, ורק אתה צריך להיזהר לא להתלכלך או לפחות להתלכלך פחות (כי רואים אותך מלמעלה, והכל נרשם, וידרשו ממך הסבר מניח את הדעת על כל מה שעשית), אלא יותר מזה – אין מקומך שם כלל, וזה לא מתאים לרמה ולאינטליגנציה שלך.

כאשר האדם משנן לעצמו כי אין זה מקומו כלל, אזי אף שהוא עובר במקומות שהם מעומק הרוע והגסות של עולם הזה, אין זה מעניין אותו כלל וכלל. כמו שלא יעלה על דעתו של הרפתן לאכל חציר, ולהתגלגל בעפר וכדו' כי כך נוהגות בהמותיו. אף שהוא עוסק בגידול פרות במשך שנים רבות, בכל זאת נשארות עיניו למטה אך ליבו למעלה. עקרון זה מחדירה לנו תורת החסידות ללא הרף, אודות מעלת נשמותינו – אשר הגיעו לכאן ממרום המעלות והדרגות שתחת כסא הכבוד. זאת כדי שנבין היכן מקומנו האמיתי, ונוכל להרוות את צמאונה של הנשמה בדברים שיכולים להיות לה למזון, ללבוש, להנאה, לעונג ולשמחה.

כאשר יהודי זוכר תמיד כי הוא לא תושב קבע בעולם הזה, ואין מקומו כאן כלל, אזי קל לו לעבור אל העולם הבא. אך, כאשר הוא משתקע בעולם וחש כאן כבמקומו הטבעי והעיקרי אזי נוצר פער גדול המקשה עליו את המעבר אל העולם הבא. כן מבארים על פי החסידות את מהותם של העונשים בעולם הבא – שמהווים בעצם קשיי קליטה שם. כל אחד מגיע מן המקום הגשמי שבו היה שקוע בעולם הזה, וכשעובר לעולם העליון – ששם זה מקום רוחני מסוג אחר לגמרי, הוא אינו יכול להיכנס. מפני שהוא עומד במקום מסוג אחר, ועל כן המקום האחר הזה בוער בעצמותיו.

הדבר דומה לאדם הרוצה להיכנס לאולם שבו מתרחש אירוע שמעניין אותו מאוד, אך כשמגיע לשם שומרי הסף לא מאפשרים לו להיכנס, מפני שאינו לבוש כראוי למעמד, או שאיננו נקי מספיק או ששערו מגודל וכדו'. היות שמצבו אינו נותן לו להיכנס לאולם לכן הוא נשאר לעמוד מחוץ לדלת – ושומע מבחוץ את

קולות המוזיקה והשמחה או מריח את ריחות הסעודה העריבה, והעמידה הזו בוערת בו עד שקץ בחייו ממש. לעומת זאת, אם האדם חי בעולם הזה באופן של **גרתי** – זאת אומרת באופן של גרות – כמקום זמני בלבד, הרי בקלות יכול לעבור למקומו החדש, הרוחני והקדוש. על כן מי שמלכתחילה לא משקיע את עצמו, מהותו, מרצו ותענוגיו באופן של התיישבות קבע בעולם הזה – הוא חי במקום הנכון.

אל תכניס את הראש לערדליים!

אך, כדי להגיע לדרגה כזו שבה העולם הזה לא יתפוס מקום אצלו, אלא חפצו ורצונו יהיו להיות לפני ה' – יש צורך לעמול ולהתייגע. לכן השקיעו חסידים בזאת ריבוי עבודה, ופעלו שהעולם הזה לא יתפוס מקום אצלם. כפי שמסופר על ר' צמח גורביץ בנו של ר' איצ'ה מתמיד, שבשבת שבע ברכות שלו התוועדו בחיות, וכרגיל בהתוועדות לקחו "משקה" והתרוממו מעל ל'הנחות' העולם. בדרכם מן ההתוועדות עברו החסידים דרך ביצה, כשראו את המים והבוץ שהיו בה אמרו לחתן – שיעשה 'קולע' בתוך הבוץ. אך החתן לא רצה ללכלך את הסירטוק החדש שהיה לו (שהיה אז יקר המציאות, כי לא היה שפע של כסף). נענה אחד החסידים ואמר לחתן: בא ונתחלף, קח את הסרטוק שלי ותעשה איתו 'קולע'. הסכים החתן, וכשהחליפו את הסירוקים, עשה אותו חסיד 'קולע' בתוך הבוץ עם הסרטוק של החתן. זאת הייתה שיטה להחדיר בחסידים שלא יתפסו להחשיב את הגשמיות.

כן ידוע הסיפור אודות כלתו של אחד האדמו"רים שלבשה כובע עם נוצה – כפי שהיה אז באופנה, וביקש ממנה שתוריד זאת. כמו כן נכתב בצוואה של אדמו"ר הרש"ב שלא ילבישו את הבן (הכוונה לאדמו"ר הריי"ץ כשהיה ילד קטן, כי אדמו"ר הרש"ב כתב את הצוואה בצעירותו) בבגד עם 'צוארון מלח' – שזה היה אז האופנה. הכוונה בכך היתה להראות כי הנחות העולם – הנוגעות לאופנה ולמה שנראה ומתאים ללבוש, אינן נוגעות ואינן מתאימות לחסידים כלל.

אמנם החסידות לא מחנכת לפרישות מן העולם, אלא היא דורשת לא להיתפס למה שהעולם מציע. כלומר, לעסוק במה שצריך בענייני העולם, אך **בלא לב**, כלומר

אדמו"ר הרש"ב כותב בתורת שלום, שאם יהודי אומר על דבר גשמי: אני **צריך** או **מוכרח** זאת, הרי זה נפרד מהקב"ה. יהודי יכול לבקש דבר גשמי אך אל לו לומר שהוא צריך ומוכרח זאת. כי התבטאות כזו מראה היכן מקומו - שהוא טבוע בגשמיות ובחומריות העולם. לכן בדורות קודמים התביישו החסידים לדבר עם הרבי אודות גשמיות . . משום שפשוט התביישו לבקש על צרכים גשמיים

בלא התלהבות והשקעה. כפי שמסופר על הרב יצחק יואל ראפלוביץ, שהיה הרב של קרעמנצ'וק והיה חסיד ולמדן, והיתה לו חנות של קאלאשין (ערדליים). אדמו"ר הרש"ב אמר עליו פעם: ראיתי שמכניסים את הרגלים לקאלאשן, אך להכניס את הראש לקאלאשן – זאת לא ראיתי. זאת אומרת שצריך להזהר מהשקעת כל הראש – כל המחשבות והרעיונות בענייני העסק, אלא יש להשאיר לעסק רק את הרגליים – את האיברים הפחותים יותר.

אדמו"ר הרש"ב כותב בתורת שלום, שאם יהודי אומר על דבר גשמי: אני **צריך** או **מוכרח** זאת, הרי זה נפרד מהקב"ה. יהודי יכול לבקש דבר גשמי אך אל לו לומר שהוא צריך ומוכרח זאת. כי התבטאות כזו מראה היכן מקומו – שהוא טבוע בגשמיות ובחומריות העולם. לכן בדורות קודמים התביישו החסידים לדבר עם הרבי אודות גשמיות, גם מפני יוקר הזמן של הרבי, ואיך נתפוס את זמנו על גשמיות? ועוד משום שפשוט התביישו לבקש על צרכים גשמיים, הבעיות הגשמיות לא 'תפסו מקום' אצלם. כפי ששמעתי מר' חיים שאול ברוק ע"ה שהיה אומר, שאצל חסיד צריך להיות מונח – שאפילו אם אינו רואה שיהיה לו עולם הבא, אבל עולם הזה ודאי וודאי שלא ינסה לקחת. כלומר, גם אם מיואש מכך שיזכה לעולם הבא, אל לו לחשוב כי לפחות יהנה מהעולם הזה ח"ו.

מסופר על החסיד ר' מאיר רפאל'ס, שהיה פרנס החודש של וילנא, והיה עשיר והיה לו בית חומה – שהיה נחשב לבית יקר ונאה. פעם אמר לו אדמו"ר הזקן: לשם מה אתה צריך את כל העושר שלך? ענה ר' מאיר לאדמו"ר הזקן: הנה המפתחות של כל הוני, והרבי ייקח כל זה לעצמו, איני צריך את כל העושר הזה כלל. אולם היות ויש לי את העושר הרב הזה על כן דעתי נשמעת בוילנא, ובשל כך אני יכול לעשות טובות לאנ"ש. אמר לו אדמו"ר הזקן: אם כן, קח ושיהיה לך כל טוב! זאת אומרת, אם העולם הזה מסייע בעבודת ה', ובהתקרבות אל המקום שלנו – לפני ה' אזי יש לו מקום ויש לו חשיבות.

לכן רצה הרבי ואיחל שלכל יהודי יהיה כל טוב ואף שתהיה עשירות לכל יהודי ויהודי. אך גם עשירות גדולה איננה מצדיקה ח"ו הנהגה שהיא באופן של 'הראש בערדליים'. אלא כל העבודה עם גשמיות העולם צריכה להיות באופן של "יגיע **כפיך**" – שכל היגיעה תהיה עם הכפיים, זאת אומרת עם האיברים החיצוניים. הראש, לעומת זאת צריך להישאר מחובר אל הראש – אל הרבי – ראש בני ישראל, שמקשר ומחבר אותנו אל הקדוש ברוך הוא.

בפרט כאשר אנו נמצאים כבר בזמן שהנה הנה משיח **מתגלה** בכל עצמותו ומהותו, ותכף ומיד ייקח אותנו "**למקום** אשר יבחר ה'" – שזהו למקום כזה שבו "הארון אינו מן המידה", זאת אומרת שאין תפיסת מקום לגשמיות. אז נרגיש שם בנוח, כי זה מה שרצינו וציפינו לו כל שנות הגלות. אם כן, בחודש תשרי, כאשר הנמצאים אצל הרבי מרגישים במוחש שזהו "המקום" – אין תפיסת מקום לגשמיות, כי השראת השכינה ב"בית רבינו שבבבל" מרוממת את הנמצאים עד שאין הם מחשיבים את ההסתדרות הגשמית כלל. זהו הזמן לארוז באמתחתנו את "תנאי המקום" הנעלים של חצרות קודשנו – 770, ומכוחם לומר ולנהוג באופן של "יבנה בית המקדש במקומו" – שכל אחד ואחד יבנה בית המקדש פרטי – בית לתורה ולעבודת ה' ב**מקום** שבו **הוא** נמצא, ואז יקבצנו הקב"ה על עננ שמיא ויביאנו אל **המקום אשר בחר ה'** לשכן את שמו שם.

שמחת תורה בליובאוויטש

מרוממים ונפלאים הם ימי שמיני עצרת ושמחת תורה אצל רבותינו נשיאנו, שהזהירו לייקר כל רגע מארבעים ושמונה שעות אלו. היום בו ישראל ומלכא בלחודוהי, בו נעשית שלימות השמחה של מתן תורה • בימים אלה ניתן הדגש על השמחה ועל הריקודים בפרט, כאשר רבותינו נשיאנו גילו כי בריקודים אלו ניתן לשאוב מלוא חופניים לכל ימות השנה, ואף ישועות ונפלאות ברוחניות ובגשמיות • סקירה על שמחת תורה אצל רבותינו נשיאנו

מאת שניאור זלמן לוין

להט של הקפות

ראש השנה ויום הכיפורים, הנחשבים בכל מקום ל'פסגת השנה', ימים של התעצמות והתדבקות של האדם, קרוץ חומר, עם קודשא-בריך-הוא, בעוד שסוכות ושמחת תורה נחשבים לחגים שמחים ונעימים, הא ותו לא.

אצל רבותינו נשיאנו, דומה היה כי פסגת השנה הייתה בשני הימים של שמיני עצרת ושמחת תורה. תובנה זו עולה הן מלימוד תורתם של רבותינו נשיאנו לגבי מהותו של יום זה, והן לגבי הנהגתם בקודש של יום זה, היום בו 'נקלטים' כל האורות הגדולים של ימי אלול, ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום כיפור וסוכות, כל חג וחג במעלתו הוא. זה היום בו הקב"ה בכבודו ובעצמו אומר "עכבו עמי עוד יום אחד. קשה עלי פרידתכם". אנחנו והוא. אין זרים אתנו. אנא ומלכא בלחודוהי.

עיקר הדגש ביום זה היה הריקוד. ריקודים ברגליים דווקא, המבטא את 'המשכת' האורות העליונים ביותר אל המקום הנמוך ביותר, ברגליים של יהודי דווקא, ומתוך ריקוד. 'להמשיך אורות ברגליים' אמרנו? הרבה יותר מכך: אפילו הנעלים הקרועות של יהודים שנותרו בבית המדרש לאחר הריקודים של שמחת תורה, היו מטרה למלאכים לבוא ולאספם מרצפת בית המדרש, ולעשות מהם כתר לראשם... הנמצא עוד כדבר הזה?!

והריקודים, הו הריקודים, היו תכלית הכול. ריקוד ופיזוז, רגל פה ורגל שם, גבוה טפח מעל פני הקרקע, טפחים רבים של הנשמה מעל העולם הזה החומרי, עד כדי כך שאצל הבעל שם טוב הקדוש ליהטה אש סביב הרוקדים בשמחת תורה, ומעליהם פרושה הילה, כעין חופת שמיים...

והיה הבעל שם טוב הקדוש עומד ומנצח עליהם: "ישראל, עם קדושים! במה שמחים אתם כל כך? בתורתנו הקדושה. הראיתם מימיכם כי עמי הגויים, להבדיל, ישמחו וירקדו בספרי הדת שלהם? מתי הם מרקדים, הגויים? בהיותם שכורים. היכן מקומות ההילולה והחינגה שלהם? במושבי לצים, בבתי המרזח ובבתי המשתאות. ובשעה של ששון ועליזות מה עושים הם? מתפלשים בבורות של שופכין, הורגים ורוצחים זה את זה. ואנחנו, בני ישראל, היכן אנחנו נמצאים ביום של שמחה גדולה? – בתוך בית המדרש! בשל מה אנחנו רוקדים, שרים וקופצים ומתעלסים? לכבודה של תורתנו הקדושה! אימתי אנחנו שמחים יחדיו, מתחברים זה לזה ודבקים

חסידים שמחים בשמחת תורה - במכחולו של הצייר החסידי ר' זלמן קליינמן

זה בזה ונעשים כאיש אחד בעל לב אחד? – ביום של שמחת תורה!

"לכן אומר אני לכם, ישראל עם קדושים: היום הזה יום של שמחה משולשת הוא! יום של שמחת התורה, שמחת היהודים ושמחת הקדוש ברוך הוא, זה שאמר משה רבנו, רועה ישראל: 'מימינו אש דת למו' זו מתנתו של הקב"ה, שחונן אותנו באש-דת. אין לנו אש אחרת זולת אש של קודש, אש תורתנו הקדושה. אין שמחה לישראל אלא בתורה, ואין שמחה לתורה אלא בבני ישראל. היום הזה, שבו בני ישראל שמחים, נקרא 'שמחת התורה', כי זוהי גם שמחתה של התורה הקדושה, שמחתם של בני ישראל לשם שמים היא: 'שישו ושמחו בשמחת תורה' כי היא לכם עוז ואורה!"

אדמו"ר הזקן
מאה פירושים ב'אתה הראת'

כבר אצל רבינו הזקן, היה שמחת תורה עניין גדול בפני עצמו, כפי שקיבל ממורו ורבו המגיד ממעזריטש ולאחר מכן מרבו-חברו רבי מנחם מענדל מויטבסק, כאשר פעם אחת סירב הצדיק מויטבסק לומר את פסוקי 'אתה הראת' שלפני ההקפות באמרו: "היום לא אומר 'אתה הראת'. התגלו לי מאה פירושים ב'אתה הראת', ועדיין לא הגעתי אליהם בעבודתי", הסביר בענוותנותו המופלגת, "ואם כן, איך אוכל לומר פסוקים אלה?!" 'נאלצו' חסידיו להעמידו ב'דין תורה' לפני אדמו"ר הזקן, שהסביר לו כי אמנם אכן זכה לגילוי גדול של מאה פירושים, אך גם אם היה מגיע אליהם בעבודתו, היה מוסיף ומגיע להשגות גדולות יותר, וחוזר חלילה...

אצל אדמו"ר הזקן עצמו, כשהנהיג את חצרו, היו הריקודים בשמחת תורה עניין נעלה ביותר. באחד מדרושיו אמר שכתר מלכות נמשך בראש השנה, כתר כהונה – ביום-הכיפורים, וכתר תורה – בשמחת-תורה. כששאלוהו בניו מדוע אינו מונה גם את כתר-שם-טוב? השיב הרבי: "כתר-שם-טוב נמשך על ידי הריקודים של שמחת-תורה".

אצל רבינו הזקן התנהלו שני סדרי הקפות: האחת בחדרו במעמד מניין מצומצם של חסידים. הקפות אלו נקראו "הקפות יחידות", ורק לאחר מכן יצא אדה"ז להקפות יחד עם כל ציבור החסידים בבית המדרש.

הריקודים היו לא רק מקור של התעלות עבור החסידים, אלא גם כמקור של ניסים גלויים ומופלאים, שכן שעת ההקפות הייתה שעה של פתיחת שערי שמים, עת רצון וזמן לבקשות ו'גילויים' נפלאים.

הסדר הקבוע היה, כי בעת ההקפות רקד הרבי רק עם יחידי-סגולה – תלמידי ה'חדרים'. באותה שעה היה הציבור הרחב עומד מסביב ומביט ברוקדים, מוחא כף ומצטרף לשירה, אך לא יותר מכך. מובן שאיש לא הרהיב עוז לנסות ולהשתתף בריקוד.

באחת השנים, בעיצומו של הריקוד, יצא אדמו"ר הזקן לפתע מתוך המעגל ומשך לתוכו יהודי, אחד מפשוטי-העם. הציבור כולו נדהם לנוכח האירוע המיוחד. הוא עצמו לא הבין במה זכה לכך, אך מובן שנסחף למעגל ורקד בהתלהבות רבה. נראה היה שהאיש חווה בריקוד משהו שלא מעלמא-דין, כיוון שרקד בכל כוחו. "כולנו ראינו", סיפר לאחר מכן אחד החסידים, "כי כוחותיו הולכים ואוזלים והוא לא מסוגל להמשיך עוד. ואז, רגע לפני שהתמוטט, הניח הרבי את ידו על כתפו ואמר לו: 'טאנץ, טאנץ. בעט, בעט' [= רקוד, רקוד! בקש, בקש!] לא רק בעבורנו היו הדברים כחידה, אלא אף בעיניו, שכן הוא לא הבין מה הרבי רוצה. מכל מקום, המשיך בריקוד העל-טבעי שלו, עד שבאמת כבר לא היה מסוגל להמשיך, או אז הרבי בכבודו ובעצמו הובילו והושיבו על כיסא".

האירוע היה לפלא גדול בעיני כל תושבי ליאזנא שנכחו במקום, וכולם המתינו לראות מה יהיה בהמשך. שבועות אחדים חלפו, כאשר בא שליח אל אדמו"ר הזקן וסיפר כי אותו יהודי חלה במחלה מסוכנת וכי הוא מבקש את ברכתו. הגיב על כך הרבי: "הוא כבר ביקש..."

אולם הנס הגדול והמופלא שארע בשנת תקמ"ז, עלה על כולם. באותה שנה שררה קרה, ורבים מאלו שהגיעו לרבי לחג הסוכות ושמחת תורה, הצטננו וחלו, עד כדי כך שחלקם הגיעו לידי סכנת חיים מוחשית. האכסניות בליאזני מלאו בחולים שחומם הלך ועלה, ככל שהקור בחוץ הלך וגבר.

כשראה החסיד רבי פנחס רייזעס את הנעשה, העז להיכנס אל הרבי בבוקרו של יום הושענא רבה ולהזכיר לברכה את החסידים הרבים שהתקררו בדרך, וכעת הם שוכבים במיטותיהם, לוהטים בחומם. שמע זאת הרבי, השעין ראשו על שתי ידיו, כפי שהיה רגיל לעשות בעת דבקותו, ולאחר מכן פתח ואמר: "על התורה הקדושה נאמר 'אש דת למו'. היום הוא שמחת תורה, ולכן ראוי שכולם יבואו להקפות, כי 'אש אוכלה אש'; האש של שמחת תורה תשרוף ותכלה את האש של ההתקררות".

ר' פנחס מיהר לצאת אל חצר בית המדרש, שם חזר על דברי הרבי לפני כל הנוכחים.

ואכן, למרות מזג האוויר הקודר, יצאו רבים מהחולים ממקומותיהם וצעדו לעבר בית מדרשו של הרבי כדי להיות נוכחים בהקפות. דבריו של הרבי שהחולים יבואו להקפות כדי להתחמם באש התורה – הגיעו לכל מקום, וכל מי שהיה באפשרותו ובכוחו לקום ממיטתו – הגיע.

קבוצות קטנות של אברכים סבבו בין בתי העיירה כדי להביא את החולים שלא היה בכוחם להגיע אל בית המדרש. הם נשאו אותם עם מיטותיהם והובילו אותם על כפיים לבית המדרש. אדמו"ר הזקן עצמו קידש, ולאחר מכן אמר לשלושה מהחסידים "ממנה אני אתכם לשלוחי-רפואה. את היין הזה יש לערב בכל הכלים, ולתת לכל אחד מהחולים כדי שתהיה להם רפואה שלמה".

ואכן, כל החולים שקיבלו מן היין של הרבי, התרפאו כבר למחרת, באורח ניסי ופלא, דבר שגרם להתעוררות רבתי ולקידוש ה' עצום.

אדמו"ר ה'צמח צדק'

"אצלו מאיר כעת גילוי האור של שמחת תורה, כמו שהאיר בבית המקדש"

אין ידוע לנו פרטים על שמחת תורה של אדמו"ר האמצעי, כיצד היה המנהג וכיצד נהג הרבי. רק זאת סיפר אדמו"ר הריי"צ, כי בשעת ההקפות לא יכול היה אדמו"ר האמצעי ללכת לבדו עם ספר התורה. הוא היה פוסע כמה צעדים, ואז היה הכרח שמישהו ילך אחריו ויאחז בספר התורה. "לא היה זה בגלל חולשתו" – הטעים אדמו"ר הריי"צ – "אלא בגלל הדבקות שהיה שרוי בה באותה שעה..."

רבות נודע על הקפותיו של אדמו"ר ה'צמח צדק'. כבר בגיל ארבע היה ה'צמח צדק' להוט וסחוף בריקודי ההקפות. מסופר, כי בעיצומן של ההקפות בשמחת התורה תקנ"ד, נטל רבי פנחס רייזעס את ה'צמח צדק', שהיה אז כבן ארבע שנים בלבד, על ידיו ויצא עמו בריקוד חסידי. ראה זאת רבינו הזקן ואמר לו: "הנח לו, יכול הוא לרקוד בעצמו, בנשמתו מאירה ידיעת התורה בהתגלות".

כאשר כך היה בימי ילדותו – לא פלא כיצד היו נראות הקפותיו בימי גבורתו. את שמחת תורה של תקע"ו, לא שכחו החסידים שנים רבות. סיפרו כי בשעת ההקפות רקד ה"צמח צדק" משך שעות ארוכות, וגם אברכים בריאים בגופם לא עמדו להם כוחותיהם להמשיך עמו בריקוד, עד שאחדים מהם נפלו ממאמץ – בעוד הרבי "צמח צדק" המשיך לרקוד, בהכריזו: "רקדו יהודים, רקדו, שמחו בשמחת התורה ובזכותה תזכו לחיי, בני ומזונא רוויחא".

כשראתה בכך רעייתו הרבנית הצדקנית חיה מושקא, נכנסה אל אביה, רבנו האמצעי, והתאוננה על בעלה האברך כי הוא מעייף את קהל החסידים בריקודיו. "ראוי היה שתראה בעצמך איך הוא מופשט כולו מגשמיותו", אמרה לאביה.

ענה לה הרבי האמצעי: "אצלו מאיר כעת גילוי האור של שמחת תורה, כמו שהאיר בבית המקדש... על ידי שמחתו בשמחת תורה, הוא זוכה לגילוי עצמות נשמתו, כפי שהיא באצילות ולמעלה מזה; התורה עצמה מתעלית בעצמותו יתברך על ידי שמחתו בשמחת תורה".

ובכל שנה, במוצאי שמחת תורה אחר תפילת ערבית, היה ה"צמח צדק" נוהג להחליף את מעילו, כיוון שהמעיל שלבש בחג היה קרוע וספוג בזיעה של מצווה. אותה שעה, כשהיה נכנס לחדרו המיוחד להחליף את בגדו, היו מגדולי חסידי הרבי האמצעי נוטלים חתיכה מהבגד הקרוע כסגולה להצלחה בתורה ובעבודת ה'.

אדמו"ר מהר"ש

"השמחת תורה שלו... אלה שראו גילוי אור קדמון"

בימי נשיאותו של אדמו"ר מהר"ש, נהגו בליובאוויטש מנהג יפה מדי שנה בשמחת תורה: לאחר ההקפות היו מגיעים חסידים מכל בתי-הכנסת שבליובאוויטש אל בית מדרשו של מהר"ש, והיו ממשיכים את ריקודי ההקפות עוד שעות ארוכות.

שנה אחת, הצטרפו בעיצומן של ההקפות מתפללי אחד מבתי-הכנסת

הגדולים, ובראשם הגבאי. אותה שעה אחזו אצל הרבי באמצע אמירת פסוקי ״אתה הראת״. נכנסו החסידים אל בית המדרש בתרועות שמחה, ומיד השתלבו בשמחה הכללית. גבאי בית המדרש של הרבי כיבדו את הגבאי האורח באמירת הפסוק ״ויהיו נא אמרינו לרצון לפני אדון כל״, אולם הוסיפו ואמרו כי על הגבאי לבוא דווקא אל העמוד ומשם יאמר את פסוקו.

נדחק הגבאי והגיע לעמוד התפילה הסמוך למקומו של הרבי. לפני שהחל באמירת הפסוק, פנה אליו הרבי בפנים צהובות ואמר:

״אבל קודם עליך לפרש את הפסוק״.

הגבאי שהיה שתוי לאחר ה״קידוש״ נענה בתרועת שמחה:

״מסכים אני לפרש, אבל צריך קודם לומר 'לחיים'...״

״הצדק עמו״, הסכים הרבי לדבריו, והורה לתת לו משקה.

לאחר שמזגו לו ״לחיים״, דחקו בו להתחיל להסביר את פירוש הפסוק.

לא ויתר הגבאי: ״תנו לי עוד מעט משקה״, ביקש.

שוב מזגו לו, ושתה לגימה הגונה.

או אז פנה לרבי מהר״ש ואמר:

״רבי, איני יודע אם אוכל לפרש היטב, יואיל נא הרבי לבאר את הפסוק״.

הסכים הרבי ומיד קרא את הפסוק בבארו כך: ״ויהיו נא אמרינו – מה יהיו אמרינו-דיבורינו? רק מה שהוא לרצון לפני אדון כל״.

• • •

המשכת ההשפעות מהריקודים של שמחת תורה לפעול ישועות עבור הכלל והפרט, היה גם אצל אדמו״ר מהר״ש. על שמחת תורה אצל אדמו״ר מהר״ש העיד בנו, אדמו״ר הרש״ב, בעדות נדירה: ״השמחת תורה שלו... הי״ט כסלו שלו... אלה שראו גילוי אור קדמון הם אני ור׳ מאניש, גרונם ואולי גם משה״ – בהתכוונו על ה׳חוזר׳ של הרבי שהיה מקושר אליו מאוד.

מסופר כי באחד מימי חג הסוכות הגיע יהודי למהר״ש על מנת לבקשו ישועה עבור בנו שהיה חולה מאוד. הרבי מהר״ש לא נטל את הפ״נ שהונח על השולחן, והחסיד הבין כי נגזרה הגזירה, ואין מה לעשות. במר לבו התיישב בבית המדרש ופרץ בבכי.

ימי הסוכות עברו עליו אצל הרבי מהר״ש בבכי ובצער גדול. הוא התקשה

מה נהדר היה לראות את הרבי נ״ע, ובנו הריי״צ שניהם לבושים ב׳שטריימלאך׳, כל אחד מהם מחזיק ספר תורה בידו השמאלית ובידו הימנית אוחז בכתפו של השני. הריקוד נמשך זמן ממושך, בעוד הקהל הגדול עומד מסביב וקולו עולה ומטפס בחללה של ליובאוויטש בניגון חסידי עליז.

להתעשת ולחזור לעצמו, למרות שהזמן הוא ״ימי שמחתנו״. בשמחת תורה הגיע אל בית מדרשו של הרבי. השמחה שרויה על פני כל. השמחה התעצמה עם היכנסו של הרבי לתפילה. הניגונים הסוחפים, התפילה החגיגית, והקהל כולו ששר ומקפץ – וביתר שאת בשעת ההקפות.

החסיד הביט בחסידים המרקדים והשמחים. מולו רקד בדבקות ר׳ אייזיק הישיש, זה שבקושי נושא עצמו בימות החול, כאילו רוח נעורים מתחדשת בקרבו; בידיו ספר תורה והוא מרקד בדבקות כשעיניו עצומות.

גלי השמחה הכו שוב ושוב בחומת העצב של החסיד, סדקו בה סדקים, ואט אט השתפכו פנימה ושטפו את העצב העמוק. מולו פיזז חיים הקבצן. זה שבגדיו קרועים וילדיו רעבים ללחם, שבקושי מוצא את מחייתו – היה מרקד כעת בכל עוז. פניו כמו השתנו, והן האירו, בעוד רגליו טופפות על הרצפה, נוגעות-לא-נוגעות; כולו אומר שמחת תורה.

לא ארכה השעה, והחסיד דנן מצא עצמו נסחף פנימה. הוא נזכר בדברים ששמע מהרבי אשתקד, על מעלתה של שמחת התורה, יום שמחה בעולם הזה ובעולמות העליונים. ״כל העולמות כולם שמחים בשמחת התורה. כל 'סדר ההשתלשלות' שמח ורוקד בשמחת התורה״.

כעבור דקות אחדות היה במרכז מעגלי הרוקדים, שוכח את צרותיו ואת בנו השוכב על ערש-דווי. הוא מרקד, מסתובב במקומו, מתדבק בשמחתם של כל ברואי שמיים. כל ישותו אומרת ״שישו ושמחו בשמחת התורה״...

כשנכנס למחרת אל הרבי כדי לקבל את ברכת הדרך, לא הזכיר כלל את מחלתו של בנו; הוא קיבל על עצמו גזירת דין שמים. אולם הפעם, שלא כבפעם הקודמת, פניו של הרבי הוארו כלפיו, וסבר של חיוך ננסך על פניו הטהורות. הרבי מברכו בדרך צלחה. החסיד כמעט פונה לאחור בכוונה לצאת, כששוב הוא שומע את קולו של הרבי:

״בחול המועד, שעה שנכנסת ובקשת ברכה לבנך, לא ראיתי שום סיכוי לחיי בנך. משמים כבר נגזרה עליו גזירה ולא ראיתי אפשרות לבטלה. אולם כעת, לאחר שמחת תורה, בה שכחת את צרותיך, ופנית לשמוח בשמחתה של תורה, שמחה אמיתית ללא פניות אישיות, היא זו שקרעה עבורך את הגזירה, ובנך יישאר...״.

אדמו״ר הרש״ב

סדר והנהגה בשמחת תורה

מידי שנה, בליל שמיני עצרת, לאחר אמירת מאמר דא״ח ותפילת ערבית של חג, הלך הרבי הרש״ב לביתו כדי לעשות קידוש, בעוד שהציבור כולו הלך איש איש לביתו. רק לאחר מכן שבו כולם לבית-הכנסת לעריכת ההקפות.

לאחר שחזר הרבי לבית-הכנסת, החלו באמירת הפסוקים לקראת הקפות, והיו הגבאים מכריזים את שמותם של הקונים; הללו היו מכבדים את הרבי באמירת הפסוקים. לפעמים היה הרבי אומר אי-אלו דברים קצרים, כפי שהיה באחת השנים, כאשר הכריזו כל החסידים המתגוררים במוסקבה קנו את הפסוק ״קומה״ – נענה הרבי ואמר שמוסקבה צריכה את ה״קומה״...

להקפות עצמן, כובד הרבי בהקפה הראשונה והשביעית.

מה נהדר היה לראות את הרבי נ״ע, ובנו הריי״צ שניהם לבושים ב׳שטריימלאך׳, כל אחד מהם מחזיק ספר תורה בידו השמאלית ובידו הימנית אוחז בכתפו של השני. הריקוד נמשך זמן ממושך, בעוד הקהל הגדול עומד מסביב וקולו עולה ומטפס בחללה של ליובאוויטש בניגון חסידי עליז.

לאחר שהרבי היה חוזר למקומו, היו כל החסידים יוצאים בריקוד ממושך, כאשר בן הרבי, הריי״צ, ממשיך לרקוד עם

בחורי הישיבה.

מדי שנה, בליל שמחת תורה, היה הרבי מגיע לבית-הכנסת לתפילת ערבית של חג. לפני התפילה ישב על מקומו שבמזרח בית-הכנסת, בעוד פניו הקדושות מופנות לצד הקהל בצד מערב.

בסיום התפילה, היה הולך לבית אמו הרבנית מרת רבקה ע״ה, כדי לאחל לה ״גוט יום טוב״. טרם צאתו מבית-הכנסת, הסתדרו תלמידי הישיבה בשתי שורות ארוכות, והרבי עבר בין השורות מבית-הכנסת עד ביתה של אמו הרבנית; אותה שעה כולם אחזו בידיהם נרות ומנורות מאירים, והיו מנגנים ״מארש נפוליאון״ ברוב חגיגיות.

כך היה הסדר גם לאחר שיצא מבית אמו בדרך לביתו שלו, שם נערכה התוועדות בפני יחידי סגולה.

מה נהדר היה לראות פני מלך בלכתו לבית אמו, ואבוקות של אור סביבו, וקול שירת ה׳עולם׳ מהדהדת בחללה של ליובאוויטש – – –

אירע פעם, וההתוועדות נמשכה כל הלילה, עד שאור השחר בקע לתוך הבית. הורה הרבי להגיף את התריסים, בהוסיפו בפנים שוחקות: ״הרי מצד אמי, המוצא שלי ממתנגדים...״ והורה להגיש בשר ולקיים מצוות אכילת בשר ביום טוב.

רק אז הסתיימה ההתוועדות וכולם התפזרו לבתיהם למנוחה קצרה עד תפילת שחרית.

ביום שמחת תורה, היה הרבי הרש״ב נ״ע עולה לתורה ל״חתן בראשית״. לאחר תפילת מנחה, היו מביאים את האוכל מביתו אל האולם הגדול של הישיבה, והרבי ובנו, אדמו״ר הריי״צ, וכל הסועדים על שולחנו, אכלו בישיבה.

באחת השנים, דיבר הרבי בסעודת החג על כך שמשיח כשיתגלה, יבוא לליובאוויטש. אחד החסידים שנכח במקום, הקשה: ״והלוא כתוב ׳ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים׳״?!

חייך הרבי והשיב: ״׳הר הזיתים׳ פירושו חסידות, שזיתים הם שמן הרומזים לפנימיות התורה. ואם כן, חסידות לומדים פה, בליובאוויטש. אולם אם גם ארץ-ישראל תקבל חסידות – הרי שהוא יבוא לשם.

ההתוועדות שהייתה מתחילה בשעות היום, נמשכה עד שעה מאוחרת בלילה. כך היה מדי שנה בשמחת תורה בליובאוויטש.

• • •

גילויים מיוחדים אצל אדמו״ר הרש״ב בשמחת תורה, היו באי-אלו שנים, ומפאת קוצר היריעה, נציין אותם רק בקצרה.

שמחת תורה **תרנ״ט** חרוט בדברי ימיה של ליובאוויטש כיום בו התייסדה ישיבת ׳תומכי תמימים׳. היה זה לקראת סיום ההקפות בליל שמחת תורה, השעה הייתה כמעט שעת שחרית, כאשר הרש״ב עצר את סדר ההקפות, והחל לבאר ממושכות את עניין שבע ההקפות. כשסיים אמר בקול גדול: ״בעזרת השם יתברך יסדתי ישיבה, בה ילמדו נגלה וחסידות; כלומר, שידעו שבנגלה יש פנימיות התורה, ואת החסידות יבינו כמו שמבינים עניין בנגלה״.

החסידים פצחו בניגון לבבי חסידי, ומיד בסיום הניגון אמר: ״עתה שמחת תורה, הנני מתפלל לנותן התורה, כי יעזור לתלמידי הישיבה ומתחנן אליו״:

כאן המשיך הרבי לומר בניגון של ההקפות, כמו ממשיך את דבריו: ״קדוש ונורא הושיעה נא, רחום וחנון הצליחה נא, שומר הברית עננו ביום קראנו״. הרבי פסק מללכת סביב הבימה וציווה שוב לנגן, כאשר סיימו לנגן, המשיך לומר: ״תומך תמימים הושיעה נא, תקיף לעד הצליחה נא, תמים במעשיו עננו ביום קראנו״.

כשסיים את אמירת כל הפסוקים, היה הרבי שרוי בשמחה גדולה, ניגן ורקד שעה ארוכה. גם לאחר שחזר לעמוד במקומו, ציווה לנגן, לרקוד ולשמוח בשמחה גדולה.

שמחת תורה של אותה שנה, נחשב ליום שמחת תורה היסטורי בתולדות ליובאוויטש – באשר מאז החל צבא ׳תומכי תמימים׳ לצעוד תחת דגל רשמי ומסודר.

גילויים נעלים ונפלאים היו גם בשמחת תורה **עת״ר**, כאשר הרבי הרש״ב לקח הרבה ׳משקה׳ ודיבר רבות על אביו, אדמו״ר מהר״ש, תוך בכיות רמות.

שמחת תורה בשנים **תרע״ז – תרע״ח** מוזכרות ומצויינות אף הן בדברי ימי ליובאוויטש, כאשר מסביב תהום המלחמה – מלחמת העולם הראשונה – והמצב היה קשה. אף על פי כן הרבי הרש״ב התוועד עם החסידים מתוך מאמץ רב.

אי אפשר שלא לחתום באימרה הבאה של אדמו״ר הרש״ב. היה זה באחת השנים, הייתה סיבה שבגללה לא נערכו הקפות אצל הרבי הרש״ב. כעבור זמן אמר הרבי עניין עמוק בחסידות לבנו הריי״צ, עם הסבר מפורט על הדברים. כשסיים אמר: ״הייתי מוותר על כל העומק הזה תמורת טפיחה אחת ברגל בעת הקפות בשמחת-תורה...״

אדמו״ר הריי״צ

רוקד עם שלושת חתניו

שמחת תורה אצל אדמו״ר הריי״צ היה שונה מפעם לפעם, כאשר פעמים רבות מעתיק הריי״צ את מקומו, הן ברוסיה, והן לאחר מכן בריגא, בפולין ובהמשך בארה״ב. לכל מקום היה לחג אופי שונה במקצת.

על הנהגתו של הרבי הריי״צ בשמחת תורה קודם נשיאותו, בחיי אביו אדמו״ר הרש״ב, אפשר ללמוד מרשימותיו וסיפוריו של הרבי הריי״צ על השמחת תורה אצל אביו בליובאוויטש. אולם העדות הבאה של החסיד ר׳ רפאל כהן, מוסיפה נופך נוסף:

״לאחר שהרבי היה חוזר למקומו, היו כל החסידים יוצאים בריקוד ממושך, כאשר בן הרבי, הריי״צ, ממשיך לרקוד עם בחורי הישיבה.

״קרה פעם, שבאמצע הריקוד הרגשתי שמישהו טופח על גבי. הסתכלתי לאחור, והנה זה בן הרבי! עיניו עצומות והוא מדבר כמו לעצמו: ׳מילא העבודה של ראש השנה ויום הכיפורים, נו! אבל העבודה של שמחת תורה היא לרקוד, לדפוק ברגלים, יותר שמח! יותר שמח!׳״...

שמחת התורה הראשונה לנשיאותו של הריי״צ הייתה בשנת תרפ״א. ״חג שמחת התורה של שנת תרפ״א היה מיוחד במינו ונשאר בזיכרוננו כדבר היוצא לגמרי מהכלל״, מספר החסיד הרב נחום גורלניק ע״ה.

לאחר סדר ההקפות ותפילת מוסף, התפללו הנוכחים מנחה, ומיד לאחר מכן התיישבו להתוועדות שהתקיימה באולם הגדול, אותו מקום בו הסתלק הרבי הרש״ב נ״ע.

דומה היה כי התוועדות זו הוקדשה לגעגועיו של הרבי לאביו. פעמים רבות חזר הרבי על הפסוק ״תנו שֵׂכָר לאובד ויין למרי נפש״ ובכה בכי רב.

את שמחת תורה תר״צ חגג הרבי הריי״צ בארצות הברית. במכתבו הוא מתאר את ההקפות:

״...הלכנו להקפה הראשונה והשביעית בסדר הרגיל, הקהל שר כל כך חזק והתאים ניגונים טובים מאוד, בהתלהבות כה גדולה עד שהרחוב התרומם, למרות שמאוד מאוחר היה קהל ענק גם על הרחוב, אומרים שהיו ילדים שהוריהם הביאום, הגדולים שומעים ורואים ואת הקטנים הרימו על הידיים, עוברים ושבים ברגל ובמכונית נעצרים לראות מה קורה.

"לאחר ההקפה הראשונה שלנו נתנו את ספרי-התורה לאחרים וכל העולם שהיה בחדר כ-300 איש יצא בריקוד וכך גם בחדר השני והשלישי. הייתה התלהבות-קודש אמיתית, ההקפות נמשכו עד 2:1/2.

"יצאתי לחדרי והקהל מה"עולם'שע" התפזר, נשאר קהל של 30 מניינים בערך לסעודה, הביאו איתם כ-200 לחמניות והגישו לשולחן, 3:1/2 הנני יוצא לסעודה. שרים ורוקדים כל אחד במקומו. שלוש פעמים דיברתי כעשר דקות בערך והקהל נהנה מאוד, כולם קיבלו חיות והתחממו, את מצבי רק אני יודע, באמצע שקעתי בהרהורים והקהל נחלק לשלושה חלקים -חלק אחד נשאר כאן בחדר, חלק יצא לחדר השני, וחלק פצח בריקוד, בכזו שמחה, ואחר כך התחלפו. הסעודה הסתיימה ב- 6:1/2, זו הפעם הראשונה שכזה דבר מתרחש באמריקה".

בשמחת תורה תרצ"א, שהה אדמו"ר הריי"צ בריגא, וכנהוג בכל שנה, לפני ה'הקפות' ערך הרבי התוועדות חסידים אליה הגיע קהל רב, ביניהם חסידים ואנשי מעשה שהתגוררו בריגא, וגם סתם 'עמך'.

בין הנוכחים בלטה קבוצה של סטודנטים צעירים שהגיעו, לדבריהם, כדי לראות כיצד חוגגים שמחת תורה בליובאוויטש. הייתה זו התוועדות מיוחדת עם הרבה 'גילויים'. בין השאר דיבר הרבי אודות ביאת המשיח, ואף גילה שעל שנה זו, שנת תרצ"א, ישנו קץ.

החסיד הרב צבי הירש פוקס סיפר בעדות בגוף ראשון, כי בשנים מאוחרות יותר, נהג אדמו"ר הריי"צ לרקוד בהקפות עם שלושת חתניו בהקפה ראשונה סיבובים אחדים, ולאחר מכן היה חוזר לשבת (או לעמוד) ליד הסטנדר, בעוד שחתניו היו ממשיכים לרקוד. בחדר הסמוך היו עומדים תלמידי הישיבה ומביטים ברוקדים.

כך הייתה שמחת תורה ברוסיה, כך בריגא, ובארה"ב הדברים קיבלו גוון שונה. באותה עת אדמו"ר הריי"צ כבר היה חולה ברגליו, ולא יכול היה לרקוד, אך היה מנצח על השמחה.

בגיליון "הקריאה והקדושה" הופיע תיאור מרתק (בשפת האידיש) המצייר ומתאר את תשרי הראשון ב-770, לאחר בואו של אדמו"ר הריי"צ לארצות הברית והשתכנותו בהמשך ב-770.

באותם ימים, היה זה בגדר חידוש מופלא – השילוב בין האווירה החסידית האוטנטית שמקורה בליובאוויטש הרחוקה, לבין שכונת 'קראון הייטס' שהתאפיינה

> למחר נתפשטה בכל העיר הדברים אשר דיבר וכשרונותיו בדרך הפלאה, וכמנהג העולם ברוב גוזמאות, אך לטוב, ובזה הוסרו כל הקושיות וכל המסכים, וכל אחד ואחד אמר לחברו "הרבי לקח חתן המתאים לו"

בסממנים אמריקאיים מודרניים. כאלה היו גם תושבי המקום, שראו לראשונה בחייהם, בפליאה רבה, שמחה חסידית ליובאוויטשית מקורית.

חג שמחת תורה של שנת תש"א, היה שמחת תורה הראשון במקום זה ובעקבותיו הגיע עוד יותר מיובל שנים של שמחה מרוממת ומופלאה שראו קירות הבית הגדול והקדוש – 770.

"יהודים באים בימים בעלי זקן שיבה וצעירים בעלי מאור פנים לוהט כשהם אוחזים ספרי תורה ורוקדים לקצב השירה הרועשת שלהם עצמם. בעיצומו של יום חמישי. אינם יכולים לעשות זאת ללא סיבה רצינית: הם מוכרחים להיות נמרצים לכך באמצעות שמחה פנימית, מסוג אחר של שמחת ריקוד רגילה. ספרי התורה, שהם מעיין השמחה, אינם יכולים להיות גופים חסרי חיים של קלף ועץ. הם מוכרחים להיות נבראים רוחניים חיים. חיים בלהט רב. אם אנשים מסוגלים לרקוד עמם, ועל ידם, בשמחה גדולה כל כך, המוכיחה כי שניהם אינם מסוגלים להיפרד זה מזה.

"בעת ההקפות נראו ספרי התורה כברואים חיים וכל אחד יכול היה לחוש כיצד הוא מתקשר עימם שלא במודע, כשהוא נשלט על ידי צו עליון להצמיד אותם אל לבבו ולנשק את מעליהם ברעב רוחני קדוש. הקהל הרב שעמד בדוחק סביב הרוקדים החל, בלא שיחוש בכך, משתתף בעצמו בשמחה ובצורה מוחלטת הפגין קבלת התורה חגיגית. פניהם הלוהטים ועיניהם הוכיחו כי הם עצמם גאים בתורה היקרה כל כך אצל קהל החסידים והם ששים ושמחים בעובדת היותם שותפים לתורה, למרות שעד עתה עמדו ממרחק והיו שותפים 'קרים'".

על יום שמחת תורה וזמן ההקפות כיום המסוגל לישועות, ניתן ללמוד גם מהעובדה הבאה אצל אדמו"ר הריי"צ. היה זה בהתוועדות שמחת תורה תש"ט, כאשר אמר הרבי הריי"צ לרב קזרנובסקי: "אם ייקחו משקה כעת, יחסכו את הצורך לקחת רפואות במשך כל ימות השנה".

הרבי מה"מ ששמע זאת, לקח לעצמו גביעים מלאים משקה. בסוף ההתוועדות שוב מילא הרבי את גביעו במשקה, אך לפתע הניח אדמו"ר הריי"ץ את ידו על ידו של הרבי, שישב לשמאלו. אולם הרבי לא "ויתר" והחל להתכופף אל הכוס לשתותו. אדמו"ר הריי"ץ חייך מאוד – או אז ניגש החסיד ר' בערל חסקינד ושתה את הכוס...

הרבי מה"מ

מי שלא ראה הקפות של הרבי, לא ראה שמחה מימיו...

דומה שגולת הכותרת של שמחת תורה, היא אצל הרבי מלך המשיח. מקובל בשם רבותינו הקדושים כי ישנם "אושפיזין חסידיים", במקביל לאושפיזין המפורסמים. ביום א' של סוכות – הבעל-שם-טוב הק', ביום ב' של סוכות – המגיד ממעזריטש, ביום ג' של סוכות – אדמו"ר הזקן, וכך הלאה. לפי זה יוצא שבשמיני עצרת חל יום חגו של הרבי הריי"צ (דבר המוסבר בהרחבה במשנתו של הרבי מה"מ), וכהמשך טבעי – חג שמחת תורה הוא חגו של הרבי, התשיעי בשרשרת הנשיאות!

בחג הסוכות הראשון לאחר חתונתו, בתשרי תר"צ, שהה הרבי בריגא והתוועד עם אנ"ש בשמחת בית השואבה ואחר-כך בשמיני-עצרה ובשמחת-תורה. על אותה התוועדות מיוחדת מספר הרה"ח ר' אליהו חיים אלטהויז במכתב שכתב לרבי הריי"צ:

"בליל שמע"צ היתה קידושא רבא בסוכת כ"ק שליט"א באסיפת כל אנ"ש שי', עד שעה מאוחרת בלילה, בסדר מדויק תחת השגחתי. והרמ"מ שליט"א שתה הרבה ברוב ענוה ושפלות ובלי שום בליטה כלל וכלל, ודבר הרבה איזה שעות אחדות בלי הפסק מדברי דא"ח מעורבים ומתובלין במדרשי חז"ל וקבלה עם גימטריות, ע"ד אשר קבל מאביו [הרה"ג ר' לוי יצחק] שי', וערבים ומתוקים הי' לאזני שומעם, והיו כל הנאספים בהתפעלות גדולה.

המשך בעמוד 55

יום ההולדת הרוחני שלי

בשמחת תורה

יום שמחת תורה המשונה והמשמעותי ביותר היה בשנת תשנ"ג. אין תיאור, בעל פה או בכתב, שיוכל לבטא את מה שאני ראיתי במו עיניי. אכן, לראות זה להאמין. היתה לי הזכות הגדולה להיות נוכחת כאשר הרבי אישר את ההכרזה שחסיד אחד הכריז, ואז עוד אחד הצטרף, ועוד יחיד, עד שהיא הפכה להכרזה רועמת על ידי אלפים: יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד

עליזה הורביץ*

תרגום: פ' זרחי

לפני מעל שלושים שנה, בשמחת תורה, נכנסתי ל-770 לראשונה בחיי. הרגע הזה היה גורלי ביותר. הוא שינה את חיי, והשפיע על חייהם של ילדיי שטרם נולדו, ובני בניהם עד עולם.

גדלתי בעיר ניו אורלינס, במדינת לואיזיאנה, מה שנקרא עומק דרום ארה"ב. לא ידעתי להבדיל בין אל"ף לבי"ת, ולא ידעתי דבר על אודות חג שמחת תורה.

מגיל צעיר מאוד חשתי בחלל גדול בחיי שניסיתי למלא. עם כל דמיוני העשיר, הרי שהחלומות המוזרים ביותר לא כללו סצנה בה אני חיה כחסידת הרבי בקראון הייטס שבברוקלין, עם בית מלא ילדים ואורחים.

באותה עת נדדתי בחיפוש אחרי ה"אמת". היה זה שנות ה-70. הרבי, באהבתו הבלתי מוגבלת לכל יהודי וראייתו הקדושה לרחוק, דיבר על פתיחת מוסד לנשים שהתקרבו ליהדות בגיל מבוגר. באותה עת בה נשמתי זעקה להתגלות, הרבי עסק בהכנת המסלול עבור חזרתי הביתה.

כשהייתי בת 21, חברה הזמינה אותי לבוא לחגוג את שמחת תורה בקראון הייטס. תחנתי הראשונה היתה אצל דודה פאני, שם המרתי את המגפיים והג'ינס לשמלה, צעיף, ונעליים שהיו שייכים לה. כיוון שהיא היתה כבת 70, נראיתי כאילו הגרתי זה עתה לארה"ב כפליטת מלחמה...

הגעתי ל-770 ונכנסתי לעזרת נשים. אלפי נשים ובנות נדחסו למעלה בשטח קטן. אלפי אורחים הגיעו להיות עם הרבי בחג השמח ביותר בשנה.

תוך כדי ההתרגשות האינטנסיבית והצפיה שמילאו את החדר, מספר נשים שמו לב למבטי הנבוך ובגדיי המוזרים. הן הדריכו אותי עד שהשתחלתי בתוך הצפיפות המועכת בשורה הראשונה.

פניי נדבקו לשמשה ורגליי בקושי נגעו ברצפה. בבית הכנסת המרכזי למטה היו נחשולי גברים – כולם לבושים שחור לבן, שרים ניגונים נהדרים, וכולם מסתכלים לכיוון אחד.

הפניתי את מבטי לאותו כיוון וראיתי לאן הם הסתכלו. ראיתי איש רוקד עם ספר תורה. הסתכלתי לתוך עיניו התכולות, רכות, זוהרות וחודרות. חשתי מיד שהמסע לחיפוש האמת הסתיים כאן. הרגשתי שעיניו מלאות בשמחה הכי עמוקה. עיניים אלו הבינו וניחמו את הכאב הכי עז.

הבטתי בעיניו של צדיק הדור, הן ניקבו את עצם מהותי ועוררו בי את אהבתי העמוקה ונצחית לה'.

עיניו התכולות העירו את נשמתי האלוקית מתרדמתה העמוקה. סוף סוף חזרתי הביתה.

תזמורת ענקית של קול ותנועה נוצחה בידיו של הרבי. תנועות ידיו החזקות או ניד

ראשו הק׳ הזרימו רעידות של התרגשות ברחבי 770.

הכוריאוגראף המאומן ביותר לא היה מסוגל לקחת על עצמו לאחד את הקבוצה הענקית הזו. כולם נעו בהרמוניה, כגוף אחד. אנשים נשים וטף שמו הצידה את בעיות וקשיי היום יום, השמחה והעליזות חלחלו גם בקירות בית כנסת.

לאחר החג, התגוררתי עם משפחת אבוחצירא, שהיוו דוגמא חיה ולימדו אותי מהם חיים יהודיים בבית יהודי חם. הם עודדו אותי ללמוד תורה במוסדות חב״ד לנשים – ׳בית רבקה׳, ׳בית חנה׳, ו׳מכון חנה׳. יום שמחת תורה הפך ליום הולדתי הרוחני.

בכל שנה הקפדתי להגיע ל-770 לחג המיוחד, למרות שהתחייבויות משפחתיות מנעו ממני להצטופף בשורה הראשונה. בכל שנה אני חיה מחדש את הרגעים המיוחדים בהם התקשרתי לראשונה לתורה ולמהותי כבת לעם היהודי – זאת למרות שלכל שמחת תורה יש את האופי המיוחד שלו; הוא תמיד חג שהרבי קורן בו מתוך שמחה פורצת גדרות, ומעורר בכל אחד את שמחת היותו יהודי, בפועל ממש. הנה דוגמאות:

בשמחת תורה תשל״ח, לאחר האירוע הבריאותי, הרבי המתין בכוחות על אנושיים להקפה השביעית כדי לרקוד עם ספר התורה בטרם עלה לחדרו הק׳. החסידים המשיכו לרקוד ולשמוח אך ורק בגלל המצווה. הריקודים היו יותר עוצמתיים מאי פעם.

בשמחת תורה תשמ״א, הרבי קרא לכל הילדים לרקוד עם התורה. מאות ילדים עברו מעל ראשי החסידים בבית כנסת עד שנחתו באמצע בית הכנסת. אהבתו של הרבי ילדים היא ללא גבול. למרות שהילדים היו ללא טיפת משמעת, הרבי חייך את חיוכו הזורח, מחמם הלבבות והנשמות למשך השנה כולה.

יום שמחת תורה המשונה והמשמעותי ביותר היה בשנת תשנ״ג. אין תיאור, בעל פה או בכתב, שיוכל לבטא את מה שאני ראיתי במו עיניי. אכן, לראות זה להאמין. היתה לי הזכות הגדולה להיות נוכחת כאשר הרבי אישר את ההכרזה שחסיד אחד הכריז, ואז עוד אחד הצטרף, ועוד יחיד, עד שהיא הפכה להכרזה רועמת על ידי אלפים: יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד.

יראת הכבוד חיה בתוכי, ותמשיך לעורר בי השראה עד אותו רגע שאנו נהיה מאוחדים עם הרבי, והוא יקח אותנו לגאולה האמיתית והשלימה, בשמחת תורה זה, אם לא מוקדם יותר.

*) תרגום מעיתון ׳לחיים׳

ילדים מיוח

זה מגיע פתאום, בלי שום הודעה מוקדמת, אצל מאות משפחות מאנ"ש, כאשר מתגלה אצל הילד קשיים ועולה כי מדובר באוטיזם מסוג זה או אחר. באותו יום נדמה שהשמים נופלים • הגב' שרה רבקה ליפש מספרת על ההתמודדות האישית שלה ושל משפחתה עם בנה שניאור שיחי', ועל הארגון "יד לילד המיוחד" שבמסגרתו היא פועלת בשורה של אירועים ופעילויות למען ההורים, הילדים והאחים • עדות אישית מרגשת לצד סקירה על התפתחות בפעילויות הארגון

מאת שרה רבקה ליפש

יש לנו ילד אוטיסט

בג' בתמוז תשנ"ד זכינו לצאת בשליחות הרבי מה"מ בקרית אליעזר בחיפה, שם אנו פועלים כבר יותר משש-עשרה שנים. שבע שנים לאחר מכן, נולד בננו החמישי שניאור זלמן שי'. ילד יפה עיניים וחיוך שובה לב. בהגיעו לגיל שנה וחצי, גילינו בהדרגה סימנים לא ברורים. מחד גיסא – שניאור היה ילד שמח וחייכן במיוחד, שכל מי שראה אותו התאהב בו בקלות. מאידך גיסא – משהו בהתנהגות שלו היה נראה לנו שונה; בכל הזדמנות שהושמעה מוזיקה בבית, הוא היה מגיע במהירות להקשיב מקרוב. אולם כשקראנו לו, לא היה מגיב והיה נראה כמי שלא שומע אותנו כלל. הוא אהב מאוד לשחק עם עצמו במספר משחקים מצומצם, ונמנע ככל האפשר להשתתף עם אחיו במשחקיהם.

בהתחלה הלכנו לבדיקות שמיעה, ולרופאים שמתמחים בהתפתחות הילד, בהמשך התרוצצנו מרופא לרופא, כשאנחנו לא מצליחים להבין מה יש לילד. כעבור כחצי שנה התארחנו אצל קרובת משפחה, ואז 'נפל האסימון': היא הפנתה אותנו למרפאה מיוחדת שמתמחה בטיפול בילדים אוטיסטים. למען האמת לא כל כך הבנו למה עלינו לבדוק זאת, כאשר ברור שלילד שלנו אין בעיה שכזו, אולם שמענו לעצתה

דים כל כך

וביצענו אבחון לילד. התוצאות היו חד משמעיות – לשניאור שלנו יש הפרעה התפתחותית נרחבת [ובעגה המקצועית: PDD]. במילים עוד יותר פשוטות: שניאור אוטיסט!

הרגשנו ש'השמים נופלים'. לא מאחלים לאף אחד לקבל בשורה שכזו. החיים לפני הבשורה, ואחריה, אינם אותם חיים. כל הרגלי החיים שלנו השתנו מאז, הבית כולו עבר שינוי דרמטי.

אם אחזור לאותו בוקר נורא, הרי שהתחושה הקשה נבעה בעיקר מהסיבה שלא ידענו מה המשמעות של האבחון ואיך מתמודדים איתו. לנו, שלא היה לנו כל רקע, זה היה נשמע כמו סוג של מחלה, לפחות. מאותו רגע, עיקר העיסוק שלנו היה בנסיון להסתיר את האוטיזם, ובתפילות שה'מחלה' תעבור... במקביל ניסינו למצוא כל דרך לעזור לשניאור.

בחודשים הבאים כל משפחתנו התגייסה לטיפול הרפואי בילד, ובניסיון לקדם אותו מבחינה התפתחותית והקשר שלו עם הסביבה. בנושאים אלו, ההנחיות היו ברורות למדי, וידענו מה אנו נדרשים לעשות בכל שלב.

הבעיה האמיתית איתה התקשינו להתמודד היא ההתמודדות הרגשית – היה קשה לנו לדבר על הקשיים, ודבר שהיה כמעט הכי חשוב מבחינתנו היה, למנוע את פירסום ה"מחלה". החשש ממה יגידו, איך יגיבו בסביבתנו, הטריד אותנו מאוד, ובשלב הזה חיפשנו אוזן קשבת ומישהו נוסף שמתמודד עם קושי דומה.

אחד הקשיים המרכזיים בפניו ניצבנו, הוא תחושת חוסר האונים המשפחתית. תקופה ממושכת שכולנו עסוקים בילד המיוחד, כשמבוקר עד לילה כל המשפחה ממוקדת בצרכים המיוחדים שלו וברצון לקדם אותו, ועקב כך נוצר קושי גדול להמשיך ולהשקיע במשפחתיות שלנו ובחמשת אחיו ואחיותיו, שכל אחד מהם רוצה לקבל את ההתייחסות הטבעית המגיעה לו. הבעיה התעצמה בעקבות העובדה שבמשך תקופה ארוכה נמנענו לצאת מהבית לשבתות, וכן לאירועים משפחתיים ומפגשים שהיו עלולים לחשוף את הילד לציבור. החשש מפני 'מה יגידו' ביחד עם החרדה של הילד ממפגש עם קהל, גרמו לנו להישאר בבית תקופה ארוכה.

יוצאים לאור סוף סוף

בהשגחה פרטית יצרנו קשר עם משפחה חבדי"ת שהילד שלהם אובחן כאוטיסט שנתיים קודם לכן. אנשים יקרים אלו עזרו לנו מאוד בהתמודדויות היומיומית, והבירוקרטיות השונות שנדרשות על מנת לקבל עזרה מהרשויות, כמו גם בפן המשפחתי – לדעת מה עלינו להסביר לילדים שלנו ולמשפחה מסביב, ובהתמודדות מול הקהילה.

בתמיכת אותה משפחה, התחלנו לחשוף את הילד בהדרגה לסביבה – בהתחלה למשפחה, ובהמשך לקהילה שסביבנו במקום השליחות. באמצעות אותה משפחה חב"דית, הגענו לעוד ועוד משפחות חב"דיות שמתמודדות עם קושי דומה, וכך הבנו שמדובר בתופעה שצמחה למימדי ענק בשלושים השנה האחרונות. אם סופרים מבחינה סטטיסטית את אחוזי הילדים בעלי צרכים מיוחדים מתוך כלל הילדים (צרכים מיוחדים כולל את המאובחנים על הקשת האוטיסטית – הקבוצה הגדולה ביותר בקהילה זו, אליהם מצטרפים בעלי תסמונת דאון, שיתוק מוחין, פיגור שכלי ועוד), הרי שמדובר על אחד לכמאה ילדים. המשמעות היא שמדובר בהרבה ילדים חב"דיים בארץ הקודש בלבד.

מהר מאוד הגענו לתובנה שחייבים כתובת שתתן מענה לכל אותן מאות משפחות חב"דיות שנמצאות בסיטואציה דומה, כי אין אף גוף שתומך במשפחות ובילדים המיוחדים.

בדיוק באותו זמן הקים יו"ר אגו"ח הרב **שלמה מיידנצ'יק** ע"ה קו פתוח להורים לייעוץ בנושא חינוך ילדים, במסגרת ועדת החינוך של אגו"ח בהנהלת – יבלחט"א – המשפיע הרב **זושא פויזנר**. ברגע שפנינו לכתובת זו, זכינו מיד לאוזן קשבת שהעניקה גם תמיכה וסיוע. בהמשך מינה הרב מיידנצ'יק את מנהל הפרויקטים של אגו"ח הרב **מנחם מענדל בליניצקי** שהקים את ארגון "יד לילד המיוחד" ומנהל אותו בהצלחה מרובה עד היום הזה.

חשיבות קיום המצוות של הילדים המיוחדים

אגרת קודש מהרבי בפרסום ראשון בלה"ק
תרגום תוכני וחופשי מאנגלית

ב"ה. ט' כסלו, התשמ"א
ברוקלין, נ.י

לכל המשתתפים בכינוס המרכזי של הקהילה היהודית
בנושאים וצרכים של יהודים עם פיגור שכלי – ניו יורק

. . בנוגע ליהודים עם פיגור שכלי [במאמר מוסגר: אעדיף מונחים מסוימים כמו אנשים "מיוחדים", לא רק כלשון נקיה, אלא מכיון שהם משקפים ביתר דיוק את מצבם, במיוחד לאור העובדה, שבמקרים רבים בעלי הפיגור אמנם מוגבלים ביכולתם לספוג ולעבד מידע, אך בתחומים אחרים, הם יהיו כממוצע ואף למעלה מכך] גורם הזהות היהודית הוא חשוב יותר, לא רק כגורם בעצמו, אלא גם כערך מרפא.

הקיום המעשי של המצוות בחיי היום-יום מעניק דרך מוחשית באמצעותה יכולים אנשים מיוחדים אלו בכל הגילאים, על אף נכותם, להזדהות עם משפחותיהם ושאר חבריהם היהודים בסביבתם, ובכללות לשמור קשר עם המציאות. אפילו אם מבחינה שכלית, הם אינם תופסים את משמעותם המלאה של טקסים אלו, בתת מודע, הם מחויבים 'להרגיש בבית' בסביבה שכזו, ובמקרים רבים יכולים אף להשתתף בפעילויות אלו גם ברמת המודע.

אביא דוגמא מאלפת מחוויה אמיתית במהלך חג הסוכות השנה. כפי הידוע, פעילי ליובאוויטש מגיעים ליהודים רבים בהזדמנות זו עם לולב ואתרוג ומביאים להם מרוח שמחת חגנו. בשנה זו, בהיותה שנת הקהל, זרזתי את חסידיי להרחיב את פעילותם ככל הניתן, ולהכליל בה גם בתי רפואה סיעודיים ובתי אבות, ביחד עם מוסדות נוספים. נשאלתי לגבי היחס והגישה לאנשים סנילים או מבולבלים וכו'. השבתי – שאדרבה, זה כשלעצמו סיבה להגיע אליהם בדרך מוחשית. כאמור, הדיווחים היו מספקים מאד. רופאים ואחיות נדהמו לראות שינויים עצומים: אנשים שבילו ימים אין ספור בשקט ללא ניידות, בדכאון עמוק ובהתעלמות מהסובב אותם, ברגע שראו אדם צעיר, שנכנס עם לולב ואתרוג בידו, לפתע, הראו עניין בחיות ואחזו בהתלהבות במצווה – חפצים המוצעים להם, חלקם ברכו את הברכות **מהזכרון**, מבלי שיעודדו אותם. שמחת הלבבות זרחה על פניהם, שלא ידעו חיוך יותר מדי זמן.

לא צריך לחפש הסברים מיסטיים כדי להסביר תגובה זו. מובן היטב, שהמראה של משהו כה מוחשי וברור הקשור לשמחת סוכות ללא עוררין נגעה לליבם ופתחה זכרונות חיים של חוויות שפעפעו בהם משנים עברו.

אם ישנם דברים רבים, שניתן לעשות בין השורות עבור יהודים מבוגרים וזקנים במצבם המיוחד, על אחת כמה וכמה בנוגע לילדים מיוחדים, כאשר כל רווח נוסף, קטן ככל שיהיה, בעודם בשנים שבהם עדיין ניתן לעצב את חייהם, יגבר וילך פי כמה ככל שיגדלו. במקרה שלהם, אף חשוב יותר לקחת בחשבון, שכל עוד הם מוגבלים ביכולות האינטלקטואליות והשכליות שלהם – ובאמת דווקא בגללם – כל דגש אפשרי צריך להיות מונח בזויות המוחשיות והאודיו-ויזואליות של חינוך יהודי במונחים של קיום מעשי של מצוות ושמירת הדת – כפי ששוחחתי וקישרתי זוויות אלה באריכות רבה יותר במכתבי עם ד"ר ר. ווילקס מבית הרפואה קוני איילנד.

בודאי, אין צורך להסביר את כל הנ"ל לכל המשתתפים בכינוס אשר כישוריהם הרבניים, האקדמיים, והמקצועיים בתחום החינוך היהודי ושירותי הרווחה הופכים אותם לרגישים במיוחד לבעיות האמורות. כולי תקווה ותפילה, שהנקודות הבסיסיות שנאמרו כאן, ישמשו כקווי יסוד להתמקדות בנושאים היסודיים ושכינוס זה יציין, כפי שהוזכר לעיל, נקודת מפנה ביחס – ואף יותר מכך במעשים – לחינוך יהודי לטווח ארוך, כפי שצריך היה להיעשות כבר מזמן.

בתקווה להצלחה, בהערכה ובברכה

חתימת יד קודשו

(מתוך תשורה שחולקה למשתתפי שבת נופש של "יד לילד המיוחד", שבת פ' מצורע ה'תשס"ח – 'שורשים' מעלות)

מפגשים חודשיים

הפעילות הראשונה היתה ליזום מפגשי הורים לילדים מיוחדים, להתחיל לדבר ולשתף זה את זה מבלי לכסות ומבלי להתבייש. ההיסוס הראשוני היה טבעי. אל המפגש הראשון שהתקיים בכפר חב"ד, הגיעו שלושה זוגות של הורים לילדים אוטיסטים (בהם אנחנו) שקיבלו הדרכה והרצאה מקצועית. בעקבות אותו מפגש, הוחלט להפוך את המפגש לחודשי, כשבמפגש השני השתתפו כבר עשרה זוגות.

המידע אודות המפגשים עבר מפה לאוזן, וכך הצטרפו למעגל התמיכה הורים נוספים לילדים בעלי צרכים מיוחדים.

אין לשער את התרומה ואת התמיכה שניתנה לנו ההורים באותם מפגשים, הן במידע המקצועי, ולא פחות חשוב בתמיכה ההדדית של הורים להורים בבחינת "איש את רעהו יעזורו". מי שארגנה והנחתה את המפגשים היתה חברת הנהלת הארגון וממייסדיו הראשונים הגברת **שרה גרינברג**, שהיתה בבחינת אוזן קשבת וכתף תומכת לכל ההורים.

האווירה המיוחדת שמשרה שבת שכזו...

מהר מאוד הבנו, שמי שזקוקים למפגשים דומים לא פחות מאיתנו, הם הילדים הנוספים שלנו שמתמודדים בגבורה עם האתגר המורכב. כעבור ארבעה חודשים, ערך הארגון שבת נופש ראשונה לשלושים וחמש משפחות אנ"ש עם ילדים מיוחדים בבית הארחה שבקיבוץ חפץ חיים.

שבת זו הייתה הזדמנות ראשונה

מסוגה עבור ילדינו לצאת מהשגרה בבית, ולפגוש ילדים בני גילם שמתמודדים ביום יום עם המציאות המורכבת שמלווה אותם כבר תקופה ממושכת. בעזרת צוות של מתנדבות מאנ״ש שערכו פעילות עם הילדים המיוחדים וכן עם אחיהם, התפנו ההורים להשתתף בתוכנית הרצאות מרתקת, כמו גם להעניק לעצמם כמה שעות מנוחה.

מאז היו כבר ב״ה חמש עשרה שבתות נופש שכאלה (!), כאשר כמות המשתתפים עולה בהדרגה. בשבת האחרונה השתתפו כשש מאות אנשים נשים וטף!

שבתות נופש אלו הנן גולת הכותרת של פעילות הארגון מאז היווסדו ועד היום. בכל פעם מרגש מחדש לראות את המשפחות מסבות לסעודות השבת כמו משפחה אחת גדולה, כאשר במהלך כל השבת נערכים מפגשים עם אנשי מקצוע ומשפיעים המסייעים להורים בעצה, בעידוד ובהכוונה כל אחד בתחומו.

התמיכה הגדולה ביותר מגיעה מהאווירה המיוחדת שמשרה שבת כזו. אין צורך להסתיר או להדחיק, אנחנו לא לבד, אפשר לדבר על הכל ולקבל תמיכה ועידוד מסביב, יש מישהו שמבין. בסעודות השבת קמים הורים באופן ספונטאני ומספרים על הדרך בה הם מתמודדים, ומעניקים להורים האחרים הסתכלות חדשה על השליחות שבגידול ילד מיוחד.

לא אשכח שבאחת השבתות סיפר הרב **חיים ששון** על הרגעים הראשונים בעת שהודיעו לו על הולדת בתו המאובחנת כתסמונת דאון, רגעים של בכי ודאגה גדולה, ועל ה״סוויץ׳״ שהוא וזוגתו פנינה עשו כעבור זמן בהחלטה נחושה כי זו מתנה שניתנה להם מאת ה׳, וככזו עליהם לקבלה בשמחה מתוך הודיה להי יתי. מאותו רגע ההתמודדות שלהם קיבלה כיוון שונה לחלוטין, כאשר ההחלטה השפיעה גם על בני המשפחה שנרתמו כולם לסייע.

מן הראוי לציין כי העלות הגבוהה של שבת נופש שכזו מסובסדת ברובה על ידי הארגון, כך שגם הורים שאין ביכולתם לממן לעצמם שבת נופש, באים ומשתתפים.

ימי עיון ופעילות

עם התרחבות מעגל ההורים, הפכו המפגשים לימי עיון רבי-משתתפים, אליהם נוהרים מאות הורים מכל רחבי הארץ. בימי עיון אלו ישנם הרצאות מומחים מהשורה הראשונה, לצד תכנית אומנותית בנושא הילד המיוחד. כל ההרצאות והשיעורים שמעביר הארגון מתועדים ומוקלטים לטובת הקהל, וניתן לרכוש אותן בספריית ההשאלה של הארגון, הנמצאת בכפר חב״ד.

בנוסף למפגשי ההורים החודשיים, ושבתות האירוח, נערכו ימי טיול וכיף למשפחות במשך השנה ובפרט בחגים. בפעילויות אלו הילדים שלנו נפגשים עם חבריהם, ולאט לאט ממפגש למפגש הפכנו למשפחה אחת גדולה ששומרת על קשר רציף.

דוגמה נפלאה לכך היא **שמחת בית השואבה** שעורך הארגון מדי שנה בשנה בכפר חב״ד. לילדים המיוחדים, שבטבעם אוהבים מאוד את השירה והניגונים, ניתנת הזדמנות לשמוח עם משפחותיהם, כשהם במרכז השמחה, ואף להגשים את חלומם להופיע עם גדולי הזמרים. על ארגון השמחה והבאת האמנים שמגיעים בהתנדבות, מנצח בכל שנה התקליטן והשדרן החב״די ר׳ **עמי מיימון**. במסגרת יום פעילות זה זוכים הילדים ליום כיף במתחם השעשועים של 'מאחורי הדבש' בכפר.

הילדים בשמחת בית השואבה

אגודת חסידי חב״ד בארץ הקודש

כחלק בלתי נפרד מעבודתה של אגודת חסידי חב״ד בארץ הקודש, רואה הרבי את הדאגה לפרט, לכל חסיד בארץ הקודש, וכפי שהדברים מבוארים באגרות קודש ח״ח ע׳ שז:

כדאי הי׳ לדעת המצב עתה, היינו איפוא ישנם בתי כנסיות חב״ד וכן רבנים ושו״בים חב״ד – כדי לעמוד על המשמר שלא יופחת מספרם, ואדרבה. וכן בנקודות ישוב חדשים, שם ישנם עסקנים מאנ״ש וחב״ד, להשתדל על ידם למצוא שם עניינים פרנסה בשביל אנ״ש, או גזע אנ״ש, ובפרט במשרות הנותנות השפעה לבעליהם במובנים רוחניים.

כך גם באגרת מתאריך יו״ד מנ״א ה׳תשי״ב: **לפי דעתי נכון גם כן, שיתנו הלואה של איזה מאות לירות לזמן ארוך למרת . . בכפר – אם יביא לה תועלת במסחרה ובפרנסתה.** או באגרת אחרת להנהלת אגו״ח שנדפסה באגרות קודש ח״י ע׳ קד: **זכור לי שזה מזמן היתה הצעה לעזור בהכנסת כלה לאיזה אנשים, ובטח יודיעוני גם עד״ז מהנעשה בפועל.**

גם בנוגע לקניית פאות לנשים כותב הרבי באגרת לרב שניאור זלמן גרליק רבו של כפר חב״ד:

״מצער אותי ביותר מה שכנראה ענין השייטלין (פארוק) [= פאות נוכריות] **נעשית הזזה בזעיר אנפין, והרי ידוע שכל אתערותא הבאה מבחוץ צריך לנצלה בשעת מעשה, מה שאין כן כשעובר משך זמן. ומה שכתב אודות דוחק המצב כו׳ וכו׳ הנה האומנם אי אפשר הי׳ להשיג הלואות בקופות גמ״ח של אנ״ש״.**

מסע בר מצווה

הילדים המיוחדים שבארגון, כוללים את כל שכבות הגיל, וכשילד או ילדה מיוחדים מגיעים לגיל מצוות, באופן טבעי מדובר בשמחה של כל משפחת הארגון. בעוד שמשפחה רגילה המתקרבת לאירוע שכזה, עסוקה בבחירת אולם, צלם וכיו"ב, הרי כאשר מדובר על ילד מיוחד, ההורים לא תמיד יודעים כיצד לחגוג את האירוע המרגש.

כאן נכנס הארגון לתמונה, כאשר כל משפחות הארגון מוזמנות לחגוג עם הילד את היום המיוחד. יום כזה מתחיל בהנחת תפילין שמוענקות במתנה לחתן, עליה לתורה בכותל המערבי, ומשם סעודת מצווה בעיר העתיקה בהשתתפות המשפחה וידידי "יד לילד המיוחד". לסעודת המצווה מביא הארגון זמר חסידי מוביל שהתנדב לשמח. האירוע הינו מיוחד ומרגש בכל פעם מחדש, עין לא נותרת יבשה...

אחד החדרים במרכז הטיפולי הראשון של "רגש"

להפוך ממקבלת לנותנת

שנתיים לאחר תחילת הפעילות במסגרת "יד לילד המיוחד" בהן היינו בצד המקבל, ניתנה לי הזדמנות להחזיר ולהעניק הלאה. האירוע היה כנס ארצי של ארגון נשי ובנות חב"ד שהנושא שלו היה נתינה וחסד. בכנס מצאתי עצמי בחזית ההסברה, חושפת בפני אלפי המשתתפות את עובדת היותי אמא לילד אוטיסט ואת מגוון הפעילויות של הארגון. נקודה זו היתה עבורי ציון דרך, כשעברתי מהצד ה'מקבל' לצד שמשתתף בנתינה, מאז אני זוכה להיות בתפקיד רכזת הפעילות של הארגון.

הפעילות התרחבה, כך שתתן מענה מקצועי ותמיכה בנפרד לכל המשפחה של הילד. שבתות מפגש לאחיות של הילדים המיוחדים, שבתות לאימהות, וכן להורים בלבד ללא ילדיהם. נראה שההשקעה הרבה הצדיקה את עצמה, שכן המשפחות מצפות למפגשים, שלדבריהם נותנים להם כוח ואנרגיה עד למפגש הבא...

חונכות מעגל החסד

כולם מכירים את פרוייקט 'מעגל הידידות' ("The Friendship Circle") שמופעל בבתי חב"ד בעולם לתועלת הילדים המיוחדים בסביבתם. בארץ היינו ראשונים להרים את הכפפה, וכחלק מאותו רצון ליצור מחוייבות חברתית בקהילה החבדי"ת, יזמנו בשיתוף מכללת 'בית רבקה' את פרוייקט **'מעגל החסד'**, אותו מרכזות הגב' חדווה סגל והגב' ד"ר יהודית לנדו. תלמידות המכללה במגמת חינוך מיוחד, חונכות במשך השנה ילד מיוחד ממשפחות הארגון ועורכות עמו פעילות שבועית קבועה בת שעתיים. עזרה זו היא בבחינת קרש הצלה, שכן השעות הבודדות הללו נותנות להורים הזדמנות 'לקחת אוויר', ולהתפנות לכמה שעות לצרכי הבית ולשאר הילדים, כשהמתנדבת מקדישה את מלוא תשומת הלב לילד המיוחד.

ההתנדבות מעניקה רבות גם למתנדבות עצמן, שנחשפות לילד המיוחד ולהתמודדות עמו באופן המעשי ביותר. סיפורים רבים מגיעים אלינו על הקשר המיוחד שנוצר בין התלמידות לילדים. גברת מ' סיפרה, שהבן שלה כמעט ולא דיבר מאז שנולד. המדריכה שלקחה אותו לביתה במסגרת התוכנית, החליטה באחד המפגשים לנסות ולדבר איתו בטבעיות. להפתעתה ענה לה הילד, והחל לדבר בחופשיות. כשהילד חזר לביתו והמשיך לדבר, היה נראה הדבר כסוג של נס עבור ההורים שהפעם הם התקשו לדבר...

פעילות זו נחוצה במיוחד בימים של שמחה, כאשר המשפחה מחתנת בן או בת וזקוקה לתמיכה נוספת עם הילד המיוחד. כך גם במקרה של אבל רח"ל, כאשר אחת מהילדות המיוחדות איבדה ל"ע את אביה במהלך שנת הלימודים. החונכת התמסרה במהלך כל ימי השבעה, שמרה על הילדה, ותמכה רבות במשפחה.

באירוע מרגש אחר, ברח שמוליק – ילד תסמונת דאון – מביתו, ולא נמצא בכל האזור. לאחר חיפושים קדחתניים נמצא הילד בביתה של החונכת, אליה הלך ברגל מכיוון שהתגעגע אליה...

בחודש אדר נערך מדי שנה יום כיף וטיול לילדים המיוחדים עם החונכות בפארק השעשועים "באלגן" שבקיבוץ יגור, מה שמחזק עוד את הקשר ביניהם.

בוודאי טרם שמעתם על קעמפ "מצווייני גן ישראל"

כמו בשאר התחומים, גם בקעמפים זכינו לפרוץ את הדרך ולהקים קעמפ ייחודי מסוגו לילדי אנ"ש בעלי צרכים מיוחדים, שנקרא "מצווייני גן ישראל" (על בסיס שיחתו הידועה של הרבי ל"מצווייני צה"ל").

הקעמפ, הנערך זו השנה הרביעית ברציפות, משלב ילדים מיוחדים בקעמפ "אורו של משיח" ובכך מעניק להם הזדמנות להיות באווירת קעמפ חבדי"ת למשך שבועיים תמימים, להשתלב ולבוא במגע עם ילדי אנ"ש, דבר הנחוץ להם במיוחד מכיון שרובם לומדים במשך השנה במסגרות ייחודיות (לאו דווקא חב"דיות). הדבר תורם רבות גם לשאר ילדי אנ"ש שבקעמפ, עבורם זו הזדמנות להכיר את הילדים המיוחדים וללמוד כיצד להשתלב איתם גם בחיי היום יום כל ילד בקהילתו.

עבור הוריהם של הילדים, מדובר בשבועיים יקרים של מנוחה וצבירת כוחות לקראת שנת הלימודים החדשה.

הרב מנחם מענדל בליניצקי עם חתני הבר מצווה וידידי הארגון

שנה של פריצת דרך

אחד ממטרות הארגון הוא להוסיף ולחדש בפעילות כל הזמן, למען המשפחות והילדים.

עם סיומה של שנת "פרצת" – 5770, חלה פריצת דרך משמעותית בפעילות הארגון בהקמת רשת "רגש" [ר"ת **ר**או **ג**ידולים **ש**גידלנו] – רשת ארצית של מועדוניות ומרכזי טיפול לילדים עם צרכים מיוחדים.

עם פרוס השנה החדשה **נחנך המרכז הטיפולי הראשון** של **"רגש"** – "בית מנדי וגולדי". בפינה ירוקה ושקטה ביישוב בית דגן הסמוך לכפר חב"ד, בניהולה המסור של גב' **סיגל גת**, ישנם חדרי טיפול מרהיבים וחדשניים שישרתו את תושבי אזור המרכז והשפלה, עם סבסוד ניכר למשפחות מעוטי יכולת כלכלית.

לצד המרכז מפעיל כבר הארגון מועדונית לפעילות אחר-הצהריים של הנאה וכיף לילדי האזור, הכולל כמאה משפחות אנ"ש עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים, ובה ישולבו אי"ה מטפלים מקצועיים שיקדמו את הילדים בתחומים רבים החשובים ביותר להמשך חייהם ובריאותם.

ככל הידוע, **זהו המרכז הטיפולי החב"די הראשון בעולם לילדים עם צרכים מיוחדים**, שפועל לפי רוח חב"ד בכל כללי הכשרות, הקדושה, הצניעות והחסידות.

חידוש נוסף השנה הוא ארגון נופשון בן 3 ימים, כמה פעמים בשנה, שמיועד לילדים מיוחדים בעלי תפקוד נמוך, שהטיפול בהם מצריך אנרגיה רבה. הנופשון הראשון התקיים כבר בסוף חודש אלול, בהשתתפות 30 ילדים מגיל שנה ועד גיל מצווה, כשלכל ילד מדריכה צמודה. הילדים שהגיעו בהסעות מכל רחבי הארץ, נהנו מסוף שבוע ארוך במיוחד – חמישי בבוקר ועד ראשון בערב – ומאטרקציות רבות וטיולים מהנים.

יצויין כי במשך השנים רכש הארגון ציוד רב-תועלת (כגון ג'מבורי, טרמפולינות, בריכת מים, בריכת כדורים ועוד) לטובת פעילויות הפנאי הנערכות לילדים במשך השנה.

הילדים של כולנו - וזו לא סיסמה

לצד התגברות הפעילות, פתח הארגון במסע התרמה נרחב תחת הכותרת "הילדים של כולנו", תוך פניה נרגשת לקהל הרחב ליטול חלק בעבודת הקודש ולהיות שותפים לנתינה ולסיוע למשפחות ולילדים המיוחדים שנמצאים בינותינו בכל קהילה ושכונה.

כיום מאוגדים ב"יד לילד המיוחד" **למעלה מ-200 משפחות אנ"ש** המשתתפות בפעילויות השונות, והרשימה הולכת וגדלה מדי חודש בחדשו.

הסיוע של הציבור הרחב הינו הכרחי על מנת שנוכל להמשיך לפעול, ואף להוסיף בפרוייקטים החשובים שנמנו לעיל ובעוד רבים שקצרה היריעה מלפרטם.

מנהל העמותה הרב **מנחם מענדל בליניצקי** פונה בבקשה לכל ציבור אנ"ש להיות שותפים בפעילות קודש הכרחית זו, בתרומה חודשית קבועה בכל סכום שיהיה.

כמה מילים, בנימה אישית

כיום, שש שנים מאז שאנחנו שותפים בארגון, אנו מודים לה' על כל החסד שעושה עמנו, בפרט עם שניאור שי' שהתקדם מאוד ביכולת שלו לתקשר עם הסביבה.

אני חושבת שהארגון יצר מהפיכה של ממש באנ"ש בנושא זה וביחס אליו. כיום, משפחה שמתגלה אצלה ילד בעל צרכים מיוחדים, פונה אלינו ברוב המקרים כבר בשלבים הראשונים ואנו מהווים מקום של תמיכה ועידוד להורים, הן נפשית והן כלכלית. באמתחתנו קשת רחבה מאוד של אפשרויות תמיכה לילד ולמשפחתו, באין ערוך למה שהיה לפני הקמת הארגון.

עם זאת אין ספק שלגדל ילד מיוחד זהו אתגר עצום לכל המשפחה, אך גם הזדמנות עבורנו לגדל נשמה גבוהה וילד מלא בשמחה, ובכך גם לגלות בנו כוחות נפש שבעצמנו לא ידענו על קיומם.

בטוחה אני כי בקרוב ממש, כשנצעד לקבל פני משיח צדקנו, שניאור וחבריו יהיו בשורה הראשונה, ונזכה לומר בגאווה "ראו גידולים שגידלנו"!

מארגני "יד לילד המיוחד" קוראים לציבור להשתתף בפעילות הקדושה, באמצעות אחד מהאופנים הבאים: **במשלוח בדואר** לכתובת העמותה: ת.ד. 2025 כפר חב"ד 60840. **בהפקדה לבנק** פועלי אגודת ישראל (בכל סניפי הבנק הבינלאומי), סניף 188 רחוב הרב לנדא בני ברק, חשבון מספר: 473-435-409 על שם עמותת "יד לילד המיוחד". **בכרטיס אשראי** או **בהוראת קבע** בטלפון אחד למשרדי העמותה: 03-9600667 או לסלולרי: 052-7707166.

הורים המעוניינים להשתתף בפעילויות העמותה מתבקשים ליצור קשר עם הגב' ליפש בטל': 054-6940770 או באימייל: chinuch.chinuch@gmail.com. או בפקס': 03-9607219. לתיאום פגישת היכרות עם מנהלת "רגש" הגב' **סיגל גת** במרכז הטיפולי החדש בבית דגן, בכתובת: רח' כצנלסון 38 (לבאים בתחבורה ציבורית: מרחק של 3 דקות הליכה מצומת בית דגן), טלפון: 077-5620902 אימייל regesh@neto.net.il

יהודים! - "אין עוד מלבדו"

לכבוד זמן שמחתנו, בחרנו להביא פרק זכרונות מתקופה מאוחרת יותר - "תמונה משמחת-תורה בסמרקנד של פעם"

היה זה תשרי השני בסמרקנד, בשנות המלחמה. איך נראו המניינים החסידיים הבודדים בראש השנה, יום כיפור, סוכות בעצם ימי הרעב, המחלות, הקרבנות? יכולתי רק לתאר לעצמי. לבית הכנסת לא הלכתי. הייתי עדיין חלש מדי ומאוד נפוח מחמת מחלת הטיפוס והרעב. אבל ליל שמחת-תורה – איך אפשר להשאר בבית? אז כמו שאני במצבי, "ארזתי" את רגלי הכבדות ב"טאַפקעס" הסמרקנדיות (טאַפקעס – נעלי בית קלועות מחבלי כותנה), ונגררתי – בלי מרכאות – למניין החסידי הקרוב ביותר אצל ר' מיכל פ. על ה"באַלַכאַנאַ" (עליית הגג).

בדרך, בהלכי לאט לאט, סופר את צעדי, השיג אותי ר' חיים – יהודי חסידי מאוד, למדן גדול. הביט בי זמן מה, כאילו בקושי הכיר אותי, אחרי שלא ראה אותי חדשים ארוכים מאז חליתי. בתקופה שלפני כן קירב אותי מאוד, הוא קרא לי "בחור'ל" ואף "דיבר בלימוד" איתי ביחד עם בנו היחיד איטשעלע.

– שמע נא, בחורצ'יק – לקח את ידי בימינו – יש לך, אני רואה, רגליים נפוחות, ולי יש, עיוורון לילה (מחלת עיוורון העופות), והנה יורד הערב ואני לא רואה ממש כלום – אז בוא נלך יחד.

ידו הייתה קטנה, כחושה וקרה באופן משונה – ועלי בעצמי השתלטה תחושה מוזרה וקרירה: כבר ידעתי שר' חיים איבד בחודשיים האחרונים את אשתו ובנו יחידו. בהחזיקו את ידי, כמו שמחזיקים ידו של ילד, חשתי כמי שהיה רוצה לחבק אותי ולאמצני אליו במקום את איטשעלע שלו...

אבל הוא התחיל לדבר איתי כאל שווה בין שווים, לא כמו אל ילד בגיל בר-מצוה: ר' חיים דיבר והתייפח ומעיניו זלגו דמעות גם כשלא בכה. התנצל בפני מדוע איננו חדל מלבכות. מאז שאיטשעלע שלו ואימו "נעלמו", הוא לא מפסיק לבכות. הוא עדיין לא נפל ברוחו עד כדי כך שיהיו לו טענות לרבונו של עולם – אבל איך שהוא פותח את פיו לתפילה, לברכת המזון, לברך ברכה, "אני מתחיל לשפוך דמעות כזקנה".

אנחנו הולכים באיטיות רבה; וכשהוא פורץ בבכי, אנחנו זוחלים עוד יותר לאט, והוא לוחץ את ידי ביתר חוזק. הוא טוען, דורש ומדבר בעניינים חסידיים כלשהם, שאני כלל לא מבין או לא שומע, אבל אני כמעט מקנא בו (כמה ששייך לילד לקנא ברב וחסיד): אילו יכולתי לפרוץ בבכי כמו פעם... בימי ילדותי המוקדמים הייתי "בעל בכי" מצטיין, אך כעת, לו יכולתי לבכות קצת, היה לי... היה לי קצת יותר קל לדבר, לישון, לחיות. אבל, מאז "נשאו החוצה" מביקתת החימר האפלה בת החדר היחיד את אחותי הקטנה והזכה[1] – הרגשתי כאילו משהו בתוכי נקרע, נפל, או מי יודע מה...

אבל לבכות בשום אופן לא הצלחתי ואף דמעה לא זלגה מהעין, אפילו בלילות הארוכים כששמעתי את אמא מנסה להחניק ולהסתיר את התייפחויותיה. כל מה שהיה לו קשר עם בכי כאילו קפא, נקרש והתאבן (שנים רבות אחר כך שמעתי, שכך אירע לצעירים שסבלו מזוועות הנאצים במחנות הריכוז).

אבל ר' חיים לא מפסיק לייסר את עצמו בטענות: נו מילא, שהוא בוכה תמיד כמו ילד, אז הוא "אַ ווייכע שמאַטע" (סמרטוט). אבל עכשיו, הרי עוד מעט שמחת-תורה! "אתה יודע איזו שמחה דורשת החסידות בשמחת-תורה"!

בבכי מזכיר ר' חיים את ליובאוויטש – שם עוד היה לו כוח לעבוד קצת על עצמו. ועתה, השם ירחם! המוח אינו שליט על הלב. לחלוטין לא! האמנם הוא יעמוד ויאמר פסוק 'אתה הראת', ו"יפרוץ בבכי כאשה זקנה"... ללכת להקפה עם ספר תורה ולהזיל דמעות מהעיניים... אל תחשוב בחורצ'יק, שאני מתבייש! לא, אבל האם זה **מתאים** לתמים?

ר' חיים מדבר ואני שותק. עד שהוא פנה אלי בחדות:

"אמור משהו! מה אתה שותק? אתה הרי בחורצ'יק בר-דעת, א חסידיש ביינדל"[2] – היש לך איזו עצה?"...

אני בר דעת? זה לא יכול היה להתיישב אצלי במוח.... אַי, יהודי משונה.

אבל מיד תפס את עצמו: הוא יודע שאיבדתי שלושה מבין הקרובים לי ביותר (אבי ושתי אחיותיי נפטרו בסמרקנד) – הוא השתתק לזמן מה... הרגשתי שאני צריך בכל זאת לומר משהו ומלמלתי:

"אני... אני... אני לא יכול לבכות..."

ר' חיים הסתובב ולקח את שתי ידי בידיו ובעיניים קרועות אמר, נהם: "ככה, ככה, אתה לא יכול לבכות! אתה כבר לא יכול!"...

• • •

איכשהו טיפסנו על המדריגות הגבוהות והמתפוררות

ציור: זלמן קליינמן

המובילות ל"מנין" של ר' מיכל על ה"באַלַאנאַ", בחדרון הצר בו התקיים ה"מניין" היו כמניין וחצי מתפללים, ביניהם עשרה "אומרי קדיש". באותו זמן התכוננו לעשות קידוש, אותו הכינו ר' מיכל ועוד אחד המתפללים החב"דיים – תופעה פלאית באותם ימים. על השולחן הישן בעל חמש הרגליים (אינני זוכר מדוע ואיך, אבל השולחן של ר' מיכל היה בעל חמש רגליים) עמד בקבוק "סאַמאַהאָנקע", י"ש תוצרת בית, שטעמו וריחו היו קשים ביותר; כמה חתיכות דגים מלוחים "כהי עור"; עוגיות קשות – מזונות; ואפילו קערת חרס גדולה עם תות-עץ שחור.

ר' חיים לא רצה לעשות בעצמו קידוש על "סאַמאַהאָנקע", הוא כבר היה יותר מדי חלש. אבל "לחיים" הוא מוכרח להגיד! זה הרי שמחת-תורה לפני "הקפות" – הקטנה היא בעיניכם!

זה עוד לא סוף העולם – לחש לי ר' חיים לתוך אזני – "יש לנו בכל אופן את אבינו שבשמים – והוא רוצה שנחיה, הגם... נו, צריך לצייַת ולחיות"...

ר' חיים אמר "לחיים" פעם אחר פעם אבל לא נתן לי לשתות מהמשקה: "אתה בחורצ'יק, אמור 'לחיים', ואני אשתה לאט לאט ואתה תאכל פאַרבייסן – סיכמנו?" אבל לא צייתתי לו לגמרי וכמה פעמים נתתי לגימה הגונה מה"סאַמאַהאָנקע". למרות שחשבתי כי בהיותי חלש מאוד, שגם ממעט הי"ש אתעלף מיד – הופתעתי מאוד מעצמי; או אולי, דווקא מהמשקה, או מהפאַרבייסן (שר' חיים דחף לעברי כל הזמן), או אולי משניהם יחד – הרגשתי פתאום איזה מהפכה ותמורה פנימית בתוכי, במוחי, בליבי; תסיסה חדשה, רגש של חיות כמו לפני שנים – משהו החל לדחוק שם בפנים, לבעבע ולהתפתל...

ר' חיים דיבר משהו לפני המתפללים; דיבר ובכה, יותר בכה מאשר דיבר, אבל אני לא שמעתי. הייתי נסער.

כשהקידוש הסתיים והתכוננו לומר את פסוקי "אתה הראת", שוב חוויתי נפילת רוח אחרי שכבר התעודדתי מעט. זה היה, כזכור לי, בגלל שלקחתי ללב את כאבו של ר' חיים: הנה עוד מעט יכבדו את החסיד הנעלה בפסוק הראשון – ותהיה לו כל כך הרבה עגמת נפש משום שהוא בוודאי יפרוץ בבכי גדול. מדוע **הוא** כל כך פחד ברור ומובן... אך אני – אולי פחדתי יותר ממנו.

והנה פתח ר' מיכל בניגון שמחת-תורה הידוע והימם אותי עוד יותר כשאכן הכריז: "איז מען מכבד" את החסיד הנעלה והלמדן הגדול ר' חיים בפסוק הראשון של 'אתה הראת'!

השפלתי את עיני, או יתכן שמבטי התערבל, לא ראיתי את ר' חיים, לא רציתי לראותו באותו הרגע. לרגע היה שקט – דממה. ואחר כך נשמע קולו של ר' חיים:

– כעת, יהודים יקרים, חייבים לשכוח את כל הדברים הבלתי רצויים, כעת נשמח בשמחת התורה – והקב"ה, התורה וישראל כולא חד! אחד ממש! השומעים אתם יהודים? "**אתה הראת לדעת, כי ה' הוא האלקים, אי-ן עוד מ-לב-דו**"!

ומוזר – ר' חיים אמר כל זאת ללא בכי, ובלי שמץ עצבות! להיפך: הוא אמר את הפסוק בנעימה החגיגית הנושנה של שמחת-תורה ובנוסח – כמו בימים הטובים שלפני המלחמה. איך הוא יכול לעשות זאת? כיצד הצליח לשלוט בעצמו?!

אז לא יכולתי להבין זאת. באורח די משונה התחלתי לחוש חמימות, התרוממות רוח, כמו הזריקו לאיברי זרם חדש של חיות מאי-שם. ההיה זה מהקידוש, או יותר נכון מה"אתה הראת" של ר' חיים, שנאמר ללא דמעות וכל כך "יום-טוב'דיק"? עד היום אינני יודע מדוע. אך מעיינות רדומים של רגשות לפתע התחדשו והתעוררו בקרבי, והפכו תוך שניות לגלים גבוהים וסוערים – עד כי דמעות התחילו לזלוג מעיני. וכן, מאוד מוזר – פתאום תקפני דחף לבכות.. ולא רק דחף:

כשכיבדו אותי לומר פסוק מ"אתה הראת" – אינני זוכר אפילו איזה – בקושי הצלחתי לומר את המילה הראשונה ופרצתי בבכי נורא. במניין השתררה דממה; רק ר' חיים שעמד על ידי הניח את ידו על כתפי הרוטטת ואמר: – נו, בחורצ'יק... עשה מה שעשיתי אני! עשה זאת עבור אבינו שבשמים – כך הוא רוצה!... בוא נאמר שנינו ביחד...

שנינו סיימנו איכשהו את הפסוק... כיוון שבפסוק זה נשבר מעט גם קולו של ר' חיים... אצלי בגלל ר' חיים, ואצל ר' חיים, כך הרגשתי, בגללי...

---

1) שנפטרה בדמי ימיה, כפי שיסופר בפרקים הבאים.

2) בתרגום מילולי "עצם חסידית קטנטנה". ביטוי שגור בפי חסידים פעם, לאחד ש"יש לו את הנקודה החסידית".

הרבי הריי"צ בהתבטאות נדירה על הצורך בתעמולה למען החסידות:

הבאים מרוסלאנד צריכים לידע עד כמה התעמולה מביא תועלת

נבירה בעיתונים, בארכיונים ובגנזי הספריה הלאומית הניבה אוצר של ממש המורכב מאגרות קודש, מסמכים וקטעי עיתונות על הגאון החסיד הרב שאול דובער זיסלין, מחשובי המשפיעים, זקן רבני חב"ד ומייסד ויו"ר הראשון של אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש • צרור של מסמכים היסטוריים ומכתבי קודש חשובים הקשורים אל הרב זיסלין - רובם ככולם בפרסום ראשון • מתוך גנזי הרב זיסלין

מאת שניאור זלמן ברגר

ואלה תולדות

הגאון הרב שאול דובער זיסלין, מחשובי רבני חב"ד ומזקני החסידים והמשפיעים בשנותיו, נולד בעיירה קריסלבה שבלטביה, בשנת תרמ"א. הוא כיהן כמנהל ומשפיע בישיבת 'תומכי תמימים' בשצעדרין שהיתה סניף של הישיבה בליובאוויטש. במשך עשרים וחמש שנים כיהן ברבנות בקהילות בערעזין, צערניקא ואורשא בברית המועצות.

בשנת תרצ"ד עלה לארץ הקודש וכיהן במשך כשלושים שנה כרב שכונת 'מאה שערים' בתל אביב וכרב בית הכנסת 'בית שלמה' בשכונה. השיב לבני קהילתו בהלכה ומנהג, נאם בימי שבת ומועד, בשמחה ובאירועי אבל, ומסר שיעורי תורה לרוב.

המקווה בשכונת 'מאה שערים' היה תחת פיקוחו, והוא הכניס בו באופן תדיר תיקונים שונים, בכדי שיהיה מהודר יותר ונגיש יותר.

כיהן כחבר הרבנות הראשית בתל אביב-יפו, ובערך משנת תש"א מונה לחבר בית הדין של הרבנות הראשית בתל אביב. במשך מספר שנים כיהן כראש מדור מקוואות של הרבנות, ובתקופה מסויימת אף פיקח על הכשרות בעיר. נחשב למומחה גדול למקוואות, מקרוב ומרחוק הפנו אליו שאלות הלכתיות בנושא.

לשיעוריו ולהתוועדויותיו יצאו מוניטין, ורבים נהרו לשמוע אותו מדבר. היה מדבר בבהירות, וגם כאשר היה מנתח עניינים עמוקים, היה בחושיו המיוחדים מצליח להבהיר לשומעי לקחו עד הפרט האחרון.

הוא היה ממייסדי ומנהלי אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש, ובתקופה הראשונה של הארגון אף כיהן כיו"ר האגודה.

נחשב מראשי הקהילה החבד"ית בתל אביב, ומזקני הקהילה. יש לציין שכמה מראשי הקהילה היו תלמידיו בישיבה בשצעדרין. פעמים מספר ביקש הרבי שיתחשבו בדעתו ויתנו לו מקום של כבוד לפעול בענייני מוסדות חב"ד בתל אביב. הוא אכן השתתף באופן פעיל באסיפות ובדיונים של ארגונים חב"דיים ארציים,

אול דובער זיסלין ע"ה

והיה שותף פעיל באגודת חסידי חב"ד, בהנהלת ישיבת 'אחי תמימים' בתל אביב.

נחשב בקרב חסידי חב"ד ברחבי תבל לרב מורה הוראה ובקיא גדול בחסידות. בין גנזיו נמצאה אגרת שנשלחה אליו מאוסטרליה הרחוקה, על ידי החסיד הנודע הרב בצלאל ווילשאנסקי ובה הוא שואל שאלות בחסידות ובהלכה.

שנה לפני פטירתו הספיק להדפיס קונטרס ובו תמליל התוועדות שלו בבית הכנסת בו כיהן כרב. ההתוועדות נערכה לכבוד י"ט כסלו ת"ש.

• • •

הרב זיסלין נפטר במרכז הרפואי איכילוב, בליל שבת קודש פרשת נשא, אור ליו"ב בסיון תשכ"ד והוא בן 83 שנים. הותיר אחריו את רעייתו הרבנית, בתו חתנו נכדיו וניניו.

בצוואתו הורה למשפחתו שלא להספידו, לא לקוברו מחוץ לעיר, לא לסדר מסגרת שחורה סביב מודעות האבל ולא להכתירו בתוארים מיוחדים. דבריו אלו קויימו, ובמודעות אבל הרבות שפורסמו ברחובות ובעיתונות, נכתב עליו התואר "הר"ר" ותו לא.

במוצאי שבת הועברה המיטה לביתו ברחוב הכובשים 25 בתל אביב. שם התכנסו הרב הראשי לתל אביב, חברי הרבנות הראשית, חסידי חב"ד ושומעי לקחו הרבים, שקראו פרקי תהילים במשך כל הלילה.

ביום ראשון בבוקר פורסמו ידיעות בולטות בכמה עיתונים על אודות פטירת הרב זיסלין. הלווייתו יצאה מביתו ברחוב הכובשים 25 בתל אביב, עברה דרך בית הרבנות הראשית בתל אביב בדרכה לבית העלמין קרית שאול.

ביטאון 'בית יעקב' האגודאי, סקר את ההלוויה:

"אדמו"רים, רבנים ודיינים, והרב הראשי לישראל, רבני וזקני חב"ד המוני בני העיר וציבור חסידי מגוון, שבתוכו בלטו אנשי חב"ד מכל קצות הארץ – ליוו למנוחת עולמים את זקן רבני חב"ד בארץ, המשפיע הנערץ, הגאון והחסיד הר"ר שאול דב זיסלין זצ"ל שנתבקש לישיבה של מעלה.

"ואלה תולדותיי"

ביום ח' בטבת תרצ"ח רשם מסמך

עם ראשי אגו"ח מקבל פניו של גביר ידיד חב"ד בשדה התעופה.
מימין לשמאל: הרב אליעזר קרסיק, הגביר, הרב זיסלין, ר' פיני'ע אלטהויז

מעניין ובו העלה את תולדות חייו. תולדות אלו כתובים בתוך פניה מקיפה לרבנות הראשית בתל אביב בענין תפקידיו הרישמיים.

לכבוד הרבנות הראשית תל אביב

מאת הרב שאול דב זיסלין בשכונת "מאה שערים" בתל אביב, ולפני זה קרוב לעשרים וחמש שנים ברוסיה. באחת עשרה השנים האחרונות [ברוסיה] רב העיר המחוזית אורשא. קהילה גדולה עם ארבע עשרה בתי כנסיות וחמישה שו"בים (בבית המטבחים שחטו שם קרוב לשלוש מאות גסות בשבוע) כל הענינים הדתיים בעיר היו מתנהלים על ידי. כבוד הרה"ג רבי שמואל יצחק יפה שליט"א כאן, יודע את כל פרטי הרבנות שלי בכל משך ימי שבתי על כסא הרבנות ברוסיה.

באתי מרוסיה לארץ ישראל לפני ארבע שנים ונתקבלתי תיכף לרב בשכונת "מאה שערים". כל ההוראות באיסור והיתר בשאלות ביתיות ושאלות נשים מכל השכונה באים לפני, ואני מורה להם וממלא גם את התפקיד של רב בית הכנסת של השכונה. לומד בפני הציבור בחול שלוש פעמים בכל יום שיעורים קבועים ובשבתות בצהרים בפרשת השבוע, בדרך דרוש ומוסר לפני ציבור גדול ב"ה. לפני ציבור גדול גם כן הנני דורש ב"שלוש סעודות" אחרי תפילת מנחה. בכל פעם שצריכים לדרוש בבית הכנסת מעל הבימה לפני הציבור בין בעניני תורה ויראת שמים, בין בעניני מעשה השייך לציבור, בין השייך לבית הכנסת ובין השייך לכללות העיר, אני הוא הדורש ותודה לא-ל הציבור שבע רצון ובאים גם משכונות הקרובות לשמוע את דברי. הנני

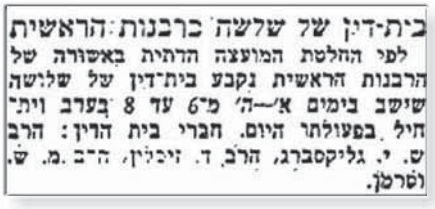

בית-דין של שלשה ברבנות הראשית
לפי ההלטת המועצה הדתית באשורה של הרבנות הראשית נקבע בית-דין של שלושה שישב בימים א'—ה' מ־6 עד 8 בערב ויתחיל בפעולתו היום. חברי בית הדין: הרב ש. י. גליקסברג, הרב ד. זיסלין, הר"ב מ. ש. וסרמן.

עיתון דבר (ט' חשון תש"א) מודיע על הקמת בית הדין ברבנות תל אביב, בו היה חבר הרב זיסלין

הוראת אדמו"ר הריי"צ לרב זיסלין עם הגיעו לארץ הקודש: "ליחד דבורים ונאומים מן הבימה ותוכנם כי גזע החסידים מבלי התחשב עם מצבם הפרטי צריכים לסדר לימוד דברי חסידות".

מקוה כי דבריי משפיעים לטוב על שומעיי.

גם ההשגחה על המקוה שבשכונת "מאה שערים" מוטלת ונמלאת על ידי. הרבה תיקונים הוכנסו לפי דרישותיי, כפי שנוכחו כבוד הרב הראשי הרה"ג מורנו רבי עוזיאל שליט"א [רבה הראשי הספרדי של תל אביב, ולאחר שנים ספורות – הראשל"צ הרב הראשי הספרדי בארץ הקודש] בזמן שהראיתי לו, בפתיחת המקווה את כל הפרטים איך שהותקנה והוא הכשירה על פי. בכל הזמן כל התיקונים רק על ידי נודעים ונתקנים, והרבה טרחות אני

מטריח את עצמי עליה בכל יום ויום, ויכולים להעיד על זה אנשי הועד של "מאה שערים" ומחזיקי המקוה.

במכתב אחר מיום א' בשבט תשכ"ב, הוא מתאר את תפקידיו בתקופת חייו ברוסיה:

בשנת תרס"ח נצטויתי מכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש הרש"ב נבג"מ זי"ע להיות משפיע בחסידות בהישיבה הק' שלו 'תומכי תמימים' בהכיתות הגבוהות. המשכתי בעבודת הקודש זו עד שנת תרע"ה, וכאשר הוצע לי אז הרבנות בעיר צערניקא פלך מינסק ניתן לי רשות מכ"ק אדמו"ר נבג"מ לפרוש מעבודת ההשפעה בהישיבה ונתקבלתי להרבנות בצערניקא. ובשנת תר"פ נתקבלתי לרבנות בעיר ברעזין פלך מינסק ובשנת תרפ"ג נתקבלתי לרבנות בעיר ארשא.

הרמת קרן החסידות

תלאות רבות עבר עד שהצליח לעלות מברית המועצות לארץ הקודש, ולאחר הגיעו כתב לו אדמו"ר הריי"צ כי עליו לעודד לימוד חסידות על ידי נאומים ותעמולה.

ב"ה ג' מנחם אב תרצ"ד

אל ידידי הרה"ג וו"ח אי"א

מוהר"ר שאול דובער שי'

זיסלין.

שלום וברכה.

מכתבו הגיע אלי בנסעי למארינבאד ומצות הרופאים חזקה עלי להנפש מכתיבה.

ברוך בואך צלחה בגו"ר, ובדבר זוג' תחי' צריכים לעשות כפי שיצוה רופא מומחה, והש"ת ישלח לה רפואה ויזמין לו השי"ת פרנסתו בריוח ושידוך טוב עבור בתם תי'.

ובדבר כללות נסיעתו, אינו צריך להצטער כי הלא מד' מצערי גבר כוננו, רק אחת ישתדל והוא בהרמת קרן החסידות לעורר ללמוד ברבים, הן ללמוד בפנים והן לחזור בע"פ.

עליו החובה והנהו בעזה"י מוכשר לעשות תעמולה גדולה בענין זה, והעיקר לעורר ברבים, פשוט ליחד דבורים ונאומים מן הבימה ותוכנם כי גזע החסידים מבלי התחשב עם מצבם הפרטי צריכים לסדר לימוד דברי חסידות.

בא מועד שצריכים לדבר מן הבימה אודות זה וכידוע מאמר רבינו הבעש"ט נ"ע בענין כן בקדש חזיתיך במעלת זמן הגלות על זמן המקדש, כן הלואי היה בקדש. ענייני תעמולה אגיטאציע – כמו להבדיל בחול ובצד השמאל והבאים מרוסלאנד צריכים לידע עד כמה התעמולה מביא תועלת.

באה"ק ת"ו בכלל ובתל אביב בפרט נמצאים עתה הרבה מגזע אנ"ש שי', אשר ע"י תעמולה מסודרה באפשר בעזה"י לקרבם אל מבועי דחוכמתא.

זהו נקודת הענין וראוי היה להאריך בזה אבל אין העת מרשה לי כאמור וכתי' תן לחכם ויחכם עוד בתוספות מרובה, והשי"ת יהיה בעזרו בגו"ר.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר. יחזקאל פייגין

הטבה מועטה בבריאות הרבי

הרב יחזקאל פייגין, מזכירו של אדמו"ר הריי"צ ומעורכי קובץ 'התמים', מבקש סיוע במענה לשאלה שהגיעה למערכת 'התמים' בדבר יסוד החידוש בעבודת החסידות. במכתב הבא הוא גם מדווח כי יש הטבה מעטה בלבד במצבו הבריאותי של אדמו"ר הריי"צ.

ב"ה י"ד אלול תרצ"ו.
אטואצק.

כבוד הרה"ג הרה"ח הנכבד והכי נעלה הנודע לשם תהלה אי"א מוהרר"ב שי' זיסלין.

אחדשה"ט כמשפט, הנה לוטה בזה לכרמ"ע העתק מכתב שנתקבל למערכת התמים, להיות כי שאלתו אף ששאלת תם היא

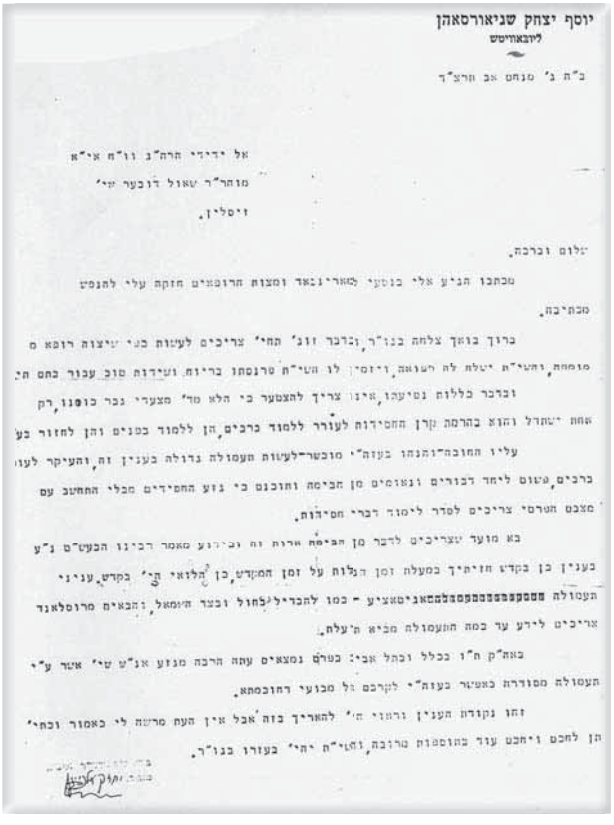
יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה ג' מנחם אב תרצ"ד

אל ידידי הרה"ג וו"ח אי"א
מוהר"ר שאול דובער שי'
זיסלין.

שלום וברכה.

מכתבו הגיע אלי בנסעי למארינבאד ומצות הרופאים חזקה עלי להנפש
מכתיבה.

ברוך בואך צלחה בגו"ר, ובדבר זוג' תחי' צריכים לעשות כפי שיצוה רופא מ
מומחה, והש"ת ישלח לה רפואה, ויזמין לו השי"ת פרנסתו בריוח ושידוך טוב עבור בתם תי'.
ובדבר כללות נסיעתו, אינו צריך להצטער כי הלא מד' מצערי גבר כוננו, רק
אחת ישתדל והוא בהרמת קרן החסידות לעורר ללמוד ברבים, הן ללמוד בפנים והן לחזור בע
עליו החובה והנהו בעזה"י מוכשר לעשות תעמולה גדולה בענין זה, והעיקר לעו
ברבים, פשוט ליחד דבורים ונאומים מן הבימה ותוכנם כי גזע החסידים מבלי התחשב עם
מצבם הפרטי צריכים לסדר לימוד דברי חסידות.
בא מועד שצריכים לדבר מן הבימה אודות זה וכידוע מאמר רבינו הבעש"ט נ"ע
בענין כן בקדש חזיתיך במעלת זמן הגלות על זמן המקדש, כן הלואי היה בקדש. ענייני
תעמולה אגיטאציע – כמו להבדיל בחול ובצד השמאל והבאים מרוסלאנד
צריכים לידע עד כמה התעמולה מביא תועלת.
באה"ק ת"ו בכלל ובתל אביב בפרט נמצאים עתה הרבה מגזע אנ"ש שי' אשר ע"י
תעמולה מסודרה באפשר בעזה"י לקרבם אל מבועי דחוכמתא.
זהו נקודת הענין וראוי היה להאריך בזה אבל אין העת מרשה לי כאמור וכתי'
תן לחכם ויחכם עוד בתוספות מרובה, והש"ת יהיה בעזרו בגו"ר.

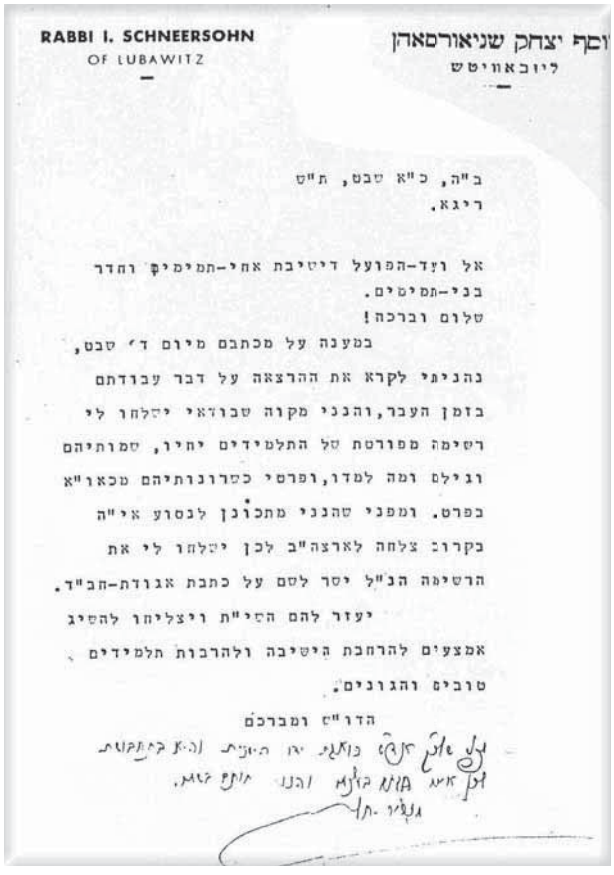
RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, כ"א שבט, ת"ש
ריגא.

אל ועד-הפועל דישיבת אחי-תמימים ובחדר
בני-תמימים.
שלום וברכה!
במענה על מכתבם מיום ד' שבט,
נהניתי לקרא את ההרצאה על דבר עבודתם
בזמן העבר, והנני מקוה שבודאי יכללו לי
רשימה מפורטת של התלמידים יחיו, שמותיהם
וגילם ומה למדו, ופרטי כפרונותיהם מכאו"א
בפרט. ומפני שהנני מתכונן לנסוע אי"ה
בקרוב צלחה לארצה"ב לכן יכללו לי את
הרשימה הנ"ל יסר לשם על כתבת אגודת-חב"ד.
יעזר להם הש"ת ויצליחו להשיג
אמצעים להרחבת הישיבה ולהרבות תלמידים
טובים והגונים.
הדו"ש ומברכם

מכתבי הרבי הריי"צ לרב זיסלין

בכל זה הענין הוא עמוק ואחראי ועל כן הנה שלחתי העתק המכתב ליחידי התמימים ובבקשה לחוות דעתם על הענין, כי שאלה כזאת אינה שייך להדפיסה בהקובץ עד יהיה בצדה גם מענה ובבקשה להתענין בזה ולהשיב בהרחב הביאור על שאלת השואל יסוד החידוש שנתחדש בעבודת החסידות.

חדשות אין. כ״ק אדמו״ר שליט״א זה יותר מחודשיים בסאנאטריום [בית הבראה] בפאריז ימים אלו יעזוב את פאריז ויתעכב בדרך מסעו איזה ימים בווין [וינה בירת אוסטריה], כפי הנראה בבריאותו רק הטבה מועטה, נראה ממשך זמן התעכבותו שם.

בכל הדרת הכבוד, המתברך ומברך בברכת כתיבה וחתימה טובה

על שנה טובה ומתוקה בגו״ר

יחזקאל פייגין

עם הרב הראשי בכפר חב״ד. מימין לשמאל: ר׳ פינ׳ע אלטהויז, הרב הרצוג - הרב הראשי לישראל, הרב זיסלין

על גוף המחלה לא עמדו

על המעלה החשובה בפרסום דברי תורה וזכרונות ב׳התמים׳, ועל הצורך הדחוף לעורר את ענין ׳המעמד׳, ביחוד לאור העובדה שהרבי חולה במחלה לא מוכרת ונזקק לטיפולם של פרופסורים בין-לאומיים.

ב״ה י״ד שבט תרצ״ז.

אטואצק.

אל כבוד ידידנו הרה״ג הרה״ח הנודע לשם

תהלה ותפארת אי״א מוהר״ר שאול דובער שי׳ זיסלין

תל אביב

שלום רב וברכה מרובה.

אף כי זה כבר כתבתי איזה פעמים לכמ״ע ולא נעניתי עם זה אמרתי ללבי אנסה הפעם לבא בבקשתי זאת כי דרישתי ובקשתי הרי היא רק לרגשי החסידות אשר בלב כמ״ע והלא כבר מילא אמורה בדברים התלוים בלב אשר לא כל העתים שוות ואולי יזדמן זו השעה אשר יתעורר בלבו לקריאתי וישים לב לדבריי.

כוונת דבר הזה על השתתפות כבודו בקובץ התמים לא אבא כעת למדוד הרגשי החסידים של כל אחד מהתמימים, בכל זה אומר בפה מלא אשר קבוצת התמימים והחסידים בפה, לאוו קטלי קני באגמא הוא, והרבה כבדות ונגד הרוח היה זה אשר עדת החסידים יוציאו זשורנאל אמנם היה בזה ענינים אשר הביאו והכריעו כי התועלת

המזכיר הרב פייגין על מחלת אדמו״ר הריי״צ:

״זהו רק השערות מסימני המחלה אבל על גוף המחלה לא עמדו, ואמרו כי הוא מקרה בלתי רגיל וראוי להיבחן על ידי פראפעסארן עולמיים״.

יותר מהנזק, כ״ק אדמו״ר שליט״א ביחוד מאוד מתענין בזה והוא באמת הכריע וכמעט הכריח וגבהו דרכיו ומחשבותיו ממחשבותינו אמנם בכל אופן הכל יודו ויסכימו אשר עתה אחרי כי כבר נעשה מעשה והקובץ יוצא לאור הנה כל מי אשר כבוד החסידים יקר בעיניו אין ראוי לעזוב הדבר לזה אשר ישאר רושם אצל כל העולם כי עדת החסידים אין להם כוחות כאלו הן בתורה ואפילו בחסידות עצמה, אשר יכלו לכלכל הקובץ לכל שעריו.

לא הייתי דורש מכבודו, אם לא היה לו האפשרית לזה, אבל הרי ידוע המאמר ברוסית ממי שאין לו לא תקח ומקמצן יכולים ליקח, הרי זה רק קמצנות הן ינער עוד גם זכרונותיו הקודמים וימצא חבילות חבילות מה לכתוב והן פרי עטו בידו ולכל אשר יחפוץ ישנה ויצא הדבר משוכלל היטב לכל פרטיו, ובכל השערים יכול להשתתף הן בשערי תורה, שערי חסידות, דברי ימי החסידים, סיפורים מעדת החסידים, והנני חושב אשר גם אם יבדוק בכתבי ימי קדם שלו ימצא דברים מוכנים בעניינים כמו אלו רק דורש איזה שכלול קל, ועל כל זה עומד מרחוק ובשתיקה, אינני יודע מה לדון בכבודו הרבה צער ועגמת נפש גורם הדבר, אינני מדבר בזה מצערי כי אינו מחוייב לשמרני מצער ועגמת נפש, אמנם צער כ״ק אדמו״ר שליט״א מחויב הוא להשתדל להסירו בעת אשר בידו הדבר.

והנה קיבלתי ימים אלו מכתב כ״ק אדמו״ר שליט״א מפאריז ובתוך דבריו בדבר הקובץ הרביעי שיצא לאור שכותב שנהנה ממנו כותב בזה הלשון – ועל אלו שהיו יכולים למלאת הקובץ לכל שעריו ואינם ממלאים יש בליבי עליהם וראוי לגעור בם ולהוכיחם בתוכחה מרובה, ולכפותם למלאות חובתם זו המביאה תועלת מרובה בהרבצת תורת החסידות והנני חושב כי די המה אלו הדברים אשר כבודו ישנה החלטתו ודעתו בזה בבקשה לשלוח לנו בהקדם מהני מילי מעלייתא בשערי הקובץ אשר יצא בקרוב לאור מוקדש לי״ט כסלו יכתוב נא הן בשערי תורה שערי חסידות דברי ימי החסידים יואיל נא לרשום אוודת המשפיע הרש״ג ז״ל בסגנון הנרשם אודות הרשב״ץ ז״ל מהתחלת קירובו ללימוד החסידות דרכי הנהגתו והדומה אשר ראוי הדבר וכבודו שימש אותו רבות בשנים. בשנים אלו אשר כבר היה כבודו דעתו יפה להכיר אותו, נא

בזה ובכלל יכתוב מענינא דיומא.
י"ט כסלו.

והנה עתה בקשתי מכמ"ע בענין שני המענין ודאי את כבודו והוא כי זה לא כבר כתבתי מכתבים לידידינו במחנם בדבר המעמד והנה כי לא אפונה אשר בטח כבודו בכלל יתערב בזה כידיד נאמן בהענין, אמנם את אשר ברצוני בזה להעיר אשר כפי הידיעות האחרונות מפאריז הנה דרוש הוצאות גדולות כי הפראפסארן בווין לאחר כל הסדרים שנתנו לו אחר הקונסולים, ואחרי כל זה כי מצאו כי יש הטבה בבריאותו, כי בין הפראפעסארן היה אחד אשר ראה אותו עוד בשנת תרצ"ה בפעם הראשון בעת בוא כ"ק לווין לרגלי בריאותו, מצא הטבה מועטה בבריאותו היינו בעיקר המחלה כי עמד מלהתפשט עוד ובאברים שהתפשטה בהם מצאו כי נחלשה במידה קטנה והגם כי מאז נתפשטה באברים אחרים כמו בהרגליים וכדומה. הנה אמרו והחליטו כי זהו רעאקציע עוברת ממקום למקום, ועם זה לאחר כל זה אמרו כי זהו רק השערות מסימני המחלה אבל על גוף המחלה לא עמדו ואמרו כי הוא מקרה בלתי רגיל וראוי להיבחן על ידי פראפעסארן עולמיים – ועלט פראפעסארן, ונתנו לו מכתבים להפראפעסארן בפאריז וממילא מובן כי ההוצאות מרובות ביותר, אשר אחרי כל איזור כוחות האפשריים עד הנה אין מקוה לזה.

על כן בהכרח לאזור כוחות יתירים לעורר את רגשי גזעי אנ"ש, זאת אומרת אשר במקום שהסברא הפשוטה היא אשר ענין המעמד היה צריך לעמוד על גובה הראוי ואשר יעורר את הרגש הפנימי של אנ"ש בכלל, וזה הנוגע לממון הקל. יתן ממילא בהכרח הדבר בעת להשתמש בדרכים היותר נמוכים מזה, אמנם לבד אי אפשר לנו להתחשב וודאי הדבר כי תכלית כזה יוכל למהר האמצעים האלו, הנה עוד זאת בהדי כבשא דרחמנא למה לנו אחרי אשר ההשגחה העליונה הביאתנו עד כה אשר אין כוחות אנ"ש מספיקים להחזקת ענייני אנ"ש וביחוד אשר המדובר הוא אודות בריאותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א אפשר יהיה זה סבה לקרובים של גזע החסידים, במידה ידועה עכ"פ לגזעם ומחצבתם. ובאמת במצב ההוה אין להתחשב עם שום

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
BLOOM 8-2818

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

בית, ב' שבט תשיט.
ברוקלין

ידידיי יקיריי וחביבי וויח אי"א
הרב פוחייר שאול דוב שי' זיסלין
ופוחייר משה שי' גוראריי.

שלום וברכה!

בפעם על מכתבם מג' לחדש שבט העבר-אשר הגיע אלי באיחור
איזה זמן- הנני להשיב על כל הענינים האמורים בו בסדר כתבם.
והנה קודם ששבי להודיעם דעתי וכוונתי בכל שיעצתי בעזרתו
ית' לידידינו אנ"ש בכלל ולידידיי הלסידיי צפורי לבבי הלסידי התמימים
יחיו בפרט, להשתדל בהנסיעה לאחי"ק תיו, הכוונה לארצנו הקדושה תיו כפי
שכת האחי"ת באגרות הקדש וחוד"כ אנו בו חראשון וחוד"כ אבותנו
רבותנו חק' בכל דור ודור.

הקודי האמצעי אשר יהיו אנ"ש בכלל וידידיי הלסידי
התמימים, ר' עליהם יחיו, ישתדל רוח חיים אמיתיים בקביעות עתים לתורה
נוסף על התכונה בדרכי החסידות, ולהיסד בעזרתו ית' מקומי קיבוצים
לבניהם יחיו בפוסדי תומכי תמימים ופוסדי תלמידי תורה, ופוסדי בית רבקה
ובית שרה לבנותיהם, להיסוד עניני פלאכת יד ודיקום ותוספת, נוסף על תחינוך
העיקרי בהתנהגה תמורה ויראת שמים.

ותכני מקוה אשר אתם ידידיי ויקיריי הלסידי התמימים יזרעים
ברוב כוונתי הרצוי', ובשוה הנני בעזרתו ית' בזכות הוד כיק אדמו"ר הריי"ץ
זצוקללה"ה בכנים אשר פסר נפשו מקדושת עלינו כולנו להדרכנו בדרכי החסידות
אשר יעורר רחמי שמים עליהם כולנו מחולקים בדרכו חק' להשתדל לנו ולבניהם
שמתי"ם יזכו וברכה בגשמיות וברוחניות.

ועתה הנני לענות לידידיי על מכתבם הכללי מכ"ח אשר בידי
המקום נמצא אצלכם.

א) אגרות קר בניסן שי' ואופן הסתדרותם בענין
של פרנסה, והסכום הדרוש לו בנפ"ח 2 פאות פרנק, ומקוים כי יסצאו אופן
לעזרו בזה.

דבר סוכרתי לייסד בעזרתו ית' קופת גמילות חסדים בשביל סידור
אנ"ש בכלל והתמימים בפרט בסקי פרנסה מסודרה.
אבל צריכים להתחשב עם זה אשר הזמן להסתדר בענייני עבודת
ומסתר יכול לבדום הלימות בפאיפת הסתדרות בענייני תורה, פלפרות, רבבות כו'
אצל אלו הראוים לזה, על כן נחברה להתחשב עם זה בנקודת ענין הסתדרות,

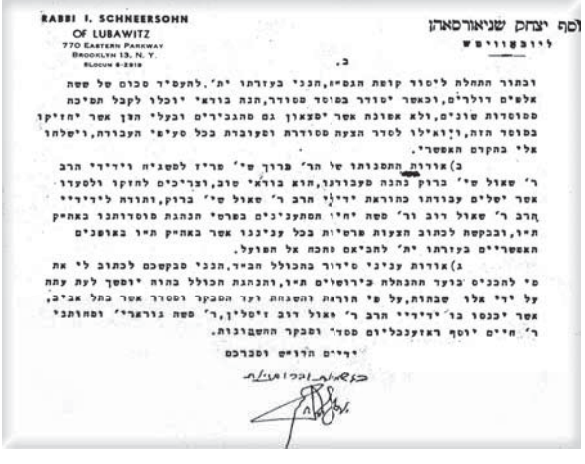

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
BLOOM 8-2818

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב.

ובאור התחלה ליסוד קופת הגמ"ח, תכני בעזרתו ית'. להעסיד סכום של ששת
אלפים דולרים, וכאשר יסודר בפוסד פרנסה, תנה בוראי יוכלו לקבל הסיכה
פסוסדות שונים, ולא אפונה אשר יפצאון גם מהגבירים ובעלי הון אשר יחזקו
בפוסד הזה, ויגאילו לסדר הצעת פסודרת ופעובדת בכל פעלי העבודה, וישלחו
אלי בהקדם האפשרי.

ב) אגרות התפכותו של הר' פרוך ש' פריז לפפנ"א ידידיי הרב
ר' שאול שי' ברוך כהנה פעבודתנו, הוא בוראי טוב, ובריכים לחזקו ולפעודו
אשר ישלים עבודתו כתוראת ידיי הרב ר' שאול שי' ברוך, ותורה לידידיי
הרב ר' שאול רוב וד' פפה חי' הסתעבדים בפרטי תכנית פוסדותיהו באחי"ק
תיו, ובבקשה לכתוב הצעות פרטיות בכל ענייניו אשר באחי"ק תיו בפוסדים
האפפרי"ם בעזרתו ית' לחביאם זחכה אל הפועל.

ג) אגרות ענייני סידור בהכולל חביה, תכני פבקשכם לכתוב לי את
פי להכניס בעד התנהלת בירושלים תיו, ותכתבת הכולל בחוה יוסף לעת עתה
על ידי אלו שבחרת, על פי הוראת השגחה רצ' הפבקר דפסדר פעל אביב,
אשר יכנסו בו ידידיי הרב ר' שאול דוב זיסלין, ר' פפה גוראריי ופחותני
ר' חיים יוסף דאזקבלילום פסדי ופבקר החשבונות.

ידיים הדוים ופברכם

זיסלין לאתר מנהלים מתאימים באופן של קבע.

ב"ה. ד' מנ"א תש"ח

כבוד ידידינו הכי נעלה הרה"ג

והרה"ח אי"א משכיל על דבר טוב וכו' מוהר"ר שאול דוב זיסלין שי'

שלום וברכה.

בפקודת כ"ק אדמו"ר שליט"א הנני בזה לבקשו היות שהמוסד כולל חב"ד נמצא כעת בלי הנהלה אחראית שיואיל להודיע את מי מאנ"ש שי' שבמחנם יכולים למנות בתור מנהל לכולל חב"ד איש אשר רוח בו ובעל מרץ שיהיה לו הכישרון להעמיד את המוסד על בסיס נכון בעזה"י.

בטח יתדבר בזה עם ידידינו הנעלה וו"ח אי"א מוהר"ר משה גוראריי שי' ויואילו להודיע הצעתם לכ"ק אדמו"ר שליט"א בהקדם האפשרי.

ידידם הדו"ש מכבדם

הרב שמואל זאלמאנאוו

יעצתי לאנ"ש להשתדל בנסיעה לאה"ק

דבר ואם האפשרי הוא גם בכלל עם כאלו אשר אינם שייכים כל כך לאנ"ש גם כן אין אחריות בהדבר, והנני מקוה אשר יחד עם כל ידידינו יתדברו ויטכסו עצה בזה איך להביא הדבר לפועל.

בכל הדרת הכבוד וברכה מרובה

יחזקאל פייגין

מי למנות למנהל ה'כולל'

הרב יצחק אביגדור בורנשטיין, מנהל כולל חב"ד, קיפח את חייו על ידי הירדנים. במקומו מונה כמנהל זמני, הרב יצחק נאה, אחיו של הגאון רבי חיים נאה. באגרת זו מבקש אדמו"ר הריי"צ מהרב

יעצתי לאנ"ש להשתדל בנסיעה לאה"ק

באחד הימים שלח הרבי ששת אלפים דולר עבור הקמת גמ"ח, ובמקביל ביקש שיכתבו לו את מי כדאי להכניס כחבר בהנהלת כולל חב"ד. בין כה וכה מינה הרבי 'ועד מבקר' בו חבר גם הרב זיסלין [באותם ימים ניהל הרב יצחק נאה את הכולל, וחברי ועד המבקר ביקרו במשרדו ונוכחו לדעת כי אין ברצונו להמשיך בתפקיד. בכ"ג בסיון תש"ט מינה אדמו"ר הריי"צ הנהלה לכולל בה היו חברים: הרב חיים נאה, הרב זיסלין, הרב זווין, הרב זעליג סלונים והרב חיים יוסף רוזנבלום. המנהלים בפועל היו הרב סלונים והרב חיים נאה]. (אגרת זו מופיעה באגרות קודש חלק י' בהשמטת קטעים, וכאן באה בשלמותה).

ב"ה, ב' שבט תש"ט

ברוקלין

ידידיי יקיריי וחביבי וו"ח אי"א

הרב מוה"ר שאול דוב שי' זיסלין

ומוה"ר משה שי' גוראריי.

שלום וברכה!

במענה על מכתבם מא׳ לחדש טבת העבר – אשר הגיע אלי באיחור איזה זמן – הנני להשיב על כל הענינים האמורים בו כסדר כתיבתם.

והנה קודם חפצי להודיעם דעתי וכוונתי במה שיעצתי בעזרתו ית׳ לידידינו אנ״ש בכלל ולידידי תלמידיי צמודי לבבי תלמידי התמימים יחיו בפרט, להשתדל בהנסיעה לאה״ק ת״ו, הכוונה לארצנו הקדושה ת״ו כפי שמה האמיתי באגרות הקדש דהוד כ״ק אבינו הראשון והוד כ״ק אבותנו רבותנו הק׳ בכל דור ודור.

תקותי תאמצני אשר ידידינו אנ״ש בכלל וידידיי תלמידיי התמימים, ד׳ עליהם יחיו, יפיחו רוח חיים אמיתיים בקביעות עתים לתורה נוסף על ההנהגה בדרכי החסידות, ולייסד בעזרתו ית׳ מקומי קיבוצים לבניהם יחיו במוסדי תומכי תמימים ומוסדי חדרי תורה. ומוסדי בית רבקה ובית שרה לבנותיהם, ללמדם עניני מלאכת יד וריקום והדומה. נוסף על החינוך העיקרי בהנהגה דתורה ויראת שמים.

והנני מקוה אשר אתם ידידיי ויקיריי תלמידי התמימים יודעים ברור כוונתי הרצוי׳, ובטוח הנני בעזרתו ית׳ בזכות הוד כ״ק אאמו״ר הרה״ק זצוקללה״ה נבג״מ אשר מסר נפשו הקדושה עלינו כולנו להדריכנו בדרכי החסידות אשר יעורר רחמי שמים עלינו כולנו ההולכים בדרכו הק׳ להשפיע לנו ולב״ב שפעת חיים וברכה בגשמיות וברוחניות.

ועתה הנני לענות לידידיי על מכתבם הכללי הנ״ל אשר בודאי העתקתו נמצאת אצלכם.

א) אודות מר בנימין שי׳ [...] ואופן הסתדרותו בענין של פרנסה, והסכום הדרוש לו בגמ״ח 2 מאות פונט, ומקוים כי ימצאו אופן לעזרו בזה.

דבר מוכרחי לייסד בעזרתו ית׳ קופת גמילות חסדים בשביל סידור אנ״ש בכלל והתמימים בפרט בעסקי פרנסה מסודרת.

אבל צריכים להתחשב עם זה אשר העזר להסתדר בעניני עבודה ומסחר יכול לגרום חלישות בשאיפת הסתדרות בעניני תורה, מלמדות רבנות כו׳, אצל אלו הראויים לזה, על כך בהכרח להתחשב עם זה בנקודת ענין הסתדרות, ובתור התחלה ליסוד קופת הגמ״ח, הנני בעזרתו ית׳, להעמיד סכום של ששת אלפים דולרים, וכאשר יסודר במוסד מסודר, הנה בודאי יוכלו לקבל תמיכה ממוסדות שונים, ולא אפונה אשר ימצאון

שבת חסידים בתל אביב גם יחד. בראש השולחן יושבים הרב זיסלין והרב גרליק רבו של כפר חב״ד

הוראה עלומה של הרבי מה״מ: ״שיהיה בשני המקומות גם יחד מבצר חסידות ועוד יותר על זה, מקום ממנו יתפשטו עניני חסידות ולא רק מבצר ומגן על הנמצא בהם״

גם מהגבירים ובעלי הון אשר יחזיקו במוסד הזה, ויואילו לסדר הצעה מסודרת ומעובדת בכל סעיפי העבודה, וישלחו אלי בהקדם האפשרי.

ב) אודות התמנותו של הר׳ ברוך שי׳ פריז למשגיח וידידי הרב ר׳ שאול ברוק נהנה מעבודתו, הוא בודאי טוב, וצריכים לחזקו ולסעדו אשר ישלים עבודתו כהוראת ידידי הרב ר׳ שאול שי׳ ברוק, ותודה לידידיי הרב ר׳ שאול דוב [זיסלין] ור׳ משה [גוראר׳] יחיו המתעניינים בפרטי הנהגת מוסדותנו באה״ק ת״ו, ובבקשה לכתוב הצעות פרטיות בכל עניננו אשר באה״ק ת״ו באופנים האפשריים בעזרתו ית׳ להביאם מהכח אל הפועל.

ג) אודות עניני סידור בהכולל חב״ד, הנני מבקשכם לכתוב לי את מי להכניס בועד ההנהלה בירושלים ת״ו, והנהגת הכולל בהוה יומשך לעת עתה על ידי אלו שבהוה, על פי הוראת והשגחת ועד המבקר ומסדר אשר בתל אביב, אשר יכנסו בו ידידיי הרב ר׳ שאול דוב זיסלין, ר׳ משה גוראר׳ ומחותני ר׳ חיים יוסף ראזענבליום מסדר ומבקר החשבונות.

ידידם הדו״ש ומברכם

בגשמיות וברוחניות

יוסף יצחק

יעלה זכרונו בעת רצון

ב״ה. ט״ו כסלו ה׳תשי״ט

ברוקלין, נ.י.

הרה״ג והרה״ח וו״ח אי״א נו״מ וכו׳

מוהר״ר שאול דב שי׳

שלום וברכה:

בנועם קיבלתי פ״ש מכת״ר על ידי הרה״ג והרה״ח וו״ח אי״א נו״מ עוסק בצ״צ וכו׳ מוהר״ר אלכסנדר סנדר שי׳ יודסין, וכן הפ״נ וכבקשתו יעלה זכרונו בעת רצון על ציון כ״ק מו״ח אדמו״ר, מתאים לתוכן הפתקא, ויהי רצון שיבשר טוב תכה״י.

והרי ימים אלו ימי סגולה הם, החודש בו נשלמה מלאכת המשכן, וימי החנוכה אשר נרות אלו אינן בטלין לעולם. ומנהג ישראל* תורה הוא, אשר בשעה ששקעה חמה בחוץ מוסיפין אור מיום ליום. ואין אור אלא תורה. וניסו של יום בשמן, הוא חלק הרזי דרזין דאורייתא, שמזה מובן עוד הוראה דימי החנוכה, אשר רזי דרזין דאורייתא יאירו חשכת הליל ובאופן דפרסומי ניסא.

בכבוד ובברכה

מ. שניאורסאהן

*כמהדרין מן המהדרין

ראש השנה לחסידות - בתל אביב

לקראת י״ט בכסלו בשנת תרצ״ז ביקש כ״ק אדמו״ר הריי״צ מחסידי חב״ד ברחבי תבל, שישלחו לו פרטים על התוועדויות חג הגאולה. חלק ממכתבים אלו פורסמו לאחר עיבוד וקיצור בחוברת החמישית של 'התמים'.

הרב זיסלין תיאר את התוועדויות ראש השנה לחסידות בתל אביב על גבי ארבעה עמודים בכתב יד צפוף, ותמצית דבריו נכנסו ב'התמים'. כאן נביא קטעים נרחבים מהאגרת המקורית בה מוסיף פרטים רבים הקשורים לבית הכנסת בו כיהן ברבנות.

בעה״ית

אל כ״ק אדמו״ר שליט״א

בכדי לעשות נחת רוח לכ״ק אדמו״ר שליט״א, ארשה לעצמי לתאר בקצרה לפני כ״ק אדמו״ר שליט״א איך שעבר פה בעיר תל אביב חג הגאולה י״ט כסלו דהאי שתא תרצ״ז. הוחגגו שתי הלילות י״ט וכ'. הלילה הראשונה נחגגה בבית המדרש הנק' ״מאה שערים״ שבו אני קבוע בתור רב של בית המדרש. הלילה השניה נחגגה בבית המדרש החב״די דפה [ברחוב מונטיפיורי 36]. וגם בשכונת ״נוה שלום״ ביפו בבית ידידינו הרב התמים מו״ה סנדר יודאסין שי'.

בבית המדרש מאה שערים הנ״ל, אשר רוב המתפללים בו המה בנוסח ספרד ובנוסח אשכנז ומתפללי נוסח חב״ד הם מיעוט הונהג זה השנה השלישית (מהזמן שנכנסתי בו וקבעתי בו את לימוד החסידות) לקרוא לתורה בשבת שקודם י״ט כסלו, כל הנחשבים לאנשי חב״ד, ובברכת 'מי שבירך' נדב כל אחד ואחד עבור סעודת י״ט כסלו.

הודבק מודעה על קיר בית המדרש, מהגבאים שמבקשים את כל מתפללי בית המדרש, לבוא לחוג את חג י״ט כסלו בליל אור ליום ה' בשעה 7 וחצי. בלילה אחר לימוד שיעור הגמרא הואר הבית מדרש כמו בשבת ויום טוב, ציבור גדול נתאספו, נערכו השולחנות ונקבע סעודה גדולה לחם ודגים, ופירות ומשקאות.

אחרי הניגונים שהושרו לכבוד החג פתחתי תחילה לכבוד אכסניא של תורה. ביארתי קצת ע״ד הלכה בענין המחלוקת בגמרא אם בתרי זימני הוי חזקה או בתלתא זמני... בבית המדרש הזה כבר נסדרת מסיבת חג הי״ט כסלו הפעם השלישי. אם כן הוא חזקה לכל הדעות.

פירשתי הכתוב ויזרע יצחק 'בארץ' ההיא וימצא 'בשנה' ההיא מאה שערים, ביארתי בזה איך שתחילת התייסדות לימוד החסידות בתל אביב היה בית המדרש הזה הנקרא ״מאה שערים״ במקום אשר עד הנה לא היה עדיין עסק החסידות וגם בזמן שלא היה מוכשר כל כך לזה. ואף על פי כן נתייסד הדבר הגדול הזה, זהו רק הודות לבית המדרש הזה ומנהליו.

מצאתי לנכון לדבר ענין זה לחלוק כבוד להגבאים אשר אף שהמה ממתפללי נוסח אשכנז, אף על פי כן הם נוהגים כבוד גדול בההתייסדות שנקבע כאן בבית המדרש בלימוד החסידות בכל יום, וסדר חזרת דא״ח בשבת.

אחר זה כל הקהל ניגנו והיטיבו את לבם בהסעודה. באמצע הסעודה דיברתי באריכות והסברתי לפני הקהל ההתחדשות שנתחדש ע״י הבעש״ט זי״ע ומה שנעשה על ידי המאסר והגאולה של אדמו״ר הזקן נבג״מ זי״ע...

אחרי שגמרתי לדבר שוב היטיבו הקהל את לבם ויצאו בריקודים ברוב שמחה. אנ״ש והתמימים מתפללי בית המדרש חב״ד [ברחוב מונטיפיורי] גם באו והשתתפו בהשמחה, וכן באו הרבה אנשים משארי בתי מדרשים והרבה ילדים וצעירים, הקשיבו ברוב קשב להדברים שנדברו והשתתפו בהניגונים והריקודים בשמחה רבה. קודם ברכת המזון הכריז התמים הרב דוב חסקינד שמבקשים מכל הקהל לבוא מחר בלילה להשתתף בשמחת י״ט כסלו בבית המדרש חב״ד. הקהל הסכים ברוב תודה.

אחר ברכת המזון הוסיף הקהל לשמוח בניגונים וריקודים וכה נמשכו השעשועים עד חצות הלילה וכולם הלכו לביתם בשמחה וטוב לב.

באור לכ' כסלו הוחג החג בבית המדרש חב״ד. נתאספו קהל גדול (מעריכים ליותר משלוש מאות איש) הצפיפות היתה רבה מאוד, באו אורחים מהקאלאניות [מושבות]. בא הרב גרשון חן מחיפה, הרב קראל מכפר חסידים, והרבה רבנים שבאו מרוסיה שנמצאים בתל אביב וגם מירושלים היו אורחים.

אחרי נטילת ידיים פתחו בניגונים משמחי לב והשמחה והצהלה וקול הזמרה בקע רקיעים. הרבה ילדים נתאספו ועמדו בגובה על המגדלים והחלונות טפחו בידיהם ורקדו ברגליהם וקול הששון והשמחה נשמע למרחוק. אחר כך הושקט הקהל וידידינו הרב התמים מו״ה אליעזר קרסיק [רב קהילת חב״ד בת״א] חזר מאמרי דא״ח המאמר ״אני חומה״ תרצ״ב והתחילו בפסוק ״פדה בשלום״. הסביר בטוב טעם והקהל הקשיב בשקט והתעניינות רבה.

אחר זה באו הרבנים הראשיים של תל אביב, הרב עמיאל והרב עוזיאל. נתבקשו עוד בצהרים מאת הגבאי והבטיחו לבוא רק בשעה עשירית מפני שהם עסוקים באיזה אסיפה. הקהל קיבלו פניהם בשמחה רבה בניגון מרעיש אוזניים התיישבו בין כל הרבנים שתו לחיים לכבוד החג וברכו לכל הקהל. עמד הרב עמיאל לדבר בפרשת גדולת החג... לבקשת הגבאי דיבר דבריו באידיש אף שבכל האסיפות שהוא מדבר הוא מדבר רק בעברית. אחריו קם הרב הראשי דספרדים ודיבר בשפת עברית כי הוא אינו מבין אידיש כלל.

שוב הושקט הקהל ועמד הרב ר״א קאראסיק והכריז על חלוקת הש״ס ונעשה החלוקה בזמן קצר ומתוך שמחה רבה. קודם ברכת המזון הציעו לשלוח טעלעגרמא אל כ״ק אדמו״ר שליט״א. נתאסף תיכף סכום הכסף לזה ואני סידרתי הנוסח שנתקבל בהסכם כולם ובזה נסתיימה החגיגה בשמחה וטוב לבב.

בלילה זו נערכה גם כן סעודת י״ט כסלו בשכונת נוה שלום ביפו בבית ידידנו הרב התמים מו״ה סנדר יודאסין...

בהעיר נשמע הד החגיגה של שתי הלילות בהתפעלות עצומה ונתקבל הדבר אצל הציבור בחשיבות רבה וגרם לקידוש שם החסידות באופן הוד והדר עד מאוד.

בטוח אני שיסלח לי כ״ק אדמו״ר שליט״א על אשר הואלתי לכתוב ולהאריך כל כך כי כוונתי לגרום נחת רוח לכ״ק אדמו״ר שליט״א בידיעה זו כי כאן בתל אביב זהו דבר חדש לגמרי.

דברי הנאמן לו ומבקש ברכתו סלה

שאול דוב בן איטא תל אביב

שני המקומות - מבצר חסידות

הרבי מורה לשמור שני המקומות אשר יהיו בעתיד למבצר חסידות – כלומר, מקום ממנו יתפשטו עניני חסידות. הוראה זו עלומה היא, שכן לא ברור על אלו מקומות מדובר.

ב"ה, י"ט אייר, תש"כ

ברוקלין.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ בעל

מדות מו"ה שאול דוב שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מפסח שני, ותקותי חזקה אשר למרות פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר בהנוגע ללימוד יום זה (נדפס בהיום יום, אז ס'איז קיינמאל ניט שפעט [לעולם לא מאוחר]) הרי בהנוגע להענין אודותו כותב, יעמוד על המשמר בתכיפות בשביל שיומשך בפועל וכדרישות רבותינו נשיאינו דוקא כדבעי, ז.א. שיהי' בשני המקומות גם יחד מבצר חסידות ועוד יותר על זה, מקום ממנו יתפשטו עניני חסידות ולא רק מבצר ומגן על הנמצא בהם, והרי זה ג"כ נובע מתוך הדרישה יפוצו מעינותיך כמעלת מים חיים על מים מכונסים ומבוצרים במקומם.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע ויהי רצון שיבשר טוב בזה.

ובפרט שנמצאים אנו למחרתו של יום הבהיר ל"ג בעומר הילולא דרשב"י, שאמרו בשם רבנו הזקן נ"ע שלפני נשמות הגבוהות כמו רשב"י לא נחרב הבית כלל (ד"ה אלה שמות, להרה"צ הרה"ח הר"ה מפאריטש, בספרו פלח הרמון שמות עמוד ז') וענינו הרי הוא שהי' להמשיך הפנימית בגילוי, וק"ל.

בכבוד ובברכה לבשו"ט.

מ. שניאורסאהן

*) חלק מהמסמכים מפורסמים כאן, מתוך תיק הרב זיסלין במחלקת ארכיונים בספריה הלאומית. תיק מספר: ARC. 4° 1819

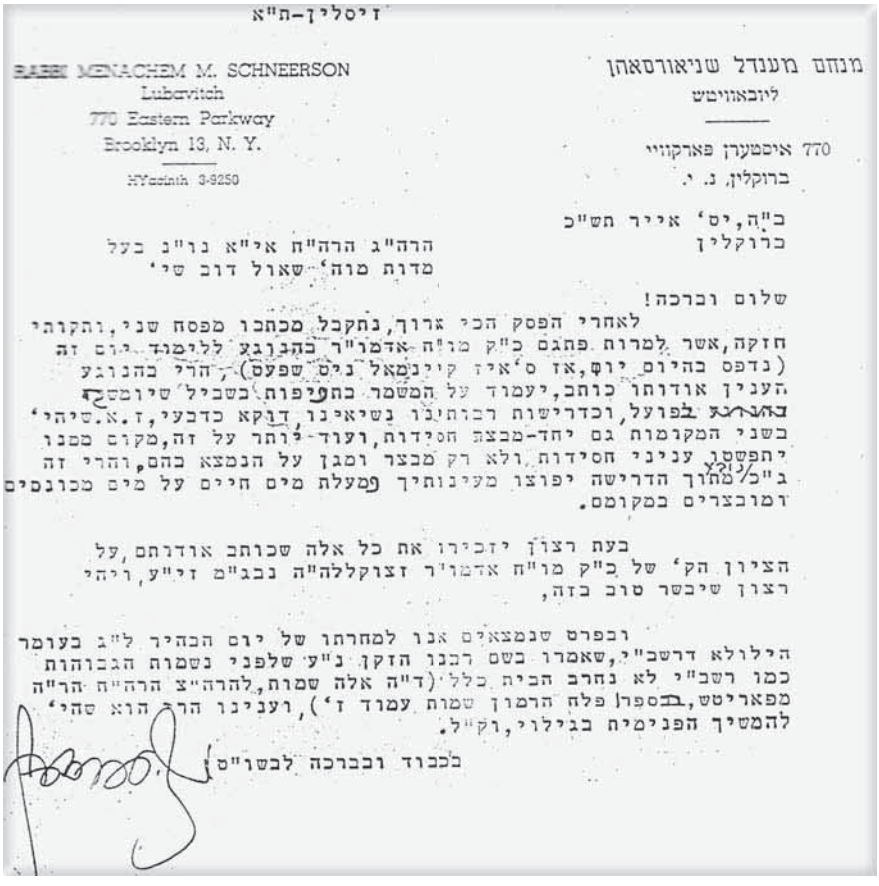

זיסלין-ת"א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, יס' אייר תש"כ
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ בעל
מדות מוה' שאול דוב שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך, נתקבל מכתבו מפסח שני, ותקותי חזקה, אשר למרות פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר בהנוגע ללימוד יום זה (נדפס בהיום יום, אז ס'איז קיינמאל ניט שפעט), הרי בהנוגע הענין אודותו כותב, יעמוד על המשמר בתכיפות בשביל שיומשך בפועל, וכדרישות רבותינו נשיאינו דוקא כדבעי, ז.א. שיהי' בשני המקומות גם יחד-מבצר חסידות, ועוד-יותר על זה, מקום ממנו יתפשטו עניני חסידות ולא רק מבצר ומגן על הנמצא בהם, והרי זה ג"כ מתוך הדרישה יפוצו מעינותיך פמעלת מים חיים על מים מכונסים ומבוצרים במקומם.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ויהי רצון שיבשר טוב בזה,

ובפרט שנמצאים אנו למחרתו של יום הבהיר ל"ג בעומר הילולא דרשב"י, שאמרו בשם רבנו הזקן נ"ע שלפני נשמות הגבוהות כמו רשב"י לא נחרב הבית כלל (ד"ה אלה שמות, להרה"צ הרה"ח הר"ה מפאריטש, בספרו פלח הרמון שמות עמוד ז'), וענינו הרי הוא שהי' להמשיך הפנימית בגילוי, וק"ל.

בכבוד ובברכה לבשו"ט

שני המקומות - מבצר חסידות

שולחן החג / המשך מעמוד 97

עליו יברכו בחג.

מלשונו של אדמו"ר הזקן "שמצות נטילתו בסוכה היא מצווה מן המובחר", וכן מזה שהכניס את הנדון בהלכות נטילת לולב (ולא בהלכות סוכה) משמע שהוא סובר שההידור הוא במצוות נטילת לולב.

מכאן שיש ההידור בלולב שנאגד, אפילו בערב החג, בתוך הסוכה. וכן כשיורד גשם יש להמתין כדי לברך דווקא בסוכה, וכן כתוב בשולחן-ערוך[5] (בנוגע לתפילה בעמידה) – "כדי לקיים מצוה מן המובחר, נכון הוא שימתין .. ואין בזה משום אין מחמיצין את המצות וזריזים מקדימין למצוה, כיון שמתכוון כדי לקיים מצוה מן המובחר".

אבל צריך להבין לגופם של דברים – מדוע באמת כשנוטלים לולב בסוכה מוסיפים בהידור מצוות הלולב? [ולכאורה כשם שבחג-הפסח מי שמקיים מצוות קרבן-פסח אינו מוסיף בהידור מצוות אכילת מצה, כך גם מה הקשר בין הנטילה בסוכה להידור במצוות הנטילה]?

אלא כי מהותו של חג-הסוכות זה הסוכה, לכן גם כל מצוותיו משתלשלים ויונקים ממנו. כל מצוות הסוכות הן חלק ממצוות הסוכה. לכן כשנוטלים לולב בסוכה – מוסיפים לא רק בהידור הסוכה אלא גם בהידור מצוות נטילת הלולב.

ויהי רצון שבזכות בניית הסוכה וקיום מצוות החג נזכה במהרה בימינו להקמת "סוכת דוד הנופלת" בגאולה האמיתית והשלימה, במהרה בימינו בקרוב ממ"ש.

מקורות: לקוטי שיחות חלק כב, עמוד 122. ועוד.

תגובות והערות-הארות יתקבלו בשמחה, למייל: ryk613@gmail.com

1) שולחן ערוך הלכות סוכה, סימן תרכה.

2) אלא שכידוע היהודי הוא קובע את קביעות מועד החג, על-ידי קביעתו מתי חל ראש חודש, ולכן אומרים בתפילה "מקדש ישראל והזמנים".

3) אף שכמובן בכך שהיהודי אוכל מצה הוא מקרב את השפע האלוקי של החג לפנימיותו.

4) מסכת סוכה, דף כח, עמוד ב. שועה"ר סימן תרלט, סעיף ד.

5) שועה"ר, אורח חיים, סימן צד, סעיף ה. ומפורשים הדברים בשדי חמד כללים, מע' זיין, כלל א.

חיל של ה

כותרות העיתונים ברחבי הארץ רעשו כאשר הרב שבתאי בלוך נעצר במפתיע תחת אישום של רצון להתנקש בחייו של ראש הממשלה. מי שמכיר אותו, הופתע לשמוע זאת. חמישה ימים לאחר מכן הוא שוחרר בלא אישום • לראשונה הוא משחזר מה היה בחדר החקירות, הוא מרחיב על פעילותו בכל הקשור לשלימות הארץ, וגם מספר על מסלול חייו הארוך והנפתל, ובחלקים ממנו גם מרתק

ראיין נתן אברהם

בחודש האחרון המריא ראש הממשלה בנימין נתניהו לארצות הברית יחד עם פמלייתו, שם הודיע על פתיחת משא ומתן עם מחבלי הרשות הפלסטינאית. הודעה זו באה אחרי כמעט שנה של גזירת הקפאה על הבנייה בשטחי יהודה ושומרון, שלמרבה הפלא עברה בשקט יחסי. כשפגשנו השבוע בצפת את הרב **שבתאי בלוך**, מראשי הלוחמים למען שלימות הארץ, הוא ידע היטב להסביר את סיבת השתיקה. "אם ממשלת שמאל הייתה גוזרת את הגזירות, הייתה קמה קול זעקה, אבל מדובר הרי באנשי מפלגות 'ימין', וזה מה שמשתק".

יותר משלושים שנה עוסק הרב בלוך במערכה על שלימות הארץ. בקלסרים עבים הוא שומר את חומרי התעמולה שהוציא בנושא זה, כשבגולת הכותרת עומדות שתי חוברות מהודרות אותן הוציא בשנים האחרונות, ובהן ליבן וביאר את דעתו של הרבי מלך המשיח בעניינים אלה. הרב בלוך הוא חסיד ללא חת, בראש מורם ובגב זקוף הוא זועק וזועק, לפעמים לבדו, את זעקת ארץ ישראל. בקדנציה הקודמת של נתניהו כראש ממשלה – אף זכה להיעצר בשל פעילותו, אך מיד כשהשתחרר המשיך במחאותיו.

הרב בלוך מוכר לרבים שנחשפו לפעילותו. הוא נואם בכינוסים בנושא שלימות הארץ, מוציא עלונים, מדפיס דפי עמדה ושלטי מחאה. אך לא רבים מכירים את סיפור חייו והתקרבותו לתורת החסידות ולמאור הגדול – הרבי מלך המשיח. הרב שבתי חושף אותנו למעטפה גנוזה ובה עשרות מכתבים שזכה לקבל מהרבי במשך השנים, בנוסף לתשובות רבות שזכה לקבל טלפונית. "לא הייתה שאלה שלא זכיתי לקבל עליה מענה", הוא מעיד. "רבות מהתשובות לא אוכל לחשוף משום שהן אישיות. לאורך כל הדרך חשתי שהרבי מלווני כאילו אני בנו".

הרב שבתאי חיים בלוך נולד וגדל במשפחה מסורתית טבריינית. מי שהביא את המסורת למשפחה, הייתה האֵם שגדלה בבית חרדי, אשר על-פי מסורת הנמצאת בידי הוריה, נמנית על צאצאי רבי לוי יצחק מברדיטשוב. אביו הגיע ארצה מפולין בטרם פרצה מלחמת העולם השנייה, וברבות השנים התרחק מדרך ישראל סבא. "הוריי נישאו בשנים של מלחמת השחרור; אווירה של חלוציות שטפה אז את הצעירים בארץ ישראל. החלוציות התערבבה לרוב עם זניחת ערכי תורה ומצוות, ערכים שעל ברכיהם חונכו מרבית דור המייסדים.

"אימי שהייתה אחראית על חינוכנו, שלחה אותי ללמוד בבית הספר 'תחכמוני' – הדתי היחיד בטבריה באותן השנים. התורה שנלמדה במקום, הייתה מתוך סמליות ולא כדרך חיים. האווירה הייתה חילונית. חרדים רבים שהתגוררו בעיר נטשו אותה למחוזות אחרים. בילדותי נותרו בעיר רק קומץ מבוגרים שהתעקש לשמור ולהקפיד על קלה כחמורה. חוויית הנעורים הכי חזקה שלי הייתה מלחמת 'ששת הימים', כאשר המשפחה כולה התגייסה לחפור שוחות בחצר הבית.

"האווירה היתה קשה. המבוגרים היו פסימיים, דיברו על שואה שנייה. כמה פעמים במהלך המלחמה חגו מטוסים סורים מעל העיר והמטירו פצצות. כל פצצה הרעידה את העיר כולה, והפחד היה גדול.

"מיד בתום המלחמה התגייסתי לחטיבת גולני. במהלך שלוש השנים בהם שירתי בצבא, ירדו פירורי המסורת היחידים שעוד דבקו בי בילדותי. כל רעיי וחבריי פרקו עול תורה ומצוות, או את המעט שדבק בהם, ואני הלכתי בעקבותיהם".

במהלך שירותו הצבאי, לחם ר' שבתי בכל החזיתות: בחרמון, בבקעה ובתעלת סואץ. "אני זוכר היטב ששכבנו במארבים בתעלה, וכדורים או טילים שרקו מעלינו. בבקעה ובלבנון נלחמנו פנים מול פנים עם חוליות מחבלים שביקשו לחדור. הזמנים היו זמנים קשים, חברים רבים קיפחו את חייהם. בפשיטה שעשינו על יעד מחבלים בלבנון, נהרגו כמה חיילי סיירת אגוז שהיו בכוח הפורץ. באימונים איבדנו עוד כמה חיילים. השכול היכה בחטיבה פעם אחר פעם".

אחרי שחרורו מצא את עצמו מבולבל ותוהה, לא יודע לאן לפנות ומה לעשות. הוא ניסה ללמוד מקצוע כמו גם לפתוח עסק, אך הדבר לא עלה בידו. תחושת הריקנות שהלמה בו, הייתה חזקה. "ימים ארוכים הסתובבתי בתחושה שאני לא מוצא את דרכי, כמו מישהו שצועד במדבר שממה ולא רואה את הסוף; בלי מהות, בלי עומק, אני לבדי. הרגשתי

"כי לעקח טוב נתתי לכם"

מספר הרב בלוך: "באחד מחודשי תשרי בהם שהיתי אצל הרבי, השתתפתי בהתוועדות של הרבי. בין שיחה לשיחה הרמתי כוסית לאמירת 'לחיים' והמתנתי שהרבי יביט בי ויאחל 'לחיים', אך פעם אחר פעם הרבי 'סרק' במבטו את החסידים שמסביבי, ואילו אני לא זכיתי ליחס. כאילו ביקש לדלג עלי. מיד עלו וצפו המחשבות איפה לא נהגתי כשורה. ואז שמעתי את הרב ישראל הלפרין מהרצליה אומר לאחד ממקורביו, שכדי לזכות ליחס מהרבי, כדאי לקבל החלטה טובה, והחלטתי לאמץ את השיטה. באותה שנה דיבר הרבי על אותיות בספר התורה, וקיבלתי החלטה להירתם למבצע. כשהרמתי את מבטי שוב, ראיתי את הרבי מביט בי במבט חודר לתוך עיני ונשמתי. לא ידעתי איפה לקבור את עצמי. הרבי נענה בראשו 'לחיים', ואני חשתי שהרבי קרא את מחשבותיי.

כשר' שבתאי מדבר על הקירובים להם זכה מהרבי, ניתן להבחין בלחלוחית בעיניו. הרבי הרי הוא כל עולמו. "באחת השנים, אחרי ג' תמוז, עמדתי על יד הסוכה של הרבי ופתאום התגעגעתי לימים של פעם. עמדתי שם אפוא ובקול שקט נשאתי תפילה ותחינה, 'רבי! כבר כך וכך שנים שלא זוכים לכל הגילויים והקירובים, אני רוצה לעקח!', דברי אמנם נאמרו בשקט, אך בלב מרותח ממש.

"בסיומו של יום חזרתי לבית מארחיי, ואז ניגשה אלי המארחת ושאלה האם קיבלתי 'לעקח'. כשראיתי שהיא רצינית, שאלתי למה היא שואלת זאת? היא סיפרה שביחידות הראשונה לאחר נישואיה עם בעלה, הרבי עשה אותם שלוחים לברך יהודים, והיום היא הכינה עוגת דבש וברצונה לכבדני... למשמע דבריה כמעט התעלפתי. ספרתי לה על בקשתי לרבי..."

צימאון ולא ידעתי היכן אמצא מים שירוו אותי".

יום אחד חבר סיפר לו שחברים מהיחידה בונים ישוב חדש ברמת הגולן: נווה אטיב. הרעיון היה לייסד יישוב חדש ברמת הגולן סמוך להר החרמון. מי שנרתם למשימה היו לוחמי סיירת אגוז שהשתתפו בלחימה על המקום. שבתי חבר אליהם, ובמשך שנתיים עסק בהקמת היסודות של הישוב. "התעסקנו בחקלאות, בתשתיות ובנינו גם את אתר החרמון. חשתי סיפוק גדול. הייתי חבר בחבורה מגובשת, אידיאליסטית, מלאת אנרגיה וחלוציות, בדיוק כמו שאהבתי".

הנפילה הגיעה כאשר הגיעו לשלב הקמת בתי הקבע. בלוך שהיה מבין הוותיקים, זכה לבית, אך פתאום החליט לנטוש ולעזוב. "עד היום אני לא יודע להסביר מה הניע אותי פתאום לקום ולעזוב. חבריי הוכו בהלם. הייתי הרוח החיה בחבורה. צעדתי איתם שנתיים יד ביד, וברגע שלקראת המנוחה והנחלה, החלטתי לעזוב בלי סיבה הגיונית. הייתה בי תחושה פנימית עזה שעדיין 'זה לא זה'.

"בד בבד נפלו לי הרהורים ראשונים של תשובה. הקב"ה שזרע בי תחושת ריקנות, הוא זה שזרע בי את זרעי התשובה. חשתי משיכה עזה לתורה ולמצוותיה מבלי שאבין למה.

"היום אני יודע לקרוא לזה בשם: 'אתערותא דלעילא'. זה השלב שבו הקב"ה מחליט להרים אותך על דרך המלך, וכך הווה. במשך תקופה לא קצרה ישבתי בבית הוריי שבור ומיואש, עד שהחלטתי לקום ולעשות מעשה. נזכרתי שמצד אימי יש לי כמה בני דודים דתיים, אחת מהם חסיד גור, לייבוש רוזנברג, והם עברו להתגורר בקרית צאנז בנתניה. יום אחד העזתי והרמתי אליו טלפון והודעתי לו שאני רוצה – לא פחות ולא יותר אלא – לחזור בתשובה..."

כמה ימים לאחר מכן שהה ר' שבתי אצל בן דודו, ובמשך חודש ימים למד את המעט שהספיק לשכוח, ועוד דברים רבים שהיו חדשים בעבורו. "בן דוד זה היה מקורב לחב"ד, הוא ידע פרקים רבים של תניא בעל-פה, וממנו שמעתי לראשונה על חב"ד. הוא הצמיד לי במשך אותה תקופה חסיד צאנז, יהודי חביב, יענקל גליק, שממנו למדתי רבות. הוא לימד אותי את היסודות. הוא מצדו הבין את התהליך שעובר עלי ולא לחץ.

"חודש לאחר מכן ביקש בן דודי, לשלחני אל אחיו שהתגורר בלוד – הלא הוא המשפיע המפורסם הרב בעריש רוזנברג.

"אז טרם נוסד שכון חב"ד בלוד, והוא אירח אותי בצריף קטן בו התגורר עם רעייתו. במשך כמה שבועות התארחתי אצלו וראיתי יהודי משכמו ומעלה, ירא שמים, חסיד אמיתי שמקדיש את חייו עבור האידיאלים בהם האמין. הוא קישר אותי עם ידידו הרב נתן ברכהן שהשפיע עלי אף הוא רבות. יחד קירבו אותי בגישה לבבית ואכפתיות.

"למרות שראיתי בהם רבנים נכבדים ואנשי מעמד, הרי שהתרגשתי לראותם בכל ערב שבת נוטלים מגבים וסמרטוטים ועושים ספונג'ה בבית הכנסת. בתור בעל תשובה צעיר שעדיין בודק את דרכו, התנהגותם זו עשתה עלי רושם רב. הם היו יהודים חמימים בלי גבול. קשה למצוא היום יהודים כמותם".

עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים, ביקש בלוך להתגייס, אך שלטונות הצבא השיבו את פניו ריקם וביקשו שימתין בבית עד שיקרא, דבר שלא אירע. לאחר המתנה של כמה שבועות, החליט לאמץ את עצתם של הרב בעריש והרב ברכהן, ונכנס ללמוד בישיבה בכפר חב"ד. בישיבה התעצבה דמותו החסידית, ולראשונה בחייו, נחשף לדמותם של נשיאי חב"ד, ולתורת החסידות.

בתום ימי האופוריה הגיעו גם הקשיים; מה יאמרו החברים ומה תאמר המשפחה על השינוי הדרסטי, צריך לזכור שמדובר בתחילת שנות הלמדי"ם, כאשר המושג של בעלי תשובה לא היה נפוץ כמו היום. "יום אחד חשבתי על הדרך שעברתי מאז השתחררתי מהצבא. חיברתי חוליה לחוליה והוקסמתי מהדרך בה הקב"ה כיוון את צעדיי כדי שאמצא את דרך האמת. מהמשבר בנווה אטיב, דרך היכרותי את הרב בעריש רוזנברג, סירובו המפתיע של הצבא לגייס אותי מה שהביא אותי להיכנס ללמוד בישיבה. מי יודע איפה הייתי היום אם הייתי מתגייס כמו שאר חבריי למלחמה.

"הדמויות שהשפיעו עלי מאוד, היו של הרב משה נפרסטק ור' מענדל פוטרפס. את ההתוועדויות של ר' משה לא אשכח לעולם, איזו חיות, איזו התלהבות, כולו אש להבה. אני זוכר את הפגישה שהייתה לי עם ר' מענדל ביום הראשון לבואי לישיבה, הוא ראה שאני תלמיד חדש וביקש לשמוע את עברי ומה הביא אותי לישיבה. סיפרתי לו את קורות חיי, אני דיברתי בשטף והוא הקשיב. כשסיימתי את כל פרשת חיי, היו בפיו רק שש מילים: **בן שלוש הכיר אברהם**

את בוראו״.

למרות כל החיזוקים, המציאות לא הייתה קלה. לא פשוט היה לשנות את כל ההרגלים ולהשתנות בכל רבדי החיים. ראיתי את דרך האמת, הבנתי שאני רוצה לצעוד בה, אך הצעידה כלל לא הייתה קלה. אחד החברים בישיבה הציע שאכתוב לרבי, וזה מה שעשיתי. כתבתי את כל קורות חיי וקיבלתי מענה בתוך ימים ספורים.

כ״ז מ״ח תשל״ד

מר שבתאי חיים שי׳

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכ׳ ובו בקשת ברכה פ״נ מיום כא׳ מ״ח.

ובעת רצון יקרא על ציון כ״ק מו״ח אדמו״ר זצוקללה״ה נבג״מ זי״ע.

בברכת שילך מחיל אל חיל בכל עניני יהדות ומתוך שמחה.

״המענה הזה הציל אותי. מאותו רגע הפכתי להיות מקושר לרבי. במילים ספורות אלה הרגשתי את הדאגה האישית של הרבי אלי. כל ההתלבטויות נמוגו כלא היו. אי-אפשר להסביר זאת בהיגיון, אבל הרגשתי שהרבי פרש עלי את כנפיו.

״מאז המכתב מהרבי השקעתי רבות בלימוד תורת החסידות ודרכי החסידות, וזה מה שהפך אותי לחסיד. דבקתי ברי מענדל פוטערפס וממנו למדתי רבות. הוא היה חסיד ׳פנימי׳ – מחד גיסא, ומלא חיות ורגש חסידי מאידך גיסא. גם הוא החזיר לי אהבה״.

״אחרי שנה וחצי בישיבה כבר הייתי נראה כמו בחור חב״די לכל דבר ועניין, זקן, ציציות בחוץ, מגבעת וחליפה. ר׳ נוטקה ברכהן פסק שמה שחסר לי זה סירטוק ונסיעה לרבי. זה מה שעשיתי. באותה שנה טסתי לרבי, וזה היה בעבורי ה׳מכה בפטיש׳ בדרכי לליובאוויטש. רק להביט על דמותו של הרבי וכבר נפלה עלי תחושת ביטול עמוקה; ראיתי מולי את המלך.

״באותה שנה זכיתי להיכנס ליחידות הראשונה שלי. במשך כמה ימים עשיתי את ההכנות הדרושות. הרבי בירכני באידיש במשך כמה דקות; לא הבנתי מילה אבל חשתי את החום ואהבה של הרבי כלפי.

״כשהייתי חתן, נסעתי שוב לרבי. באמצע התוועדות עליתי לקבל את ה׳משקה׳ שהכנסתי למזכירות. ביקשתי לקחת את הבקבוק בצד שמאל, והרבי אמר לי לקחת ביד ימין. אצל הרבי הרי מכל מילה יש ללמוד, ומאז אני משתדל להביט על כל דבר בעין ימין, בצד החיובי״.

״עוד בשנה הראשונה לנישואיי עודד אותי הרבי כמעט בכל מענה, על הכורח לצאת ולפעול. כמעט בכל מכתב הוסיף הרבי את השורה הבאה: בטח משתתף (וישתתף ביתר שאת) בהמבצעים. וה׳ יצליחו. זה התחיל ב׳מבצעים׳ שהתקיימו בבסיס התובלה הסמוך למקום מגוריו בנחל׳ה. מדי שבת היה פוקד את הבסיס הזה עם חסידים נוספים, בנוסף למבצעים בחזיתות אחרות.

לאחר נישואיו התגורר ר׳ שבתאי בלוד בנחלת הר חב״ד והתקבל לעבוד בישיבת הבוכרים בעיר שהייתה תחת הנהלתו של ר׳ מוטל קוזלינר. התברר לר׳ שבתאי, כי ר׳ מענדל המליץ עליו בחום.

לאחר תקופת-מה, נפתח קורס הנהלת חשבונות ור׳ שבתאי חשב לעזוב את עבודתו החינוכית ולהתמסר ללימודים. כשכתב על כך לרבי, זכה למענה הבא:

ב״ה

ט״ו סיוון,

כ״ק אדמו״ר שליט״א אועיל לענות:

״להמשיך ולגמור את הקורס הנ״ל, וגם להמשיך ולהתקדם בנושא החינוך. אזכיר על הציון״.

״מאז במשך יותר משלושים שנה אני מתעסק בחינוך. בימים אלה אני עובד בקרית שמונה כמלמד דרדקי במסגרת בית חב״ד בהנהלת הרב ציפורי. במהלך השנים זכיתי לקבל עוד מכתבים שעודדו את עבודתי זו״.

מי שמכיר את ר׳ שבתאי, יודע שמבצעים זה משהו שבוער בעצמותיו. מהיום הראשון שהגיע לליובאוויטש, הוא משקיע את מרבית זמנו בקירוב יהודים לרבי מלך המשיח. יש המלחשים מאחורי גבו, כי זה קשור ליום הולדתו שחל ב״ב במנחם אב, היום בו נרכש 770, ושמו ושם משפחתו בגימטריה 770...

מדי יום מוצא את ר׳ שבתאי את עצמו במבצע תפילין וחלוקת חומר חסידי בבתי אבות ובבית הרפואה ׳זיו׳ בצפת. בכל מה שקשור למבצעים, הוא הראשון.

לדעת איך לקרב

אפיזודה מעניינת מאוד חקוקה במוחי מתקופת התקרבותי ליהדות, כאשר הגעתי ללמוד בישיבה בכפר חב"ד.

לכפר חב"ד היו מגיעים באותן שנים קבוצות של אורחים מכל הארץ לשבות את שבתם. רבים מהאורחים היו נכנסים לישיבה כדי להתרשם.

"שבת אחת הגיעה קבוצה של ילדים עם מלווה, ישראלי טיפוסי שחבש לראשו 'כובע טמבל' ומכנסיים קצרות. הוא כנראה היה ציני גדול בכל מה שנוגע לתורה ומצוות. בשלב מסויים הפגישו אותו עם ר' מענדל, 'ציור של חסיד', כדי שישוחח איתו.

"לא אשכח את אותו מחזה; ר' מענדל כנראה 'קלט' אותו מיד, וכך, מבלי שדיבר איתו מאומה, הניח יד על כתפו והחל לרקוד איתו במשך עשר דקות רצופות. כל ה'זאל' של הישיבה היה על הרגליים... לאחר מכן נפרד מאותו יהודי בחיבוק עז. אפשר היה לראות בקלות את התרגשותו של אותו יהודי.

"למדתי מהמקרה הזה שלא כל פעם צריך לדבר. יש גם דרכים אחרות בקירוב יהודים לדרך אבותיהם..."

"עוד בשנה הראשונה לנישואיי עודד אותי הרבי כמעט בכל מענה, על הכורח לצאת ולפעול. כמעט בכל מכתב הוסיף הרבי את השורה הבאה: **בטח משתתף (וישתתף ביתר שאת) בהמבצעים. וה' יצליחו.** זה התחיל ב'מבצעים' שהתקיימו בבסיס התובלה הסמוך למקום מגוריו בנחל'ה. מדי שבת היה פוקד את הבסיס הזה עם חסידים נוספים, בנוסף למבצעים בחזיתות אחרות.

אחרי עשור בנחלת-הר-חב"ד, עבר עם משפחתו לצפת בה הם מתגוררים כשני עשורים.

"בערב פסח תשמ"ח הרבי דיבר ב'קאדי' על הקמת בתי חב"ד. בעקבות זאת קמו בתי חב"ד רבים, וגם אנחנו החלטנו להרים את הכפפה. יחד עם הרב גבריאל מרזל שכרנו דירה בשכונת כנען בעיר והתחלנו בפעילות עם הנוער והצעירים. מאוחר יותר ערכנו סבב ביקורי בית בכל בתי השכונה. פעילות זו נמשכת עד היום הזה, למרות שהשכונה החלה לקבל צביון דתי. מדי שבת אני עובר בין כל בתי הכנסת ומחלק עלונים חב"דיים ואת שיחותיו של הרבי. אני פוגש מדי פעם אנשים שזוכרים אותי מאז היו ילדים ונטלו חלק בפעילויות".

אחד הדברים המאפיינים את ר' שבתאי זה לקשר יהודים לרבי, כך לפני ג' תמוז וביתר שאת בתקופה זו. הוא כותב עם יהודים שמבקשים ליטול עצה וברכה. "סיפורים יש בלי סוף. ראינו רוח הקודש פעמים אינספור.

כאמור, ר' שבתאי מפיץ יהדות בבית הרפואה 'זיו' ובבית אבות נוסף, אותם הוא פוקד מדי יום, מיד עם סיום עבודתו בקרית שמונה. הוא אינו יכול להרשות לעצמו לנוח מעמל היום. אחרי יותר מחצי יום עבודה, הוא רותם עצמו בכוחות מחודשים למבצעי הרבי, ורק מעטים מסרבים לו. עם חיוך חסידי מלא הבעה הוא עובר מיטה אחר מיטה, חדר אחר חדר, מניח תפילין עם חולים ונדכאים, מעודד את רוחם, כותב איתם לרבי וזועק איתם את זעקת הגאולה. באמתחתו נמצאים תמיד עלוני 'הגאולה מעניין ועכשווי' ועיתוני 'בית משיח', יחד עם סוכריות ומיני מתיקה, כדי להמתיק סירוב.

"במהלך המבצעים בבית הרפואה, פגשתי יהודים רבים שהניחו תפילין לראשונה בחייהם. יום אחד פגשתי באחת המחלקות חולה בעל מבטא ערבי מהכפר עקרבה, מהנדס במקצועו. כשראה אותי, ביקש ל...הניח תפילין ואף שאכתוב בעבורו לרבי מלך המשיח. התפלאתי מאוד מאיפה הוא יודע את כל זה, ואז לחש באוזני שהוא יהודי לכל דבר, נולד לאם יהודיה שנישאה לאחד מערביי הכפר והיא סיפרה לו עובדה זו. איש מבין חבריו בכפר לא יודע על כך מאומה"...

סיפורים מדהימים כאלו ודומים להם, אירעו כמה פעמים. לא פעם הוא רואה ניסים של ממש. "פעם פגשתי בחייל שוכב במחלקה ומתייסר מכאבי גב. הוא סיפר שהרופאים אבחנו אצלו פריצת דיסק. בהשתדלות רבה ניאות להניח תפילין, כשכל תנועה הוציאה ממנו גניחת כאב. לאחר שחלצתי ממנו את התפילין, המשכתי לחדרים אחרים. כשחזרתי בסיום דרך החדר שלו, ראיתי קבוצת חיילים שבאו לבקרו, והוא קם לעברם בשמחה מופגנת. כשראה אותי, רץ לחבקני וסיפר שהוא לא יודע איך זה קרה, אבל מיד לאחר שסיים להניח תפילין, הכאבים פחתו וכמעט נעלמו..."

הערך המוסף של פעילותו נעוצה בעובדה שהיא חדורה בנקודה של משיח וגאולה. ר' שבתאי הוציא במשך השנים כמה חוברות ועלונים בנושא של משיח וגאולה, והדברים סדורים אצלו כבמשנה סדורה. גם אלה שיעלו שאלות מפולפלות, יזכו לתשובות מספקות. "יום אחד הגעתי לבית הרפואה ומצאתי כמה אנשים ששוחחו במסדרון. נוצרה הסיטואציה הנכונה בה השתלבתי בשיחתם, וכמובן שסיפרתי להם על הרבי ועל נבואת הגאולה. כשסיימתי, קמה אישה ששהתה במקום, ודיברה במילים חריפות כנגד כל הנושא. היא דיברה בטונים גבוהים ובנימה מזלזלת והחלטתי שלא להגיב.

"לפתע קם יהודי מבוגר וביקש לומר דבר מה. הוא הציג עצמו כסגן אלוף בחיל האוויר, וסיפר שלפני מלחמת יום הכיפורים היה חבר במשלחת קצינים שנשלחו על ידי מפקדם רן פקר לפגישה עם הרבי. הייתה אז דאגה גדולה והם ביקשו לבוא ולפרוס מפות ולהתייעץ. היו להם כמה שאלות לא פתורות, והם ביקשו את חוות דעתו של הרבי. לתדהמתם, הרבי פתר ברגע כמימרא את כל ספיקותיהם ואמר עוד כמה אמירות שמימיות לגמרי שהתבררו לאחר מכן כמדויקות. אותה אישה ששמע את דבריו של הקצין הבכיר, התקשתה להסתיר את פניה שהתמלאו בושה, וביקשה סליחה בפני כל הנוכחים".

בתוך מכלול העשייה עליה הוא מופקד, מזוהה ר' שבתאי בייחוד עם מאבקו של הרבי מלך המשיח בעניני שלימות הארץ. למעלה מעשרים שנה שהוא נאבק למען שלימות הארץ, מוציא עלוני דעה ועמדה, דן בדרכו של הרבי, מדפיס שלטי מחאה ויוצא לרחובות. בשלהי תשנ"ו הקים מטה מסודר למען 'שלימות הארץ' יחד עם הרב חיים זילבר והרב גבריאל מרזל. המטה ארגן כינוסים בכל רחבי הארץ, קיים הפגנות ומשמרות מחאה וזכה להדרכה צמודה מזקן בית דין רבני חב"ד, הרב דוד חנזין ע"ה.

הפעילות המאסיבית ודעת הקהל שנוצרה בעקבות גל המחאות ששטף את הארץ, הפריעה כנראה לכמה ממקבלי החלטות, וביום בהיר נעצר בלי שום סיבה

הנראית לעין. "ראש הממשלה דאז בנימין נתניהו היה צריך להגיע לצפת, ואנחנו התכוננו להפגין נגדו ולשם כך אף קבלנו את האישורים הנדרשים. כמה שעות קודם להפגנה באו לביתי בלשי משטרה ועצרו אותי. לעיני בתי המבוהלת הם הראו לי שיש להם צו מעצר כנגדי. התלוויתי אליהם מבלי שאני יודע למה זכיתי לכבוד המפוקפק הזה. בחדר החקירות נשאלתי שאלות סתמיות וסחבקיות, כך שהבנתי שכל המעצר הזה היה רק כדי לעורר מהומה על לא מאומה. כשהשתחררתי לאחר חמשה ימים, הראו לי את כותרות העיתונים שעסקו ב"חסיד חב"ד שהתכוון לפגוע בראש הממשלה", שטות גמורה שאין לי מושג מאיפה היא צצה".

כשאני שואל את ר' שבתאי ממתי החל את פעילותו הציבורית, הוא שולף מיד מספרים, תאריכים ונתונים: "בשנת תנש"א דיבר הרבי לראשונה על כך ששנת אראנו נפלאות רומזת על הגאולה, ויהיו ניסים ונפלאות לעיני כל. הרבי נקב באירועים שונים שארעו בעולם וקישר אותם לגאולה. החלטתי שמוכרחים לפרסם אותם ולהביא למודעותו של כל יהודי. הכנתי ציטוטים נבחרים, הבאתי אותם להגהתם של הרב אליהו פרידמן והרב אריה לייב קפלן ע"ה, וביקשנו להדפיס זאת ולחלק את זה ברחבי הארץ.

התקשרנו יחד לרב חנוך גליצנשטיין, והוא מיהר להדפיס עשרת אלפים עותקים בכדי לחלקם ברחבת הכותל המערבי בברכת כהנים המפורסמת באחד מימי חול המועד סוכות. באותו ברכת כהנים היו ניסים ונפלאות של ממש. המחבלים ששורצים בהר הבית התאגדו והטיחו אבנים ומוטות ברזל על ראשי המתפללים ברחבת הכותל. למרות אפקט ההפתעה, ועל אף שהכותל היה עמוס במתפללים, איש לא נפגע ולא נשרט. בכלי התקשורת ציינו שהיה נס גדול. אני מביט על הנייר שחילקנו שם ואני רואה את הכותרת 'שמחת בית השואבה בירושלים' שם אומר הרבי: **יש לערוך שמחת בית השואבה מתוך שמחה גדולה ביותר, וכן להיכנס למקום המקדש – במקומות המותרים – ולערוך שם שמחת בית השואבה בשלימות הכי גדולה. עי"ז נזכה לרקוד בירושלים ת"ו, בבית המקדש השלישי בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.** הבטנו במשפט הזה והיינו המומים. כמה ימים אחר האירוע התאספו רבבות יהודים בכותל לתפילת הודיה ברוב עם".

הרב בלוך הוציא בשנים האחרונות

קונטרס שהפיק הרב בלוך בעניני שלימות הארץ

מיהרנו להדפיס עשרת אלפים עותקים בכדי לחלקם ברחבת הכותל המערבי בברכת כהנים המפורסמת באחד מימי חול המועד סוכות. באותו ברכת כהנים היו ניסים ונפלאות של ממש. המחבלים ששורצים בהר הבית התאגדו והטיחו אבנים ומוטות ברזל על ראשי המתפללים ברחבת הכותל. למרות אפקט ההפתעה, ועל אף שהכותל היה עמוס במתפללים, איש לא נפגע ולא נשרט. בכלי התקשורת ציינו שהיה נס גדול. אני מביט על הנייר שחילקנו שם ואני רואה את הכותרת 'שמחת בית השואבה בירושלים'...

קונטרסים שעוסקים בדעתו של הרבי בעניני שלימות הארץ, הקונטרסים זכו לברכתם והסכמתם של כמה מרבני חב"ד. במשך שנים עשה עבודת מחקר מקיפה בכדי לברר את דעתו של הרבי. הוא ראה בכך צורך בשל הבלבול, לדבריו, השורר בכרם חב"ד בנושא. "השיטה של הרבי בכללות היא שלחב"ד אסור להתעסק בפוליטיקה מכל סוג", הוא אומר בקול נחרץ. "היו אמנם כמה מקרים שהרבי נתן הסכמתו לעיסוק זה, אבל כאשר זה לא היה הוראה מהרבי – ראינו כישלון.

"היום התפתחה שיטה בחב"ד שאנחנו כביכול שייכים לחלק הימני של המפה. דרכו של הרבי היא שאין 'ימין' ואין 'שמאל'; המדד הוא אחד ויחיד: האם יש במגמה מסוימת סיכון חיי יהודים או לא. כיום אנו יודעים שהימין יותר גרוע מהשמאל. את הגישה הזו אנחנו רואים בדברי הרבי במהלך 'מלחמת שלום הגלילי' שגולדה מאיר הודתה בטעות ביום כיפור, אך הם, הליכוד, לא מודים בטעותם, ולכן אסור לבחור לא בהם ולא בתלמידיהם. כשהימין מבצע את אידיאולוגיה של השמאל, ידינו קשורות מלמחות. זה לא הרע במיעוטו, הם הרבה יותר גרועים".

הרב בלוך מבקש לציין לסיום שדעתו של הרבי בעניני שלימות הארץ היא אכן ארוכה ממידה; מאות שיחות שדנות באספקטים שונים של מחאה או דרכי התנהלות. "שיטת הרבי בעניני שלימות הארץ היא רחבה, וכיוון שנצטווינו למחות כנגד מעשה הממשלה, הרי המחאה מוטלת על כל אחד ואחד מאתנו ממש; ממילא חייבים לדעת את כל פרטי דעותיו וההוראות של הרבי בנושא, והגיע הזמן שמישהו ירים את הכפפה, ויכתוב ספר מסודר ומקיף בנושא. ספר מעין זה נחוץ ביותר, שהרי פיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה, וכאן מדובר בסכנת נפשות של מיליוני יהודים.

"ישנן שאלות רבות שצריכים לדון בהן: באיזה הפגנות מותר להשתתף ובאיזה לא? איזו וועדת חקירה ניתן להקים ואיזה לא? הרבי תמך בוועדה שקמה אחרי מלחמת יום כיפור והתנגד לוועדת סברה ושתילה. האם מותר לעשות כל פעולה שיש בה אפקט מחאה, או שיש גבולות ודרכים ברורות?"

הרב בלוך מסכם את הראיון עמו, כמו גם את סיפור, באמירה אישית, כמו גם בדוגמה אישית, שחסיד הוא חייל. חסיד צריך להתמסר למלא את הוראות הרבי ולמלא את שליחותו בצורה הנאמנה והמדויקת ביותר.

מה מבקשים חסידי חב"ד בשעת סכנה?

סדרת המכתבים שממשיכים להחשף מארכיונו של הרה"ח ר' ישראל דזייקאבסאן, חושפים פן נפלא באישיותם של החסידים, שגם כאשר עמדו במסירות נפש בשטחי אוייב - מה עניין אותם? להשיג עוד מאמר חסידות, ולבקש ברכה עבור הזולת!

פתק מסתורי

בכתבה הקודמת הארכתי בתיאור המצב של אנ"ש שהגיעו ללבוב בתקווה לברוח מברית המועצות כנתינים פולניים. סיפרתי כיצד מצאו את עצמם תקועים בין הפטיש והסדן, בלי יכולת להמשיך ובלי אפשרות לסגת. הבאתי את הפתרון שמצאו העסקנים ואיך בסופו של דבר הצליחו להערים על הנ.ק.וו.ד. ולהבריח את אנ"ש דרך העיר ז'לוטשוב במקום דרך לבוב.

כשלעצמי, ניסיתי להבין את המצב שנוצר. ניסיתי להרגיש את מנת חלקם של החסידים, שיערתי כמה עגמת נפש חוו וחשבתי שאני מסוגל לחוש את האימה של מי שלקח על עצמו את האחריות לחייהם של מאות אנשים, נשים וטף. אולם משקבלתי לידי את הפתק שלהלן ידעתי שאני טועה; לעולם לא אוכל לקלוט את התחושה של אנשים הנמצאים במלכודת, כשהנ.ק.וו.ד. סוגר עליהם מכל צד ובעיקר לא את רגש היאוש שאחז במארגנים שמצאו את עצמם בדרך ללא מוצא.

הפתק הבא שייך אמנם, מבחינה כרונולוגית, לפרק הקודם; אך כשהבאתי את הכתבה לדפוס, בשבוע שעבר, עדיין לא היה המסמך בידי. הפתק מגלה את המסירות נפש של אחד המארגנים מחד, שהצליח לכתוב ולהעביר מעבר לגבול את הפתק בערב חג הסוכות של שנת תש"ז על מנת לקבל ברכה מהרבי, ומאידך הוא ממחיש את הרגשת החרדה והיאוש של מי שעמד בראש המבצע מהעבר השני של מסך הברזל. תודתי נתונה להרה"ת הר"ר שד"ב פרידלנדר שיחי' שנתן לי את הפתק מהארכיון של זקנו הרה"ח וכו' הר"ר שלום מענדל קלמענסאן שו"ב שיחי'.

אני רוצה לשוב ולציין שההערות בסוגריים המרובעות הן שלי. אני עושה כמיטב יכולתי להתענין אצל מי שיודע כדי להשלים את חלקי הפאזל לפי הסיפורים של מי שחוו את התקופה ההיסטורית הזו.

למשל, כשגמרתי לפענח את הפתקא הבאה נשארו לי עוד כמה חידות. מי הביא את המכתב מר' ניסן? איך הצליחו לשלוח את הפתקה המובאת לעיל אל מחוץ לס.ס.ס.ר.? ומיהו ה"מוכ"ז" שמזכיר?

הרב משה קצנלנבויגן הואיל לשוחח איתי פעם נוספת והוא זה שגילה לי תשובות לשלושת השאלות הללו:

באותה תקופה הייתה לממשלה הרוסית הקומוניסטית השפעה חזקה על הממשלה הפולנית, והחיילים הרוסיים עברו בין רוסיה לפולניה באופן די חופשי, עד שלאט לאט השתלטו עליה. יזכר לטובה ר' הלל בר' דוד פבזנר (אחיינו של הרב הגאון הר"ר אברהם ברוך פבזנר ובן דודו של הרה"ח הלל ע"ה פבזנר מפריז) שגויס לצבא האדום והפך לחייל מן השורה. בזכות המדים שלבש היה לו די קל לעבור, הלוך וחזור, את הגבול בין רוסיה לפולין, והוא זה, ששם נפשו בכפו כדי להעביר חלק מהמכתבים בין אנ"ש בלבוב – התחנה האחרונה בס.ס.ס.ר. ובין קראקא – התחנה הראשונה אליה הגיעו חסידי חב"ד בפולין ובחזרה.

הפתק מדבר או, נכון יותר, זועק בעד עצמו:

ב"ה עחה"ס [ערב חג הסוכות]

מכתב מהמנ"נ [מהמשפיע ניסן נמנוב] **קבלתי. המצב שבפה אין לישאר כלל. כל אנ"ש נתקבצו לכאן** [ללבוב] **ואודות הנסיעה למחנם** [לפולין] **א"א** [אי אפשר] **כלל וכלל, כי הכל ידוע אצלם** [אצל הנ.ק.ו.ד.]. **וצריך לעורר רחמים ממקור הרחמים. וכולם נשארו בלי פרוטה אחת ואם באפשר שישלחו ע"י המוכ"ז** [המוסר כתב זה – ר' הלל פבזנר] **דבר ממשי** [כסף] **והשי"ת השומע צעקת יתומים ואלמנות ותשב"ר יעורר רחמים על כולנו בקרוב ממש**

שרייבט וואו געפינט זיך ייעצט אבי יחי' [כתוב היכן נמצא עתה אבי, שכנראה הצליח לברוח מברית המועצות לפני כן].

על מה כותב הרב רייזמאן?

לפעמים נדמה לי שאותם עסקנים שעמדו במסירות נפש בשטח האויב לא הרגישו כלל שהם עושים משהו יוצא דופן. להפך. הרב העשל רייזמאן, למשל, עמד על המשמר בטשעשין, המקום בו עברו את הגבול בין פולין לצ'כוסלובקיה. מה הוא כותב? הוא גומר את ההלל על מצוות פדיון שבוים של עמיתו הרב ר' ישראל דזייקאבסאן בלי לחשוב שהוא עצמו ראוי לאותה תהילה. ומה מבקש אותו יהודי "תמים" עסוק המארגן קבוצות ויחידים לגניבת הגבול ומבצע עסק מסוכן ומורט עצבים? הוא שואל לשלומו של הרבי ומבקש כמה מאמרים ושיחות כדי להרוות את צמאונו ללימוד החסידות.

מלבד הידיעות על הקבוצה שנסעה מקראקא ישר למינכן, היינו לזאנא האמריקאית, מזכיר ר' העשל את הבחורה שחזרה מגרמניה ללודז' כדי לסייע בהעברת הפליטים מרוסיה. הכוונה כנראה לגברת הדסה גרליק-פרמן, עליה כתבתי באריכות בגליונות קודמים.

ישנו פסוק בקהלת ח, ד, שאומר: "באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה", ופרושו שכל מה שהקב"ה חפץ לעשות – שלטון הוא, ואין מי שימחה בידו, אלא מי יאמר לו מה תעשה? – שומר מצוה, אלו הצדיקים שמשמרים מצותיו של

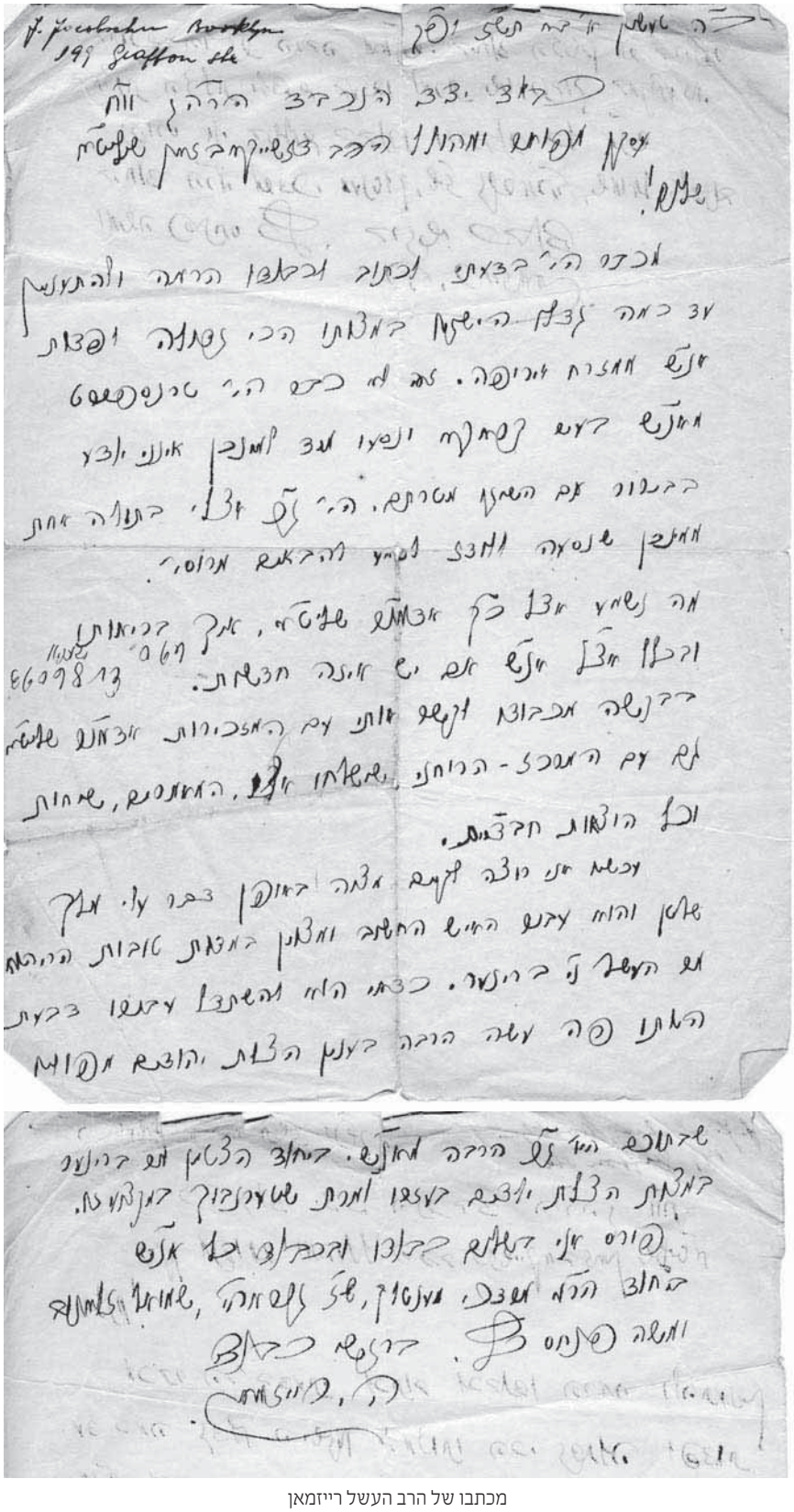

מכתבו של הרב העשל רייזמאן

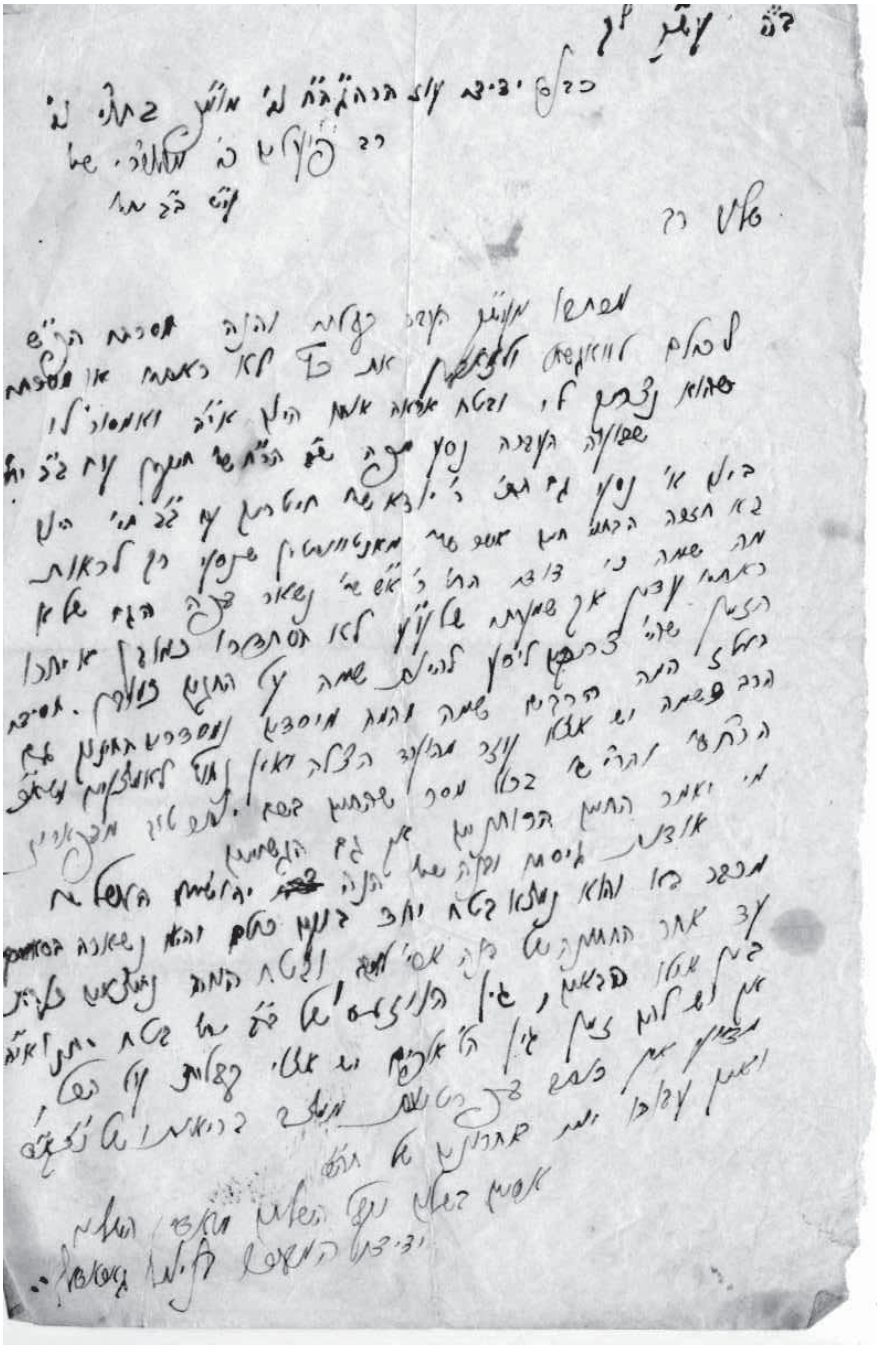

מכתבו של הרב בנימין גורודצקי

הקדוש ברוך הוא והקב"ה מקיים גזירתן.

בכח אותה גזירה מבקש ר' הערשל מהרב דזייקאבסאן שישתדל אצל הרבי עבור יהודי חשוב ומצויין במדות טובות בשם העשל ברינער שהציל יהודים מפולין וביניהם רבים מאנ"ש ועזר למרת שטערנבוך להציל ילדים יהודים מבין הגויים:

ב"ה. טשעשין א' מ"ח תש"ז לפ"ק
[מוצש"ק נח]

כבוד ידידי הנכבד הרה"ג וו"ח עסקן מפואר ומהולל הרב דזייקאבסאן שליט"א

שלום!

מכבר היה בדעתי לכתוב לכבודו הרמה ולהתעניין עד כמה גדלו הישגיו במצותו הכי גדולה לפדות אנ"ש ממזרח אירופה. זה לא כבר היה טראנספארט מאנ"ש בעיר קראקא ונסעו מיד למינכן, אינני יודע בבירור אם השיגו מטרתם. הייתה ג"כ אצלי בתולה אחת ממינכן [הדסה גרליק – פרמן] **שנסעה ללודז לסייע להבאתם מרוסיא.**

מה נשמע אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, איך בריאותו, ובכלל אצל אנ"ש אם יש איזה חדשות.

בבקשה מכבודו לקשר אותי עם המזכירות אדמו"ר שליט"א גם עם המרכז הרוחני שישלחו איזה מאמרים ושיחות וכל הוצאות חב"דיים.

עכשיו אני רוצה לקיים מצוה ובאופן "דבר עלי מלך שלטון", והוא עבור האיש החשוב ומצויין במדות טובות הרי הוא מר העשל נ"י ברינער. כדאי הוא להשתדל עבורו, דבעת היותו פה עשה הרבה בענין הצלת יהודים מפולין שבתוכם היו ג"כ הרבה מאנ"ש. ביחוד הצטיין מר ברינער במצות הצלת ילדים בעזרו למרת שטערנבוך במקצוע זו.

פורס אני בשלום כבודו ובכבוד כל אנ"ש, ביחוד הר"מ מרדכי מענטליק, ש"ז גוראר'י, שמואל זלמנוב ומשה פנחס כץ

ברגשי כבוד

ה[רשל] **ריזמאן**

המצב באנטוורפן טוב יותר מפריז

בערב שבת קודש, ז' חשון, מצא הרב ר"ב גורודצקי זמן לכתוב דו"ח לרב ישראל דזייקאבסאן בניו יורק. הוא מדווח על נסיעתם של הרב חייקין והרב חיטריק לבלגיה, ועל זה שאחיינו חיים אשר כהנוב, שנלווה אליהם, חזר לפריז והביא דרישת שלום. חיים אשר מספר, שהמצב באנטוורפן לא קשה כל כך, באופן יחסי לפריז, כי יש שם מרכז של חסידי בעלז והם פועלים בתמיכתם של "ועד ההצלה". לעומת תמיכת "ועד ההצלה" בחסידי בעלז, מדווח הרב גורודצקי, ש"ועד ההצלה" לא תומך בחסידי חב"ד שהגיעו למקום.

כנראה הייתה לוועד ההצלה באנטוורפן הוראה מגבוה, כי כאילו בשיטתיות לא נקף וועד ההצלה אצבע לעזרת חסידי ליובאוויטש. כך נהג "ועד ההצלה" בפולין (כפי שכתב הרב דזייקאבסון) וכך נהג בפראג ובפאריז (כפי שכתב הרב חיטריק).

הרב גורודצקי מקווה לקבל וויזות

הרב אלי' שמואל כהנוב

הרב חיים אשר כהנוב

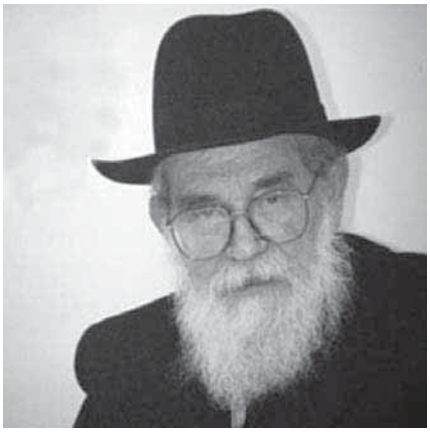

הרב יעקב פרידמן

אמריקאיות עבור בני משפחתו למרות שהן מתעכבות בידי הקונסוליה. הוא מדווח על חמשת אלפים (דולרים?) שהוציא ושיש לו עליהם קבלות, מתעניין בשלום הרבי ומבקש לדעת איך עברו הימים האחרונים של חג הסוכות.

ב"ה ערש"ק לך [ז' חשון תש"ז]

כבוד ידיד עוז הרה"ח ...מוהר"י שיחי'

שלום רב

מכתבו מערש"ק העבר קבלתי, והנה מסרתי הפ"ש לכולם, לוואגשאל ולזאבין, את כץ לא ראיתי אבל מסרתי שהוא נצרך לי, ובטח אראה אותו היום אי"ה ואמסור לו.

שבועה העברה נסע מפה ש"ב הר"ח שי' חייקין עם ב"ב יחיו. ביום א' נסע גם הת' ר' יודא שיחי' חיטריק עם ב"ב יחיו, היום בא בחזרה הבחור חיים אשר שי' [כהנוב] **מאנטווערפן שנסע רק לראות מה שמה, כי דודי** [אביו של הת' חיים אשר] **הת' ר' א"ש** [אלי' שמואל כהנוב] **שי' נשאר בפה, הגם שלא ראיתיו עדיין.**

אך שמעתי שלע"ע לא הסתדרו כמובן, אך יתכן שיהיו צריכים לנסוע להיות שמה על החגים כמובן.

חסידי בעלז המה הרבים שמה, והמה מיסדים ומסדרים החינוך, גם הרב דשמה יש אצלו עזר מהועד הצלה ואין נחוץ למאמצים, משא"כ הר"ח [חייקין] **והר"י** [חיטריק] **שיחיו. ומסרו שבכלל החיים בשם יותר טוב מפאריז, מי יאמר החיים הרוחניים אך גם הגשמיים.**

... גין הוויזעס בטח יתנו אי"ה אך יש להם [לקאנסוליא] **זמן. גין ה' אלפים יש אצלי קבלות על הכל.**

מדוע אין כותב בפרטיות ממצב בריאותו של כ"ק אד"ש ואיך עברו ימים האחרונים של חה"ס.

אסיים בשלום ויקבל השלום מאדון השלום

ידידו המעריכו

בנימין גאראדעצקי

ידידי הרה"ג וו"ח אי"א מוה"ר ישראל שיחי' דזייקאבסאן הודיע לי מה שכותב לו במכתבו, אודות אלפי הילדים כ"י המובאים כעת מפולין והיגיעה הרבה במסירותם לידים נאמנות לחנכם בחינוך הכשר, הנה אל יפול ברוחו ובעזה"י יתגבר על כל המניעות ועיכובים.

מכתב הרבי הריי"צ למציל הילדים היתומים

בי"א מר-חשון עונה כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ מכתב על אגרת ששלח הרב גריפל בו מבקש מדריכים עבור הילדים שהציל מבין הגויים. הרב יעקב גריפל, היה חסיד ויז'ניץ, ד"ר למשפטים ועסקן אגודאי מהולל, שהפליא בפעולות ההצלה באיסטנבול במשך המלחמה. הוא הגיע לעזור במרכז אירופה והצטיין בטיפולו בילדים יהודיים יתומים שנמצאו בבתים לא יהודיים.

בסופו של דבר הצליח הרב גריפל לגייס כמה וכמה מאנ"ש לשורותיו. ביניהם, מי שידוע לי, היה הרה"ח ר' יעקב משה הכהן פרידמן ע"ה. הוא היה מאותם יהודים יקרים שלא חשבו על עצמם אלא מסרו את כל כולם לזולתם. הרב פרידמן הגיע עם הוריו ובני משפחתו מעמק הבכא לפראג, הצליח לסדר עבור אביו, אחיו ואחותו ניירות אמריקאים ועזר להם להגיע לארה"ב. הוא עצמו נשאר בפראג, כשהוא נרתם לעבודה הקשה והמסוכנת, לעזרתו של הרב גריפל, יחד עם רעייתו הנאמנה ושלשה ילדיהם הרכים.

ב"ה. י"א מ"ח תש"ז

להעסקן ר' יעקב שי' גריפל

ידידי הרה"ג וו"ח אי"א מוה"ר ישראל שיחי' דזייקאבסאן הודיע לי מה שכותב לו במכתבו, אודות אלפי הילדים כ"י המובאים כעת מפולין והיגיעה הרבה במסירותם לידים נאמנות לחנכם בחינוך הכשר, הנה אל יפול ברוחו ובעזה"י יתגבר על כל המניעות ועיכובים.

ובדבר הצעתו אשר אשלח איזה מאנ"ש שי', למחנה אשר יעזרו בהצלתם הרוחני של הילדים שיחיו, יואיל נא לבוא בדברים עם אלו אנ"ש שי' הנמצאים כעת במדינתו או באיזור האמעריקני אשר בתוכם ישנם כאלו המסוגלים במאד לדבר זה, וב[עז]ה"י הנה ימלאו את תפקידם בכי טוב, ובאם ימצא לנחוץ שאכתוב למי מהם בפרט יואיל להודיעני.

סיפור בהמשכים / פרק כז

תקציר: דובי חוזר הביתה עם רושם חיובי מיעקב ורשמים משיחותיו עם אהרלה. בשיחה עם האב, מחליטים שיש להידבר עם מנדי גלויות וליישר את ההדורים, מבלי שיהיה צורך "לוותר" על דברים. הביקור אצל מנדי מתגלגל לשיחה עם שלום-בער (האח הגדול) שמאריך לעקוץ ולהסביר לדובי את הבעיה להידמות לדרכים של "ההם".

שלום-בער נכנס לרגע למטבח, על מנת להחזיר את כוס הקפה שהתרוקנה והותיר את מנדי ודובי פנויים להתגוששות מילולית.

"אתה עושה את עצמך תמים כי אתה נהנה להתווכח", קבע מנדי בהתרסה גלויה.

"נו, מה רע? איך אפשר לוותר על כאלו 'פנינים', שלא הייתי זוכה לשמוע בדרך אחרת?..." דובי שילב את כפות ידיו מאחרי ראשו והביט במנדי בחצי חיוך. שניהם ידעו, שמעבר לתוכן המילים, דובי הכניס את עצמו לעמדת חוזק, והדבר הזניק את כעסו של מנדי לפסגות לא מוכרות.

"לא הכרתי אותך כזה", ירה מנדי.

דובי הרצין, רכן קדימה ולחש: "סוף סוף מדברים. כל הזמן רצית שאשמע את זה, לא? אתה צריך להיות מבסוט".

"כן, אבל אתה לא מקשיב כמו מישהו שבאמת רוצה להבין".

"תראה", דיבר דובי באטיות בטון הסברתי, "אני שומע כאן דברים שסותרים את מה שידעתי עד היום. טבעי שאנסה להתקומם קצת, לא? תכננת שאקבל הכול באמונה שלימה ואזדהה בקבלת עול?"

שלום בער חזר לסלון והחזיק את הפלאפון לקריאת הודעה שהגיעה זה עתה. כשסיים לקרוא את תוכנה, אמר לשניים שהנהג כבר מחכה בחוץ ולכן הם צריכים להזדרז. אך בקשר לשאלתו של דובי, האם העובדה שהרבי אמר את השיחות המיוחדות ושלל הביטויים השמימיים בפני כל הקהל, לא מראה על רצונו שכל אחד יידע מהם ככתבם וכלשונם.

שלום בער התכופף לעבר השניים, הניח את שני ידיו על כתפיהם ובקריצת עין אמר, כי הוא מכיר הרבה בחורים טובים שה"הידרדרות" שלהם, כהגדרתו, התחילה משאלות ותובנות כאלו בדיוק. אין ולא תצמח שום תועלת ב'חסידישקייט' מחפירה בנבכי משמעויותיה של מילה זו או משפט אחר.

את דבריו, סיים שלום בער בכך שיש בהוראותיו הברורות והיציבות של הרבי לתמימים, אלו המקובלות על כולם ועליהן אין חולק – די והותר על מנת למלאות סדר יום עמוס לעשרות שנים...

מנדי ליווה את אחיו לרכב וחזר לסלון לאחר מספר שניות. "זה כל כך הגיוני" אמר משהתיישב, "יש הרבה דברים שבוודאי צריך לעשות ובוודאי צריך לעבוד עליהם כמו לימוד חסידות, עבודת התפילה ועבודה על המידות. תאמין לי, שאם כולם היו מתמקדים בזה ועושים אפילו רק עשרים אחוז ממה שצריך – המצב כבר מזמן היה אחרת".

דובי התלבט מספר רגעים ואמר, "אבל ממתי ההיגיון תופס מקום של כבוד בליובאוויטש?"

מנדי חש כי מאגרי הסובלנות האחרונים שלו אזלו, "הגזמת! אם אומר עכשיו אבטיח, תהיה חייב להגיד בננה?! על כל דבר אתה מחפש מייד להגיד הפוך?! אומרים לך פה דברים של טעם, דברים תוכניים ואתה מחפש רק איפה לעקוץ ולהגיב!!!"

דובי התרומם מהספה ונסוג בחיוך דק שני צעדים אחורה, משל נדרש הוא להתגוננות פיזית. "דבר ראשון", אמר, "אבטיח אף פעם לא היה הפוך מבננה... דבר שני: נראה לי שהקפיצים שלך השתחררו לגמרי ואתה כבר במצב רגיש שבו אני לא יכול להציג עמדה שלא תהיה תואמת לכל מילה שלך, מבלי שאקבל 'על הראש'. אם הבנתי אותך נכון, אמרת בשם ההיגיון שצריך להתמקד בדברים שאנחנו בוודאי צריכים לעשות לפי כולם. וכאן התור שלי לשאול למה ההיגיון הזה מחליט שמושגים בסיסיים בחסידות מקבלים חותמת של וודאות לפי מספר האנשים שזה מקובל עליהם? אם הרבי מכריז על משהו כעניין שאמור לתפוס את כל המעשה, דיבור ומחשבה של יהודי – זה לא אמור להתגבר על "אחוזי הקבלה" המגוחכים האלו?" דובי עצר ושאף אויר מלוא ריאותיו.

רגע רגע. בהחלט יש למנדי סיבה מוצדקת להרגיש מותקף. מדוע אני מפנה את השאלות ואת העוצמה שלהן כלפיו? הן אלו שאלות שצצות לי ביני לבין עצמי. גם בתוכי ישנו מישהו שלוחש על אזני כדוגמת אותם דיבורים. כלום שמעתי היום סברות חדשות? האם דבריו של מנדי או שלום בער היו לתגלית עבורי? הלוא מנסה אני לנתב את דרכי מבין הזעקות השונות הבוקעות מתוכי. זהו זה. החלטתי. עלי להפנות את עוצמת מוכחות התובנות שלי, אך ורק כלפי הצדדים שבתוכי החושבים אחרת.

"אבל", שינה לפתע דובי את טון דיבורו, "אני צריך בכלל לבקש ממך סליחה על הדיבור החד שלי. אלו פשוט שאלות שאני מנסה לשאול את עצמי ולחפש תשובות בשביל עצמי. אני לרגע לא מתקיף כאן מישהו לפי שאלות שהכנתי מראש. הדברים צצים אצלי ממש עכשיו ואני מנסה לעכל ולהחזיק ראש.

הוא השתהה לרגע, ואז המשיך: "... אבל אם אתה מרגיש לגמרי לא בנוח עם זה. אז אשמור את המשך הדברים לעצמי ונתחיל סוף סוף לדבר על העניין שלשמו הגעתי – את"ה".

דובי סיים את דבריו וחזר לשבת על הספה. האווירה נשארה טעונה. מנדי ישב קפוא על מקומו מבלי ניע. מכל כיון שהפך במחשבתו, לא ראה דרך נקייה לצאת מהסבך. כיון שכך, ניסה למצוא נואשות את המוצא הבריא והבוגר ביותר שישנו בנמצא, עימו יוכלו להמשיך לצעוד. היטב ידע כי מעבר לתוכן המילים – נפל כאן דבר משמעותי מאוד בין שניהם. נכון,

אפשר כהצעתו של דובי להחליט לשמור על שתיקה, אך טיבה של שתיקה מעיקה זו, שמחרישה היא את האוזניים ברעמיה ומוציאה את איברי החשיבה מכלל פעולה תקינה. מהטון שבו הציג דובי את ההצעה, הבין מנדי שגם הוא לא חפץ בה. הדברים נאמרו רק על מנת להציג את האבסורדיות שבברירת-מחדל עלובה זו.

"אתה יודע למה הרבי תמיד אמר להתרחק מוויכוחים?", שאל מנדי לבסוף בטון מהורהר, והמשיך לומר כאילו לעצמו, שבוויכוח כל אחד מרגיש בתת-מודע שזהו סוג של מלחמה מילולית, ובמלחמה כל אחד מתקיף בכל הכלים שיש לו על מנת להכות והחזק בסוף מנצח. הוי אומר, שהניצב מולי הוא בוודאי אויב ועליי לפרש כל תנועה שלו כמאיימת על חיי. או בפועל ומיד, או בגדר של "מכשירי מצווה". ממילא, כשנכנסים לוויכוח שוכחים את כל כללי השיחה האנושים, כל אחד מרגיש שהוא נלחם על כבודו ומעמדו וכדי לנצח בוויכוח, עליו להתקיף ולפרש כל אמירה של מישהו אחר כפגיעה אישית.

מניתוח דבריו של הרבי אודות שלילת הויכוחים מכל וכל, המשיך מנדי ושאל לחלל האוויר, מדוע אצל שני חברים נאמנים כדוגמתם, לא יכולה להתפתח שיחה נעימה עם הצגת שני צדדים שונים ודיון בריא הכולל העלאת הוכחות וסברות לכאן ולכאן? הרי שניהם יודעים בבירור שלאף אחד אין כוונות התקפה או פגיעה בכבוד. שניהם מכבדים ואוהבים אחד את השני וחיים בידידות עמוקה להפליא. לכאורה, עליהם לחיות במצב שבו כל אחד יכול להרגיש נעים ונוח להציג את מאווייו ושאיפותיו, כמו תובנותיו ותגליותיו המרעישים ביותר באזני חברו הטוב. כלום יגלה האחד מהם שברגלו צומחת אצבע נוספת, שישית. מי יהיה הכתובת הראשונה לשמיעת סוד נורא זה, כמו כל חדשה טובה מעניינת, אם לא החבר הטוב, ידיד האמת?

דובי האזין בהסכמה. היה בדברים ניחוח מוכר מאוד. היכן שמע לאחרונה דיבורים בכיוון? אבא. הרי זהו בערך הכיוון אליו הוביל אביו בשיחתם אודות נושא זה. והנה מנדי מצליח להגיע לכיוון זה לבדו.

"אני חייב לקטוע אותך לרגע ולומר שאני מצדיע לך", לא התאפק דובי.

"על מה?" חייך מנדי והצטחק במבוכה.

"אני הייתי צריך שאבא שלי יעזור לי להבין את זה, ואתה מגיע לזה לבד".

"דיברת על זה עם אבא שלך???", נדהם מנדי.

"מה שמעניין", המשיך דובי לטוות את קווי הדיון, "שזה קרה לנו רק בנושא הזה של גאולה ומשיח, 'משיחיסטים' ו'אנטים'. בכל דבר אחר היינו יכולים להתווכח ואפילו לצחוק אחד על השני, בלי לחשוב לרגע שזו תהיה פגיעה. זוכר את הוויכוח על הצבע בקירות של את"ה? או הוויכוח בכיתה ח' על טיול למסלולי הליכה או לאטרקציות? בכל מיני דברים יכולתי להתווכח ואפילו להתעצבן שאתה מתעקש ולא מסכים איתי. זה מעולם לא גרם שתהיה בינינו הרגשה לא נעימה. אפשר לומר שהמצב הרצוי ההוא שדיברנו עליו, באמת כן קרה מעצמו בכל שאר הדברים האחרים".

דובי הנהן בראשו ובקצרה פרש באזני מנדי את עיקרי שיחתו עם אביו. "אבא שלי אומר שבשורה התחתונה, המצב צריך להיות שכל אחד קולט, שמותר לשני לחשוב אחרת ולהבין דברים בצורה שונה, מבלי להרגיש שבזה אנחנו פחות חברים והקשר בינינו מתרופף, כי אין שום קשר בין הדברים. יכולים להיות שני אנשים חברים בלב ונפש שכל אחד מהם חי חושב אחרת לגמרי וחי בסגנון חיים שונה לחלוטין.

"תראה מה זה... הדברים האלו כל כך נכונים וכל כל אמיתיים. למה לא כל החסידים יכולים להגיע למסקנה הזאת? תתאר לעצמך כמה שנאת חינם ועגמת נפש לרבי זה יכול היה לחסוך... ולמה בכלל אנחנו היינו צריכים 'לטעום' מהאווירה הלא-נעימה בנינו כדי להבין שצריך לעצור ו'לעשות חושבים' על מה שקורה כאן?..."

מנדי קיבל בשמחה את הזדהותו של דובי, אך האבן עדיין לא נגולה מעל ליבו, "כעת אני מבין" אמר, "שלא חיינו עד עכשיו במצב הרצוי הזה שהיה צריך לבוא מעצמו. אתה מסביר לי שגם אביך אמר שזה מה שהיה אמור לקרות אוטומאטית, ואחרי שלכולם ברור מה **היה** צריך להיות – זה **לא** קרה והשאלה היא **למה**! **למה? למה? למה?**"

"מה שמעניין", המשיך דובי לטוות את קווי הדיון, "שזה קרה לנו רק בנושא הזה של גאולה ומשיח, 'משיחיסטים' ו'אנטים'. בכל דבר אחר היינו יכולים להתווכח ואפילו לצחוק אחד על השני, בלי לחשוב לרגע שזו תהיה פגיעה. זוכר את הוויכוח על הצבע בקירות של את"ה? או הוויכוח בכיתה ח' על טיול למסלולי הליכה או לאטרקציות? בכל מיני דברים יכולתי להתווכח ואפילו להתעצבן שאתה מתעקש ולא מסכים איתי. זה מעולם לא גרם שתהיה בינינו הרגשה לא נעימה. אפשר לומר שהמצב הרצוי ההוא שדיברנו עליו, באמת כן קרה מעצמו בכל שאר הדברים האחרים".

"...חוץ מענייני משיח", השלים מנדי.

"והשאלה שלך חוזרת עכשיו למרכז הבמה. רק עם מיקוד יותר לעבר המטרה. למה? כפול ארבע פעמים. ארבע, כן?..."

מנדי פרץ בצחוק למשמע ביטוייו המוחשיים של דובי. השניים חשו כעת היטב בהתמזגות הלכי מחשבותיהם לאורך בניית וליטוש מערך התובנות החדשות, בעשר הדקות האחרונות. הדבר לכשעצמו גרם לתחושת פורקן, שחרור ואושר עצומים.

"אז שניכם הרגשתם לָמַה גרמו הוויכוחים, שניכם הבנתם מהו המצב הרצוי ולבסוף שאלתם למה הוא לא מתרחש כשמדובר בענייני משיח", סיכם אהרל"ה את הדברים ששמע מדובי בשיחת טלפון שנערכה ביניהם למחרת. "אני מוכרח לומר שאתם צודקים לאורך כל הדרך".

"שוב פעם הצדק איתי..." נדהם דובי וגיחך גיחוך מר. "בחודשים האחרונים אני "צודק" יותר מדאי מבלי שזה יעזור לי... בקצב הזה, כבר לא יהיה בעיניי ערך לצדק..."

"זוהי בהחלט דרגא לא מבוטלת..." אמר אהרל"ה במשובה "ועכשיו הזמן להסברים..."

המשך יבוא אי"ה

אין עוד מצווה היוצרת חג שלם של שבעה ימים

בימי חג-הסוכות מצד עצמם אין שום מאורע מיוחד, הרי ענני הכבוד שמרו על בני-ישראל במשך כל ה-40 שנה ולא היה שום דבר יוצא-דופן בפעולת העננים ביום ט"ו בתשרי, לכן כל מהותו של החג והשפע האלוקי העצום המושפע לעולם בימי החג, נוצר רק על-ידי שהיהודי בונה סוכה לזכר העננים ובכך הוא הופך את ימי החג לימים מיוחדים, של שפע אלוקי נשגב • מבט מיוחד ומרתק על חג הסוכות לפי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורת חב"ד

בין חג-הסוכות לחג-הפסח

מצוות הישיבה בסוכה בחג-הסוכות ומצוות אכילת מצות בחג-הפסח שונות במהות הקשר שלהן למהות החגים:

אכילת המצות אינה מהותו של חג-הפסח – מהות החג היא שחרור וגאולה ממעמקי הגלות הקשה בארץ מצרים, אלא שכתוצאה מכך נצטווינו בכמה מצוות המסמלות ומבטאות את החרות, ואחת מהן היא מצוות אכילת מצות, כמו שאכלו אבותינו בעת גאולתם.

[אכן בתורת הסוד מוסבר שיש קשר מהותי פנימי בין הגאולה והשחרור ממצרים למצה, כי המצה שאינה טופחת, מסמלת ענווה וביטול, להיות כלי להשארת השכינה ולהעשות עמו של ה' יתברך, אבל עצם החג-הוא על הגאולה הפיזית והרוחנית ולא על המצה];

אבל מצוות הישיבה בסוכה היא מהותו של חג-הסוכות – החג נקבע לזכר הנס שעשה ה' לישראל בארבעים שנות הליכתם במדבר, שהיה להם צל ומחסה מהשמש הקשה הקופחת במדבר.

כפי שכותב רבינו הזקן[1]: "בסוכות תשבו שבעת ימים .. למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים, הם היו ענני כבודו שהקיפם בהם לצל, לבל יכה בהם שרב ושמש, ודוגמא לזה צונו לעשות סוכות העשוית לצל, כדי שנזכיר נפלאותיו ונוראותיו".

הדבר בא לידי ביטוי בשמותיהם של שני החגים:

למרות שהתורה כינתה את החג בשם "חג-המצות", הרי השם הנפוץ אצל העם ובחז"ל הוא "חג-הפסח", כי השם חג-המצות מבטא את קיום המצווה של אכילת המצות שזה פרט במצוות החג, ולא מהותו של החג, ואילו השם "חג-הפסח" מבטא את מהותו ועצמיותו של החג – שה' פסח מעל בתי בני ישראל, ונוצר מצב של זינוק וקפיצה (= פסח) ממצב רוחני ירוד של עבדות לטומאת מצרים למצב רוחני נעלה ונשגב של עם יהודי עובד אלוקים ומחובר לה' יתברך; ואילו השם "חג-הסוכות" שנתנה התורה, הוא השם הנפוץ והמקובל אצל כולם וגם בחז"ל, כי הוא מסמל את מהות החג – הסוכה שנתנה צל לאבותינו במדבר.

[זאת ועוד: בשם חג-הסוכות נקראים כל שבעת ימי החג, ככתוב "חג-הסוכות שבעת ימים לה'", ואילו בשם חג-המצות נקרא רק היום הראשון של החג "ובחמשה עשר יום לחודש הזה חג-המצות גו'", למרות שהחג נמשך שבעה ימים, כי כנ"ל השם 'מצות' אינו מבטא את מהות החג, אלא רק את הפעולה הנעשית ביום הראשון שבו, בט"ו בניסן, ואילו השם "סוכות" מבטא את מהותם של כל שבעת ימי החג].

עוצמת הסוכה

בתורת הסוד מוסבר שההבדל בין ה'סוכה' ל'מצה' מצביע על העוצמה האדירה הקיימת בסוכה:

ימי הפסח הם ימי סגולה וקדושה נעלים מצד עצמם, בהם הקב"ה עשה לישראל את נס ההצלה בהוציאו אותם מעבדות לחרות, ומאז ולתמיד, לדורי דורות יום ט"ו בניסן ושבעת הימים של החג הם ימים קדושים ומיוחדים בהם ה' נותן כוח מיוחד

מאת: הרב יוסף קרסיק
רב אזורי בת חפר – עמק חפר

לצאת לחירות ולהשתחרר מכל האזיקים והמעצורים הנפשיים שהאדם מצוי בהם – כוח אלוקי מיוחד המושפע בימי החג ואינו תלוי במעשהו היהודי של באכילת מצה[2], אמנם היהודי מצווה לאכול מצה אבל היא לא 'עושה' את החג, בימי החג יש קדושה עצמית גם בלעדי המצה[3];

אבל בימי חג-הסוכות מצד עצמם אין שום מאורע מיוחד, הרי ענני הכבוד שמרו על בני-ישראל במשך כל ה-40 שנה ולא היה שום דבר יוצא-דופן בפעולת העננים ביום ט"ו בתשרי, לכן כל מהותו של החג והשפע האלוקי העצום המושפע לעולם בימי החג, נוצר רק על-ידי שהיהודי בונה סוכה לזכר העננים ובכך הוא הופך את ימי החג לימים מיוחדים, של שפע אלוקי נשגב.

במילים אחרות – בחג-הפסח פעולתו של הקב"ה להוציא את ישראל ממצרים היא עשתה את הימים לימי חג; ובחג-הסוכות הסוכה שהיהודי בונה היא ההופכת את שבעת הימים לחג.

[לכן התורה אומרת על חג-הסוכות "חג-הסוכות שבעת ימים" ולא נאמר "חג-הסוכות בשבעת הימים", ללמדך שאין מדובר בחג שבהם בונים סוכה, אלא הסוכה שהיהודי בונה היא העושה והיוצרת את שבעת הימים לחג].

כוחו העצום של היהודי

רעיון נפלא זה – שהסוכה שהיהודי בונה, היא היוצרת את החג והשפע האלוקי שבו – בא לידי ביטוי בפרטי הלכות מצוות הסוכה:

את מצוות הישיבה בסוכה מקיים היהודי כרצונו, הוא בעצמו בוחר איך לקיים את המצווה, במעשיו הגשמיים הרגילים הנעשים בסוכה הוא מקיים את מצוותה, בנקודה זו שונים פני הדברים לחלוטין משאר המצוות:

כדי לקיים את שאר תרי"ב המצוות צריך היהודי לעשות את אשר ציווהו ה' בשולחן-ערוך, לדוגמא: לאכול כזית מצה בליל הסדר, לשתות רביעית יין בקידוש השבת, לקרוא פסוקי שמע בזמנים מסויימים ביום וכו' וכו'; אבל את מצוות הסוכה היהודי מחליט בעצמו לפי בחירתו איך לקיים: ברצותו לשתות כוס מים – אם

מצוות הסוכה היהודי מחליט בעצמו לפי בחירתו איך לקיים: ברצותו לשתות כוס מים - אם שתה בסוכה קיים מצוות סוכה; ברצותו לעסוק בצרכיו הגשמיים - אם עשהם בסוכה קיים מצוות סוכה וכו' וכו'. זה מדגיש את הכוח המיוחד של היהודי במצוות סוכה. מצווה ההופכת שבעה ימים של חולין לימים מקודשים ונעלים שמושפע בהם שפע אלוקי נשגב - בכוח מעשיו של היהודי

שתה בסוכה קיים מצוות סוכה; ברצותו לעסוק בצרכיו הגשמיים – אם עשהם בסוכה קיים מצוות סוכה וכו' וכו',

זה מדגיש את הכוח המיוחד של היהודי במצוות סוכה. מצווה ההופכת שבעה ימים של חולין לימים מקודשים ונעלים שמושפע בהם שפע אלוקי נשגב – בכוח מעשיו של היהודי.

מצוה מן המובחר ליטול לולב בסוכה

המיוחד במצוות הסוכה (שהיא ההופכת את שבעת הימים לימי חג, והיא עיקרו של חג), בא לידי ביטוי במנהג המקובלים והחסידים על קיום מצוות נטילת ארבעת המינים, אשר אומר האריז"ל שטוב לברך עליהם דווקא בתוך הסוכה, ואדמו"ר הזקן הביא זאת למעשה בסידורו – 'מצוה מן המובחר לברך על הלולב בסוכה'.

ויש להבין באיזה מצווה מוסיפים הידור כשנוטלים לולב בסוכה – במצוות ישיבה בסוכה, או במצוות נטילת הלולב?

מצד אחד אפשר לפרש שמוסיפים בהידור הסוכה, שכיוון שבימי החג צריך לעשות את כל הצרכים בסוכה – "שיהיה[4] אוכל ושותה וישן ודר בסוכה כל שבעת הימים .. בין ביום ובין בלילה, כדרך שהוא עושה בביתו, וכל דבר שהיה עושה בביתו לא יעשה חוץ לסוכתו", ממילא גם את מצוות ברכת הלולב, שהיא חלק ממעשי היהודי בחג-הסוכות – ראוי להדר ולעשות בסוכה. לכן כשמברכים על הלולה בסוכה זו – ככל שאר הפעולות הנעשות בסוכה ובפרט פעולות קדושות ומצווה – מוסיפים בהידור הסוכה;

אבל יש מקום לומר שבנטילת הלולב בסוכה מוסיפים (גם) בהידור בקיום מצוות נטילת הלולב, שאינו נעשה סתם כך בבית ואף לא בבית הכנסת, אלא דווקא בבית של חג-הסוכות – בסוכה.

יש הבדל מעשי בין שני הפירושים באיזה מצווה מהדרים כשמברכים על הלולב בסוכה:

1) הבדל ראשון – בזמן שאין חובה לשבת בסוכה, כגון כשיורד גשם ומצטערים מהישיבה בסוכה ("מצטער פטור מן הסוכה"): אם ההידור בנטילה בסוכה הוא הידור במצוות סוכה, הרי כשפטורים ממצוות סוכה, ניתן לברך על הלולב בבית; אבל אם הברכה בסוכה מוסיפה בהידור הלולב, הרי כדאי להמתין עד שיפסק הגשם ולברך בסוכה, כדי לקיים את מצוות הנטילה בהידור [כמו אדם שיש לו ארבעה מינים לא מהודרים בכשרות, ואם ימתין זמן מה, יגיע לידו ארבעה מינים מהודרים – כדאי שימתין לסט המהודר, כדי שיוכל לקיים את מצוות הנטילה בהידור].

2) הבדל שני – אגידת הלולב בערב החג בתוך הסוכה: אם הקשר של הלולב לסוכה מוסיף בהידור מצוות הסוכה, ברור שבערב החג, כשאין עדיין מצוות סוכה – אין צורך לאגוד בסוכה; אבל אם הקשר של הלולב לסוכה מוסיף בהידור הלולב, מובן שכאשר אוגדים אותו בתוך הסוכה, אפילו בערב החג – יש בזה משום תוספת הידור בלולב

המשך בעמוד 83

בעזרת ה'
יהיה בסדר

מאת: שלום בער קרומבי

פגש אותי חבר בכניסה לבית הכנסת. "מה יהיה?" הוא שאל. ואני כמו יהודי טוב עניתי לו ש"יהיה בסדר".

החבר לא היה מרוצה. "אם חסידי חב"ד היו יודעים מה המצב האמיתי, היו כולם מרעישים עולמות", אמר והוסיף מהגיגי המצב, שביבי חותם הסכמים, ומדברים על גירוש מהיר של תושבי בעקת הירדן, ודן מרידור מדבר על 'חילופי שטחים' בנגב, ואובמה וכל העולם לוחצים על הפוליטיקאים השפופים שלנו. ואני שמעתי ותהיתי, האם באמת נכון להגיד "יהיה בסדר".

מצד אחד הרבי לימד אותנו לאמץ תמיד ראייה חיובית. להביט על הדברים בעיניים של גאולה, במשקפיים של טוב. לראות איך באמת כל דבר שקורה הוא עצמו נעשה לטובה והוא חלק מייעודי וסימני הגאולה. הרבי חינך אותנו להיות חיוביים ולהתמקד בטוב ולא בשאינו כזה. אך מצד שני הרבי הוא זה שצעק מאות שיחות על המצב הקשה של ארץ הקודש. הרבי דיבר בשפה הריאלית ביותר ולא טייח את המצב. כשמסרו שטחים הרבי דיבר על כך שזה מסכן את ביטחונם של מליוני יהודים. כשהסכמים מרים ונמהרים נחתמו הרבי סימן את המצב בצורה הברורה ביותר והסביר למה דיבורים עם המחבלים יביאו רצח הילי"ת.

אז מצד אחד כולם רוצים להיות חיוביים, להיות אופטימיים, להאמין שהכל יהיה בסדר, אך מצד שני הרבי זה שקרא לנו להתעורר ולהבין את הדברים לאשורם.

פתאום נפל לי האסימון. זה בדיוק מה שקרה בגוש-קטיף. כולם רצו לחשוב ש"יהיה בסדר". המוטו הכי פופולארי היה "זה לא יהיה". אנשים לא שאלו למה זה לא יהיה? איפה נכתב שדברים כאלו לא יכולים לקרות? אלא העדיפו להתחזק באמונה ובביטחון שזה לא יקרה. אמנם חלק מזה היה תפיסה אסטרטגית בקשר למאבק בגוש-קטיף – שראשיו בחרו את השיטה של להישאר בבתים עד הרגע האחרון. אולם ההמונים שהלכו וחיבקו את החיילים, רק כי במילא שום דבר לא הולך להתרחש, כמו גם אלו שבחרו להשתיק את השטח ולא להבעיר את המדינה – כי זה "לא יהיה", אלו הטעו את הציבור וגרמו לכישלון המאבק.

אחרי גוש-קטיף הציבור התפכח. הוא הבין שיש אמונה מוחלטת בקדוש-ברוך-הוא והאמונה הזו היא ש"הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל", ולכן אף-על-פי שהקברניטים לוקחים את הספינה לעבר סופה נוראית, בכל זאת יש ה' בשמים והוא זה שמחליט מה יקרה. ויחד עם זאת – ודווקא מתוך אמונה בה' שנתן לנו כלים מעשיים לעשות פעולות בדרך הטבע – חייבים לדעת שהמצב לא פשוט.

ראייה חיובית פירושה לראות איך למרות שהמצב חמור ובעיניים ריאליות נראה שלא יהיה טוב, בכל זאת יש להאמין בה' שיהפוך את כל המצב לטובה ושכל המצב שנראה כעת כשלילי יש לו תכלית חיובית, שתהפוך את כל המאורעות לפעולות שנראה אותם כחיוביים ביותר. אך יחד עם זאת עלינו מוטלת אחריות וחובה לפעול בדרך הטבע ולא להזניח את כלי המעשה שניתנו לנו מה' להתכונן לרעה.

הרבי ביקש והפציר לצאת ולמחות נגד מהלכים מסוכנים לעם ישראל. כך שמחד חייבת להיות האמונה החזקה שהכל יהיה לטובה – וכפי שאומר הרבי שצריכה להיות ראייה של 'גם **זו** לטובה' – גם התהליך שנראה שלילי, הינו לטובה וייצא ממנו אך טוב. אך מאידך חייבים לפעול כעת בכל דרך אפשרית למנוע את המצב שנראה שלילי – שכן בעיניים שלנו המצב עדיין אינו מזהיר.

לא נעים לכתוב בענייני שלימות בארץ ישראל בימים אלו, שכן המצב באמת אינו טוב. אף אחד לא רוצה להיות 'נביא זעם'. להפחיד אנשים כל שבוע ולספר להם שוב ושוב שביבי מוכר את ביטחון ארץ הקודש ועושה מכירת חיסול על כל מה שנשאר. עדיף להיות אופטימיים, לספר כמה טוב ושהמצב בעצם לא כזה נורא.

אבל אמירות כאלו אינם אלא בלתי מציאותיות. המציאות נראית שונה

לחלוטין, המציאות היא שהממשלה הנוכחית כבר שברה שמאלה מזמן – בחסות ש"ס והבית היהודי. ביבי לא מאבד זמן, הוא שואף להיות זה שיקבע את גבולות הקבע של המדינה והוא יודע שבשביל זה חייבים להיצמד כמה שיותר לקו הירוק. הדיבורים היום על המשך ההקפאה אינם אלא אחיזת עיניים כדי להסיט את תשומת הלב הציבורית מהענין האמיתי: איום ממשי על כל יהודה ושומרון.

מול השאננות של חוגי הימין, ביבי לא צריך לעשות הרבה. הוא הכריז על הקפאה וזה עבר לו בשקט; ברק ממשיך לכהן כשר ביטחון וממש בפועל מדיניות שמאל, ואיש לא מרים קול זעקה; הוא פתח ערוץ ישיר של שיחות עם הפלסטינים שבהם מדברים על חיסולה של ההתיישבות היהודית בישו"ע, ובימין מתחננים לעוד שלוש כיתות לימוד באלקנה – כאילו על זה מדובר כעת. קשה להיזכר מתי בפעם האחרונה נערכה הפגנה ממשית בנושא ארץ הקודש, כשהמצב כל הזמן רק הולך ומידרדר.

אסור לאבד את האמונה, שכן כפי שחזר הרבי מלך המשיח עשרות פעמים, ארץ הקודש הינה הארץ "אשר עיני ה' אלוקיך בה מראשית עד השנה ועד אחרית שנה". אבל גם אסור להירדם בשמירה. בעומדנו בערב יום כיפור, עלינו, חסידי חב"ד, לעשות חשבון נפש נוקב כמה מילאנו את חובנו להביא את זעקת המלך לכל אחד ואחד מתושבי ארץ הקודש. כמה השפענו לעצור את המהלכים המסוכנים שמתבשלים במטבחון של ביבי – שוודאי גורמים עוגמת נפש רבה לרבי.

הרבי נתן לנו כוח אמיתי לעצור את המהלכים הרי-אסון אלו, ויש מה לעשות. צריכים לארגן משמרות מחאה בצמתים ראשיים בכל עיר ועיר ולהשאיר את המאבק נגד הפקרת ארץ הקודש על סדר היום הציבורי. כל זאת תוך הדגשה שאנו לא נלחמים רק על קדושת הארץ אלא נלחמים על קדושת החיים – שלא להפקיר את ביטחון תושבי ארץ הקודש.

כעת עדיין לא מאוחר. ביבי אמנם מתקדם בשיחות הישירות עם הפלסטינים, אבל עדיין לא מאוחר וניתן להפיל את ממשלתו המסוכנת ולעצור את רכבת העקירה שלו. אם נתעורר כעת, לפני שיהיה מאוחר, יש סיכוי שנצליח למנוע את העקירה הבאה וגם לאותת עם תמרור אזהרה מהבהב לכל ראש ממשלה שבדרך שמי שיסכן את ביטחון ארץ הקודש ויושביה ימצא את עצמו מחוץ למפה הציבורית.

בעזרת ה' יהיה בסדר – אבל גם בעזרתנו.

שלימות הארץ / המשך מעמוד 101

כולה. וכפי שראו בזמנים אחרים, שכאשר טענו בתוקף – הטענה נתקבלה.

וכיון שזו דעתם של כל אנשי הצבא, יכולים לאספם שוב ולשאלם כיצד הוא המצב מצד החשבון הצבאי בלבד, ולאחר מכן אפשר לומר את הנימוק שמכיון שכל אנשי הצבא אמרו פה אחד שמסירת השטחים תגרום לפיקוח-נפש של כל היהודים הנמצאים בארץ הקודש – היה-לא-תהיה, לכן אי-אפשר לוותר על שטחי יהודה ושומרון.

וטענה זו תתקבל גם עתה:

למרות שבאמת אין זה עניין שלי, היות וישנם רבנים מארץ ישראל שזהו תפקידם לעשות את כל הרעש, אבל כיון שישנו הדין של "לא תעמוד על דם רעך", לכן אני מנצל את ההזדמנות לדבר באופן שיוכלו לשמוע זאת בכל קצווי תבל.

<u>אני אומר זאת בכל החריפות, כיון שעומדים בארבעת הימים שבין יום-הכיפורים לסוכות שאז היהודים 'עסוקין במצוות' ומצד "לא תעמוד על דם רעך" – כל אחד שיודע על המצב אסור לו לשתוק ועליו לומר בגלוי את המצב כמות שהוא!</u>

שהמצב הוא כאמור לעיל – אני חוזר על כך בפעם השלישית מצד חומרת העניין – שכל אנשי הצבא אומרים פה אחד, שעל-פי חשבון צבאי אין כל ספק שאם יחזירו משהו ב"גדה המערבית" הגבול המזרחי של ארץ ישראל פותחים את כל הארץ לפניהם, ובכך גורמים לפיקוח-נפש לכל היהודים הנמצאים בארץ ישראל.

משיחתו של הרבי יש ללמוד שכל מחאה, ולו הקטנה, גם בימים אלו שבין יום כיפור לסוכות כאשר ישראל טרודין במצוות החג, יש למחות ולעשות הכל כדי שחס ושלום לא תתבצע מחשבת ביבי ואובאמה, ו'עוצו עצה ותופר דברו דבר ולא יקום'. בזכות כך שאנו חסידי חב"ד ממשיכים להיות דבוקים בדברי קודשו של הרבי ולהנחיל אותם לכל העם היושב בציון, נזכה להציל את שארית הפליטה ובטוחים אנו שדברי הרבי יתממשו וילחום מלחמת ה' ובעז"ה וינצח בגאולה האמיתית והשלימה.

ופרוש עלינו סוכת שלומך

אנו נמצאים בתקופה לא פשוטה: מחד גיסא – הימים ימי הרת עולם, העולם מתקרב בצעדי ענק לעבר הגאולה. העולם כולו משתנה ונבואת הרבי קרובה להגלות. מאידך גיסא – הקליפות והכוחות דלעו"ז, מנסים בכל כוחם להצר ולדחוק את עם ישראל, כאשר אנשים מתוכנו נותנים להם את הכח.

ברור לכולם שאלו פרפורי גסיסה לפני הפצעת האור הגדול, אבל גם אנחנו צריכים לזכור בימים אלו מה תפקידנו. להיות חיילים ולא נגררים. לשאת בעוז ובגאווה את הידיעה שחסידי הרבי אנו ויש לנו שליחות לבצע בכל התחומים, כי תורה אחת לנו ודעת התורה נאמרת בכל תחום. כשם שיש להביא יהודי לידי תורה ומצוות, יש לעשות הכל שהארץ הקדושה תישאר בידינו, כי אחרת חלילה הסכנה מרחפת לא רק כלפי היהודים בארץ ישראל, אלא כלפי יהודים בכל מקום בעולם. לא לחינם התבטא הרבי שחב"דניק הוא זה שמתעסק במשיח, בשלימות הארץ ובמיהו יהודי – שלשת השלימויות עליהן שם הרבי את הדגש להבאת הגאולה.

אין לנו מה להתבייש ולהסתיר. חלקים מהציבור החרדי הפך את התורה הקדושה לפלסתר וקידש מאבקים זוטרים במקום להתמקד בעיקר, ובכך גרם להתבוללות הנוראה בעם ישראל, וכעת הוא מסייע להפקרת ארץ הקודש לאוייבים. עלינו מוטלת העבודה הקשה להשמיע את הדברים של הרבי בקול ברור ונהיר. דעת התורה לא משתנית לפי רוחות הזמן. היום יותר מתמיד חייבים להשמיע את דברי הרבי בזעקה גדולה, כי דברי הרבי חיים וקיימים לעד. רק עיוור ופיסח לא רואה עד כמה דברי הרבי צדקו בכל הדברים, ובפרט בנושאי שלימות הארץ מול כל נביאי השקר הפוסחים על שני הסעיפים.

לפני חג הסוכות, האיחול שלנו לכל עם ישראל שנזכה לפרוש עלינו סוכת שלומך, ותיכף ומיד ממש נראה עין בעין כי פי ה' דיבר בהתגלות הרבי מלך המשיח תיכף ומיד ממש.

סוכת שלום וסוכת בטחון

עד מתי פוסחים על שני הסעיפים?

מזה שנים שהציבור בארץ ישראל חי בשקר ובכזב, ולא באשמתו. המנהיגים הימניים שעלו לשלטון החל ממנחם בגין, עשו שקר בנפשם ורימו את ההמונים שהריעו למנהיגי הליכוד, כאילו הם המשיח בכבודו ובעצמו. לא היה מנהיג ליכוד אחד שלא שיקר ורימה וגרם למצב מדיני מסובך יותר מאשר קודמיו בתפקיד. כל מנהיג בליכוד פתח בתקדים שהביא אחרי זה את מנהיגי השמאל להיות הרבה יותר גרועים.

מנחם בגין, ראש וראשון לאסונות, לימד שאפשר לפרק יישובים תמורת שלום קר ומדומה. זה לא הספיק לו, והוא כבר חתם על הכרה בעם הפלסטיני והבטיח לתת להם משטרה חזקה ביהודה ושומרון. אחרי זה הגיע הימני הקיצוני יצחק שמיר והלך למדריד ולימד את השמאל שמותר ואפשר לדבר עם אש"ף. שנה אחרי שהוחלף השלטון, התחיל תהליך אוסלו כהמשך למדריד. כן, אנו מכירים את התירוצים הנבובים ששמיר הבטיח למסמס את התהליך עשר שנים; ומה הוא חשב שיהיה אחר כך?! ואכן התוצאות היו בדמות הסכמי אוסלו עם אלפי הרוגים.

אחרי זה הגיע שרון מהליכוד שהמציא 'פטנט' חדש: לגרש יהודים ככה סתם, בלי סיבה. 'התנתקות' הוא קרא לזה. בלי הסכם חתום ובלי סיכום כלשהו. באמת ככה סתם.

חשבנו שההמצאות של מנהיגי הליכוד נגמרו, ואז הגיע ביבי נתניהו והביא את ההקפאה "רק לעשרה חודשים", ועדר השרים האמינו לו שזה לעשרה חודשים ובא לציון גואל, ואז שוב יהודה ושומרון תיבנה ותפרח. הם לא הבינו שבכך נהיה תקדים מסוכן, וכך החל החורבן של יהודה ושומרון וכל ארץ ישראל כחלק מתהליך הכניעה של הממשלות לגויים ולארה"ב.

כל זה קורה לנו כי "לא האמינו לדבריו וימאסו בארץ חמדה". כאשר הרבי זעק ובכה מקירות ליבו לפני אותם מנהיגי ליכוד, שאין לדבר ולנהל משא ומתן, ועצם המשא ומתן עם הערבים יביא חלילה לשפיכות דמים, כולם גיחכו וצחקו. 'הרבי לא יודע על מה הוא שח', אמר יצחק שמיר. הימין והציבור הדתי שיתפו פעולה עם אותן ממשלות דמים שמכרו את ארץ ישראל בטענה ש"אסור להפיל ממשלת ימין". במקום להבין שאין ימין ושמאל, אלא תורה אחת לעם אחד וארץ אחת, חיפשנו תחליפים וויתורים, וקיבלנו את שושלת הליכוד שהחריבה את ארץ ישראל; המפלגה היחידה עד כה שהעזה לפנות יישובים בארץ ישראל.

כעת נשמע שוב את כל החכמולוגים אומרים לנו 'אז מה אתה רוצה ממשלת שמאל?' אכן נענה להם, שהשמאל מעולם לא העז לעשות את אותם פשעים, ובפרט לא בשם התורה והדת וארץ ישראל, לבצע בשמם את כל אותן עוולות. והרי שמענו את הרבי אומר למר קצב, שאין חילול ה' גדול ונורא וכפירה בה' ותורתו מאשר דבר זה.

ממשלת ביבי וגרורותיה מכלות כל חלקה טובה, הן בשלימות העם בנושאי הגיור והן בשלימות הארץ והתורה. זו ממשלת אבי אבות הטומאה והשקר המוליכה את כולנו שולל. ארץ ישראל נמכרת לאוייב באין מפריע, ומליוני יהודים ר"ל בסכנה הי"ת.

דברי הרבי ודברי ראש השב"כ

לפני 20 שנה, בחול המועד פסח תש"נ, הזהיר הרבי בשיחה עם נציג חסידות גור הרב אלימלך ניימן, שעצם המשא ומתן עם הערבים יביא לשפיכות דמים "**מאז שנפגשו עם באי-כוח הערבים וניהלו משא ומתן עמם, והידיעה על דבר פגישה זו נתפרסמה בין הערבים, וכתוצאה מזה מביאות – על-פי טבע ושכל – זה שהערבים בכל מקום המשיכו בפעולות, והזיקו כמה וכמה מאחינו בני ישראל, ועד לידי רצח רחמנא ליצלן ולא רק בארץ הקודש, אלא גם במדינות אחרות, ומי יודע שבעת דיבורי אלה, הרי "לא תפתח פה..." ברגע זה ממש לא אירע משהו ליהודי, כי עוד ידם נטויה**".

ממש באותן המילים, שמענו השבוע את ראש השב"כ יובל דיסקין מזהיר: "בתקופה הקרובה יגברו איומי הטרור במקביל להתפתחויות בתהליך המדיני. זו לא רק הערכה אלא זה נתמך במידע התרעתי מוחשי. מי שמוביל את המגמה הזו היא הזרוע הצבאית של החמאס". את הדברים הללו אמר ראש השב"כ בשבוע האחרון בסקירה בטחונית לפני שרי הממשלה.

דבריו של הרבי אינן כמו אמירות של פוליטיקאים נבובים כביבי ושרון ורבין שהבטיחו הרים וגבהות. במקום שלום ואחווה, קבלנו טרור, שכול ויתמות.

דבריו של הרבי חצובים מהתורה ומנבואת אמת, ולכן אין בהם שינוי ולא יכול להיות שום מציאות של שלום הנוגדת את התורה. ברור הדבר ששלום לא יצא מכל התהליך, וממש לא משנה איך יקראו

מאת: שי גפן

אנו נמצאים בתקופה לא פשוטה: מחד גיסא - הימים ימי הרת עולם, העולם מתקרב בצעדי ענק לעבר הגאולה. העולם כולו משתנה ונבואת הרבי קרובה להגלות. מאידך גיסא - הקליפות והכוחות דלעו"ז, מנסים בכל כוחם להצר ולדחוק את עם ישראל, כאשר אנשים מתוכנו נותנים להם את הכח

לזה 'פעימה', 'נסיגה' או 'הקפאה'.

לצערנו, מיד עם חידוש המשא ומתן לפני כחודש ימים, החלו פעולות החבלה להתגבר ומשפחות נעקדו ונטבחו על מזבח המשא ומתן. בתקופת רבין עוד קראו להם "קורבנות השלום" היום הם הקורבנות של ביבי נתניהו!!

"הוא רמאי ונוכל!"

הכאב הכי גדול בהתנהלות של ביבי, הוא השקר והנוכלות בהם הוא משתמש כדי להאכיל את הציבור הדתי בגחמותיו המסוכנות, והם מתברר קונים ממנו. בדרך זו הוא מצליח לקחת המוני מצביעים לליכוד, אשר לפי ההערכות לפחות עשרה מנדטים דתיים הצביעו ליכוד לאחר שהיו בטוחים שהנה הנה בא המושיע לעם ישראל. ביבי כמי שמכיר את נפש בהמתו, יודע מה למכור להם, והוא יודע שאחר כך הוא יכול ללעוג להם ושוב פעם הם יצביעו לו, כי הרי "צריך מנהיגות יהודית ואמונית בליכוד". וכך חוזר שוב הריטואל שביבי עולה לשלטון ומצפצף על האספסוף שבחר בו.

אין ביטוי נכון וברור יותר להגדיר את ביבי מכפי שכינה אותו לפני שתים-עשרה שנים הרב אשכנזי, רבו של כפר חב"ד, "רמאי ונוכל"; אדם שמסובב בכחש ובמרמה את הימין והדתיים מזה כעשרים שנה, וכל פעם קונים ממנו מחדש את הסחורה המשומשת אותה הוא מוכר. גם אם הקואליציה שלו נראית כיום יציבה, ביבי צריך לדעת שסופו יהיה כמו כל אותם ראשי ממשלה שבגדו בארץ ישראל.

גם שרון קודמו היה בטוח שהוא יצא מההתנתקות מלך ישראל, ויקים מפלגה עם חמישים מנדטים. גם אולמרט בנה על זה כממשיך דרכו. לא כדאי לו לביבי להצטרף לחבורה הזאת.

חשוב להביא כאן את דבריו של מר גרשון מסיקה, ראש המועצה האזורית שומרון האומר כי מאז הוקמה ממשלת נתניהו, מצב ההתיישבות הורע בצורה דרמטית הרבה יותר אפילו מימי ממשלת אולמרט, וכתוצאה ישירה מכך גם מצבה של מדינת ישראל. "חידוש מגומגם של בנייה במיעוט הקטן של הישובים וב-6% מהשטח בלבד, הוא הכרזה על תחילת הגירוש מרוב הישובים ומ-94% מיהודה ושומרון", אמר מסיקה, והוסיף כי נתניהו כנראה רוצה להיות שרון, והמחנה הלאומי יקיא אותו מתוכו ויפיל את ממשלתו. "הכרזה על המשך ההקפאה, תהיה הכרזה על סיום כהונת ממשלת נתניהו, ממשלה שנבחרה בקולות המחנה הלאומי ומנסה לבצע את מדיניות בל"ד".

הזעקה של הרבי בין יום הכיפורים לסוכות

באחת מאלפי השיחות המדהימות של הרבי – בשיחה של בין יום הכיפורים לסוכות תשל"ט – עוד בימים שהכל היה נראה פסטוראלי ומבטיח, זעק הרבי מקירות ליבו מה יקרה אם חלילה ימסרו שטח מיהודה ושומרון, וגם הנחה את המדינאים מה לטעון כלפי אומות העולם:

"..אי-לכך, היה על הבא-כח של ארץ ישראל לטעון, שלא יכולים למסור את יהודה ושומרון, הן מצד הלאו של "לא תחנם", והן ובעיקר – כיון ששטחי יהודה ושומרון הם שטחי הגבול, המשמשים להגנתה של ארץ ישראל. ואילו היו טוענים טענה זו בתוקף, ודאי שהיו מצליחים בכך. והראיה הברורה לכך היא מענין ירושלים:

נשיא מצרים, תבע את ירושלים בדיוק באותו התוקף בו הוא תבע דברים אחרים. אך כאשר אמרו לו באופן ברור: "זאת לא", הוא הסכים לכך. וכשם שעמדו בתוקף בנוגע לירושלים, כמו-כן היו יכולים לעמוד בתוקף גם בנוגע ל"גדה המערבית". וכיון שלא עמדו על-כך בתוקף, לא הצליחו להחזיק בזה. והמצב אכן היה כן וכפי שמובן לכל מי שמבין בענינים מדיניים – נוסף לידיעות שהגיעו "מאחורי הפרגוד".

לאחר מעשה, ישנם כאלה הסבורים, שמאחר וחתמו הרי זה כאילו שנמסרו השטחים – ואת הנעשה אין להשיב. אך יש לדעת שהדבר עדיין לא נעשה, ועדיין לא התחיל, קודם יש לדבר על כל הפרטים ופרטי-פרטים, עד-כדי-כך שיכולים להתחרט ולבטל זאת ואין זה עניין לדבר על כך בפירסום.

<u>ואני אומר במלוא האחריות: כל הגדה המערבית, וכל יהודה ושומרון – אסור לתתם על פי שולחן-ערוך כי הוא עניין של פיקוח-נפש!!</u>

באם ארצות-הברית תראה שיש לה עסק עם אנשים שעומדים בתוקף על עמדתם – עמדת ההלכה, עמדתה של התורה – "תורת אמת", "תורת חיים" – האומרת, שכיון שזה קשור עם פיקוח-נפש לכן אסור לפתוח את הגבול אפילו כדי אצבע קטנה כי כך תיפתח לפניהם הארץ

המשך בעמוד 99

מהנעשה והנשמע

רבבת חסידים בבית חיינו

צילום: לוי ישראלי

חודש השביעי בליובאוויטש של תשע״א הגיע, ואמונתם ונאמנותם של החסידים והתמימים אנשים נשים וטף שוב הוכיחה את עצמה. החל משבת סליחות, החלו אלפי אורחים להגיע לבית חיינו 770 כדי לשהות בחודש החגים ה׳תשע״א עם כ״ק אדמו״ר מלך המשיח. כמויות האורחים הגדולות בלעה״ר שזרמו לחצרות קודשנו וממשיכים לזרום בקצב יומיומי, מרגינים את הלב ומחזקים את תחושת הבטחון בהתגשמותה הקרובה של נבואת נשיא הדור. ׳בית חיינו׳ תוסס וחי 24 שעות ביממה, כאשר אלפי אנ״ש התמימים והאורחים מתפללים לומדים ומתוועדים בד׳ אמות של נשיא הדור, בימי ״קירוב המאור אל הניצוץ״.

ארגון ״אש״ל – הכנסת אורחים״ שעל-ידי חיילי בית דוד, שוב נטל על עצמו את המשימה האחראית לשיכונם והחזקתם של כל האורחים והאורחות במהלך ימי שהייתם בחצר הרבי. השנה אף הוגברו ושוכללו אמצעי הקליטה והאירוח ונעשו מאמצים אדירים להבטיח לכל אורח – אירוח מושלם ורגוע.

המוני התמימים שיחיו אשר הגיעו גם הם, מכל ישיבות ליובאוויטש ברחבי תבל, לחוג את חודש תשרי ב-770, שוקדים על לימודיהם בכל שעות היום.

מקומות הלימודים ב-770 הולכים ונעשים צפופים מהכיל את כמות התמימים המגיעים, הנהלות הישיבות מכל רחבי העולם מצלצלים מבעוד מועד להבטיח את מקום הלימודים עבור תלמידיהם ב-770. המחלקה הרוחנית באש״ל הכנסת אורחים, עושה כל מאמץ והשתדלות לספק את בקשותיהם ולדאוג לסדרי הלימודים, לשיעורים בחומר הנלמד, כמו״כ למקיצים ומדריכי לילה בדירות בהם ישנים התלמידים. חדר הרישום ממוקם בקומת המרתף של בית חיינו, האורחים עוברים הליך קצר של רישום ממוחשב, שומעים מאחד התמימים על חשיבות שמירת

הסדרים וניצול הזמן, ומיד לאחר מכן מקבל כל אחד את המפתח לדירה בה ישהה במהלך החודש.

המחלקה הרוחנית של "הכנסת אורחים" דאגה לתכנון וקיום של סדרי לימוד רצופים ומלאים, כך שהתמימים שוקדים בנגלה ובחסידות ובמיוחד בתורת הרבי ובענייני גאולה ומשיח. השנה קידמה את פניהם של אלפי האורחים, יוזמה חדשה וברוכה של המחלקה הרוחנית של "אש"ל – הכנסת אורחים"; מידי שבוע יוצא לאור קובץ לימוד מהודר, הכולל חומר לימודים ערוך בצורה מרתקת, בנגלה, חסידות, גאולה ומשיח, הלכה ומנהג, ושיחות כ"ק אד"ש בענייני דיומא. התמימים, אנ"ש, המשפיעים וראשי הישיבות, לא פוסקים מלהלל ולשבח, את היוזמה הברוכה המעודדת את התי' לשבת ולהגות בלימוד התורה בהתמדה ושקידה. להשכים מידי בוקר לסדרי הלימודים, "פשוט להרגיש בזאל של הישיבה"... אומר אחד המשגיחים שהגיע מארה"ק.

גם למאות התלמידות שהגיעו ממוסדות חב"ד ברחבי תבל מתקיימת תוכנית לימודית מיוחדת על-ידי 'בית מדרש לנשים' שבעזרת נשים של 770, בהנהלת הגב' אריאלה בן-חיון. כחלק מהתוכנית מתקיימות התוועדויות עבורן עם המשפיעים.

ביום שלישי כ"ח באלול, התקיים מעמד 'ברוכים הבאים', קבלת פנים לאלפי האורחים שהגיעו לחצרות קדשנו. השתתפו בכינוס רבנים, משפיעים, וחברי הנהלות הישיבות. המארא דאתרא וחבר הבד"צ הרב אהרן יעקב שווי הביא את

קבוצת הילדים בתפילה עם הרבי מלך המשיח

ברכת השכונה, והנגיד החסידי ר' שלום בער דריזין ריגש את התמימים כשהודה להם על כך שהם מביאים עימם את החיות המיוחדת.

המוני אנ"ש והתמימים ניצלו את הימים האחרונים של השנה להכין את עצמם ואת העולם שמסביבם לקבל את השנה החדשה ביחד עם התגלותו של משיח צדקנו. בערב ראש השנה התפרסו מאות חוליות של תמימים ברחבי ניו יורק רבתי להכין את כל תושבי העיר ולעוררם על מצוות החג.

בהתאם להוראת הרבי נסעו אנ"ש והתמימים בער"ה לאהל הק'.

ימי ראש-השנה ויום הכיפורים חלפו ברגשות עזים של אמונה וציפיה לראות את מלכנו. בימי ר"ה התפרסו מאות רבות של חוליות מאנ"ש התמימים והאורחים ברחבי העיר על-מנת לזכות את אלפי היהודים במצות תקיעת שופר.

ראוי לציין את הזוגות והמשפחות הרבות שהתאמצו ובאו כדי לינוק מאילנא דחיי בחודש השביעי והמושבע בכל. הנהלת הכנסת אורחים העמידה צוות מיוחד לטיפול הולם בתנאי ההארחה הנדרשים עבורם, ומאידך צוות מוכשר נוסף לניהול תוכנית האירוח לילדים.

אלו גם אלו, האורחים מכל השכבות והגילאים, כולם כאחד שותפים לתחושה הפנימית ולתשוקה הבוערת לזכות ולהתראות עם הרבי מלכנו תיכף ומיד ממש עוד בעיצומו של חודש החגים.

נחייג ונשמע במבצע: "מתקשרים וממריאים"

בנחייג ונשמע יוצאים במבצע ייחודי לרגל השקת המערכת החדשה, ולעילוי נשמת ר' צבי ב"ר אליעזר – מיוזמי מערכת נחייג ונשמע ומתומכיה. על כל האזנה של משיח (358) דקות למערכת, יזכה המאזין בכרטיס הגרלה לנסיעה לחצרות קודשינו לי' שבט.

באמצעות חיוג למערכת – 08-94-93-770 – ניתן לשמוע תכנים חסידיים רבים ומגוונים וביניהם: כל השיחות המוקלטות של הרבי שליט"א; שיעורים בחת"ת וברמב"ם היומי; אפשרות לבקשת ברכה מהרבי מלך המשיח שליט"א באמצעות האגרות קודש; האזנה לאלפי ניגוני חב"ד;

שיעורים מיוחדים לנשים; ניתן להתחבר 24 שעות ביממה לשידור חי מבית חיינו 770 לשמיעת התפילות, ההתוועדויות, לחיות עם קולות בית רבינו. ניתן להשמיע סיפורים לילדים לפני השינה (וגם כשאמא ישנה בצהרים...) במדור מיוחד לילדים במסגרת "במחנה צבאות ה'"; כמו כן ניתן לשמוע את תחנת הרדיו "מבשר טוב" ולהאזין לחדשות חב"ד היומיות של חב"ד אינפו.

והכל במחיר שיחת בזק רגילה.

המבצע שבמהלכו יוכלו המאזינים לצבור כרטיסי הגרלה לטיסה לרבי, ימשך עד למוצאי שבת כ' בכסלו בחצות הלילה. להרשמה למבצע יש להקיש 0 בתפריט הראשי. ההגרלה תערך בעז"ה בחנוכה. פרטים סופיים על מועד ומקום ההגרלה – ינתנו במדור המבצע. בכפוף לתקנון.

השכונה בחרה: הרה"ח הרה"ג הרב יוסף ישעי' ברוין שליט"א

בתום מערכת בחירות ביום כ"ו באלול, נסגרה הקלפי בקראון הייטס בשעה עשר בערב והתברר כי הגאון החסיד הרב **יוסף ישעי' ברוין** שליט"א נבחר ברוב קולות על ידי יותר מאלף מתושבי קראון הייטס לכהן כרב השלישי בבית דין צדק של השכונה, לצידם של הרבנים המכהנים, הרב אברהם אזדאבא והרב יעקב שווי.

הרב יוסף ישעי' ברוין שליט"א, הוא בן למשפחת רבנים נכדו של הרב שלמה זלמן ברוין, מחבר הסדרה "שערים מצויינים בהלכה", עליהם המליץ הרבי ואף התבטא שהוא עצמו מרבה לעיין בהם. אביו, הרב חיים אלעזר ברוין, המכהן כרב קהילת "שערי ציון" בפלטבוש, ממשיך בדרכי אבותיו ומוציא את המשך סידרת הספרים "שערים מצויינים בהלכה" על הש"ס.

הרב ברוין זכה להמנות על צוות ה'חוזרים' על שיחותיו של הרבי, בתחילת שנות הנו"נים. לאחר חתונתו עם מרת יהודית, בתו של המשפיע הרב חיים שלום דובער ליפסקר, חבר הוועד להפצת שיחות, המשיך בלימודי הרבנות, ומלבד ריבוי השעות שעשה 'שימוש' אצל סבו ואביו בפסיקת הלכות – זכה לעשות 'שימוש' אצל חשובי הרבנים פוסקי ההלכה בדורנו, בחב"ד ומחוצה לה.

לפני כחמש עשרה שנה עבר הרב ברוין לסידני אוסטרליה, שם כיהן כמנהל רוחני של המתיבתא ולאחר מכן כרב קהילת "צמח צדק". הרב ברוין נעתר לבקשתם, ונכנס לתפקיד החדש במלוא המרץ. הוא השקיע רבות בקשר האישי עם חברי הקהילה, ובמקביל הקים ישיבה גבוהה – מכון להוראה.

מומחיותו של הרב ברוין בענייני חינוך הביאה את משרד החינוך במדינת ניו-סאוט ווילס (אחת מששת המדינות המרכיבות את אוסטרליה), למנותו למפקח מטעם הממשלה על תוכניות לימודי הקודש לבגרות בכל בתי הספר במדינה. הרב ברוין גם מונה לחבר בוועד מצומצם של שלושה אנשים שכותבים את תוכנית הלימודים, ועמד בראש צוות הבוחנים.

לצד לימודיו התורניים ובקיאותו בהלכה, הרב ברוין הוא איש משפחה לבבי המעורה בקהילה, שמשכיל לנצל את פלאי הטכנולוגיה כדי ליצור קשר רציף עם כל חברי הקהילה. הוא עונה לשאלות ופניות דרך האימייל, ואף שולח אימייל שבועי לכל חברי הקהילה עם מבט חסידי-אקטואלי לבעיות השעה, פינת הלכה ועוד.

במהלך קביעת המועמדים לרבנות בשכונת קראון הייטס, קיבל הרב ברוין פנייה מזקני החסידים וחשובי העסקנים בקראון הייטס, במקביל לפנייה מאברכים צעירים מהשכונה, שביקשו ממנו להתמודד בבחירות על משרת הרב השלישי בבד"צ של קראון הייטס, כדי להוסיף לבית הדין את השילוב המיוחד של רוח צעירה ומנהיגות קהילתית לצד ידע הלכתי נרחב ומעמיק.

הרב ברוין נענה לבקשתם של תושבי קראון הייטס ולמרות הקושי הרב לעזוב את הקהילה בה השקיע קרוב לעשר שנים – החליט להיענות לאתגר הגדול, ולהשקיע את כוחו ומרצו, ידיעותיו וכשרונותיו – לטובת שכונת קראון הייטס, השכונה של הרבי!

תוצאות הבחירות עליהם הכריז הדיין הרב אברהם רוזנברג, הם כדלהלן:

1992 תושבים בעלי זכות הצבעה הגיעו להצבעה. הקולות התפלגו כך: 1004 הצביעו להרב ברוין שליט"א. 897 הצביעו להרב באגאמילסקי שליט"א. 64 הצביעו להרב חביב שליט"א. 13 נפסלו כיון שלא הצביעו לפי הכללים (מתוכם 11 עבור הרב ברוין ו-2 עבור הרב באגאמילסקי).

חברי וועד הקהל של שכונת קראון הייטס פירסמו בערב ראש השנה מכתב לתושבי השכונה, בו הם מברכים על בחירתו של הרב יוסף ישעי' ברוין לרב ומרא דאתרא לשכונה, שיכהן פאר לצידם של הרב אברהם אזדאבא והרב אהרן יעקב שווי בבית דין צדק. תוך הבעת תקווה ותפילה, שמעתה תתנהל השכונה באחדות ושלום תחת הנהגת שלושת הרבנים שליט"א.

בחירות לרבנות בקראון הייטס

הדיין הרב אברהם רוזנברג סופר את הקולות

מתפללי בית חב"ד בקירגיזסטן ניצלו מפיגוע חבלני

הרב רייכמן על רקע מהומות במדינה

שעה קלה לפני פתיחת תפילות ראש השנה התפוצץ בבית הכנסת בעיר בישקק שבקירגיזסטן מטען חבלה שהכיל חומר נפץ וכדוריות מתכת. בית הכנסת מופעל על-ידי השליח ומנהל בית חב"ד בעיר הרב **אריה רייכמן**, שסיפר על על הנס הגדול שאירע, כאשר איש לא נפגע מהמטען. הפיצוץ אירע זמן קצר קודם זמן התפילה, קודם שחברי הקהילה הגיעו לבית הכנסת וכך נמנע אסון כבד.

כוחות משטרה שהגיעו לבית הכנסת סגרו את האזור ופתחו בחקירת האירוע. חקירה ראשונית העלתה, שהמטען הושלך דרך חלון המבנה והתפוצץ בתוכו. המטען הכיל כדוריות מתכת, שנועדו לגרום לנפגעים רבים ולנזק.

טרם נתפסו המפגעים, ולא ידוע המניע העומד מאחורי השלכת המטען, אולם קיים חשש כבד כי מדובר בגורמים אנטישמיים המנצלים את האנרכיה במדינה לפגיעה ביהודים.

במהלך העימותים האלימים שפרצו בכל רחבי המדינה, לפני מספר חודשים, פנו נציגי הקהילה היהודית לראש הממשלה הזמנית, רוזה אוטונבייבה, וביקשו ממנה להגן על הקהילה היהודית במדינה המונה כ-1,200 איש.

במכתב ששלחו אליה סיפרו על ניסיון להצית את בית הכנסת בבישקק באמצעות בקבוקי תבערה ועל כך שמצלמות האבטחה נוטרלו. "בפעם הראשונה בהיסטוריה של קירגיסטן, הקהילה שלנו התמודדה עם איום מיידי על חייהם ועל ביטחונם של חבריה", נכתב.

לקראת יום כיפור מתכנן הרב רייכמן לאבטח בית הכנסת, כל התפילות יתקיימו תחת שמירה ואבטחה הדוקה, שיאפשרו למתפללים להגיע לבית הכנסת בנחת ובשלום וללא מורא.

באר שבע חנכה: בית חב"ד חדש ורחוב הרבי מליובאוויטש

מסירים את הלוט מעל השלט

מאות תושבי באר שבע השתתפו בחנוכת הבניין החדש של בית חב"ד המרכזי באר שבע. הערב החגיגי נפתח בטקס רשמי של עיריית באר שבע, לרגל קריאת הרחוב שלמרגלות הבניין החדש על שם הרבי מליובאוויטש.

בטקס נשאו דברים רב העיר באר שבע הרב **יהודה דרעי** וראש העיר מר **רוביק דנילוביץ**, נכחו באירוע גם חברי מועצת העיר מר **עופר כרדי** ומר **יעקב אוחיון**. שלוחי הרבי מלך המשיח בשכונות השונות בבאר שבע ובאזור הדרום באו כדי לחלוק את השמחה המשותפת.

לאחר הסרת הלוט מעל שלט הרחוב על שם הרבי מליובאוויטש, החל הדינר החגיגי בבניין בית חב"ד החדש. השר לענייני דת, מר **יעקב מרגי** פותח בנאום לבבי. כתושב העיר באר שבע, השר הינו ידיד ותיק של בית חב"ד באר שבע, והדבר השתקף היטב בדבריו. "קריאת הרחוב אינה מחווה של העיר באר שבע למען הרבי מליובאוויטש,

אלא זכות עבור באר שבע", אמר השר.

מנהל בית חב"ד המרכזי ומי שעומד מאחורי החזון וההקמה של הבניין החדש, הרב **זלמן גורליק**, דיבר על כך שכל תורם הוא בעצם שותף מלא לפעילות שתתקיים בבניין.

לאחר סרט על פעילות בית חב"ד, פתח המנחה **דוב הלפרין** את ההתרמה למען השלמת הקומות העליונות של בית חב"ד. מאות טפסי התרמה הוקראו על ידי המנחה ועלו על המסך. הערב הופק על ידי: 'מיכאל כפלין הפקות'.

חרסון: חנוכת בית הכנסת והכנסת ספר תורה

ריקודים ברחובות חרסון

בעיר חרסון חגגו ביום יום שני ה' תשרי, את חנוכת בית הכנסת המשופץ של הקהילה היהודית בעיר בראשות שליח הרבי מלך המשיח ורב העיר הרב יוסף יצחק וולף. האירוע שולב בהכנסת ספר תורה וב'דינר' חגיגי, בהשתתפות שלוחים ואנשי עסקים

בית הכנסת שנבנה בשנת תרנ"ה נסגר על ידי השלטון הקומוניסטי, והוחזר לקהילה היהודית בשנת תש"נ. ברבות השנים בהם עמד שומם, הפך המבנה לרעוע ומסוכן, ולא ניתן היה להשתמש בו. הרב יוסף יצחק וולף בהתייעצות עם מומחים לבניה ושימור מבנים מקרן הסיוע של אור אבנר, קיבל החלטה להרוס את חלקו הפנימי של הבניין ולשמר את הקירות החיצוניים בלבד.

בשנת תשס"ב החלו עבודות שימור ובניה מחדש של הבניין עם דגש לשמר מראה עתיק וקלאסי גם למראה החיצוני וגם למראה הפנימי. לצורך זאת הוזמן האמן אברהם פריד עם צוות מומחים לייצור ארונות קודש שהפיקו תוצאה מרהיבת עין. האירוע שולב בתהלוכה להכנסת ספר תורה ברחובות העיר.

את האירוע כיבדו בהשתתפותם: השליח בדנייפרופטרובסק הרב **שמואל קמינצקי**, השליח ברוסיה הרב **בער'ל לאזאר**, השליח בניקולייב הרב **שלום גוטליב**, הרב **ניר גושן** משלוחי חב"ד בעיר חרסון, הרב **שלמה וילהלם** והרב **נחשון רובין** מז'יטומיר, הרב **נחום ערנטרוי** מז'פרוז'ה, הרב **מאיר סטמבלר**, הרב **אלישע ברעם** והרב **אייל ברק** מדנייפרופטרובסק, הרב **חיים פרידמן** מקרן 'אור אבנר'. האירוע הופק על ידי חברת פליישמן הפקות.

ה'מכתב כללי' פורסם בעיתונות

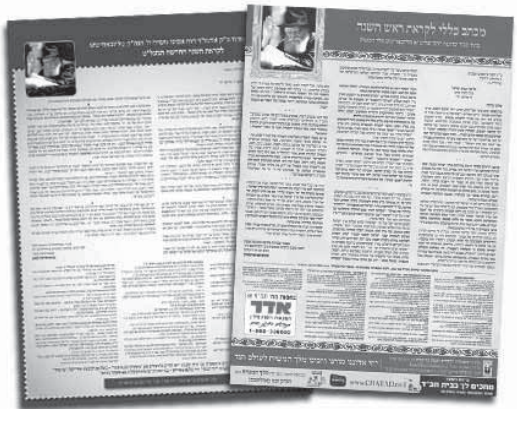

הפירסום חשף את הציבור הרחב לנבואת הרבי "הנה זה מלך המשיח בא – הגיע זמן גאולתכם" וקבלת מלכותו בסיסמת 'יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד', לצד קישור לאתר החדש של חב"ד בישראל chabad.co.il.

עלות ההפצה הסתכמה ב-90,000 ₪ ובארגון 'התאחדות החסידים' מוסרים שחסרים עדיין כ-29,300 ₪ וקוראים לכל אחד ואחת להתגייס ולתרום לכיסוי ההוצאות. ניתן לתרום, בהפקדה: בנק פאג"י סניף 188 מס' חשבון: 409441236 ע"ש התאחדות החסידים. במשלוח המחאה לפקודת התאחדות החסידים לקבלת פני משיח, לת.ד. 2025 כפר חב"ד. אשראי בטלפון 24 שעות ביממה: 052-558-20-44

לקראת ראש-השנה, פירסם ארגון התאחדות החסידים לקבלת פני משיח, מכתב כללי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בכל התקשורת בארץ הקודש.

1,105,000 עותקים מהמכתב כללי של הרבי לקראת ראש השנה תש"ן הודפסו והופצו בארבעת העיתונים הגדולים בארה"ק בערב ראש השנה, בעיתונים הכלליים: מעריב – 280,000, ישראל היום – 355,000, ידיעות אחרונות (במקומונים) – 450,000, ובעיתון החרדי המבשר – 20,000. ע"פ סקר TGI נחשפו 85.5% מקוראי העיתונים בארה"ק למכתב.

תנופת לימודים בישיבת "תפארת תמימים"

שנת הלימודים ה'תשע"א התחילה, וישיבה 'תפארת התמימים' שבגבעת אולגה פתחה את שעריה. התמימים שחזרו לאחר תקופת הקיץ, הופתעו למראה החידושים בישיבה; מבנה חדש למגורי התמימים; חדרים ממוזגים; פינת ישיבה ומטבח רחב ומכובד. השיעורים תוגברו עם עזרי למידה חדשניים לרווחת התלמידים, במקביל פועל השנה צוות הישיבה בשיתוף פעולה עם "מכון זרחין" מרמת גן. אנשי המכון מגיעים לישיבה אחת לשבוע, מראיינים כל תלמיד ומסדרים עבורו תוכנית עבודה בתיאום מלא עם צוות הישיבה.

יחד עם חיזוק ההווי הלימודי בישיבה, בלימוד הנגלה ובלימוד החסידות, חוזק גם ההווי החסידי של הישיבה בהתוועדויות עם משפיעים, ופעילויות ברחבי השכונה. השנה נפתחו גם מספר חוגים שנבחרו בקפידה על ידי אנשי חינוך ותיקים, הנותנים מענה לצרכי התלמידים ומוסיפים מוטיבציה בלימודים ובהתנהגות התלמידים. חוג לאומנויות לחימה. פעילות בחדר כושר. פעילות בחוות סוסים. חוג טכנאות מחשבים. ועבודות עץ.

גולת הכותרת של השנה היא קבוצת תמימים שלוחים מ-770 הבאים לישיבה לאחר החגים, השלוחים ילמדו עם התמימים באופן פרטי ויזרימו רוח וחיות חסידית בישיבה הישר מ-770.

הישיבה קולטת בחורים לשיעורי א' וב' גילאי ישיבה קטנה. הרב יוסף ארבוב והרב שאול אקסלרוד מהנהלת הישיבה, מוסרים, שנכונו עוד תוכניות רבות לשנה החדשה, כאשר המטרה והתכלית שעומדת מול העיניים היא "שנזכה לצאת עם התלמידים לקבל בשמחה את פני הרבי מלך המשיח בקרוב ממש".

חיילי צבאות ה' ישלחו נציגה ל־ 770

בהגרלה שנערכה על כרטיס טיסה, בין החברים בתוכנית המשפחתית של צבאות השם, זכתה טוראי שיינא דן, אשר תטוס בעז"ה לרבי יחד עם מלווה ממשפחתה, ותשמש כשליחה של למעלה משלושת אלפי חברי צבאות השם. זכות ההשתתפות בהגרלה ניתנת במסגרת ההטבות הרבות להם זכאים משתתפי התוכנית המשפחתית של צבאות השם.

קרית מלאכי: 2 זוכים בכרטיסי טיסה לרבי

בנחלת הר חב"ד נערכה הגרלה על שני כרטיסי טיסה לנסיעה לרבי לחודש תשרי הבעל"ט על ידי כולל "תפארת נפתלי".

כאשר עלה בגורל הזוכה הראשון, הורמו גבות בפליאה למשמע השם שלא היה מוכר לקהילת חסידי חב"ד ר' **מרדכי דקר**. הפליאה התחלפה בהתרגשות, כאשר התבררה העובדה כי הזוכה הוא זה אשר חילץ בחירוף נפש את הילד לייזר גלפרין מלהבות האש.

ההגרלה נערכה בפיקוח עו"ד יהונתן גולדברג על ידי כולל "תפארת נפתלי" אשר הוקם בנה"ח לע"נ הרה"ח ר' נפתלי קרביצקי ע"ה, במטרה לחזק את לימוד ודרכי החסידות בנחלת הר חב"ד. במסגרת הכולל נמסרים שיעורים בנגלה ובחסידות מדי יום על ידי מיטב מגידי השיעורים וכן נערכים התועדויות חסידיות רבות, הכולל מתנהל במסירות ע"י בנו הרה"ח ר' אברהם קרביצקי.

שלוחים חדשים בצבא המלך

אריזונה: הרב **בערל זקליקובסקי** ורעייתו, מקראון הייטס, עוברים לגודיר, שבאריזונה, ויפתחו בית חב"ד עבור יהודי העיר והערים הסמוכות – אוווונדייל וליטשפילד פארק. בעיר מתגוררים כשלשת אלפי יהודים. השלוחים חדשים מודים לשליח למדינת אריזונה, הרב **זלמן לברטוב** על סיועו בפתיחת הבית חב"ד.

הרב ברוד בשיחה עם מטיילים

מקסיקו: הרב **חיים ברוד** ומשפחתו, יצאו לשליחות בפלאיה דל-כרמון שבמקסיקו. האזור בו נפתח בית חב"ד החדש, הינו יעד מרכזי לתרמילאים ישראלים המטיילים במרכז אמריקה והשליח החדש פועל במקום בתיאום עם השליח למקסיקו הרב **יוסף מייזליש**.

בית משיח מאחל לשלוחים החדשים בהצלחה בשליחות היחידה שנותרה "קבלת פני משיח".

המהפכה הצרפתית פרצת = תש"ע

דבר מלכות בצרפתית

לקראת ראש השנה וסיומה של שנת התש"ע, יצא לאור הגליון ה-18 של דבר מלכות בצרפתית. מאז התחלת הדפסת הסדרה, יצאו לאור 51,000 חוברות, המופצות מידי שבוע באלפי עותקים בצרפת, ארץ הקודש ובחמישים מוקדים ברחבי העולם.

החוברות מתייחדים בכך, שניתן ללמוד בהם את ה'דבר מלכות' בשפה הצרפתית ובצורה ברורה, והן מתקבלות בלהיטות בקרב דוברי הצרפתית בארץ הקודש, בצרפת ובעולם כולו.

את הפרוייקט מנהל הרב מנחם וואליקא מנחלת-הר-חב"ד, שמבקש מהציבור לסייע ולהרחיב את מעגל לומדי הדבר-מלכות בקרב דוברי הצרפתית. לתרומות נא ליצור קשר: טל': 077.5616928 נייד: 054.4237865

משלחת אגו"ח ביקרה בלשכות השרים

בהמשך למסורת רבת השנים, יצאה לקראת ראש השנה, משלחת נכבדה מטעם אגודת חסידי חב"ד באה"ק. המשלחת ביקרה פעמיים במבנה הכנסת ונפגשה, עם שרים וחכ"ים כשבידיהם שופרות, עלונים לחג, וצנצנות דבש מכוורות כפר חב"ד, ובפיהם דברי הרבי מלך המשיח ואיחולים לבביים לשנה טובה ומתוקה ולגאולה שלימה בקרוב ממש.

אנשי אגו"ח התקבלו בכל המשרדים בשמחה ובאהדה רבה, ובפגישות שהתקיימו נדונו מספר אפיקים לסיוע למוסדות חב"ד עליהם עוד יפורסם במועד מתאים.

מופע הטלטון החב"די מסכם: $6,480,597

קרוב לשש וחצי מיליון דולר נאספו במופע ההתרמה השנתי של מוסדות חב"ד בחוף המערבי בארצות הברית, הידוע בשמו "הטלטון". באירוע שהתקיים ביום ראשון י"ט אלול, השתתפו אמנים, מפורסמים ואישי ציבור שקראו לציבור לתרום ולסייע בפעילות החב"דית בקליפורניה. התכנית שודרה באמצעי תקשורת רבים, ומזה שלושים שנה היא נחשבת לאירוע המשודר הגדול ביותר בקרב יהודי ארצות הברית.

את השידור חתם השליח הרב שלמה קונין בשירת "משיח משיח" תוך כדי שהוא מצביע על תמונתו הק' של הרבי מלך המשיח.

צילום: ברוך עזאגווי

העלון לילדי אנ"ש

ערב **חג הסוכות**
תשרי ה'תשע"א

256

חיים עם הזמן

מוֹצָאֵי יוֹם כִּפּוּר, 21:45.

הָאוֹר שֶׁהֶעֱלָה יִשְׂרָאֵל בַּמַּחְשָׁךְ, עוֹרֵר עַכְבִישִׁים מְנֻמְנָמִים מַרְבָּצָם. מִבַּעַד לַמָּסָךְ הַקּוּרִים הֵצִיצוּ הַלָּלוּ בְּסַקְרָנוּת עַל הַיָּדַיִם הַמַּגְשִׁשׁוֹת בְּמִימֶנוּת בָּאַרְגָּז הַכֵּלִים. "מְעַנְיֵן מַה הוּא מְחַפֵּשׂ כָּאן בְּשָׁעַת עֶרֶב מְאֻחֶרֶת שֶׁכָּזוֹ," תָּהָה הַצָּעִיר שֶׁבַּחֲבוּרָה בְּקוֹל דַּק.

"זֶה בָּרוּר מֵאֵלָיו..." הִמְהֵם דּוֹדוֹ הַמְּבֻגָּר, "בְּדִיּוּק מַה שֶּׁהוּא חִפֵּשׂ בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה..."

"וּמַה הוּא חִפֵּשׂ בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה?" הִמְשִׁיךְ הַצָּעִיר הַסַּקְרָן לְהַקְשׁוֹת.

"אֶת מַה שֶּׁהוּא לֹא מוֹצֵא הַשָּׁנָה..." הִתְחַכֵּם הַדּוֹד.

הַצָּעִיר פָּצָה אֶת פִּיו כְּדֵי לִשְׁאֹל בַּשְּׁלִישִׁית, אַךְ קוֹלוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִסַּר בָּאֲוִיר, וְהֵהֵדָף כְּמֵעַט הַפִּיל אוֹתוֹ אַרְצָה. "אֲנִי לֹא מוֹצֵא אֶת הַפַּטִּישׁ..." קָרָא יִשְׂרָאֵל מֵעֵמֶק הַמַּחְשָׁךְ.

זְמַן קָצָר עָבַר, וְיָדַיִם נוֹסָפוֹת הֵחֵלּוּ לְחַטֵּט בְּאַרְגָּזֵי הַכֵּלִים. אַךְ חֶרֶף הַמַּאֲמַצִּים, לֹא נִמְצְאָה הָאֲבֵדָה.

"נִצְטָרֵךְ לְשָׁאֹל פַּטִּישׁ מֵהַשְּׁכֵנִים..." קָרָא אַבָּא בַּהַשְׁלָמָה.

הַשְּׁכֵנִים דַּוְקָא מְאוֹד רָצוּ לַעֲזֹר, אֲבָל הַפַּטִּישִׁים שֶׁלָּהֶם הָיוּ כָּעֵת בַּשִּׁמּוּשׁ. כֻּלָּם הָיוּ עֲסוּקִים בִּבְנְיַן הַסֻּכָּה. אֲפִלּוּ מִשְׁפַּחַת לֹא-מְשַׁנֶּה-הַשֵּׁם-כִּי-זֶה-לָשׁוֹן-הָרַע, שֶׁתָּמִיד עוֹשָׂה הַכֹּל בָּרֶגַע שֶׁאַחֲרֵי הָאַחֲרוֹן, הָיְתָה עֲסוּקָה בִּבְנְיַן הַסֻּכָּה, חֲמִשָּׁה לֵילוֹת טֶרֶם הִתְקַדֵּשׁ הַחַג. "כְּשֶׁנִּסַּיִם," אָמַר רֹאשׁ הַמִּשְׁפָּחָה לְיִשְׂרָאֵל, תּוֹךְ כְּדֵי הַכָּאָה הֲגוּנָה בַּמַּסְמֵר, "נִשְׁמַח לְהַשְׁאִיל לָכֶם אֶת הַפַּטִּישׁ."

יִשְׂרָאֵל שָׁב הַבַּיְתָה בְּיָדַיִם רֵיקוֹת.

"אֵין פַּטִּישׁ פָּנוּי בְּכָל הַשְּׁכוּנָה!" הִכְרִיז יִשְׂרָאֵל בְּיֵאוּשׁ שֶׁקֵּרְטוּב שֶׁל שִׁמְחָה נִמְהָל בּוֹ. "אֵין בְּרֵירָה. נִצְטָרֵךְ לַחֲכוֹת לְמָחָר..."

אַבָּא לֹא הִסְכִּים עִם מַסְקָנָתוֹ הַחָפוּזָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל. "נַמְתִּין," הוֹדִיעַ בְּטוֹן שֶׁאֵינוֹ מִשְׁתַּמֵּעַ לְשְׁתֵּי פָּנִים, "עַד שֶׁמִּישֶׁהוּ יִסַּיֵּם עִם הַפַּטִּישׁ וְנַתְחִיל הַלַּיְלָה אֶת בִּנְיַת הַסֻּכָּה."

"מַה כֹּל כָּךְ דָּחוּף הַלַּיְלָה?" תָּמַהּ הָעַכְבִּישׁ הַקָּטָן מִתִּקְרַת הַמַּחְסָן, וְקוֹלוֹ הִדְהֵד בְּחָלָל לִבּוֹ הַשָּׁמְאלִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

* * *

יֵשׁ סִבָּה טוֹבָה לַדְּחִיפוּת הַגְּדוֹלָה.

מִי שֶׁרוֹצֶה לִהְיוֹת שָׁמוּר מֵעַוְונוֹת, עָלָיו לְהִזְדָּרֵז. מִיָּד בְּמוֹצָאֵי יוֹם כִּפּוּר צָרִיךְ הוּא לִבְנוֹת לְעַצְמוֹ סֻכָּה רוּחָנִית.

הַסֻּכָּה לַחֲטָאִים נוֹבַעַת בַּדֶּרֶךְ כְּלָל מֵהַמַּחְשָׁבָה הַמֻּטְעֵית, שֶׁתּוֹרָה וּמִצְוֹת מְקַיְּמִים בִּזְמַן מְסֻיָּם בַּיּוֹם, וּלְאַחֵר מִכֵּן חָפְשִׁי הָאָדָם לְנַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת כְּכָל אֲשֶׁר לִבּוֹ חָפֵץ.

לָכֵן, מִיָּד כַּאֲשֶׁר נִמְחָלִים עֲוונוֹתֵינוּ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים אָנוּ עוֹסְקִים בַּמַּעֲשֶׂה אוֹ בְּדִבּוּר בִּבְנְיַן הַסֻּכָּה וּמִתְבּוֹנְנִים בְּמַשְׁמָעוּת הַמִּצְוָה: הַסֻּכָּה מַקִּיפָה אֶת כָּל גּוּפוֹ שֶׁל הָאָדָם מִכַּף רַגְלוֹ וְעַד קָדְקֹדוֹ, כּוֹלֵל לְבוּשָׁיו, וְהַכֵּלִים בָּהֶם הוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ.

הַסֻּכָּה מַזְכִּירָה לָנוּ שֶׁהַמְּצָוָה הִיא דִּירָתוֹ הָאֲמִתִּית שֶׁל הָאָדָם. הַמָּקוֹם הָאֲמִתִּי שֶׁל יְהוּדִי הוּא הַמִּצְוָה, אֲשֶׁר מַקִּיפָה כָּל תְּחוּם וּפָרָט מֵחַיָּיו לְלֹא יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, בַּמֶּשֶׁךְ הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

(ע"פ לקו"ש חכ"ט ע' 492)

2 חִידָה מַלְכוּתִית
מָשִׁיחַ יוֹם יוֹם

6 משחק באש
סיפור בהמשכים

11 הבמה שלנו
חיילים בהפסקה

>>> עמוד 4

תנועת הנוער
'צבאות השם' ארה"ק

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מְשִׁיחַ יוֹם יוֹם

מאת: ד. חיים

חִידָה מַלְכוּתִית

הִתְעוֹרַרְתִּי בְּשָׁעַת בֹּקֶר מֻקְדֶּמֶת. לְאַחַר נְטִילַת הַיָּדַיִם הִבְחַנְתִּי בְּפֶתֶק מָנָח לְיַד הַכְּרִית, פָּתַחְתִּי אוֹתוֹ בְּסַקְרָנוּת רַבָּה וְזֶה מַה שֶּׁהָיָה כָּתוּב בּוֹ:

עֵינַיִן פְּנִימִי וְעָמֹק שֶׁמְּעוֹרֵר,

וּמַגִּיעַ עַד הַנְּמוּךְ וְהַתַּחְתּוֹן בְּיוֹתֵר.

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא מְדֻגָּשׁ,

וּבְכָל הַשָּׁנָה – כָּל רֶגַע מֵחָדָשׁ.

'מִי הֵכִין לִי חִידָה מִסְתּוֹרִית כָּזוֹ'? הִרְהַרְתִּי. הָרַעְיוֹן דָּוְקָא מָצָא חֵן בְּעֵינַי, חֲבֵרַי יוֹדְעִים שֶׁאֲנִי חוֹבֵב חִידוֹת וְנֶהֱנֶה לְפַצֵּחַ אוֹתָן בִּשְׁעוֹת הַפְּנַאי. אֲבָל כָּאן, בְּבֵיתָם שֶׁל בְּנֵי הַדּוֹדִים, מִנַּיִן הֵם יוֹדְעִים עַל הַתַּחְבִּיב שֶׁלִּי?

אַתֶּם וַדַּאי לֹא מְבִינִים מִי הֵם בְּנֵי הַדּוֹדִים וּמַדּוּעַ אֲנִי שׁוֹהֶה בְּבֵיתָם, כַּנִּרְאֶה שֶׁתִּרְצוּ גַּם לָדַעַת מַה פִּשְׁרָהּ שֶׁל הַחִידָה הַמְעַנְיֶנֶת... אֲסַפֵּר לָכֶם הַכֹּל מֵהַהַתְחָלָה:

"מֶעְנְדִי", קוֹלוֹ שֶׁל אַבָּא שָׁנִשְׁמַע מֵהַסָּלוֹן, גָּרַם לִי לְהִתְנַתֵּק מֵהַסֵּפֶר אוֹתוֹ קָרָאתִי. "כֵּן, אַבָּא, קָרָאתָ לִי"? שָׁאַלְתִּי. "בּוֹא, שֵׁב עַל הַסַּפָּה, אֲנִי רוֹצֶה לְבַשֵּׂר לְךָ מַשֶּׁהוּ", מַשֶּׁהוּ בְּקוֹלוֹ שֶׁל אַבָּא גָּרַם לְסַקְרָנוּת שֶׁלִּי לְהִתְעוֹרֵר.

אַבָּא הִסְתַּכֵּל עָלַי בְּמַבָּט רְצִינִי וְאָמַר: "הַשָּׁנָה בְּעֶזְרַת ה' אַתָּה מְקַבֵּל עָלֶיךָ עֹל מִצְווֹת. הֶחְלַטְנוּ, אִמָּא וַאֲנִי, שֶׁאַתָּה כְּבָר מַסְפִּיק גָּדוֹל כְּדֵי לִנְסֹעַ יַחַד אִתִּי לְ-770, לִשְׁהוֹת בְּמִחִצַּת הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ בְּחַג הַחַגִּים". כָּךְ בְּפִשְׁטוּת "הִנְחִית" עָלַי אַבָּא אֶת הַבְּשׂוֹרָה הַמְשַׂמַּחַת.

"וָואוּ, תּוֹדָה רַבָּה, אֵיזוֹ הִתְרַגְּשׁוּת", צָהַלְתִּי. אַבָּא לֹא רָצָה לְצַנֵּן אֶת הִתְלַהֲבוּתִי. לְאַחַר שֶׁקְּצָת נִרְגַּעְתִּי, אָמַר: "מֶעְנְדִי, אַל תִּשְׁכַּח שֶׁזֶּה דּוֹרֵשׁ מִמְּךָ מַשֶּׁהוּ". "אֲבָל כְּבָר תָּרַמְתִּי אֶת רֹב הַחֶסְכּוֹנוֹת שֶׁלִּי לְמִבְצָע שֶׁאִרְגַּנְתִּי עִם חֲבֵרַי בַּתַּלְמוּד-תּוֹרָה", אָמַרְתִּי, "אֲנִי לֹא חוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ לִי אֶפְשָׁרוּת לְשַׁלֵּם עַל כַּרְטִיס הַטִּיסָה"...

אַבָּא חִיֵּךְ לְמִשְׁמַע דְּבָרַי. "לֹא, לֹא לָזֶה אֲנִי מִתְכַּוֵּן. נְסִיעָה לָרַבִּי דּוֹרֶשֶׁת מִמְּךָ לְהִתְכּוֹנֵן. לְהוֹסִיף בְּכַוָּנָה בַּתְּפִלָּה וְלִלְמֹד בְּיֶתֶר חֵשֶׁק וְהִתְלַהֲבוּת. גַּם הַחְלָטָה טוֹבָה כְּדַאי שֶׁתִּתְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ".

הַיָּמִים חָלְפוּ בִּמְהִירוּת וּבְיוֹם בָּהִיר מָצָאתִי אֶת עַצְמִי נוֹחֵת עִם אַבָּא בְּ-770. הַרְגָּשָׁה מְיֻחֶדֶת לִוְּתָה אוֹתִי כְּשֶׁהִסְתּוֹבַבְתִּי בְּ-770 וְרָאִיתִי אֶת הַכֹּל מִקָּרוֹב בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה. הֲלֹא זֶהוּ הַמָּקוֹם שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיט"א וּמִמֵּילָא הַבַּיִת הָאֱמִתִּי שֶׁל כָּל יְהוּדִי.

לְאַחַר שֶׁלָּמַדְתִּי קְצָת, חָשַׁבְתִּי בָּעֲיפוּת שֶׁלְּאַחַר הַטִּיסָה וְהוֹדַעְתִּי לְאַבָּא שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ לְבֵיתָם שֶׁל קְרוֹבֵי מִשְׁפַּחְתֵּנוּ, אֲצָלָם אָנוּ מִתְאָרְחִים. קְרוֹבֵי מִשְׁפַּחְתִּי קִבְּלוּ אוֹתִי בְּשִׂמְחָה גְּלוּיָה וְהֵאִיצוּ בִּי לָלֶכֶת לָנוּחַ. פָּנִיתִי לַחֲדָרִי וְעַד מְהֵרָה נִרְדַּמְתִּי וְשָׁקַעְתִּי בַּחֲלוֹמוֹת חֲסִידִיִּים.

בַּבֹּקֶר לְמָחֳרָת, הִתְעוֹרַרְתִּי בְּשָׁעָה מֻקְדֶּמֶת וּמָצָאתִי לְיָדִי אֶת כְּתַב הַחִידָה עָלָיו סִפַּרְתִּי לָכֶם בַּהַתְחָלָה. קוֹרֵי הַשָּׁנָה הִתְפּוֹגְגוּ בְּאַחַת מֵעֵינַי. 'מְעַנְיֵן מִי כָּתַב אֶת הַחִידָה הַמִּסְתּוֹרִית הַזּוֹ', חָשַׁבְתִּי וְשָׁמַחְתִּי שֶׁיֵּשׁ לִי מַשֶּׁהוּ לַעֲסֹק בּוֹ. הַחִידָה נִרְאֲתָה לִי קְצָת קָשָׁה וְהֶחְלַטְתִּי שֶׁאֲנִי חַיָּב לִמְצֹא מִישֶׁהוּ שֶׁיַּעְזֹר לִי לְפַתֵּר אוֹתָהּ.

בָּחַרְתִּי בִּשְׁלוֹמִי, בֶּן הַדּוֹד שֶׁבְּגִילִי. הוּא גָּבוֹהַּ מֵעַט וּמְמֻשְׁקָף וּשְׁתֵּי פֵּאוֹת שׁוֹבְבוֹת, שֶׁתָּמִיד מְרַצְּדוֹת בְּעַלִּיזוּת, תְּלוּיוֹת לוֹ בִּשְׁנֵי צִדֵּי לְחָיָיו. הוּא יֶלֶד נָבוֹן וְחָכָם. אֲנִי בָּטוּחַ שֶׁיַּחַד נַצְלִיחַ לְפַתֵּר אֶת הַחִידָה. הָאֱמֶת שֶׁבַּהַתְחָלָה חָשַׁדְתִּי כִּי הוּא זֶה שֶׁהֶחְלִיט לְהַעֲסִיק אוֹתִי וְכָתַב לִי אֶת הַחִידָה, אַךְ לְבַסּוֹף הֶחְלַטְתִּי לְסַפֵּר לוֹ וְאִם הוּא יִנָּסֶה לְהַעֲמִיד פָּנִי תָּם, אֵדַע שֶׁהוּא הָ'אָשֵׁם' בַּסִּפּוּר.

בָּעֶרֶב נִכְנַסְתִּי לְחַדְרוֹ וְסִפַּרְתִּי עַל כְּתַב הַחִידָה. הוּא דָּוְקָא הִתְלַהֵב מְיֻתָּד וְאָמַר: "יֵשׁ לִי סֵפֶר שֶׁכְּתוּבוֹת בּוֹ כָּל הַדְּרָכִים לְפִתְרוֹן חִידוֹת. הוּא כָּמוּבָן בְּאַנְגְּלִית וְלֹא תּוּכַל לִקְרֹא בּוֹ, אֲבָל אֲנַסֶּה לִמְצֹא בּוֹ אֶת הַפִּתָּרוֹן".

כְּשֶׁחָזַרְתִּי לְחַדְרוֹ לְאַחַר חֲצִי שָׁעָה, פָּרַצְתִּי בִּצְחוֹק: שְׁלוֹימִי יָשַׁב עַל הַמִּטָּה, מְסָבִיבוֹ סְפָרִים רַבִּים וּמִדֵּי כַּמָּה רְגָעִים הוּא עוֹבֵר לְעַיֵּן בְּסֵפֶר אַחֵר, כְּשֶׁמִּשְׁקָפָיו מֻנָּחוֹת עַל קְצֵה אַפּוֹ, כְּמוֹ פְּרוֹפֶסוֹר מְדֻפְדָּם. הַתּוֹצָאָה הָיְתָה, שֶׁבְּכָל רְגָעִים מִסְפָּר הוּא עָבַר פַּעַם נוֹסֶפֶת עַל כָּל הַסְּפָרִים...

הַמַּרְאֶה שִׁעְשַׁע אוֹתִי לְמַדַּי, אַךְ שְׁלוֹימִי הָיָה נִשְׁמָע כְּמַעַט מִיָּאֵשׁ: "אֲנִי לֹא מַצְלִיחַ לִמְצֹא אֲפִלּוּ קְצֵה חוּט קָרוּעַ, כִּנְרֶאֶה זוֹ לֹא חִידָה רְגִילָה"... הֶחְלַטְנוּ לְדַחוֹת אֶת הָעִסּוּק בַּחִידָה לְאַחֲרֵי רֹאשׁ-הַשָּׁנָה.

770 הָיָה עָמוּס מְאוֹד בִּזְמַן הַתְּפִלּוֹת שֶׁל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. אֲנִי אָמְנָם יָשַׁבְתִּי בַּמָּקוֹם שֶׁל קְרוֹבֵי מִשְׁפַּחְתִּי, אַךְ כָּל הָאוֹרְחִים מֵהָאָרֶץ עָמְדוּ. בְּשׁוּם אֹפֶן לֹא הָיָה נִתָּן לִמְצֹא מָקוֹם רֵיק בְּכָל בֵּית הַכְּנֶסֶת.

הַתְּפִלָּה הֵחֵלָּה וְהִיא רִגְּשָׁה אוֹתִי מְאוֹד. הַמַּנְגִּינָה הַמְיֻחֶדֶת לַיָּמִים הַנּוֹרָאִים, מַרְאֵה מְקוֹמוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שֶׁבְּוַדַּאי נִמְצָא עִמָּנוּ כָּאן בְּ-770 וַאֲוִירַת הָאַחְדוּת שֶׁל הֶמוֹנֵי הַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים הַמִּתְפַּלְּלִים יַחַד. הַכֹּל יַחַד גָּרַם לְרִגְשׁוֹתַי לְהָצִיף אוֹתִי וְהִשְׁתַּדַּלְתִּי לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַמַּחְזוֹר כְּשֶׁאֲנִי עוֹקֵב אַחֲרֵי שְׁלִיחַ הַצִּבּוּר.

הַחַזָּן הִתְאַמֵּץ עַד קְצֵה גְּבוּל הַיְכֹלֶת שֶׁל מֵיתְרֵי גְּרוֹנוֹ, וְעַד קְצֵה 770 נִשְׁמְעָה הַזְּעָקָה הָעֲמֻקָּה: הַ-מֶּ-לֶ-ךְ!... בְּבֵית אַחַת נִזְכַּרְתִּי בְּמַה שֶׁלָּמַדְתִּי בַּתַּלְמוּד-תּוֹרָה אֵצֶל הַמּוֹרֶה שִׁמְעוֹן: זוֹ לֹא סְתָם תְּפִלָּה, כָּעֵת אֲנוּ מַכְתִּירִים אֶת הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הוּא לְמֶלֶךְ עָלֵינוּ וּמְקַבְּלִים אֶת מַלְכוּתוֹ בְּבִטּוּל מֻחְלָט.

מִלּוֹת הַתְּפִלָּה פָּרְצוּ מִפִּי, אַחַת לְאַחַר הַשֵּׁנִיָּה, כְּאִלּוּ מֵעַצְמָן. הַהִרְגָּשָׁה הָיְתָה נַעֲלִית כָּל כָּךְ. לְפֶתַע הִגִּיעַ זְמַן הַתְּקִיעוֹת. אַבָּא סִמֵּן לִי לְהִסְתַּכֵּל לְכִוּוּן מֶרְכַּז בֵּית הַכְּנֶסֶת, וְהִבְחַנְתִּי בְּחָסִיד בַּעַל זָקָן לָבָן שֶׁעוֹלֶה עַל בִּימַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה.

שֶׁקֶט הִשְׁתָּרֵר וְהוּא פָּתַח וְאָמַר: "רֹאשׁ-הַשָּׁנָה הוּא הַזְּמַן בּוֹ אֲנוּ מַכְתִּירִים אֶת הַקָּבָ"ה לְמֶלֶךְ עָלֵינוּ עַל יְדֵי הַתְּקִיעָה בַּשּׁוֹפָר. שְׁלֵמוּת מַלְכוּתוֹ שֶׁל ה' בָּעוֹלָם הִיא עַל יְדֵי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ. לָכֵן כְּלָנוּ כָּעֵת נְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ אֶת מַלְכוּתוֹ שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א מֵחָדֵשׁ, בְּבִטּוּל מֻחְלָט לִרְצוֹנוֹ וּבְקִיּוּם הוֹרָאוֹתָיו. אָנוּ תּוֹבְעִים אֶת הִתְגַּלּוּתוֹ הַמִּיָּדִית וְהוּא יִגְאָלֵנוּ, בַּהַכְרָזָה: יְחִי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּינוּ מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ לְעוֹלָם וָעֶד"!

קְהַל הַחֲסִידִים וַאֲנִי בְּתוֹכָם, הִכְרִיזוּ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים 'יְחִי' וְה"בַּעַל תּוֹקֵעַ" הִתְחִיל בַּהֲכָנוֹת לַתְּקִיעָה בַּשּׁוֹפָר. כֻּלָּם מִתְרַכְּזִים בַּמַּחְזוֹר וְקוֹרְאִים בְּכַוָּנָה אֶת פֶּרֶק הַתְּהִלִּים "לַמְנַצֵּחַ"...

קָרָאתִי בְּאִטִּיּוּת אֶת הַמִּלִּים וּבְלִבִּי חָשְׁתִּי בֶּרְצוֹן עַז וְעָמֹק שֶׁמְּמַלֵּא אוֹתִי. הַלְוַאי שֶׁעוֹד הָרֶגַע נִזְכֶּה לְהִתְגַּלּוּתוֹ שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שֶׁיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וְיַקֵּחַ אֶת כֻּלָּנוּ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי בִּירוּשָׁלַיִם. לְלֹא מִלִּים הִבְטַחְתִּי לָרַבִּי שֶׁמֵּהַיּוֹם אֲנִי אֶשְׁתַּדֵּל בְּכָל מַעֲשֶׂה, דִּבּוּר וַאֲפִלּוּ מַחְשָׁבָה, לַחְשֹׁב קֹדֶם הָאִם יִגְרֵם לוֹ נַחַת. כֵּן, אֲנִי מְקַבֵּל עָלַי אֶת מַלְכוּתוֹ שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ.

כְּשֶׁחָזַרְנוּ לַבַּיִת לְאַחַר הַתְּפִלָּה, נִזְכַּרְתִּי בָּרְגָעִים הַנַּעֲלִים שֶׁל לִפְנֵי הַתְּקִיעוֹת, וְאָז בְּבַת אַחַת 'נָפַל לִי הָאֲסִימוֹן': זֶה הַפִּתָּרוֹן. "**עָנְיָן פְּנִימִי וְעָמֹק שֶׁמְּעוֹרֵר**" - זוֹהִי קַבָּלַת הַמַּלְכוּת שֶׁמַּגִּיעָה מִמָּקוֹם עָמֹק מְאוֹד בַּנְּשָׁמָה, "**וּמַגִּיעַ עַד הַנָּמוּךְ וְהַתַּחְתּוֹן בְּיוֹתֵר**" - הִיא מַשְׁפִּיעָה אֲפִלּוּ עַל הַמַּעֲשֶׂה הֶכִי קָטָן שֶׁלָּנוּ, "**בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא מְדַגֵּשׁ**" - הַזְּמַן שֶׁל הַכְתָּרַת הַקָּבָ"ה לְמֶלֶךְ עָלֵינוּ, "**וּבְכָל הַשָּׁנָה – כָּל רֶגַע מְחַדֵּשׁ**" - תָּמִיד לִזְכֹּר זֹאת וּלְהִתְנַהֵג כְּפִי הָרָצוֹן שֶׁל הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א.

לְאַחַר שֶׁשִּׁתַּפְתִּי אֶת שְׁלוֹימִי בֶּן דּוֹדִי בַּפִּתָּרוֹן, נִגַּשְׁתִּי לְאַבָּא וְסִפַּרְתִּי לוֹ הַכֹּל. אַבָּא הִקְשִׁיב לִדְבָרַי בְּרִצִינוּת וְאָז הִבְחַנְתִּי בְּחִיּוּךְ שׁוֹבֵב שֶׁמִּתְנוֹצֵץ לוֹ בְּזָוִיּוֹת פִּיו. רֶגַע קָטַנְטַן שֶׁל מַחְשָׁבָה חָלַף וּמִיָּד הֵבַנְתִּי מִי הוּא זֶה שֶׁהִנִּיחַ אֶת כְּתַב הַחִידָה לְיַד הַכָּרִית שֶׁלִּי...

תקציר: משפחת גולדברג נוסעת לבלגיה לטיפול בשלו, בנם החולה. בנמל התעופה הבלגי נעצר האב בעקבות מציאת אקדח מוטמן בתוך דופן המזוודה.

פרק י"ב

משחק באש

אילנית ישבה בחדר ההמתנה של בית החולים לילדים 'קוניגין פאולה' באנטוורפן, מניחה לדמעות לזלוג בחופשיות מעיניה. שלו וניתאי היו עסוקים במשחק כלשהו שהיה מונח על אחד השולחנות. הם היו רחוקים ממנה ושקועים בעיסוקם כך שהיא יכלה להרשות לעצמה את מה שלא עשתה בשעות האחרונות- לבכות.

אנשים נוספים חלפו לידה , איש לא שת ליבו אליה. בכי במקום כזה אינו נדיר. איש איש וצרותיו, איש איש ובעיותיו. איש איש ומחלתו. אין לאף אחד פנאי לעצור ולתהות על בכיו של השני.

השעות האחרונות חלפו לנגד עיניה כבסרט נע. היא עצמה לא הבינה איך הצליחה לתפקד. איך הצליחה לצאת עם הילדים משדה התעופה, איך הצליחה לעצור מונית ולבקש את כתובת בית המלון בו שכרו חדר מראש. איך הצליחה להתמקם בבית המלון, ולצאת מיד לכיוון 'קוניגין פאולה.' עתה, היא יושבת כאן בחדר ההמתנה. המסמכים של שלו עברו בחינה מדוקדקת, ואף שלו עצמו הוכנס לסדרת בדיקות ראשונית. כעת, כך הוסבר לה, יערכו הרופאים ישיבה בה יחליטו על דרכי הטיפול. "את לבד?" שאלה אותה האחות האחראית בפליאת מה. "כן,אמ.. לא. בעלי צריך להצטרף אלי." גמגמה. מקווה שהאחות תתלה את הגמגום בחוסר השליטה שלה באנגלית.

באמת, מה יהיה? איך היא תתמודד עם הכל לבדה? איך תצליח לטפל גם בשלו, גם במעצר הפתאומי והתמוה של יקי, וגם בניתאי שידרוש את תשומת ליבה והתייחסותה?!

"מיסיס גולדברג?" קולה של האחות ניער אותה מהרהוריה. "הכנסי בבקשה לחדר הרופאים."

■

"זו שערוריה! לא נוכל לעבור על כך לסדר היום! יש גבול למה שהישראלים הללו ברוב חוצפתם מנסים לעשות!" ראש הממשלה הבלגי היה נסער ביותר.

"לאן הם חתרו בדבר הזה?" ניסה ראש המודיעין הבלגי לנתח. "האם הם התכוונו להעביר לנו מסר כלשהו כאן?"

"אני חושב שצריך לדרוש הבהרה מראש הממשלה הישראלי." חרץ ראש הממשלה הבלגי בתקיפות. "אני כבר עכשיו פונה לדבר איתו."

"אתה חושב להתחיל מיד בדרג הגבוה ביותר?" ניסה ראש המודיעין לרכך. "אולי עדיף שאני אפנה קודם לעמיתי הישראלי, ראש המודיעין, ואנסה להבין ממנו מדוע ניסו לבצע את המהלך הזה, מה הם חשבו להרוויח בו."

"בסדר, אולי מוטב שנתחיל בכך." הסכים ראש הממשלה. "היכנס אלי מיד כשתסיים את השיחה."

■

הטלפון הנייד שלו צלצל. דני זיהה את מספרה של כלתו, אילנית. הוא הרים את השפופרת בציפייה. "כן, מה קורה?"

במקום תשובה שמע דני אנחה עמוקה מעבר לקו. "אל תשאל, הסתבכנו לגמרי."

"מה קרה לשלו?" שאל, מנסה לא להכנס לחרדה.

"לא לשלו." נדמה היה לו כי הוא שומע קול בכי חנוק בינות למילים. "שלו בסדר. סיימנו עכשיו סדרת בדיקות. והרופאים החליטו לאשפז אותו בעוד יומיים, לאחר שינוח ויתאושש קצת מהטיסה. ואז יתחילו בסדרה ראשונה של טיפולים. הבעיה היא שיקי נעצר."

"יקי-מה?" שאל דני הנדהם.

"יקי נעצר." חזרה אילנית על דבריה.

דני האזין בתדהמה לסיפורה של אילנית אודות האקדח שנמצא מוחבא באחת המזוודות והמעצר החפוז.

"פנית לקונסוליה?" ניסה דני לברר.

"פניתי." אילנית נאנחה. "הרגע יצאתי משם. הפקיד אמר לי ביובש, שמי שעובר על החוק וגורם נזק למדינה לא זכאי לעזרה מצדם." היא התייפחה חרישית. "ניסיתי לומר לו שיקי חף מפשע אבל הוא לא רצה להקשיב לי בכלל."

דני נשך את שפתיו מבלי משים. הבעיה לא פשוטה בכלל. אם הקונסוליה אינה מסכימה לעזור, אות הוא שמערכת הביטחון הישראלית יודעת מה שקרה ואינה רוצה

"זו שערוריה! לא נוכל לעבור על כך לסדר היום! יש גבול למה שהישראלים הללו ברוב חוצפתם מנסים לעשות!" ראש הממשלה הבלגי היה נסער ביותר. "לאן הם חתרו בדבר הזה?" ניסה ראש המודיעין הבלגי לנתח. "האם הם התכוונו להעביר לנו...

מאת: יעל שניאורסאהן

לסייע ליקי. משהו נראה לו מוזר, מוזר מדי.

"טוב, הקשיבי." ניסה להיות יעיל ומעשי. "קודם כל תמתיני להוראות ממני, אל תעשי שום דבר. אתקשר אליך מיד כשאצליח לברר ולדעת היכן אנו עומדים."

"בסדר, להתראות." היא ניתקה את השיחה.

דני חכך בדעתו למי מחבריו כדאי לפנות בעת הזו, כשהטלפון שלו שוב פצח בנגינה. הוא נטל אותו בפיזור נפש. "שלום." אמר בקוצר רוח.

"שלום דני, מה פשר המשחקים הללו?" שמע מעבר לקו את קולו של סגן שר הבטחון בטון חמור במיוחד.

"אילו משחקים?" הוא הבין לאן חותר סגן השר אך העדיף להתמם.

"אתה יודע טוב מאד על מה אני מדבר." סינן סגן שר הבטחון בזעם. "נכון שיקי הוא הבן של.. אך בשל כך הוא מרשה לעצמו לשחק באש ולסבך את כל המדינה בפרשיה דיפלומטית?"

"איזו פרשיה דיפלומטית?" הפעם הזעזוע היה אמיתי. "על מה אתה מדבר?"

"אל תשחק איתי משחקים גם אתה." זעם סגן השר אך החליט בכל זאת לשתף פעולה. "אם לוקחים נשק איראני - שכפי הנראה הוברח לישראל דרך עזה - ומנסים להבריח אותו דרך מדינה שלישית- ניטראלית כמו בלגיה, לידיים של אויבים אחרים. זה לסבך את כל המדינה בזעם של הבלגים עלינו. עכשיו זה ברור?!"

החדר כולו נע במעגלים-מעגלים סביב לדני. ברגע האחרון הצליח למצוא את הכיסא ולהתיישב עליו. ידיו רעדו, והטלפון כמעט נשמט מהן.

"אתה באמת חושב שהבן שלי יעשה דברים כאלו?!" צעק בתדהמה.

"אני לא חושב, אני יודע." השיב סגן השר באירוניה מודגשת.

"רגע, רגע." דני חש כאילו נחשול אדיר מאיים עתה להטביעו. "אני חושש שיש לך טעות חמורה, חמורה מאד מאד."

"אם אתה חושב שזו טעות, תהיה צריך להוכיח לי שזו טעות, ידידי היקר." השיב סגן שר הבטחון בשנינה. "כי בינתיים העובדות כפי שהן בשטח מספרות לי סיפור אחר לגמרי. ואתה, או יותר נכון, בנך, תהיו חייבים לספק הסברים והוכחות לכך שהסיפור שונה לגמרי."

"אבל זה לא יתכן." קרא דני "אתם חורצים משפט על אדם לפני ששמעתם את דבריו. מי אמר לכם שהבן שלי אשם? אתם באמת חושבים שלא היה לו משהו אחר להתעסק איתו בזמן שהבן שלו נמצא במצב כה קשה?"

"שמע," סגן שר הביטחון היה נחרץ וקשוח. "אנחנו לא חושבים כלום. העובדות היבשות מספרות לנו סיפור כזה. אין לנו הסבר מדוע זה מה שבחר בנך יקירך לעשות בזמן כזה. אך יכולות להיות לכך הרבה סיבות. אני לא יודע למה הבן שלך משחק באש, את ההסבר לכך הוא יצטרך לתת. אני אשמח מאד אם תתברר חפותו - אך כרגע אני עומד במצב בעייתי מאד מול הבלגים הזועמים. אם יש תשובות אחרות המבהירות את הסיפור הזה, אני אהיה הראשון שארצה לדעת אותן." מבלי להמתין לתגובה נוספת, ניתק את השיחה.

■

הסלולרי שלו צלצל שלושה צלצולים. הוא הרים אותו במהירות. "קוד שחור." לחש אל תוך הפומית.

"קוד שחור מאד." שמע מעבר לקו את הסיסמה המוסכמת. "עשית עבודה יעילה ונפלאה. הכל הולך בדיוק לפי התוכנית."

"אני שמח לשמוע." הגיב.

"יש הדים רבים, ה'בלגן' חוגג." הוסיף הקול שמעבר לקו.

"היום בתשע ושתים עשרה דקות בערב חכה מאחורי הכיכר השלישית ברחוב הרצל בתל אביב. הפיאט הלבנה תחכה לך שם עם המשכורת המובטחת. האם הבנת?"

"הבנתי." הוא חייך בליבו, משתדל לא להראות את התלהבותו כלפי חוץ. "אהיה שם בזמן."

השיחה נותקה. הוא קם ממקומו ומתח את זרועותיו. 'יופי,' אמר לעצמו . 'הכל הולך בדיוק לפי התוכנית, ואני מרוויח שתי צפורים במכה אחת."

המשך בגליון הבא אי"ה

מאת: יחיאל סופר

אֶלֶף מִלִּים, עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים מֶטֶר

שָׁלוֹם, יְחִי הַמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ! הַכֹּל אֶצְלְכֶם בְּסֵדֶר? ב"ה. גַּם אֶצְלִי.

מַה דַּעְתְּכֶם לַעֲרֹךְ הֶכְרוּת קְצָרָה? אֲנִי מֵבִין שֶׁאַתֶּם קְצַת מִתְבַּיְּשִׁים לְסַפֵּר לִי עַל עַצְמְכֶם, אָז אֲנִי אַתְחִיל.

אֲנִי טִפּוּס רַחְפָן לְמַדַּי, שֶׁחַי חֵלֶק נִכָּר מִזְּמַנּוֹ בָּעֲנָנִים. חֵלֶק טוֹעִים וְאוֹמְרִים שֶׁאֲנִי טַיָּס, אֲבָל זֶה לֹא מְדֻיָּק. רַק חֵלֶק קָטָן מִמֶּנִּי הוּא טַיָּס. עִם זֹאת אֲנִי טִפּוּס קָשׁוּחַ לְמַדַּי, שֶׁמְּסֻגָּל לַעֲמֹד בְּתְנָאִים בָּהֶם בְּוַדַּאי לֹא הָיִיתֶם מְסֻגָּלִים לְשָׂרֹד.

לַמְרוֹת שֶׁאֲנִי כָּבֵד וּמְגֻשָּׁם, אֲנִי נוֹהֵג לְטַיֵּל רַבּוֹת. אַךְ כֵּיוָן שֶׁשְּׁבִילֵי וּכְבִישֵׁי הָאָרֶץ קְטַנִּים עַל מְמַדֵּי הָרְחָבִים, אֲנִי מִסְתּוֹבֵב בְּעִקָּר בְּחוּץ לָאָרֶץ וַאֲפִלּוּ נֶחְשָׁב טִפּוּס מֻכָּר בְּחֵלֶק מִשְּׁדוֹת הַתְּעוּפָה בָּעוֹלָם.

הֵי, מֵרֹב דִּבּוּרִים וְקִשְׁקוּשִׁים אֲפִלּוּ לֹא אָמַרְתִּי לָכֶם אֶת שְׁמִי! וּבְכֵן, שְׁמִי הַפָּרָטִי הוּא בּוֹאִינְג 747. תּוּכְלִי לִקְרֹא לִי בְּקִצּוּר – בּוֹגִי. אֲנִי מָטוֹס מְשֻׁכְלָל שֶׁנּוֹסַעַ מִכָּאן לְשָׁם וּמִשָּׁם לְכָאן – וְחָזָר.

אֲנִי מַנִּיחַ שֶׁאַתֶּם רְגִילִים לְשׁוֹחֵחַ עִם חֲבֵרִים אוֹ קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וּוַדַּאי זוֹ הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאַתֶּם מְשׁוֹחֲחִים (בָּעֶצֶם, קוֹרְאִים...) עִם מָטוֹס נוֹסְעִים. גַּם לִי זֶה מְעַט מוּזָר לְדַבֵּר אִתְּכֶם, קוֹרְאֵי "בְּמַחֲנֶה צְבָאוֹת ה'". אֲנִי רָגִיל לְשׁוֹחֵחַ בְּדֶרֶךְ כְּלָל רַק עִם סְבִיבָתִי הַקְּרוֹבָה - מְטוֹסֵי בּוֹאִינְג עֲנָקִיִּים וּמַחְרִישֵׁי אָזְנַיִם.

תָּמִיד חָלַמְתִּי לְשַׂתֵּף אֶתְכֶם, קוֹרְאֵי "בְּמַחֲנֶה", בְּחֵלֶק מֵהַחָוָיוֹת הָרַבּוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלַי בַּטִּיסוֹת הָאֲרֻכּוֹת. הִנֵּה, הִגִּיעַ הַזְּמַן וַאֲנִי מְאֻשָּׁר עַד הַשָּׁמַיִם (וּמִכָּאן, בְּגֹבַהּ שֶׁל עֶשֶׂרֶת אֲלָפִים מֶטֶר, הֵם לֹא כָּךְ רְחוֹקִים).

מַה קָּרָה דַּוְקָא עַכְשָׁו? שְׁנַת תשע"א הַחֵלָה!

מַה לֹּא הֵבַנְתֶּם? זֶה כָּל כָּךְ בָּרוּר, תשע"א הֵם רָאשֵׁי תֵּבוֹת שֶׁל תְּהֵא שְׁנַת אֶל עַל...

חוּצְ'מְזֶה, לְפָנַי כַּמָּה יָמִים הָיְתָה הַטִּיסָה הַמְּרֻגֶּשֶׁת וְהַחֲשׁוּבָה בְּיוֹתֵר מִבֵּין טִיסוֹתַי עַד הַיּוֹם. הַכְּנָסַיִם שֶׁלִּי עֲדַיִן רוֹעֲדוֹת מֵהִתְרַגְּשׁוּת כְּשֶׁאֲנִי נִזְכָּר בָּהּ.

זוֹ הָיְתָה טִיסָה רְגִילָה וְשִׁגְרָתִית, מִנַּתְבָּ"ג 2000 לְשֶׂדֵה הַתְּעוּפָה 'קֶנֶדִי' בְּנְיוּ-יוֹרְק. טִיסוֹת כָּאֵלֶּה אֲנִי עוֹשֶׂה פַּעֲמַיִם בְּשָׁבוּעַ. בְּדֶרֶךְ כְּלָל אֲנִי מִשְׁתַּעֲמֵם מֵהַדֶּרֶךְ הָאֲרֻכָּה. כְּמַעַט עָצַמְתִּי חֲלוֹנוֹת מֵעֵיפוּת, אֲבָל אָז שַׂמְתִּי חַרְטוֹם לְדָבָר מְעַנְיֵן.

חֲצִי אִם לֹא יוֹתֵר, מִנּוֹסְעֵי הַמָּטוֹס הָיוּ חֲבוּשִׁים בְּמִגְבָּעוֹת שְׁחוֹרוֹת רְחָבוֹת שׁוּלַיִם וּלְבוּשִׁים בַּחֻלְיָפוֹת שְׁחוֹרוֹת. זוֹ לֹא הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאֲנִי נִתְקָל בְּנוֹסְעִים מֵהַסּוּג הַזֶּה, אֲבָל בְּדֶרֶךְ כְּלָל הָיוּ אֵלּוּ אֲנָשִׁים בּוֹדְדִים וְלֹא קְבוּצָה גְּדוֹלָה כָּל כָּךְ. עַל פְּנֵי הָאֲנָשִׁים הָיְתָה נִכֶּרֶת הִתְרַגְּשׁוּת גְּדוֹלָה, חֵלֶק מֵהֶם אֲפִלּוּ הִתְחִילוּ לִרְקֹד בַּמַּעֲבָרִים עִם דֶּגֶל צָהֹב וְגָדוֹל! (לֹא לִדְאֹג, לִפְנֵי הַהַמְרָאָה...).

הִרְשֵׁיתִי לְעַצְמִי לִדְחֹף אֶת אַפִּי הָאָרֹךְ אֶל תּוֹךְ שׁוּרוֹת הַנּוֹסְעִים וְהִצְלַחְתִּי לְהָבִין אֶת פֶּשֶׁר הַהִתְרַגְּשׁוּת הָרַבָּה. אֵלּוּ חֲסִידֵי חַבַּ"ד שֶׁנּוֹסְעִים לָרַבִּי מִלִּיוּבַּאוִויטְשׁ מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שֶׁיִּחְיֶה לְעוֹלָם וְעֶד!

וָואוּ, אֵיזוֹ זְכוּת זוֹ בִּשְׁבִילִי, לְהַסִּיעַ חֲסִידִים לְמֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ! (שָׁמַעְתִּי שֶׁהוּא מִתְכַּנֵּן לַהֲפֹךְ אוֹתִי לְמֵבְטָל, וּלְהַכְנִיס לְשֵׁרוּת עַנְנֵי שְׁמַיִּא. אֲנִי סוֹלֵחַ לוֹ עַל זֶה, הָעִקָּר שֶׁיָּבוֹא כְּבָר).

כְּדֵי שֶׁתִּצְטָרְפוּ לַהִתְרַגְּשׁוּת שֶׁלִּי, הֵבֵאתִי חֵלֶק מִמַּה שֶׁשָּׁמַעְתִּי וְרָאִיתִי בַּמָּטוֹס, אָז קָדִימָה - חִגְרוּ חֲגוֹרוֹת בְּטִיחוּת וְיַשְּׁרוּ אֶת גַּב הַמּוֹשָׁב שֶׁלִּפְנֵיכֶם, טִיסָה... אוֹפֶּס סְלִיחָה... קְרִיאָה מְהַנָּה.

מָעְנְדִי, בֶּן 11 מִכְּפַר חַבַּ"ד, כָּתַב יוֹמָן בַּטִּיסָה.

שָׁלוֹם יוֹמָן הַיָּקָר,

כֵּן אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזּוֹ הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב לְעַצְמִי מַשֶּׁהוּ, אֲבָל אֲנִי מַרְגִּישׁ צֹרֶךְ לַחְלֹק אֶת הַהִתְרַגְּשׁוּת שֶׁלִּי בָּרְגָעִים הַמְיֻחָדִים הָאֵלּוּ עִם מִישֶׁהוּ, אֲפִלּוּ אִם זֶה נִיר לָבָן וְדוֹמֵם.

אַחֲרֵי חֲדָשִׁים שֶׁל הֲכָנָה, אֲנִי טָס בַּפַּעַם

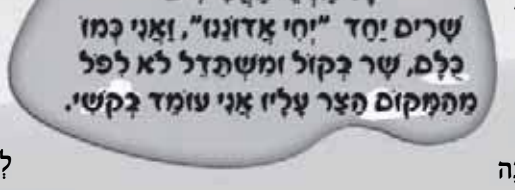

הָרִאשׁוֹנָה לָרַבִּי. לָמַדְתִּי וְקָרָאתִי כָּל כָּךְ הַרְבֵּה עַל 770. הַמָּקוֹם בּוֹ הָרַבִּי חַי, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל יָמֵינוּ, הַמָּקוֹם בּוֹ יִתְגַּלֶּה הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ... וְסוֹף סוֹף, אֲנִי מַגִּיעַ לָרַבִּי בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה.

הַאִם תּוּכַל לְהָבִין, יוֹמָן שֶׁל נְיָר, אֶת הַהִתְרַגְּשׁוּת הַזּוֹ?! הַאִם לָמַדְתָּ פַּעַם אֶת "קֶנְטֶרֶס בֵּית רַבֵּינוּ שֶׁבְּבָבֶל"? הַאִם גָּדַלְתָּ 11 שָׁנָה בְּצִפִּיָּה לְהַגִּיעַ סוֹף סוֹף לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ? אַתָּה מְחַכֶּה בְּכָל רֶגֶע וְרֶגַע לְהִתְגַּלּוּתוֹ שֶׁל הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א? תּוּכַל לְהָבִין, יוֹמָן דּוֹמֵם, אֵיךְ אֲנִי מַרְגִּישׁ? אֲנִי כְּמַעַט בּוֹכֶה, יוֹמָן, בּוֹכֶה בְּכִי שֶׁל שִׂמְחָה.

נָכוֹן, 770 הוּא בְּסַךְ הַכֹּל בִּנְיָן. אֲבָל בִּנְיָן בּוֹ הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ חַי וְקַיָּם. בִּנְיָן בּוֹ הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א עוֹמֵד לְהִתְגַּלּוֹת. תָּבִין אוֹ לֹא, יוֹמָן יָקָר, אֲבָל זֶהוּ הַיּוֹם הֶחָשׁוּב וְהַמְאֻשָּׁר בְּחַיַּי.

מֶתֶק.

אֹהַד בֶּן 27, חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה כְּבָר חֲצִי שָׁנָה, שׂוֹחֵחַ עִם הַנּוֹסֵעַ שֶׁלְּיָדוֹ.

"לֹא, אָחִי הַיָּקָר. זוֹ לֹא הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאֲנִי טָס בְּמָטוֹס וְגַם לֹא הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאֲנִי טָס לְנְיוּ-יוֹרְק. לֹא בְּגָלַל הַטִּיסָה אֲנִי מִתְרַגֵּשׁ כָּל כָּךְ. אַתָּה שׁוֹאֵל אִם כָּךְ מַדּוּעַ אֲנִי נִרְאֶה כְּמִי שֶׁטָּס פַּעַם רִאשׁוֹנָה? נוּ, זֶה סִפּוּר אָרֹךְ, אֲבָל יֵשׁ לָנוּ זְמַן. הַמָּטוֹס לֹא בּוֹרֵחַ לְשׁוּם מָקוֹם...

מִיָּד אַחֲרֵי הַצָּבָא, הֶעֱמַסְתִּי עַל הַגַּב תַּרְמִיל גָּדוֹל וְיָצָאתִי לְמַסָּע סְבִיב הָעוֹלָם. עָבַדְתִּי מְעַט בַּמְּקוֹמוֹת אֲלֵיהֶם הִתְגַּלְגַּלְתִּי וְכָךְ חָיִיתִי אֶת הֶנָּאוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּמְעַט וְאֵין מְדִינָה בָּהּ לֹא בִּקַּרְתִּי, הִסְתּוֹבַבְתִּי 'זְרוֹק', לֹא הָיָה חָסֵר לִי דָּבָר. אֲבָל בְּכָל זֹאת מַשֶּׁהוּ הָיָה חָסֵר לִי.

שָׁנִים אֲרֻכּוֹת נִסִּיתִי לְהָבִין אֶת הַהַרְגָּשָׁה הַמְּנַקֶּרֶת בְּתוֹכִי, וְהֵבַנְתִּי אוֹתָהּ רַק לִפְנֵי חֲצִי שָׁנָה. בְּסֵדֶר פֶּסַח בַּפִּילִיפִּינִים. נִכְנַסְתִּי לַבֵּית חַבַּ"ד, נִתְקַלְתִּי בִּתְמוּנָתוֹ הָעֲנָקִית שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ, וּמִיָּד הֵבַנְתִּי. זֶה הַבַּיִת שֶׁלִּי וְלֹא אַחֵר.

חָזַרְתִּי מִיָּד אַחֲרֵי פֶּסַח לָאָרֶץ וְנִכְנַסְתִּי לִישִׁיבַת חַבַּ"ד. מַהֵר מְאֹד הַשֵּׁעָר הָאָרֹךְ הָפַךְ לְזָקָן, הָעֲגִילִים נִזְרְקוּ לְפֶסַח הָאַשְׁפָּה, וּבְמָקוֹם תּוֹרוֹת שֶׁקֶר מְשֻׁנּוֹת הִתְחַלְתִּי לִלְמֹד מִמְּעְיְנֵי הַחֲסִידוּת. עַכְשָׁו אֲנִי מַגִּיעַ לָרַבִּי, לוֹמֵר לוֹ תּוֹדָה. תּוֹדָה לְךָ רַבִּי שֶׁהִצַּלְתָּ אֶת חַיַּי, רַבִּי, שֶׁלְּךָ אֲנִי לָעַד".

לֵיזֶר בֶּן 52, שָׁלִיחַ מַצְלִיחַ בְּעִיר רְחוֹקָה, כָּתַב מִכְתָּב לָרַבִּי שְׁלִיטָ"א.

כ"ק אַדְמוֹ"ר מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א.

בְּעוֹד שָׁעוֹת קְרוֹבוֹת אַגִּיעַ לְ-770, בֵּית מָשִׁיחַ, לְפִי חֶשְׁבּוֹנִי בַּפַּעַם הַ-38. אֲנִי מַרְגִּישׁ כְּאִלּוּ זוֹ הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה.

רֶעבֶּע, שָׁלַחְתָּ אוֹתִי לִ'שְׁלִיחוּת' בְּעִיר רְחוֹקָה וּמְנֻכֶּרֶת. ב"ה, בִּזְכוּתְךָ הִצְלַחְתִּי לְהָקִים מוֹסָדוֹת מְפֹאָרִים וּמַצְלִיחִים, לְקָרֵב עֶשְׂרוֹת וּמֵאוֹת יְהוּדִים וּלְהָכִין עוֹד חֵלֶק מֵהָעוֹלָם לְקַבָּלַת פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ.

רֶעבֶּע, אֲנִי מַגִּיעַ עַכְשָׁו לְיָמִים בּוֹדְדִים. הַקְּהִלָּה לֹא תּוּכַל לְהִסְתַּדֵּר בְּלִי 'הָרַב' בַּחַגִּים. אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמְּךָ רֶעבֶּע, הַעֲנֵק לִי בְּיָמִים מוּעָטִים אֵלּוּ כֹּחוֹת לְהֶמְשֵׁךְ הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ. שֶׁאוּכַל לְהַמְשִׁיךְ וְלִפְעֹל בִּשְׁלִיחוּתְךָ לְלֹא לֵאוּת. 770 בִּשְׁבִילִי הוּא מָקוֹר שֶׁל כֹּחַ, עִידּוּד וְאוֹר, עַד לַהִתְגַּלּוּת הָאֲמִתִּית.

לְמַעַנְךָ לְעוֹלָם וָעֶד,

לֵייזֶר.

שָׁלוֹם דּוּבֶּער בֶּן 17, 'תָּמִים' בִּישִׁיבַת תּוֹמְכֵי תְּמִימִים, חָלַם חֲלוֹם.

הִנֵּה אֲנִי עוֹמֵד בְּ-770, עַל הַפִּירָמִידָה בְּהִתְוַעֲדוּת שִׂמְחַת תּוֹרָה. כָּל אַלְפֵי הַחֲסִידִים שָׂרִים יַחַד "יְחִי אֲדוֹנֵנוּ", וַאֲנִי כְּמוֹ כֻּלָּם, שָׂר בְּקוֹל וּמִשְׁתַּדֵּל לֹא לִפֹּל מֵהַמָּקוֹם הַצַּר עָלָיו אֲנִי עוֹמֵד בְּקֹשִׁי.

אֲבָל הָעֵינַיִם שֶׁלִּי תְּלוּיוֹת בַּכִּסֵּא הָאָדֹם שֶׁמּוּלִי. מְחַכּוֹת לְהִתְגַּלּוּת שֶׁלּוֹ, רַבִּי.

אֲנִי כָּאן בַּפַּעַם הָרְבִיעִית, מֵאָז הַ'בַּר מִצְוָה'. מֵאָז שֶׁנָּסַעְתִּי בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה לֹא פִּסַּפְסְתִּי אֲפִלּוּ 'תִּשְׁרֵי' אֶחָד. בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ אֲנִי מַגִּיעַ, מִשְׁתּוֹקֵק וּמְחַכֶּה לְהִתְגַּלּוּת, וְחוֹזֵר הַבַּיְתָה בְּלֵב קָרוּעַ.

רַבִּי, אֲנִי מְבַקֵּשׁ שֶׁהַפַּעַם תִּתְגַּלֶּה. רַבִּי, תִּרְאֶה כַּמָּה אֲנָשִׁים, חֲסִידִים, תְּמִימִים, יְלָדִים, מִקְרָבִים, הִגִּיעוּ הֵנָּה בְּמַאֲמַצִּים לֹא נִתְפָּסִים כְּדֵי לִרְאוֹת אוֹתְךָ, רַק אוֹתְךָ.

רַבִּי, תִּתְגַּלֶּה עַכְשָׁו!

שבועות משיחות עם משיחי

770 ועד בחנה

מאת: י. לוין

חודש תשרי ב-770. מי לא שמע עליו, מי לא מחכה לו. במסגרת מדורנו השבוע, כתבנו ב770 העלה רשמים משיחותיו עם חיילי צבאות השם. החיילים שזכו להגיע לרבי מלך המשיח שליט"א לחודש תשרי תשע"א. הנה הם לפניכם.

•

יום א' של ראש השנה. לאחר התקיעות והתפילה הארוכה עם הרבי שליט"א, התהלכתי לי ברחבה המזרחית של 770 והנה צדו עיניי את אחד החיילים מקעמפ 'מחנה משיח'. החייל עמד בצד ואמר תהלים בכוונה. חיכיתי שיסיים לומר את המזמור ופניתי אליו בבקשה לספר לי מעט מרגשותיו ביום קדוש ובמקום קדוש זה.

"המפקד סיפר לנו", החל החייל לספר, " ש א ת התקיעות נוהג הרבי שליט"א לתקוע בעצמו. גם היום אנו דורשים לשמוע את התקיעות מפיו. בזמן התקיעות חיכיתי וצפיתי, אמרתי כל מילה ממש בכוונה, אבל בסוף לא זכינו לראות ולשמוע את הרבי. את התקיעות שמענו ממישהו אחר. גם לאחר מכן בתפילת מוסף, כשעמדתי בריבוע של הילדים ליד המקום של הרבי, חיכיתי לראות את הרבי שליט"א.

"לפני התקיעות קיבלתי החלטה טובה כדי לזרז את ההתגלות השלימה. אני בטוח שתיכף ומיד נזכה לכך. את התקיעות של מחר נזכה כבר לשמוע מהרבי שליט"א בעצמו".

•

צום גדליה. לפני מעריב של צאת הצום אני תופס לי את אחד החיילים בדרכו למקום מגוריהם של חיילי הקעמפ. גם הוא מספר לי מעט מהחוויות שעברו עליו היום:

"היום אחרי מנחה ראיתי שהניחו על הבימה של הרבי סטענדר נוסף. הגנרל הסביר לנו שהרבי שליט"א נוהג ביום הצום לומר שיחה לקהל אחרי מנחה. את השיחה הוא אומר על הסטנדר הזה.

"אחרי מנחה התקרבתי עם המפקד למקום של הרבי שליט"א ויחד חיכינו לשמוע אותו. בינתיים למדנו יחד שיחה שהרבי שליט"א אמר בזמן הזה בשנת תשנ"א - לפני עשרים שנה בדיוק. הרבי מסביר בה שבצום גדליה מודגש שהוא הולך להיהפך לששון ושמחה בגאולה השלימה ושהוא יום סגולה מיוחד לגאולה.

"את הרבי שליט"א לא זכינו לשמוע בגשמיות, אבל אני בטוח שהוא עמד שם והסתכל עלינו. הרגשתי שהוא ממש אומר לנו עכשיו את השיחה הזו.

"זהו", מסיים החייל בהתלהבות, "הצום עוד לא נגמר, ההתגלות יכולה להספיק להיות אפילו ממש עכשיו. בכל המאורעות הבאים של ימי החול והחגים ודאי נזכה לראות את הרבי בגשמיות ממש, ב-770 שיתחבר לבית המקדש!".

נלהב מהשיחה המרגשת ניגשתי לשירת ה'יחי' לפני תפילת מעריב. את הרעב מהצום כבר לא הרגשתי בכלל. רק חיכיתי לראות את הרבי צועד בשביל לכיוון בימתו ומעודד את שירת ה'יחי' שתרעיש בודאי את כל העולמות.

תיכף ומיד ממש!!!

חיילים בהפסקה

הבמה שלנו

בדיחה

הנכד: "שמעתי שבלונדון נדרס כל חצי שעה בן אדם."
הסבתא הזקנה: "אוי, מסכן הבן אדם הזה..."

חבית מיוחדת

מאת: **אסתי מלכה,**
קרית מלאכי

לתוך איזה חבית אי אפשר לשפוך שום דבר? לחבית מלאה.

בדיחת קרש

איור: לאה

» מאת החייל מענדי גולדשטיין, בית חב"ד פושקר, בן 11.5

» מאת: החיילים חיימקה ופייגי ברנדלר כפר חב"ד

מדור זה מופיע פעם בשבועיים. ניתן לשלוח ציורים, סיפורים, שירים, בדיחות - ובקיצור: כל מה שתרצו. יצירות נבחרות נפרסם בעז"ה בגליונות הבאים.

מדפסת שהתקלקלה...

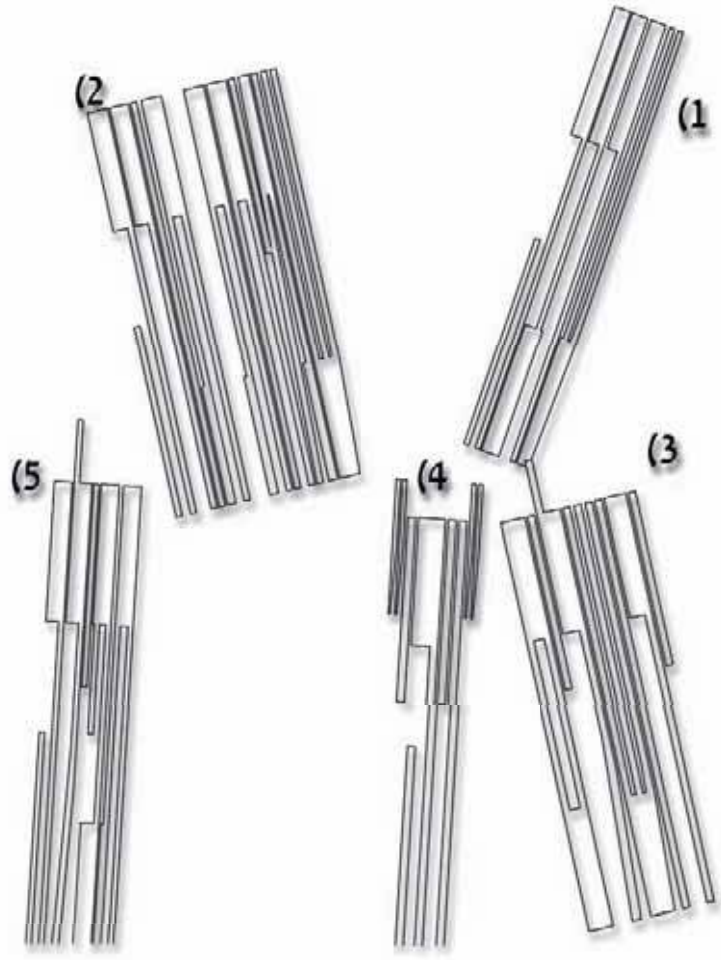

בקלחת ההכנות לחגים, התבלבלה גם המפדסת ומרחה את הכתב, התזהו מה רשום במילים?!
חברו את האות הראשונה של כל מילה (לפי הסדר) מה יצא?!
מה פירוש המילה?
רמז: סימני פיסוק נחשבים גם כאות

מתכונים לסוכות

כל שורה לאורך ולרוחב שווה לאותה סכום, עליכם לגלות מהו הסכום ע"י גילוי המס' המסתתר מאחורי כל מילה.

לידיעתכם:
הדסים + ערבה = לולב
סוכה + הדסים = סידור
אתרוג + הדסים = סוכה

סוכה = 5

ערבה	אתרוג	לולב
הדסים	לולב	סוכה
סידור	ערבה	הדסים

פתרון השעשועון מזכה אתכם ב 2 נקודות במסלול הדרגות של תנועת הנוער 'צבאות השם בארה"ק'

ניתן לשלוח פתרונות, שאלות והצעות ל:
צבאות השם אה"ק ת.ד. 1035 נצרת עילית, מיקוד: 17110. **פקס:** 072-2765578 **אימייל:** bemachane@gmail.com,
תא הטלמסר שלנו במערכת 'נחייג ונשמע': 9493770 - 08, בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא הקישו 1.
שימו לב: אנא אימרו את שמכם המלא, הכתובת ומס' הטלפון בקול ברור - לפני שאתם משאירים את ההודעה, כדי שנוכל להכניס אתכם להגרלה.

חסידים . . אין משפחה

נולדו במזל"ט

• למשפחת ר' **יוסף אישנבלט**, סידני, אוסטרליה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **דני ארדבין**, מונטריאול, קנדה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **דוד באש**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל הכהן בלוי**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מנחם מאיר הכהן בלוי, קראון הייטס; משפחת ר' שמואל קרביצקי, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **שמואל בראון**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ליברפול, אנגליה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' עוזיהו בראון, מנצ'סטר, אנגליה; משפחת ר' מנחם רוזנצוויג, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **דב ינון הלוי גבעוני**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יורם הלוי גבעוני, צפת; משפחת ר' יוסף יצחק ישראל, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל גורביץ**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **משה גיגי**, פתח תקווה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שאול גלאור**, סיאטל, וושינגטון – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **ברוך גריבץ**, מגדל העמק – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **זלמן הלל**, מיאמי, פלורידה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **יוסף הלפרין**, ביתר עילית – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אהרן דב הלפרין, כפר חב"ד; משפחת ר' חיים אליעזר הכהן רייכמן, כפר חב"ד; מרת מלכה פרידה רייכמן, ירושלים; משפחת ר' שמואל מנחם מענדל שניאורסון, חבר הנהלת כולל חב"ד ירושלים.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל המבורג**, מודיעין – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יוסף המבורג, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **מאיר וילשאנסקי**, צפת – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יוסף יצחק וויל שאנסקי, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ור"י חח"ל צפת; משפחת ר' רפאל וויל שאנסקי, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **שמואל ונקרט**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ מצפה יריחו – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אברהם גד ונקרט, בת עין; משפחת ר' מנחם הכהן כהן, מצפה יריחו.

• למשפחת ר' **אברהם ורנל**, שיקגו, אילנוי – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **דוד זירקינד**, קראון הייטס – להולדת הבן

• למשפחת ר' **נפתלי חריטאן**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שלום טורוו**, לונדון, אנגליה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **חיים משה טלזנער**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת הרב צבי טלזנער, דיין קהילת ליובאוויטש מלבורן, אוסטרליה; משפחת ר' שלום דובער רייצעס, שליח כ"ק אד"ש מה"מ סקוקי. משפחת ר' יוסף בן ציון רייצעס, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **מענדל יארמוש**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **עמוס מנחם הכהן כהן**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שמעון הכהן כהן, ירושלים; משפחת ר' דני מרדכי הלוי לוי, מנהל בי"ס חב"ד נצרת עילית.

• למשפחת ר' **ישראל ליין**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק ליסון**, ראשון לציון – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יום טוב ליסון, מונטריאול, קנדה; משפחת ר' אברהם ליסון, כפר חב"ד; מרת רבקה צייטלין, מונטריאול, קנדה; מרת ברכה מאי, חולון.

• למשפחת ר' **יעקב לפטון**, קורל ספרינגס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אליהו ממן**, לוד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אהרן מרדכי ממן, לוד; מרת מסעודי ממן, נצרת עילית; משפחת כהן, מיטב; משפחת ר' אדם שרון, בת עין.

• למשפחת ר' **דוד מעטוף**, לוד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שלום מעטוף, לוד; משפחת ר' אשר עוזרי, נתניה.

• למשפחת ר' **שאול נדלר**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **מאיר סטמבלר**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' חיים בער סטמבלר, כפר חב"ד; מרת דבורה סטמבלר, כפר חב"ד; משפחת ר' אהרן הכהן כהן, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **דוד עזרן**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' ראובן פייגין, עמנואל; משפחת ר' אברהם פייגין, נס ציונה; משפחת ר' בנימין הכהן כהן, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **חיים יהודה פרידמן**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אהרן אברהם צדוק**, חיפה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דוד צדוק, רמת גן; משפחת ר' דן בן יצחק, שדה אליהו.

• למשפחת ר' **אפרים קמיסר**, רחובות – להולדת הבן; ולזקניהם מרת נורית קמיסר, ביתר עילית; משפחת ר' מנחם מענדל גרינוולד, רחובות; משפחת ר' מרדכי צבי גרינוולד, כפר חב"ד; משפחת ר' יהודה לייב ביסטריצקי, ירושלים.

• למשפחת ר' **בנימין ירחמיאל שטרן**, קרית אתא – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שמואל שטרן, רחובות; משפחת ר' צבי אורבן, קרית אתא.

• למשפחת ר' **משה שנידר**, רחובות – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' נח שנידר, ירושלים; משפחת ר' יהושע הלוי סגל, כפר חב"ד; משפחת ר' מרדכי זלמן הלוי סגל, ירושלים.

•

• למשפחת ר' **לוי יצחק אהרון**, רחובות – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' מאיר דניאל אהרון, ראש כולל 'אור זרוע' רחובות; משפחת ר' שלום אהרון, כפר סבא; מרת מזל ימיני, כפר סבא.

• למשפחת ר' **שלום דובער אטאל**, נתניה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' אהרן אטאל, פריז, צרפת; משפחת ר' שמואל בוקובזה, נתניה.

• למשפחת ר' **גבריאל ארבוב**, כפר חב"ד – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' שמעון אמיתי, כפר חב"ד; מרת לאה אמיתי, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **רפאל ג'אוורובסקי**, שיקגו, אילנוי – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אברהם גניביש**, מונטריאול, קנדה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אליהו דרעי**, מגדל העמק – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' יעקב דרעי, נצרת עילית; משפחת ר' מאיר קריספין, מגדל העמק.

• למשפחת ר' **חיים לייב הלל**, ס. לואיס, קליפורניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אליהו שלמה טקטוק**, מגדל העמק – להולדת הבת **חנה**; ולזקניהם מרת חדוה טקטוק, מגדל העמק; משפחת ר' אליהו גמליאל, רכסים.

• למשפחת ר' **דוד הלוי לוין**, לוס אנג'לס, קליפורניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יהושע הלוי לוין**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **מענדל לזל**, ניוטאון, פנסלבניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **דובער משה ליפש**, נצרת עילית – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' אלעזר ליפש, כפר חב"ד; משפחת הרב ישעיהו הרצל, רב העיר נצרת עילית ואנ"ש בסביבה; משפחת ר' מיכאל פנחס לייבוש הרצל, משפיע בירושלים.

• למשפחת ר' **אביעזר מור יוסף**, כפר חב"ד – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' עמרם מור יוסף, צפת; משפחת ר' דוד יפרח, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **בנימין מזור**, רחובות – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' משה מזור, קצרין; משפחת ר' עודד מזרחי, רחובות.

• למשפחת ר' **ראובן מילמן**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יצחק משי זהב**, ביתר עילית – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' צבי משי זהב, ירושלים; משפחת ר' יעקב יוסף ברגר, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **יעקב חיים סימה**, סרסל, צרפת – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' מאיר סימה, בית שמש; משפחת ר' יוסף סימה, ירושלים; משפחת ר' יהודה הכהן כהן, סרסל, צרפת.

• למשפחת ר' **אברהם פולינג'ר**, מונסי – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יוסף פטליס**, נורט' מיאמי ביטש, פלורידה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלום פלס**, מודיעין עלית – להולדת הבת **אסתר בתיה**; ולזקניהם משפחת ר' יעקב משה וולס, ירושלים.

• למשפחת ר' **לוי פעלער**, ס. פאול,

מיניסוטה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יאיר פריגן**, נתניה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' אליעזר פריגן, פלורידה; משפחת ר' יגאל קרן, הרצליה.

• למשפחת ר' **דוד פרקש**, רחובות – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' שמעון פרקש, באר שבע; משפחת ר' פנחס רויטמן, רחובות.

• למשפחת ר' **עופר קריפור**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ קוסקו, פרו – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אריה רייכמן**, מנאוס, ברזיל – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אשר רינגל**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלום ישעי' שוסטרמאן**, ויילוקו, הוואי – להולדת הבנות התאומות. ולזקניהם משפחת ר' גרשון שוסטרמן, לוס אנג'לס.

• למשפחת ר' **נחום שטיינמץ**, קראון הייטס – להולדת הבת.

הגיעו למצוות

• למשפחת ר' **שמעון בן ציון אייזנבך**, קרית מוצקין – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' אברהם אייזנבך, ירושלים; משפחת הרב דוד מאיר דרוקמן, רב העיר קרית מוצקין.

• למשפחת ר' **רפאל מנחם אלבו**, ירושלים – להגיע הבן התי' **יוסף יצחק** למצוות.

• למשפחת **בקמאן**, בואנוס איירס, ארגנטינה – להגיע הבן התי' **לוי יצחק** למצוות.

• למשפחת **גוראר'י**, סימי ואלי, קליפורניה – להגיע הבן התי' **מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **חגי יוסף גמליאל**, נחלת הר חב"ד – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **משה יהודה שלום וייס**, רחובות – להגיע הבן התי' **יהונתן חיים** למצוות; ולזקניהם מרת רינה וייס, לוד; משפחת ר' משה ברוך גלניסקי, חיפה.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק זילברשטרום**, לוד – להגיע הבן התי' **בנימין נחום** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי אהרן זילברשטרום, ירושלים; מרת מרים חסקינד, אשדוד.

• למשפחת ר' **בנימין ליפשיץ**, יו"ר ועד כפר חב"ד – להגיע הבן התי' **יצחק פרץ** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' שלמה ליפשיץ, כפר חב"ד; משפחת ר' יקותיאל שניאורסון, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **שי סוקניק**, כפר חב"ד – להגיע הבן התי' **יוסף יצחק** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' מנשה ארנון, חיפה.

• למשפחת ר' **ניסים קורטס**, נחלת הר חב"ד – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **טוביה קליין**, קרית גת – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות; ולזקניהם משפחת הרב דב טייכמן, רב בטבריה.

• למשפחת ר' **תמיר קסטיאל**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ קטמון, ירושלים – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות.

באו בקשרי שידוכין

• למשפחת ר' **ישעיהו איזיקוביץ'**, נחלת הר חב"ד – לבוא הבן התי' **יוסף** בקשרי שידוכין עב"ג **שירה** למשפחת ר' **אליהו ברטל**, לוד.

• למשפחת ר' **אשר אלחרר**, אשדוד – לבוא הבן התי' **רפאל שמעון** בקשרי שידוכין עב"ג **נופר** למשפחת ר' **אליהו ברוך**, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת **אנדרוסיער**, סטטן איילנד – לבוא הבן התי' **רפאל** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה** למשפחת **שמולר**, ס. דייגו, קליפורניה.

• למשפחת **אפשטיין**, קולומביה – לבוא הבן התי' **אברהם** בקשרי שידוכין עב"ג **סמנטה** למשפחת **פניג'ל**, קורל ספרינגס, פלורידה.

• למשפחת **בוארון**, באר שבע – לבוא הבן התי' **שי** בקשרי שידוכין עב"ג **שטערנא שרה** למשפחת **מדר**, עפולה.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל גולדשטיין**, קראון הייטס – לבוא הבן התי' **דוד אבא** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה** למשפחת **קוליק**, שיקגו, אילנוי.

• למשפחת ר' **ישראל שלומי הלוי גמליאל**, לוד – לבוא הבן התי' **מאיר הלוי** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **דוד גבאי**, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת **גרינשטיין**, לוס אנג'לס, קליפורניה – לבוא הבן התי' **אברהם משה** בקשרי שידוכין עב"ג **לבנה בינה** למשפחת **אקמן**, לוס אנג'לס, קליפורניה.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל דובארווסקי**, דאלאס, טקסס – לבוא הבן התי' **לוי** בקשרי שידוכין עב"ג **לאה** למשפחת **רודלוף**, פיטסבורג.

• למשפחת **הייוארד**, קראון הייטס – לבוא הבן התי' **יעקב** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת **גרליק**, מונטריאול, קנדה.

• למשפחת ר' **יעקב ימיני**, נחלת הר חב"ד – לבוא הבן התי' **צוריאל** בקשרי שידוכין עב"ג **דבורה לאה** למשפחת ר' **משה מעטוף**, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **אליהו ישראלי**, עמנואל – לבוא הבן התי' **שניאור זלמן** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתר פסיה** למשפחת ר' **שלמה גרוס**, חיפה; ולזקניהם משפחת ר' אליהו פינקל, חיפה.

• למשפחת ר' **יצחק חיים מוזיקנט**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי' **שניאור זלמן** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **ירון דותן**, ירושלים.

• למשפחת **מרקל**, אגורה הילס, קליפורניה – לבוא הבן התי' **יעקב יוסף** בקשרי שידוכין עב"ג **אליזה** למשפחת **ריצ'ימער**, לוס אנג'לס, קליפורניה.

• למשפחת **סאחו**, יוהנסבורג – לבוא הבן התי' **דב** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתר** למשפחת **וויצנפלד**, טורונטו, קנדה.

• למשפחת **סינגר**, אבנטורה, פלורידה – לבוא הבן התי' **אהרן** בקשרי שידוכין עב"ג **יוכבד** למשפחת **רוטנברג**, קראון הייטס.

• למשפחת **פישר**, ירושלים – לבוא הבן התי' **ישראל** בקשרי שידוכין עב"ג **רות** למשפחת הרב **שמואל בן ציון רבינוביץ**, רב הכותל והמקומות הקדושים ירושלים; ולזקניהם משפחת הרב חיים יהודה רבינוביץ, אב"ד בירושלים; מרת לובה זרחי, קראון הייטס.

• למשפחת **פקר**, ירושלים – לבוא הבן התי' **ישראל** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת **גולדין**, קראון הייטס.

• למשפחת **קמינצקי**, פיטסבורג – לבוא הבן התי' **שניאור זלמן** בקשרי שידוכין עב"ג **סוניה** למשפחת **אנטופולסקי**, ניו יורק.

• למשפחת **קנטור**, צפת – לבוא הבן התי' **לוי יצחק** בקשרי שידוכין עב"ג **יוכבד** למשפחת ר' **ינאי קרוטמן**, באר שבע.

• למשפחת **ריבר**, לוס אנג'לס, קליפורניה – לבוא הבן התי' **אהרן** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה פינק**, קראון הייטס.

• למשפחת **ריג'ער**, מיאמי, פלורידה – לבוא הבן התי' **דוד** בקשרי שידוכין עב"ג **שרה** למשפחת **בלמן**, ס. קרוז, קליפורניה.

• למשפחת **שטרסברג**, פילדלפיה – לבוא הבן התי' **משה** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה** למשפחת **איבס**, לונדן, אנגליה.

הקימו בית בישראל - בית חב"ד

• למשפחת **אייזנסמיט**, מלבורן, אוסטרליה – לנישואי הבן התי' **מענדל** עב"ג **ליפשה** למשפחת **שוחט**, קראון הייטס.

• למשפחת הרב **מנחם מענדל גלוכובסקי**, מזכיר בי"ד רבני חב"ד בארה"ק ורב קהילת חב"ד רחובות – לנישואי הבן התי' **יוסף יצחק** עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **זלמן לייב מרקוביץ**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ מונסי, ניו יורק; ולזקניהם מרת פריידא ראצא גלוכובסקי, טורונטו, קנדה; מאת פרומה שרה כהן (מישלובין), ירושלים.

• למשפחת **האנקין**, ירושלים – לנישואי הבן התי' **משה** עב"ג **מלכה** למשפחת **מלול**, סרטיל, צרפת.

• למשפחת **וילהלם**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **מענדל** עב"ג **שיינא** למשפחת **לויטנסקי**, ניו הייבן, קונטיקט.

• למשפחת ר' **צבי הירש זרחי**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **שלמה חיים** עב"ג **אסתר לאה** למשפחת ר' **שלום דובער העכט**, פורסט הילס.

• למשפחת **טלקי**, מלבורן, אוסטרליה – לנישואי הבן התי' **אברהם** עב"ג **חנה** למשפחת **דינרמן**, קראון הייטס.

• למשפחת **לנגר**, פלורידה – לנישואי הבן התי' **מנחם מענדל** עב"ג **תמר** למשפחת ר' **משה לוקי**, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **יצחק רסקין**, בורלינגטון, וורמונט – לנישואי הבן התי' **אברהם** עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **יהודה לייב בנימינסון**, קראון הייטס.

לעדכונים – שלחו מייל:
chsidim@gmail.com